

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२०७७ । ०७८

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ

प्रकाशक

भिमाद नगरपालिका

गण्डकी प्रदेश, तनहुँ, नेपाल

प्रमुख सल्लाहकार : श्री मेखबहादुर थापा (नगर प्रमुख)

सल्लाहकार : श्री शारदा खनाल (नगर उपप्रमुख)

सम्पादन मण्डल : संयोजक श्री थमनसिंह थापा (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

सदस्य श्री अर्जुनप्रसाद पौडेल

सदस्य श्री मनुराज बराल

सदस्य श्री भेष बहादुर जि.टी.

सदस्य सचिव श्री पदमराज आचार्य (उपसचिव)

©सर्वाधिकार: भिमाद नगरपालिका

वि.सं. २०७८

मुद्रण :

भिमाद नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भिमाद, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

प.सं./Ref No. : ०७८/०७९

फोन नं.: ०६५-५७२४३६

च.नं./Des. No. :

नगर प्रमुखको सन्देश

"भिमाद नगरपालिकाको आधार: पर्यटन, कृषिमा यान्त्रिकीकरण तथा आर्थिक समृद्धिको पूर्वाधार" भन्ने मूल नाराका साथ भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट सातौं नगरसभाबाट पारित गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनको स्थिति, सम्पादन गरिएका गतिविधिहरू, असल अभ्यास र अनुभूतिहरूका बारेमा सरोकारित पक्षहरूलाई सूचित गराई पारदर्शिता, उत्तरदायित्वको सुनिश्चिततामार्फत सुशासनको प्रत्याभूति दिने उद्देश्यले पहिलोपटक वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन नामक यो पुस्तिका प्रकाशन भएकोमा मलाई खुशी लागेको छ ।

भिमाद नगरपालिकाको गठन भएपश्चात पहिलो जननिर्वाचित सरकार बनेदेखि नै नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई संघीयताको वास्तविक अनुभूति दिलाउन प्रतिबद्ध भई लागेको कुरा सबैमा विदितै छ । यस क्रममा संविधानको मूल मर्म अनुरूप विभिन्न क्षेत्रका नीति, कानून तथा योजना, बजेट बनाई कार्यान्वयन गर्नुका साथै जनताको दैनन्दिन समस्याहरूको समाधानमा केन्द्रित गर्दै पूर्वाधार विकास, सामाजिक उत्थान, स्वरोजगारी सिर्जना मार्फत सर्वसाधारणले महसुस गर्ने गरी उल्लेख्य विकास र सुधारका कामहरू सम्पन्न भएका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा नगरपालिकाले स्वास्थ्य सेवामा सुधार एवम् पहुँच, शैक्षिक पहुँच र गुणस्तर, पूर्वाधार विकास, रोजगारी सिर्जना, कृषि तथा पशुपन्छी विकास, खेलकुद विकास, वातावरण संरक्षण एवम् विपद् व्यवस्थापन, लक्षित वर्ग उत्थान, सशक्तिकरण एवम् सामाजिक समावेशीकरण, प्रविधि प्रयोग तथा सुशासनलाई प्राथमिकता दिई कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । ती कार्यक्रमहरूको प्रगतिको अवस्थालाई सुक्ष्म रूपमा विश्लेषण गरी यो पुस्तक तयार गरिएको छ । प्रतिवेदनमा नगरपालिकाको संक्षिप्त प्रगतिको अवस्थाका साथै शाखागत र वडागत प्रस्तुतिलाई वर्तमान अवस्थाको चित्रण, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा अवलम्बन गरिएका अभ्यास, सेवा प्रवाहको स्थिति, प्रगतिको भौतिक एवम् वित्तीय प्रगति, सम्पादन हुन नसकेका कार्यक्रमहरू, समस्या तथा समाधानका उपायका साथै सिकाइहरू समेत समावेश गरिएको छ । यसबाट एकातिर नगरपालिकाले गरेका गतिविधिहरूको छर्लङ्ग चित्रण सबै सामु प्रस्तुत हुन सहयोग पुग्नेछ भने अर्कातिर नगरपालिकालाई भविष्यमा तर्जुमा गरिने योजना र सोको कार्यान्वयनमा पनि महत्वपूर्ण पृष्ठपोषण मिल्ने छ ।

अन्त्यमा, यो पुस्तिका तयार गर्ने कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका लिई अहोरात्र खट्नुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री थमनसिंह थापा, उपसचिव श्री पदमराज आचार्य लगायत सम्पूर्ण शाखा तथा वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यसैगरी यस कार्यमा महत्वपूर्ण सल्लाह, सुझाव र सहयोग प्रदान गर्नुहुने जनप्रतिनिधि मित्रहरूपनि आभार प्रकट गर्दै सदा झै आगामी दिनमा पनि नगरपालिकाको समृद्धिमा रचनात्मक साथ एवम् सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद

भाद्र, २०७८

मेख बहादुर थापा

नगर प्रमुख

विषय-सूची

परिच्छेद १ : परिचय.....	१
१. पृष्ठभूमि.....	१
२. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय.....	१
३. प्रतिवेदनको उद्देश्य.....	६
४. प्रतिवेदन तयारी प्रक्रिया.....	६
५. प्रतिवेदन तयारीका क्रममा आधार लिइएका दस्तावेजहरू.....	७
परिच्छेद २ : समष्टिगत प्रगति प्रतिवेदन.....	८
परिच्छेद ३ : नगरपालिका केन्द्र तथा शाखागत प्रगति.....	१६
१. कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन.....	१६
१.१ प्रशासन शाखा.....	१६
१.२ आर्थिक प्रशासन शाखा.....	१९
१.३ भण्डार शाखा.....	२४
१.४ राजश्व शाखा.....	३२
१.५ सूचना प्रविधि शाखा.....	३५
२. सामाजिक विकास क्षेत्र.....	४१
२.१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा.....	४१
२.२ स्वास्थ्य शाखा (स्वास्थ्य र आयुर्वेद).....	५८
२.३ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण.....	७८
२.४ सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण शाखा.....	८२

३.	भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र.....	९१
३.१	योजना शाखा.....	९१
३.२	प्राविधिक शाखा.....	१००
३.३	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम.....	१०४
४.	आर्थिक विकास क्षेत्र.....	११३
४.१	कृषि तथा पशुसेवा शाखा.....	११३
४.२	गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA).....	११९
५.	न्यायिक समिति.....	१२३
६.	नापी शाखा.....	१२५
परिच्छेद ४ : वडा कार्यालयहरूको प्रगति.....		१२८
१.	१ नं. वडा कार्यालय.....	१२८
२.	२ नं. वडा कार्यालय.....	१३७
३.	३ नं वडा कार्यालय.....	१४४
४.	४ नं. वडा कार्यालय.....	१५२
५.	५ नं. वडा कार्यालय.....	१५९
६.	६ नं. वडा कार्यालय.....	१६८
७.	७ नं. वडा कार्यालय.....	१७५
८.	८ नं. वडा कार्यालय.....	१८०
९.	९ नं. वडा कार्यालय.....	१८८

परिच्छेद १ : परिचय

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय तहलाई व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायिक अधिकार सहित स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित गरेको छ । स्थानीय सरकार नागरीकहरूको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो । स्थानीय तहले आफैले कानून बनाउँछ, नीति, कार्यक्रम तथा बजेट ल्याउँछ, कार्यान्वयन गर्छ, कर लगाउँछ, समिक्षा गर्छ, कमजोरीहरू सुधार गर्छ र अगाडी बढ्छ । जनताको दैनिक जीवन यापनका यावत विषयहरू देखि लिएर शिक्षा, स्वास्थ्य, मानवीय मूल्य मान्यता, भौतिक सुविधाहरूको अवस्था, आर्थिक स्थिति, कृषि उत्पादन अवस्था, भू उपयोग, प्राकृतिक स्रोतको उपलब्धता र उपयोग स्थिति, उद्योग धन्दा, व्यवसाय, आर्थिक समृद्धि, वातावरणीय सन्तुलन, सामाजिक एकता, साँस्कृतिक पहिचान, सबै वर्गको अधिकारको सुनिश्चतता, सबै प्रकारका विभेदको अन्त्य, सेवा प्रवाहको अवस्था जस्ता व्यापक विषयहरू स्थानीय सरकारको कार्य क्षेत्र भित्र पर्दछ ।

भिमाद नगरपालिकाले कोभिड नियन्त्रण, रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको उचित व्यवस्थापन गर्ने, अर्थतन्त्रलाई गतिशील तुल्याउने, आर्थिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार क्षेत्रको विकास गर्ने, सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज एवम् सुशासन कायम गर्ने मुख्य उद्देश्य लिई आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम ल्याएको थियो । बजेटले स्वास्थ्य सेवाको विस्तार गर्ने, रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने, कृषि लगायतका उत्पादन क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरी आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन, विकासको शिघ्र प्रतिफल प्राप्त हुने कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू सञ्चालन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय पारदर्शी बनाइ सबै नागरिकको सर्वसुलभ पहुँच अभिवृद्धि गर्ने मुख्य प्राथमिकता राखेको थियो । बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकता पूरा गर्ने गरी योजनाबद्ध ढंगबाट सरोकारवालाहरूको सार्थक सहभागिता एवम् परिचालन गरी आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ मा कार्यक्रम सञ्चालन तथा सेवा प्रवाह गरिएको थियो । नगरपालिकाले सम्पादन गरेका कार्यहरूको सार्वजनिकीकरण गरी पारदर्शिता, उत्तरदायित्व एवम् जवाफदेहिताको प्रवर्द्धन मार्फत सुशासनको प्रत्याभूति दिने उद्देश्यले आर्थिक वर्षभरिमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रमहरू, कार्यक्रम सञ्चालनमा भएको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति, कार्यान्वयनमा भोगिएका समस्या तथा समाधानका उपायहरू समावेश गरेर नगरपालिकाको यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२ नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

२.१ भिमाद नगरपालिकाको स्थापना

नेपालको मध्य पहाडी भागमा पर्ने भिमाद नगरपालिका गण्डकी प्रदेश, तनहुँ जिल्लाको दक्षिण पश्चिम भेगमा अवस्थित छ । नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३/०९/२२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन र नेपाल सरकारको मिति २०७३/१०/२२ को निर्णय अनुसार माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारको मिति २०७३/११/२२ को

निर्णय अनुसार नाम, वडा संख्या र सीमाना कायम गरिएको र नेपाल राजपत्रमा मिति २०७३/११/२७ को राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि साविकका देहाय वमोजिमका गा.वि.स. हरूलाई समावेश गरी विधिवत रूपमा भिमाद नगरपालिकाको स्थापना भएको हो ।

भिमाद नगरपालिकामा समावेश भएका साविकका गाउँ विकास समितिहरू

कायम भएका वडाहरू	साविकका गा.वि.स. हरू	समावेश भएका साविकका वडा	कैफियत
१	किहुँ	१ - ९	
	गजरकोट	९	
२	अरुणोदय	१ - ९	
३	माझकोट	७ - ८	
४	माझकोट	१ - ५	
५	माझकोट	९	
	ऋषिङ्ग रानीपोखरी	९	
	साभुङ्ग भगवतीपुर	२	
६	भिमाद	१	
७	भानुमती	७	
	भिमाद	२,४,५,८,९	
८	भानुमती	१,३,९	
	भिमाद	३,६,७	
९	भानुमती	२,४,५,६,८	

२.२ भिमाद नगरपालिकाको ऐतिहासिक चिनारी र नामाकरण

भिमाद नगरपालिकाको नामाङ्कनका सम्बन्धमा प्राचीन महाभारत किंवदन्ती अनुसार पाण्डवका ५ भाई छोरा मध्ये भिमसेनले आफ्नो समयमा सेती नदीमा बाँधेको बाँधलाई भिमबाँध भनिन्थ्यो । इतिहासको विकासक्रम र परिवर्तनसँगै भिमबाँध शब्दको अपभ्रंश भई भिमाद भन्न थालियो । भिमाद शब्द जनजिब्रोमा लोकप्रिय भएकोले यस स्थानको नाम भिमाद रहन गएको भन्ने भनाई छ । साविक भिमाद गाउँ विकास समिति समेत गाभिएर यो नगरपालिका स्थापना भएकोले सोही गा.वि.स. को नामलाई कायम राख्दै यस ऐतिहासिक स्थलको महिमा झल्काउने गरी **भिमाद नगरपालिका** नामाकरण गरिएको हो ।

२.३ भौगोलिक अवस्थिति र क्षेत्रफल

यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १२९.२९ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यो नगरपालिका २७°५४'०९" उत्तरी अक्षांश देखि २८°०१'२५" उत्तरी अक्षांशसम्म र ८३°५८'०२.३७" पूर्वी देशान्तर देखि ८४°०९'४९" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । समुन्द्र सतहदेखि न्यूनतम ३४१ मिटर (टुटुवा) देखि अधिकतम १३४७.०३ मिटर (कोटबाराही) सम्मको उचाईमा अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको सिधा

मापन दूरी सरदर पूर्व पश्चिम लम्बाई १९.४७ कि.मि. र उत्तरदक्षिण चौडाई ११.९६ कि.मि. रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा म्याग्दे र ऋषिङ्ग गाउँपालिका, पश्चिममा हरिनाश गाउँपालिका, उत्तरमा शुक्लागण्डकी नगरपालिका र दक्षिणमा घिरिङ्ग गाउँपालिका पर्दछन् । यस नगरपालिकाका वडाहरूको क्षेत्रफल देहायअनुसार रहेको छ ।

सि.नं.	वडा नं.	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)
१	१	१९.२६
२	२	१८.७
३	३	१५.४१
४	४	२३.३८
५	५	१७.८२
६	६	३.२७
७	७	८.०१
८	८	१०.५२
९	९	१२.९२
जम्मा		१२९.२९

स्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाईट

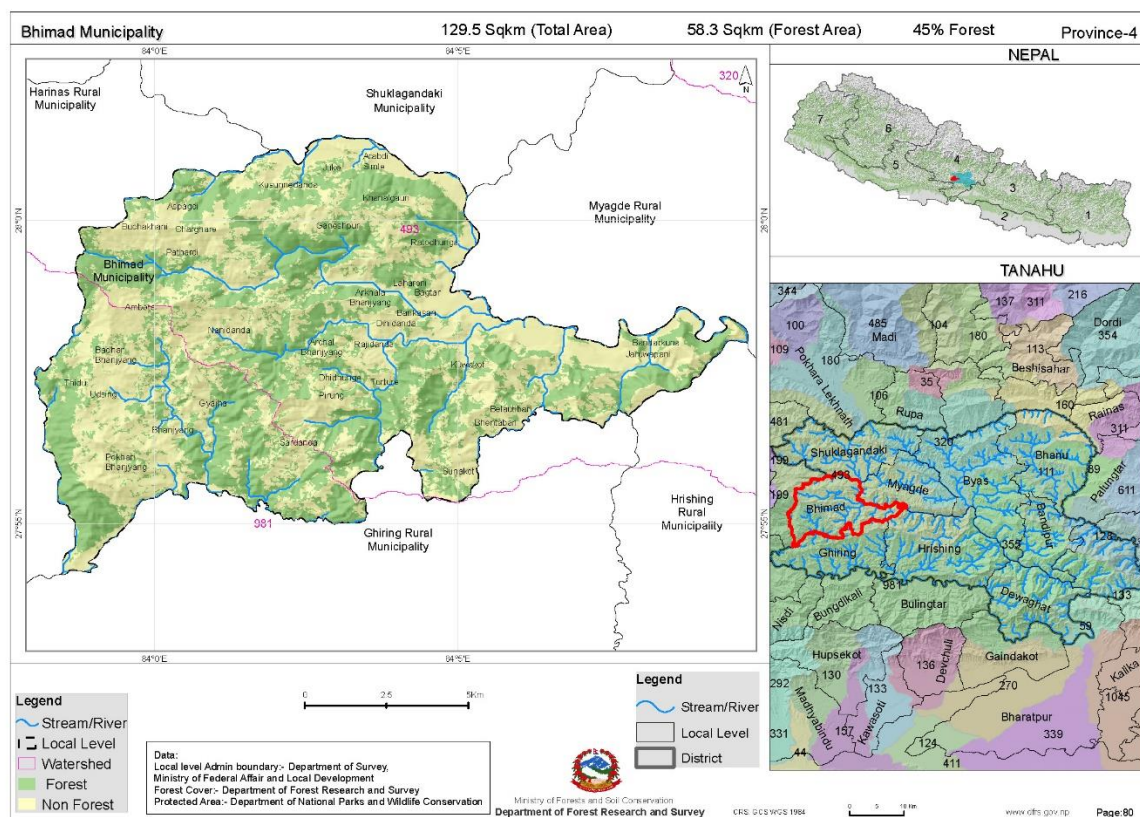
२.४ धरातलीय तथा भूउपयोग अवस्था

नेपालको मध्य पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित यो नगरपालिकाको अधिकांश भाग पहाडी भिरालो प्रकारको छ । नदी तथा खोला दायाँबायाँ किनारहरूमा केही फाँटहरू रहेका छन् । कृषि उत्पादनको हिसाबले यहाँको भूभाग अत्यन्त उर्वर प्रकारको छ । चरन तथा वन क्षेत्र पनि पर्याप्त भएकोले पशुपालनको पनि पर्याप्त सम्भावना छ । संघीय सरकार कृषि, भूमी व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तरगत राष्ट्रिय भूउपयोग परियोजना बाट तयार गरिएको Gaupalika/Nagarpalika Level Land Resorce Maps, Database and Reports 2075 अनुसार यस नगरपालिकाको कुल भूभागको भूउपयोगको अवस्था देहाय वमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	जमिनको प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	प्रतिशत
१	कृषि	७२०९.५८	५५.५
२	वन	४९७७.९०	३८.३
३	नदी तथा तालतलैया	२८४.३६	२.२
४	आवासीय क्षेत्र	२७९.५१	२.२
५	सार्वजनिक प्रयोग	२१८.००	१.७
६	व्यावसायिक प्रयोजन	१५.९६	०.१

क्र.स.	जमिनको प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	प्रतिशत
७	साँस्कृतिक तथा पूरातात्विक	२.२४	०.०२
	जम्मा	१२९८७.५५	१००

स्रोत: राष्ट्रिय भूउपयोग परियोजना प्रतिवेदन, २०७५

२.५ घरधुरी तथा जनसांख्यिक विवरण

वि.सं. २०७७ सालमा गरिएको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार यस नगरपालिको वडागत जनसंख्या, घरधुरी संख्या र लैंगिक अनुपात देहाय अनुसार रहेको छ ।

वडा नं.	लिंग			जम्मा	जम्मा घरधुरी	प्रति परिवार औसत जनसंख्या	लैंगिक अनुपात
	पुरुष	महिला	अन्य				
१	२१०१	१९७१	०	४०७२	८१९	४.९७	१.०७
२	२५५२	२४७९	०	५०३१	९१२	५.५२	१.०३
३	९४८	९३६	०	१८८४	३५०	५.३८	१.०१
४	१११०	१०५१	०	२१६१	४२०	५.१५	१.०६
५	२२६६	२१३२	०	४३९८	८८९	४.९५	१.०६
६	३०७५	२९५६	०	६०३१	१२६५	४.७७	१.०४
७	१५०४	१४११	०	२९१५	५४९	५.३१	१.०७
८	१५२४	१४७०	०	२९९४	६०८	४.९२	१.०४
९	१८२३	१७२७	०	३५५०	५६७	६.२६	१.०६
	१६९०३	१६१३३	०	३३०३६	६३७९	५.२५	१.०५

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७७

२.६ शैक्षिक वस्तुस्थिति

शैक्षिक सत्र २०७७ को नगरपालिकाको शिक्षासम्बन्धी अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
१	विद्यालय संख्या		
	सामुदायिक विद्यालय	संख्या	४३
	संस्थागत विद्यालय	संख्या	१२
	जम्मा	संख्या	५५
२	विद्यालय संख्या (एकाइ)		
	प्राथमिक	संख्या	२८
	आधारभूत (१-८)	संख्या	८
	माध्यमिक (१-१०)	संख्या	११
	माध्यमिक (११-१२)	संख्या	८
३	विद्यालय संख्या (तह)		
	प्राथमिक	संख्या	५४
	आधारभूत (६-८)	संख्या	२७
	माध्यमिक (९-१०)	संख्या	१९
	माध्यमिक (११-१२)	संख्या	८

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण
४	प्राविधिक शिक्षा (प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा परिषद मार्फत) कृषि बाली विज्ञान	संख्या	१
५	नमूना विद्यालयको लागि छनोट भएका विद्यालय (जनज्योति मा.वि. भिमाद - ६)	संख्या	१
६	क्याम्पस	संख्या	१
७	कक्षा १ मा खुद प्रवेश दर	प्रतिशत	९५.९
८	महिला शिक्षक अनुपात		
	आधारभूत तह	प्रतिशत	५६.१
	प्राथमिक तह	प्रतिशत	६०.५
	निम्न माध्यमिक तह	प्रतिशत	४०.७
	माध्यमिक तह	प्रतिशत	२२
९	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात		
	आधारभूत (१-५)	अनुपात	१:१२
	आधारभूत (६-८)	अनुपात	१:२७
	माध्यमिक (९-१०)	अनुपात	१:२६
	माध्यमिक (११-१२)	अनुपात	१:८३

स्रोत: शैक्षिक वस्तुस्थिति २०७७/७८

३. प्रतिवेदनको उद्देश्य

भिमाद नगरपालिकाबाट आ.व. २०७७।७८ मा सम्पादित कार्यक्रमहरूको प्रगतिको वास्तविक अवस्था चित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन् ।

१. भिमाद नगरपालिकाको आ.व. २०७७।७८ मा सञ्चालित क्रियाकलापहरूको प्रगतिको अवस्था पत्ता लगाउने,
२. नगरपालिकाका सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा पारदर्शी एवम् उत्तरदायी ढंगबाट सरोकारवालाहरूलाई सूचित गराउने,
३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखापरेका समस्या पहिचान गरी समाधानका उपायहरूको खोजी गर्ने,
४. आगामी दिनमा कार्यक्रम छनोट तथा कार्यान्वयनका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।

४. प्रतिवेदन तयारी प्रक्रिया

नगरपालिकाको आ.व. २०७७।७८ को यस प्रगति प्रतिवेदन तयारी गर्दा अपनाइएका प्रक्रिया देहाय अनुसार रहेका छन् ।

१. प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा निश्चित गरी वडा तथा शाखामा कार्यरत जनशक्तिहरूलाई अभिमुखीकरण,
२. प्रतिवेदन तयारीका लागि आवश्यक तथ्यांक एवम् सूचना वडा तथा शाखाहरूलाई प्रदान,
३. वडा तथा शाखागत रूपमा प्रतिवेदन तयारीका लागि छलफल तथा सूचना संकलन,
४. वडा तथा शाखागत रूपम प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार,

५. नगरस्तरमा प्रगति समीक्षा गोष्ठीको आयोजना गरी प्रस्तुतीकरण तथा सुझाव संकलन,
६. समीक्षा गोष्ठीमा प्राप्त सुझावका आधारमा वडागत तथा शाखागत प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप प्रदान,
७. नगरको एकीकृत प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा प्रस्तुत गरी सुझाव संकलन,
८. प्राप्त सुझावका आधारमा प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप प्रदान ।

५. प्रतिवेदन तयारीका क्रममा आधार लिइएका दस्तावेजहरू

यो प्रगति प्रतिवेदन तयारीको क्रममा आधार लिएका मुख्य दस्तावेजहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

- (१) वार्षिक नगर विकास योजना २०७७।०७८
- (२) वार्षिक कार्यक्रम तथा खर्चको स्थिति (आर्थिक प्रशासन शाखा)
- (३) भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६,
- (४) नगर प्रोफाईल, २०७७
- (५) कार्यपालिका, वडा समितिलगायत विभिन्न समितिका निर्णयहरू,
- (६) वडा तथा शाखासँग सम्बन्धित तथ्यांक तथा अभिलेखहरू,
- (७) वडा तथा शाखाबाट गरिएको प्रस्तुतीकरण,
- (८) कार्यपालिकामा प्राप्त सुझावहरू ।

परिच्छेद २ : समष्टिगत प्रगति प्रतिवेदन

यस परिच्छेदमा भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को प्रगतिको अवस्थालाई संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. प्रशासन शाखा

- कार्यपालिकाको बैठक: २२
- नगरसभा: २ आठौं र नवौं
- विविध बैठक: ९
- सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी कार्यदलको बैठक: २
- कोभिड -१९ संग सम्बन्धी बैठक: ६
- वार्षिक समिक्षा बैठक : २०७७ माघ ११ गते
- विधेयक समितिको बैठक : ३
- विषयगत समिति बैठक: २
- कर्मचारी विज्ञापन: ९ (सेवा करारमा कर्मचारी भर्ना: ११ जना)
- बजेट तर्जुमा तथा स्रोत अनुमान समिति बैठक: ३
- भूमि सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग सम्बन्धी बैठक: ४
- स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक: ४
- कानून निर्माण (७ वटा नया, १ वटा संशोधन)

२. भण्डार शाखा

तालिका: आ.व.०७४/७५-०७७/७८ सम्म भएको खर्च विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	खर्च भएर जाने सामानको खर्च रकम (रु.)	खर्च भएर नजाने सामानको खर्च रकम (रु.)	जम्मा खर्च रकम (रु.)
१	०७४/७५	०	१,६८,३६,४८२.८३	१,६८,३६,४८२.८३
२	०७५/७६	३६,६०,६०९.९९	१,२६,१९,५७२.९५	१,६२,८०,१८२.९४
३	०७६/७७	६४,७३,०६०.५८	६५,१०,८२३.२६	१,२९,८३,८८३.८४
४	०७७/७८	८०,६७,९६८.१२	७०,१०,६९५.९०	१,५०,७८,६६४.०२
	जम्मा	१,८२,०१,६३८.६९	४,२९,७७,५७४.९४	६,११,७९,२१३.६३

३. राजश्व शाखा

नगरपालिकाको आ.व. ०७६/०७७ र ०७७/०७८ को राजश्व संकलनको विवरण

क्र.सं.		आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८
१	नगरपालिका(केन्द्र)को कुल राजश्व आम्दानी	१,९३,८०,०५५।-	२,६४,३९,५६८।८६
२	९ वटा वडाहरूको कुल राजश्व आम्दानी	२५,६२,८४१।-	३१,६४,१५६।-
	जम्मा	२,१९,४२,८९६।-	२,९६,०३,७२४।८६

४. आर्थिक प्रशासन शाखा

४.१ कुल बजेट निकासी र खर्च स्थिति

स्रोत/शिर्षक	बजेट	निकासी	खर्च	निकासीको तुलनामा खर्च %	बाँकी रकम (निकासी-खर्च)
आन्तरिक स्रोत	२१७११०००	१२०९८६५८.९७	९६४३२८१९	८६.१८	१५४६०५२२.६१
आ.व. ०७६.७७ को नगद मौज्दात	९९७९४०००	९९७९४६८२.६४			
समानिकरण अनुदान (संघ)	११५१०००००	११५१०००००	१०१७७०२९७	८८.४१	१३३२९७०३
राजस्व बाँडफाँड संघ	८३५९८७२०	८४६३९०९०.५	५३३०१८२४	६२.९७	३१३३७२६६.५
समानिकरण अनुदान प्रदेश	१२१३७०००	१२१३७०००	६६१८१७८	५४.५२	५८१८८२२
राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	७९७२०००	१३१०७३७९.४	१३८३५७५	१०.५५	११७२३८०४.४
शर्त अनुदान संघ	२५२४५१४५०	२५२४५१४५०	२१८८२८९४३	८६.६८	३३६२२५०७
समपुरक अनुदान संघ	५००००००	५००००००	५००००००	१००	०
समपुरक अनुदान प्रदेश	५००००००	२५०००००	०	०	२५०००००
विशेष अनुदान संघ	५००००००	४९९९२५०	४९६४२३३	९९.२८	३५०१७
विशेष अनुदान प्रदेश	५००००००	४९८४०००	४९८४०००	१००	०
जम्मा	६२२७६४१७०	६११८११५११.५१	४९६३८५६१५	८१.१३	११५४२५८९६.५१

- जम्मा बाँकी रकम:- ११५४२५८९६.५१
- स्थानिय संचित कोष फिर्ता:- ७७६७०११८.५१
- संघिय संचित कोष फिर्ता:- ३३६५७५२४
- प्रदेश संचित कोष खाता फिर्ता:- ४०९८२५४
- दहत्तर बहत्तरको संकलन
- कुल संकलन (निकासी समेत):- २०७२६५५३
- संघमा पठाइएको (मुअकर र अग्रिम आयकर):- २७४०६३६
 - प्रदेशमा पठाइएको ४० प्रतिशत:- ७१९४३६७
 - पालिकाको संचितकोषमा ६० प्रतिशत:- १०७९१५५०

४.२ चालु र पूँजीगत खर्च स्थिति

सि.नं.	विवरण	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	चालु खर्च	३८८१३०१७०	३१६८९६२४८	८१.६५
२	पूँजीगत खर्च	२३४६३४०००	१७९४८९३६७	७६.५०
	जम्मा	६२२७६४१७०	४९६३८५६१५	७९.७१

४.३ क्षेत्रगत बजेट र खर्च स्थिति

सि.नं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	५५३३८०८०	३४६९०३५५	६२.६९
२	सामाजिक विकास	२१३९३५७२०	१९६०८४४३४	६९.६६
३	पूर्वाधार विकास	११२५२५०००	८३५३९६७४	७२.९३
४	शुसासन तथा अन्तर्सम्बन्धित क्षेत्र	५८५००००	४१५४८३५	७१.०२
५	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	९२६०००	७२७७७९७०	७८.५९
	जम्मा	६२२७६४१७०	४९६३८५६१५	७९.७१

४.४ बेरुजु स्थिति

बजडिनि	आ.ब. ०७६।७७ सम्मको बेरुजु रकम रु.				आ.ब. ०७६।७७ मा फल्ल्यौट	बाँकी बेरुजु जम्मा
	नियमित गर्नुपर्ने	असुल गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा		
भिमाद नपा आ.ब. ०७३।७४	५४५१७५	१०२८०	०	५५५४५५	२७५२००	२८०२५५
भिमाद नपा आ.ब. ०७४।७५	०	२५३०००	२५००००	५०३०००	२२०००	४८१०००
भिमाद नपा आ.ब. ०७५।७६	४७४३०००	८२१०००	०	५५६४०००	०	४५४४७४५
भिमाद नपा आ.ब. ०७६।७७	६९५१४२८	६४४३६९		७५९५७९८	३८५३२५७	३७४२५४०
कुल जम्मा	१२२३९६०३	१७२८६५०	२५००००	१४२१८२५३	४१५०४५७	९०४८५४०

४.५ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

- पहिलो चौमासिक रु २७५६४५१०/-
- दोस्रो चौमासिक रु ३२४४१३३२/-
- तेस्रो चौमासिक रु ३५०५११०४/-

५. न्यायिक समिति

सि.नं.	मुद्दाको विवरण	बाटो सम्बन्धी	लेन देन	साँध सिमाना जग्गा सम्बन्धी	माना चामल	घर बहाल	पारिवारिक वेमेल र गाली बेइज्जती	जम्मा
१	जम्मा निवेदन	६	३	११	१	२	८	३१
२	समाधान भएका	४	२	९	०	२	६	२३
३	मेलमिलाप	४	२	९	०	२	६	२३
४	फैसला	०	०	०	०	०	०	०
५	तामेली	२	१	२	१	०	१	७
६	दरपीठ						१	१

- जम्मा प्राप्त निवेदन संख्या : ३१
- समाधान भएका विवाद संख्या : २३

- फैसला : ०
- तामेलीमा रहेको : ७
- दरपीठ गरिएको : १
- न्यायिक समितिको बैठक संख्या : २५

६. नापी शाखा

नापी शाखाबाट आ.व. २०७७।०७८ मा सम्पादित मुख्य कार्यहरूलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

सि.नं.	विषय	संख्या	कैफियत
१	घर नक्सा सम्बन्धी विवाद	३८	
२	बाटो सम्बन्धी विवाद	२७	
३	कुलो सम्बन्धी विवाद	१७	
४	पति वा सार्वजनिक जग्गा सम्बन्धी	११	
५	निजी जग्गासम्बन्धी निवेदन	६१	
६	नदी, खोला अतिक्रमण तथा घाट लगाउने प्रयोजनार्थ नापजाँच	४	
७	वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि नापजाँच	वडा नं. ३, ४, ५ र ८	
८	न्यायिक समितिमा परेका निवेदन उपर स्थलगत नापजाँच गरी प्रतिवेदन पेस	२३ वटा	

७. विषयगत (शाखा) खर्च स्थिति

क्र.सं.	विषयगत शाखा	कुल वार्षिक बजेट रु.	कुल वार्षिक खर्च रकम रु.	खर्च प्रतिशत
१	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद	२१०८०६०००	१९४१२३०००	९२.१
२	स्वास्थ्य शाखा संघीय सशर्त	३२४६७०००	२७८९६१५७	८९.९
	स्वास्थ्य शाखा नगरपालिका आन्तरिक	७५३७०००	५९८८४८७	७९.४
३	आयुर्वेद शाखा सशर्त	३१,००,०००	२९,७७,४५४	९६.०४
	आयुर्वेद नगरपालिका आन्तरिक	१०,००,०००	९,९७,७३४	९९.७७
४	सामाजिक समावेशीकरण	४६,८१,०००	१६,४०,८८६	३५.०५
५	सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण जम्मा	१०१४०००	९८४३३६	९७.०७
	व्यक्तिगत घटना दर्ता किताव डिजिटাইजेशनका लागि परामर्श सेवा	३८४०००	३५८५४२	९३.३७
	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूको लागि डेक्सटप कम्प्युटर प्रिन्टर स्क्यानर तथा 4G wireless Dongle	६३००००	६२५७९४	९९.३३
	योजना शाखा			
	नगर तर्फको (समानिकरण तथा राजस्व बाँडफाँड)	११८८६३८६४	८४८९६२०१	७१.४२
	स्थानीय पूर्वाधार साझेदारी कार्यक्रम	७१४००००	६८३३८६१	९५.७१
	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त)	१८५०००००	११५६७८८०	६२.५३

क्र.सं.	विषयगत शाखा	कुल वार्षिक बजेट रु.	कुल वार्षिक खर्च रकम रु.	खर्च प्रतिशत
६	अनुदान)			
	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	५०००	०	०
	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	५०००	५०००	१००
	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम शसर्त अनुदान	३४०३०	१२९०४.७५९	३७.९२
	जम्मा	१८८५३३८६४	१२९२०२७०१	६४.२८
७	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सशर्त	८४७२०००	३७३९६५७	४४.१४
	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम आन्तरिक	१०००००	९२०००	९२
८	पशु सेवा शाखा	९५६००००	६४४५०००	६७.४२
९	कृषि शाखा सशर्त	२९०००००	२१४२०००	८९.३
	कृषि शाखा आन्तरिक	१२७०००००	५२७४२००	४१.५
१०	गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	१२०८४००	२६७०००	२२.०९

सातौँ, आठौँ नगरसभा र एकमुष्ट शिर्षकको नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत योजनाहरू मध्ये योजना शाखाबाट संचालित योजनाहरू:

- ▶ नगरको वजेटबाट: विनियोजित रु. ११,८८,६३,८६४।-
- ▶ खर्च रु. ८,४८,९६,२०१।-
- ▶ मौज्दात रु. ३,३९,६७,६६३।-
- ▶ नगरसभाबाट स्वीकृत योजना संख्या: ३७
- ▶ एकमुष्ट शिर्षकबाट भएका योजना संख्या: ११३
- ▶ जम्मा स्वीकृत योजना संख्या: १५०
- ▶ कार्यान्वयन भएको संख्या: १४४
- ▶ कार्यान्वयन नभएको: ६
- ▶ विनियोजन मध्ये खर्च प्रतिशत: ७१.४२

नगरतर्फको योजना शाखाबाट संचालित क्षेत्रगत विवरण:

- ▶ सडक (पिच, ढलान, स्तरोन्नती) तर्फका योजना: ६४ वटा
- ▶ खर्च रु ३,१७,३०,०२२।
- ▶ भवन (संस्थागत, सामुदायिक) तर्फका योजना: ३५ वटा
- ▶ खर्च रु ३,६७,९३,८८८।
- ▶ खानेपानी तथा सरसफाइ (मर्मत, एकघर एक धारा, पाइप) तर्फका योजना: १९ वटा
- ▶ खर्च रु ५६,४२,६५५।
- ▶ धार्मिक, संस्कृति संरक्षण तथा पर्यटन क्षेत्र विकास तर्फका योजना: १६ वटा
- ▶ खर्च रु ५४,५२,६९९।
- ▶ अन्य (परामर्श, तालिम लगायत) योजना संख्या: १० वटा

- ▶ खर्च रु ५२,७८,०१९।

एकमुष्ट विनियोजन भएका शिर्षकहरुबाट नगरकार्यपालिकाबाट विनियोजन गरी योजना शाखाबाट संचालन भएका योजनाहरु:-

- ▶ लागत सहभागिता शिर्षक: २१ वटा योजना
- ▶ आदिवासी जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम: २ वटा
- ▶ परम्परागत पेशा व्यवसाय प्रवर्द्धन: ८ जना
- ▶ अन्य खानेपानी योजनाहरु: ८ वटा
- ▶ नगरकार्यपालिकाको निर्णय अनुसार सडक भौतिक पूर्वाधार निर्माण मर्मत सुधार शिर्षकबाट: ४३ वटा
- ▶ कोरोना संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण शिर्षकबाट: २ वटा
- ▶ वडा नं ३ र ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माण शिर्षक: २ वटा
- ▶ विपद व्यवस्थापन कोष शिर्षक: ११ वटा
- ▶ समपुरक योजनाहरु: ३ वटा
- ▶ डिपिआर लगायत पूजिगत परामर्शबाट: २ वटा
- ▶ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण/खरिदबाट: १ वटा
- ▶ युवा लक्षित सीप विकास तालिमबाट: २ वटा
- ▶ निर्मित सार्वजनिक सम्पत्ती मर्मत सुधारबाट: ५ वटा
- ▶ न.पा. २ वडा कार्यालयको भवन निर्माण/खरिद: २ वटा
- ▶ पुजिगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माणबाट: १ वटा
- ▶ कुल जम्मा स्वीकृत योजनाहरु: ११३ वटा
- ▶ कार्यान्वयन भएका योजनाहरु: ११० वटा, संचालन नभएका: ३ वटा

स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरुको समग्र प्रगति:

- ▶ योजना संख्या: ६ वटा
- ▶ सडक स्तरोन्नती: ३ वटा
- ▶ भवन तर्फ: २ वटा
- ▶ खानेपानी: १ वटा
- ▶ विनियोजन रु. ७१,४०,०००।
- ▶ खर्च रु. ६८,३३,८६१।
- ▶ मौज्दात रु. ३०६१३९।
- ▶ खर्च प्रतिशत: ९५.७१

संचालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरु:

- ▶ नगर तर्फको: ६ वटा रु. ५१,८१,४००।
- ▶ संघीय सशर्त तर्फको: ३ वटा रु. ७,००,०००।
- ▶ जम्मा: ९ वटा

द. प्राविधिक शाखा

भिमाद नगरपालिका अन्तर्गतका भौतिक निर्माण योजना सम्बन्धि तथ्याङ्क														
सि नं	कार्य विवरण	आ.व ७६/७७ जम्मा	आ व ७७/७८									आ.व ७७/७८ सम्म कुल	२०७७-७८ को जम्मा	
			वडा नं १	वडा नं २	वडा नं ३	वडा नं ४	वडा नं ५	वडा नं ६	वडा नं ७	वडा नं ८	वडा नं ९			
१	कालोपत्रे तथा ढलान सडक निर्माण योजना (मिटर)	12102	20	186	83	0	135	744.5	0	210	204	13685	1583	
२	नयाँ ट्यूबक निर्माण (मिटर)	61387	13150	9275	4800	4664	2650	75	200	2100	2465	100766	39379	
३	मन्दिर पाटी पोवा विश्रामस्थल निर्माण (संख्या)	44	2	1	0	2	0	0	8	2	1	60	16	
४	सडक चौडाइ विस्तार (मिटर)	53014	5892	1500	3700	1850	7000	0	580	0	775	74311	21297	
५	कज वे निर्माण (मिटर)	76	26	0	6	3.9	7	36	4	0	0	159	83	
६	कल्भर्ट निर्माण (संख्या)	14	0	0	0	1	1	0	0	0	0	16	2	
७	खानेपानी पाइपलाइन विस्तार (मिटर)	44392	1540	3432	300	4000	5074	400	0	0	10980	70118	25726	
८	खानेपानी टंकी निर्माण (घ.मी.)	222	20	82	10	0	6	1.5	18	7	41	408	186	
९	पक्की कुलो निर्माण तथा स्तरोन्नति (मिटर)	1571	182.5	44	148	111	245	0	0	132	0	2434	863	
१०	साना तथा काठे पुल मर्मत (संख्या)	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	1	
११	ग्राभल सडक निर्माण (मिटर)	16891	250	2230	450	0	200	100	0	0	0	20121	3230	
१२	भवन निर्माण तथा मर्मत (संख्या)	162	5	5	4	4	2	2	3	0	3	190	28	
१३	गेवियन वाल निर्माण (संख्या)	496	0	21	0	5	30	25	4	29	8	618	122	
१४	रिटेनिङ्ग वाल निर्माण (मिटर)	1061	0	236	88	77	189.5	463.6	0	157	141	2413	1352	
१५	शार्वजनिक शौचालय निर्माण (संख्या)	18	2	5	2	4	2	0	4	1	4	42	24	
१६	कच्ची नाली निर्माण (मिटर)	15844	64	0	300	1980	400	0	1150	0	2150	21888	6044	
१७	टिक नाली निर्माण (मिटर)	1982	0	0	15	10	240	348	263	0	0	2858	876	
१८	पक्की नाली निर्माण (मिटर)	5213	0	201	209	107.8	70	376.5	347	1485	440	8449	3236	

आ.व २०७७/७८ को भौतिक निर्माण विवरण (ठेक्का तर्फ)

सि.नं	योजनाको नाम	प्रगति प्रतिशत
१	वडा भवन निर्माण वडा नं ७ निर्माण योजना	सम्झौता गरी कार्य आरम्भको चरणमा रहेको
२	१५ शैयाको अस्पताल निर्माण योजना	सम्झौता गरी कार्य आरम्भको चरणमा रहेको
३	फुलबारी विरुवाटार मोटर मार्ग निर्माण योजना	१००
४	बरपोखरी पाथर्दी मोटरमार्ग निर्माण योजना	४०
५	भिमकाली मार्ग मर्मत योजना (सडक बोर्ड नेपाल)	८०
६	लागत सहभागितामा कृषि सामग्री खरिद योजना	१००
७	नगरपालिकामा पहिलो तला ट्रस निर्माण योजना	१००
८	भिमकाली मार्ग कटिङ्ग योजना	१००
९	ह्युम पाईप खरिद योजना	१००

आ.व २०७७/७८ को घर कायम तथा नयाँ घर निर्माण सम्बन्धि विवरण:-

सि.नं.	घर नक्सा प्रकार	सम्पन्न संख्या	कैफियत
१	नयाँ घर नक्सा	३	पुरानो घर कायम: १४५

૧. વડાગત બજેટ વિનિયોજન તથા ખર્ચ સ્થિતિ

સિ.નં.	વડા નં.	જમ્મા બજેટ રૂ.	જમ્મા ખર્ચ રૂ.	ખર્ચ પ્રતિશત
૧	૧	૧૧૭૭૫૦૦૦	૧૧૦૧૯૦૦૦	૯૩.૫૭
૨	૨	૧૧૮૦૦૦૦૦	૧૦૮૭૯૭૫૬	૯૨.૨
૩	૩	૭૫૫૦૦૦૦	૭૨૭૩૮૫૫	૯૬.૩૪
૪	૪	૬૭૫૦૦૦૦/-	૬૨૮૬૮૬૫	૯૩.૧૪
૫	૫	૧૩૪૦૦૦૦૦	૧૧૫૦૪૯૨૯	૮૫.૮૫
૬	૬	૧૦૮૫૦૦૦૦	૯૭૭૨૧૪૮	૯૦.૦૬
૭	૭	૧૦૫૫૦૦૦૦	૯૧૭૩૮૨૪	૮૬.૯૫
૮	૮	૧૧૬૫૦૦૦૦	૯૬૧૮૮૯૧	૮૨.૫૬
૯	૯	૧૦૮૫૦૦૦૦	૧૦૪૭૩૯૫૬	૯૬.૫૩

परिच्छेद ३ : नगरपालिका केन्द्र तथा शाखागत प्रगति

भिमाद नगरपालिकाको संगठनात्मक संरचना अनुसार रहेका विभिन्न शाखाहरूको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को शाखागत प्रगतिको अवस्थालाई विस्तृत रूपमा यस परिच्छेदमा प्रस्तुत गरिएको छ । शाखाहरूले कार्यसम्पादन गर्दा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरित भई प्राप्त हुन आएका ससर्त, समपूरक तथा विशेष अनुदानका साथै नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत एवम् समानीकरण अनुदानबाट विनियोजित कार्यक्रमहरूको कार्यसम्पादन र तोकिएको सेवा प्रदान गर्ने कार्य गर्दछन् । कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्रचलित ऐन, नियमावली तथा मापदण्डहरूका अलावा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्वीकृत निर्देशिका एवम् कार्यविधिलाई आधार मान्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस परिच्छेदमा शाखागत रूपमा कार्यक्रम कार्यान्वयनको पृष्ठभूमि, कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य, वर्तमान तथ्यांकीय अवस्था, कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार, बजेट शीर्षक अनुसारको समष्टिगत प्रगतिका साथै कार्यक्रम अनुसारको भौतिक एवम् वित्तीय प्रगतिलाई देखाइएको छ । यसका साथै कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा गरीएका असल अभ्यास, समस्या तथा समाधानका उपायहरू समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. कार्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

१.१ प्रशासन शाखा

१.१.१ पृष्ठभूमि

मिति २०७३/११/२७ मा विधिवतरूपमा साविकका ४ गाउँ विकास समितिहरू (भिमाद, अरुणोदय, किहुँ र भानुमति) को पुरै भूभाग र ४ वटा गाउँ विकास समितिहरू (माझकोट, गजरकोट, ऋषिड रानिपोखरी र साभुङ भगवतीपुर) का केही भूभागहरू समावेश गरी ९ वटा वडाहरू रहने गरी भिमाद नगरपालिकाको गठन भएको हो । भिमाद नगरपालिकाको विधिवतरूपमा स्थापना भए पश्चात साविक भिमाद गाउँ विकास समितिको भवनलाई प्रशासकीय भवनको रूपमा प्रयोग गरीदै आएको छ । जसमध्ये कर्मचारी प्रशासन लगायत प्रशासनिक कामकाजको व्यवस्था मिलाउने जिम्मेवारीको रूपमा यो शाखाबाट कार्य भै रहेको छ । यस शाखाबाट भिमाद नगरपालिका र अन्तरगतका कार्यालय, शाखाहरू एवं वडा कार्यालयमा प्रशासनिक कामकारवाहीका लागि गरीने आवश्यक कार्यहरू गरीदै आएको छ ।

१.१.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य

- कर्मचारी खटनपटन, रिक्त दरवन्दीहरूको पदपूर्तिको एवं व्यवस्थापन,
- कर्मचारी प्रशासनको अभिलेख व्यवस्थापन,
- बैठक व्यवस्थापन, नगरसभा, नगरकार्यपालिका एवं विभिन्न बैठकका निर्णयहरूको सुरक्षा,
- कानूनहरूको प्रकाशन एवं वितरण,
- अनुगमन तथा मुल्यांकन,
- विपद व्यवस्थापन ।

१.१.३ विद्यमान अवस्था

- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत स्थायी दरवन्दी संख्या: ९१ (स्वास्थ्य समेत)
- कार्यरत स्थायी कर्मचारी: ४५
- रिक्त स्थायी दरवन्दी संख्या: ४६

- सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारी संख्या: ९५ (स्वास्थ्य, कार्यालय सहयोगी, नगर प्रहरी, प्राविधिक, भूकम्प, मेडपा, सामाजिक सुरक्षा/पंजिकरण, रोजगार सेवा केन्द्र लगायत नगरसभाबाट स्वीकृत पदहरू समेत)
- प्रशासन शाखामा कार्यरत: अधिकृत सातौँ-१, कम्प्युटर अपरेटर-१, सहायक पाचौँ-१

१.१.४ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका आधार तथा प्रक्रियाहरू

- नेपालको संविधान २०७२,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- संघीय सरकारका मार्ग निर्देशन तथा नमूना कानूनहरू,
- स्थानीय तहको कानून निर्माण प्रक्रिया सम्बन्धी ऐन, २०७५ (गण्डकी प्रदेश)
- भिमाद नगरपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिकाहरू,
- संघ, प्रदेश तथा नगरपालिकाको कानून एवं मार्गनिर्देशनहरू,
- अनुगमन तथा मुल्यांकन ।

१.१.५ वार्षिक समष्टिगत कार्य सम्पादनको अवस्था

क. वार्षिक समष्टिगत अवस्था

- कार्यपालिकाको बैठक: २२
- नगरसभा: २ आठौँ र नवौँ
- विविध बैठक: ९
- सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी कार्यदलको बैठक: २
- कोभिड -१९ संग सम्बन्धीत बैठक: ६
- वार्षिक समिक्षा बैठक : २०७७ माघ ११ गते
- विधेयक समितिको बैठक : ३
- विषयगत समिति बैठक: २
- कर्मचारी विज्ञापन: ९ (सेवा करारमा कर्मचारी भर्ना: ११ जना)
- बजेट तर्जुमा तथा स्रोत अनुमान समिति बैठक: ३
- भूमि सम्बन्धि समस्या समाधान आयोग सम्बन्धी बैठक: ४
- स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक: ४

ख. कानून निर्माण (७ वटा नया, १ वटा संशोधन)

- भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७७
- भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६ पहिलो संशोधन
- भिमाद नगरपालिकाको कृषक समुह गठन तथा परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७७
- भिमाद नगरपालिकाको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७७
- भिमाद नगरपालिकाको दुग्ध उत्पादन प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- भिमाद नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७८
- भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८
- भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७८

१.१.६ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- स्थानीय तह स्वमूल्यांकनबाट यस नगरपालिकाले ५७.५ अंक हासिल गरेको,
- कर्मचारीको अभावलाई मध्यनजर गरी सीमित कर्मचारीहरूबाट जिम्मेवारी बाँडफाँड गरी सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीको सहज पहुँच हुने गरी व्यवस्थापन गरिएको,
- नगरपालिका स्थापना भए पश्चात स्वीकृत कानूनहरूको संगालो प्रकाशन गरिएको,
- नगरसभा र नगरकार्यपालिकाको बैठकका निर्णयहरू कम्प्युटरीकृत गरिएको,
- नगर एवं वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवालाई गुणस्तरीय बनाउन अत्यावश्यक तालिम प्रदान गरिएको,
- नगरको डिजिटल प्रोफाइल तयार गरिएको,
- मनसुनबाट क्षति भएका २५ वटा घरको पुनर्निर्माणको लागि सिफारिस गरिएको ।

१.१.७ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- स्थानीय तह स्वमूल्यांकनमा यस नगरपालिकाले ५७.५ अंक हासिल गर्न सफल भएको,
- निर्मित कानूनहरूको सुरक्षित भण्डारण गरिएको,
- कार्यालयको वेबसाइट थप व्यवस्थित गरिएको,
- नगर र वडा कार्यालयबाट हुने सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता कायम भएको,
- प्राप्त एवं प्रेषित चिठीपत्रहरू कम्प्युटरीकृत गरिएको,
- अत्यावश्यक कर्मचारीहरूको भर्ना/पदपूर्ति गरिएको,
- विपद व्यवस्थापन ।

१.१.८ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- स्वीकृत दरवन्दी अनुसार कर्मचारीको अभाव,
- सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारीहरूबाट संवेदनशिल कार्यहरू गरीनु पर्दाको जोखिम,
- कर्मचारी अभावले नियमितरूपमा कार्यालय एवं शाखाहरूको अनुगमन हुन नसक्नु,
- प्रशासनिक भवनको अभावले शाखाहरूबाट सेवा प्रवाह एवं वसाइ व्यवस्थापनमा असहज,
- स्वीकृत संरचना अनुसार शाखा/उपशाखाको व्यवस्था नहुँदा नतोकिएका जिम्मेवारीहरू प्रशासन शाखाबाट नै गर्नु पर्ने बाध्यता रहेको,
- एक पद जिम्मेवारी अनेक हुँदा कर्मचारीबाट हुने सेवा प्रवाहको जोखिम एवं प्रोत्साहनको व्यवस्था नहुनु,
- कर्मचारीको कार्यक्षमताको मुल्यांकन गर्न नसकिनु,
- कानूनको कर्मचारी दरवन्दी नहुँदा कानून निर्माण एवं कानूनहरू स्वीकृत, प्रकाशन तथा भण्डारणमा समस्या ।

१.१.९ समस्या समाधानका उपायहरू

- स्वीकृत दरवन्दी अनुसार स्थायी कर्मचारी आपूर्ति (काज/सरुवा) को लागि पहल गरीनु पर्ने,
- कामको जिम्मेवारी अनुसार कर्मचारीलाई अपनत्वबोध हुने गरी तालिम/प्रोत्साहनको सुविधा गर्नु पर्ने,
- प्रशासनिक भवनको निर्माण हुनु पर्ने,
- स्वीकृत संरचना अनुसार शाखा/उपशाखाको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने,

- कानूनको जानकारी कर्मचारीको व्यवस्था गरीनु पर्ने,
- कर्मचारीको आचरण, नियमितता, कर्मचारी पोषाक लगायतमा नियमपूर्वक पालना भएनभएको विषयको अनुगमनमा जनप्रतिनिधि लगायत सबैले आ-आफ्नो तहवाट सहयोग गर्नुपर्ने ।

१.१.१० निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा पनि कोरोना भाइरसको संक्रमणले सिर्जना गरेको असहज परिस्थितिलाई सामना गर्न प्रशासन शाखाबाट अग्रस्थानमा रही नियमितरूपमा सेवा प्रवाहलाई निरन्तरता दिइएको थियो । नियमितरूपमा अनुगमन तथा कर्मचारी व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन नसकिए तापनि अत्यावश्यक कर्मचारीहरु भर्ना गरी सेवा प्रवाह एवं कोरोना भाइरसको संक्रमण रोकथामको लागि पहल गरीएकै हो । स्थानीय तहको स्वमुल्यांकनको परिणाम अनुसार यस नगरपालिकाले ५७.५ अंक हासिल गरेको छ । आगामी दिनमा स्वमुल्यांकनको अंकलाई उत्कृष्ट बनाउने तर्फ अभिलेख व्यवस्थापनमा जनप्रतिनिधि, सबै शाखाहरु एवं अन्तरगतका कार्यालयहरुले अत्यन्त जिम्मेवारीपूर्वक ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । स्वीकृत दरवन्दी संख्या भन्दा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीको संख्या अत्यधिक भएको हुँदा सबै कर्मचारीहरुले आ-आफ्नो जिम्मेवारीको अपनत्वबोध गरी गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरेमा भिमाद नगरपालिकाले राखेका लक्ष्य र उद्देश्य अनुरूपको सुन्दर भिमाद नगर स्थापित गर्न सकिने देखिन्छ ।

१.२ आर्थिक प्रशासन शाखा

१.२.१ पृष्ठभूमि

कुनै पनि कार्यालयहरुको आर्थिक प्रशासन संचालनका लागि आर्थिक प्रशासन शाखा रहेको हुन्छ । कार्यालयको बजेट, आम्दानी तथा खर्चलाई तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राखी सम्बन्धित निकायहरुमा प्रतिवेदन गर्ने, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण गराउने, कार्यालयका लागि आवश्यक वित्तिय सूचना तथा आर्थिक राय उपलब्ध गराउने आर्थिक प्रशासन शाखाको प्रमुख कार्यहरु हुन । यो प्रतिवेदनमा भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखाले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा गरेका सम्पूर्ण गतिविधिहरुलाई संक्षेपिकरण गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.२.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य:-

आर्थिक प्रशासनबाट प्रवाह हुने सेवाका उद्देश्यहरु देहायअनुसार रहेका छन् ।

१. कार्यालयको बजेट निर्माणमा सहयोग गर्नु,
२. वार्षिक बजेटमा उल्लेख भएबमोजिमका आम्दानीका श्रोतहरुबाट आम्दानी प्राप्त गरी अभिलेख राख्नु,
३. कार्यालयका नाममा खोलिएका बैंक खाताहरुको संचालन गर्नु,
४. भुक्तानीका लागि प्राप्त विल भरपाईहरु रुजु गरी नियमानुसार भुक्तानी गर्नु,
५. धरौटिको अभिलेख तथा लेखांकन गर्नु,
६. कार्यालयका लागि आवश्यक वित्तिय सूचनाहरु उपलब्ध गराउनु,
७. आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण गर्नु,
८. लेखापरिक्षणबाट देखिएका बेरजुको नियमित गराउनु, असुल उपर गराई फछ्यौट गर्नु । आदी

१.२.३ सेवा प्रवाहका आधारहरु:-

आर्थिक प्रशासन शाखाबाट सेवा प्रवाह गर्दा देहायका व्यवस्थालाई कानुनी आधारका रूपमा लिइएको हुन्छ ।

क.नेपालको संविधान, २०७२

ख.स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४

ग. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६

घ. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७

ड. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४

च. अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

छ. गण्डकी प्रदेश सरकारबाट जारी भएका आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा नियमावली

ज. अर्थ मन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका, २०७५

झ. भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६

ञ. भिमाद नगरपालिकाको उपभोक्ता समितिहरुको गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

ट. विषयगत मन्त्रालयहरुको कार्यक्रम कार्यान्वयन/संचालन पुस्तिका ।

१.२.४ कुल आय र व्ययको विवरण

स्रोत/शिर्षक	बजेट	निकासा	खर्च	निकासाको तुलनामा खर्च %	बाँकी रकम (निकासा-खर्च)
आन्तरिक स्रोत	२१७११०००	१२०९८६५९	९६४३२८१९	८६.१८	१५४६०५२२.६१
आ.ब. ०७६.७७ को नगद मौज्दात	९९७९४०००	९९७९४६८२.६			
समानिकरण अनुदान संघ	११५१०००००	११५१०००००	१०१७७०२९७	८८.४१	१३३२९७०३
राजस्व बाँडफाँड संघ	८३५९८७२०	८४६३९०९०.५	५३३०१८२४	६२.९७	३१३३७२६६.५
समानिकरण अनुदान प्रदेश	१२१३७०००	१२१३७०००	६६१८१७८	५४.५२	५८१८८२२
राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	७९७२०००	१३१०७३७९.४	१३८३५७५	१०.५५	११७२३८०४.४
शशर्त अनुदान संघ	२५२४५१४५०	२५२४५१४५०	२१८८२८९४३	८६.६८	३३६२२५०७
समपुरक अनुदान संघ	५००००००	५००००००	५००००००	१००	०
समपुरक अनुदान प्रदेश	५००००००	२५०००००	०	०	२५०००००
विशेष अनुदान संघ	५००००००	४९९९२५०	४९६४२३३	९९.२८	३५०१७
विशेष अनुदान प्रदेश	५००००००	४९८४०००	४९८४०००	१००	०
जम्मा	६२२७६४१७०	६११८११५१२	४९६३५६१५	८१.१३	११५४२५८९६.५

- जम्मा बाँकी रकम:- ११५४२५८९६.५१
- स्थानिय संचित कोष फिर्ता:- ७७६७०११८.५१
- संघिय संचित कोष फिर्ता:- ३३६५७५२४
- प्रदेश संचित कोष खाता फिर्ता:- ४०९८२५४

१.२.५ दहत्तर र बहत्तर बापतको राजश्व

- कुल संकलन (निकासी समेत):- २०७२६५५३
- संघमा पठाइएको (मुअकर र अग्रिम आयकर):- २७४०६३६
- प्रदेशमा पठाइएको ४० प्रतिशत:- ७१९४३६७
- पालिकाको संचितकोषमा ६० प्रतिशत:- १०७९१५५०

१.२.६ चालु खर्च र पुँजिगत खर्चको स्थिति

विवरण	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	३८८१३०१७०	३१६८९६२४८	८१.६५
पुँजिगत खर्च	२३४६३४०००	१७९४८९३६७	७६.५
जम्मा	६२२७६४१७०	४९६३८५६१५	७९.७१

१.२.७ क्षेत्रगत बजेट र खर्चको विवरण

क्षेत्र/उपक्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
आर्थिक विकास	५५३३८०८०	३४६९०३५५	६२.६९
सामाजिक विकास	२१३९३५७२०	१९६०८४४३४	६९.६६
पूर्वाधार विकास	११२५२५०००	८३५३९६७४	७२.९३
शुसासन तथा अन्तर्सम्बन्धित क्षेत्र	५८५००००	४१५४८३५	७१.०२
कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	९२६०००	७२७७७९७०	७८.५९
जम्मा	६२२७६४१७०	४९६३८५६१५	७९.७१

१.२.८ बेरुजुको अवस्था

आर्थिक वर्ष	आ.ब. ०७६।७७ सम्मको बेरुजु				आ.ब. ०७६।७७ मा फछ्यौट	बाँकी बेरुजु
	नियमित गर्नुपर्ने	असुल गर्नुपर्ने	पेशकी	जम्मा		
०७३।७४	५४५१७५	१०२८०	०	५५५४५५	२७५२००	२८०२५५
०७४।७५	०	२५३०००	२५००००	५०३०००	२२०००	४८१०००
०७५।७६	४७४३०००	८२१०००	०	५५६४०००	०	४५४४७४५
०७६।७७	६९५१४२८	६४४३६९.८		७५९५७९७.८८	३८५३२५७.१	३७४२५४०.७८
कुल जम्मा	१२२३९६०३	१७२८६५०	२५००००	१४२१८२५२.८८	४१५०४५७.१	९०४८५४०.७८

तनहुँ जिल्लाका स्थानीय तहमा बेरुजुको अवस्था

सि नं	पालिकाको नाम	लेखापरिक्षण रकम (हजारमा)	बेरुजु अंक	प्रतिशत
१	म्याग्दे गाउँपालिका	८५१४६२	३८१७	०.४५
२	देवघाट गाउँपालिका	७७५५९०	५५९८	०.७२
३	भिमाद नगरपालिका	११३६१४६	७५९५	०.६७
४	भानु नगरपालिका	१५७९७००	७६८८	०.४९
५	वन्दिपुर गाउँपालिका	८५१३४४	२२१२७	२.६
६	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	९५४६४७	२४७३६	२.५९

सि नं	पालिकाको नाम	लेखापरिक्षण रकम (हजारमा)	बेरुजु अंक	प्रतिशत
७	घिरिङ्ग गाउँपालिका	७१८५३८	२८००८	३.९
८	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	९९०५६७	४३४७९	४.३९
९	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	१८०५००६	७१३३५	३.९५
१०	ब्यास नगरपालिका	२६४०३८७	१३०५१८	४.९४

स्रोत : महालेखा परिक्षकको प्रतिवेदन २०७८

१.२.९ कार्यसंचालनमा देखिएका सवालहरू (Issues)

१. उपभोक्ता समिति गठनको लागि आम भेला हुने समय मिति स्थान र भेलाको विषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा ७ दिन अगावै जानकारी गराउनुपर्ने व्यवस्था पालना नभएको,
२. नगरपालिका स्तरिय वा २ भन्दा बढि वडा समेट्ने आयोजना संचालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा कार्यपालिका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रुपमा पालना नभएको,
३. वडा स्तरिय योजना संचालनका लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा बस्नुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रुपमा पालना नभएको,
४. आमभेलामा आयोजनाबाट लाभान्वित अधिकांश उपभोक्ताहरूको उपस्थिति हुनुपर्नेमा सिमित व्यक्तिको उपस्थिति मात्र हुने र सबैको हस्ताक्षर समेत हुने नगरेको,
५. निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि मात्र आम भेला हुने एवं उपभोक्ता समिति गठन हुने अवस्था । जस्तै गर्दा निर्माण कार्यको वैधानिकता पुष्टि हुन नसक्ने,
६. भुक्तानीका लागि कागजात पेश हुँदा निर्माण अधिको निर्माण सम्पन्न पछि दुवै अवस्थाको फोटो पेश हुनुपर्नेमा अधिकांशमा निर्माण सम्पन्न पछिको मात्र पेश हुने अवस्था,
७. ठूला योजनाहरूमा योजना निर्माणको वा कार्यान्वयनको चरण चरणका फोटाहरू समेत समावेश हुनुपर्ने आवश्यकता रहेको,
८. नापि किताव बमोजिमका विलहरू समावेश हुनुपर्नेमा भएको कार्य एउटा, विल अर्कै खालको आउने अवस्था हाल नियन्त्रणको क्रममा रहेको छ,
९. उपभोक्ता समितिबाट संचालित योजनामा सबै अनुसूचीहरू व्यवस्थित रुपमा भरी नआउनु,
१०. स्थानिय सिप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने निर्माण सम्बन्धी आयोजना मात्र उपभोक्ता समितिबाट हुनुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको,
११. निर्माण कार्य सम्पन्न हुने मिति र भुक्तानी मितिको Gap धेरै हुने गरेको । कार्य सम्पन्न भए लगत्तै भुक्तानिको प्रकृया शुरु नगर्ने अवस्था । जस्तै गर्दा भएको कार्य नै क्षति भैसकेपछि भुक्तानी दिनुपर्ने अवस्था,
१२. लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात ग्रामिण क्षेत्रहरूमा न्युनतम १० प्रतिशत र शहरी क्षेत्रहरूमा २० प्रतिशत कायम गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन । शहरी क्षेत्रले कहाँ सम्म समेट्ने भन्ने विषय निक्कै गल्ती गर्नुपर्ने,

१३. आयोजना सम्पन्न भई फरफारक गर्नुभन्दा अगावै उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रूपमा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परिक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन नसक्नु । भएको अनुसूची नं ३ समेत पूर्ण रूपमा भरी प्राप्त नहुने अवस्था,
१४. उपभोक्ता समितिले आफुले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन नहुनु,
१५. ५ लाख भन्दा बढी रकमको आयोजना सूचना पाटि टास्नुपर्ने व्यवस्था पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकी भुक्तानीको लागि मात्र पेश गर्ने अवस्था,
१६. योजना सम्पन्न अगावै आफैले प्रत्यक्ष अनुगमन नगरी आवश्यक कागजातहरू पुगे नपुगेको नहेरी वडा कार्यालयको सिफारिस आउने अवस्था । जस्तै गर्दा उपभोक्ता / सेवा ग्राही कार्यालयमा आई पटक पटक फर्कनुपर्ने अवस्था,
१७. वडा कार्यालयको सिफारिसमा वडा सचिव र वडा अध्यक्ष दुवैको हस्ताक्षर हुने नगरेको,
१८. योजनाको बजेटको अंक अनुसार सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि तोकिएको भएतापनि अझै पनि भुक्तानीका लागि असारमा नै फाइल पेश हुने अवस्थालाई नियन्त्रण गर्नुपर्ने,
१९. उपभोक्ता समितिको गठन, सम्झौता तथा कार्य सम्पन्न हुनुपर्ने अवधि सम्बन्धमा नगर कार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरूको पूर्ण कार्यान्वयन गर्नुपर्ने,
२०. त्यसो हुँदा कार्यालयबाट हुनुपर्ने अनुगमनलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ,
२१. आर्थिक प्रशासन शाखामा ३ जनाको दरबन्दीमा लामो समय १ जना र हाल विगत ९ महिना देखि २ जनाको पदपूर्ती भएको । अब पुनः १ जनामा झर्नुपर्ने स्थिति छ । यस्तै गर्दा ख्याल गर्नुपर्ने सबै क्षेत्रमा ख्याल गर्न समस्या परेको छ ।

१.२.१० कार्य सञ्चालनमा सजग हुनुपर्ने क्षेत्रहरू

१. उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नुपर्ने काम समिति आफैले गर्नुपर्ने, अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी व्यक्ती वा संस्थालाई ठेक्का दिन नपाउने व्यवस्थाको प्रभावकारी कार्यान्वयन,
२. एक व्यक्ती एक भन्दा बढि उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन नपाउने व्यवस्थाको पालना । सम्बन्धित योजना समाप्त भएपछि गठन हुने अर्को समितिमा सम्म सहभागी हुन सक्ने,
३. जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी वहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न नपाइने व्यवस्थाको प्रभावकारी पालना,
४. जटिल प्राविधिक कामहरू जस्तै ठूला भवन बनाउने, कालोपत्रे गर्ने जस्ता कार्यहरू उपभोक्ता समितिबाट गर्न निरुत्सहित गर्नुपर्ने । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ६१ बुँदे सुझावमा विशेष उल्लेख गरिएको ।

१.२.११ सबल पक्षहरू

१. भिमाद नगरपालिकाले विगत ३ वर्ष देखि स्थानिय सरकार संचालन ऐनले तोकेको समय अर्थात असार १० गते नै सबै कार्यक्रमहरू Sutra प्रणालीमा Entry गरी बजेट ल्याएको छ । जुन अन्य पालिकामा देखिंदैन,
२. बजेट निर्माण प्रणाली यथार्थपरक गरिएको छ । स्रोत अनुमानको कमजोरीले भुक्तानी दिन नसकिने गरी घाटा बजेटको समस्या रहेको छैन,

३. बेरुजुको नियन्त्रित अवस्थामा नै रहेको छ,
४. विगत दुई आर्थिक वर्षमा कोरोना प्रकोप नभएको भए असार महिनामा ठुला योजनाहरु बाहेकको भुक्तानी गर्नुपर्ने अवस्था नआउने देखिन्छ,
५. स्वीकृत दरबन्दी भन्दा न्युन कर्मचारी हुँदा समेत कार्यसम्पादन तुलनात्मक रुपमा कमजोर छैन,
६. समयमै तोकिएका निकायमा प्रतिवेदन गर्ने गरिएको छ,
७. कार्यालयको अभिलेख र बैंकको हिसाब समयमै भिडाई संघ तथा प्रदेश सरकारमा फिर्ता गर्नुपर्ने रकम समयमै फिर्ता गरिएको छ ।

१.२.१२ सुधारका लागि सुझावहरु

१. उपभोक्ता बाट संचालन हुने कार्यक्रमका सम्बन्धमा कर्मचारी र जनप्रतिनिधिको संयुक्त पहलमा अनुशिक्षण र पैरवी गर्ने,
२. नगरपालिकामा उपभोक्ता समितिको अनुसूची - १ बमोजिमको लगत राख्नुपर्ने व्यवस्थालाई पालना गर्ने,
३. उपभोक्ता समितिको गठन देखी निर्माण कार्य संचालन सम्मका आयोजना चक्र संचालनको समयतालिका पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्ने । जस्ले सँधै जसो असार महिनामा पर्ने भुक्तानीको चाप कम हुन सक्दछ,
४. आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी हुनु भन्दा अगावै कार्यालयबाट अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था लाई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्ने,
५. आर्थिक प्रशासन शाखामा कम्तिमा २ जनाको जनशक्ती कमी हुन नदिने व्यवस्था गर्ने ।

१.२.१३ निष्कर्ष:-

आर्थिक प्रशासन सार्वजनिक प्रशासनको एक महत्वपूर्ण विधा हो । नगरपालिकाको बजेट निर्माण देखी आम नागरीकलाई दिनुपर्ने सेवाको लागि गर्नुपर्ने व्यवस्थापकिय कार्यको खर्च व्यवस्थापन गर्ने, विकास निर्माणका कार्यमा भएका खर्चको भुक्तानी गर्ने, कार्यालयको विनियोजन, राजश्व तथा धरौटी तर्फको अभिलेख राखी तोकिएको निकायमा प्रतिवेदन गर्ने तथा लेखापरिक्षण गराउने यो शाखाको प्रमुख कार्य रहेको हुन्छ । समग्रमा आर्थिक प्रशासनमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता एवं पारदर्शिता ल्याई वित्तिय सुशासन ल्याउन यो शाखाको प्रमुख भूमिका रहेको हुँदा त्यसका लागि योजना निर्माण गर्ने जनप्रतिनिधि, नीतिगत निर्णय गर्ने भिमाद नगरकार्यपालिकाको टिम देखी हरेक कार्यक्रम संचालन गर्ने जिम्मेवार कर्मचारीहरु, उपभोक्ता समितिहरु जिम्मेवार भई सँगसँगै अघि बढ्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

१.३ भण्डार शाखा

१.३.१ पृष्ठभूमि

सार्वजनिक हित र सरोकार अन्तर्निहित राज्यको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति नै सार्वजनिक सम्पत्ति हो । सामान्य भाषामा भन्दा सार्वजनिक सम्पत्ति भन्नाले सरकारी धनमाल भन्ने बुझिन्छ । व्यवहारिक प्रचलनको रुपमा भौतिक वस्तुलाई मात्र जिन्सी भनिएता नेपालको प्रचलित कानूनले चल, अचल, मूर्त-अमूर्त तथा मौद्रिक गैरमौद्रिक प्रकृतिमा परिभाषित गरेको पाइन्छ ।

नेपालको संविधानले दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्नका लागि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थालाई स्वीकार गरी सोही बमोजिम भिमाद नगरपालिका पनि एक स्थानीय तह / सरकारको रुपमा मिति २०७३/११/२७ मा स्थापित भएको संगठन हो । एउटा संगठनका लागि आवश्यक पर्ने

श्रोत मध्ये भौतिक श्रोत पनि महत्वपूर्ण रहेकोले सोको व्यवस्थापनका लागि जिन्सी शाखा स्थापना भएको देखिन्छ । विशेषतः संगठन तथा कार्यालयमा रहेका सरकारी धनमालको प्राप्ति, संरक्षण, उपयोग, हस्तान्तरण, लेखाकन, विश्लेषण तथा प्रतिवेदन गर्ने प्रक्रियाको समष्टिगत जिन्सी लेखा अर्थात जिन्सि श्रेस्ता प्रणाली हो । यीनै कार्य गर्ने जिम्मेवारी जिन्सी शाखाको रहने गरेको पाइन्छ । यसै पृष्ठभूमिका आधारमा भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा जिन्सी शाखाबाट गरीएका कार्य/प्रयास, अभिलेखिकरण, समस्या, संगठनले चालिनुपर्ने कदमहरूलाई समेट्ने प्रयत्न गर्दै यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.३.२ बार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

विशेषतः यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य कार्यालयमा रहेका मौजुदा सार्वजनिक सम्पत्तिको अवस्था र सोबाट सेवा प्रवाहमा पारेको प्रभावबारे जानकारी गराउनु हो । साथै अन्य यस प्रकार रहेका छन् :

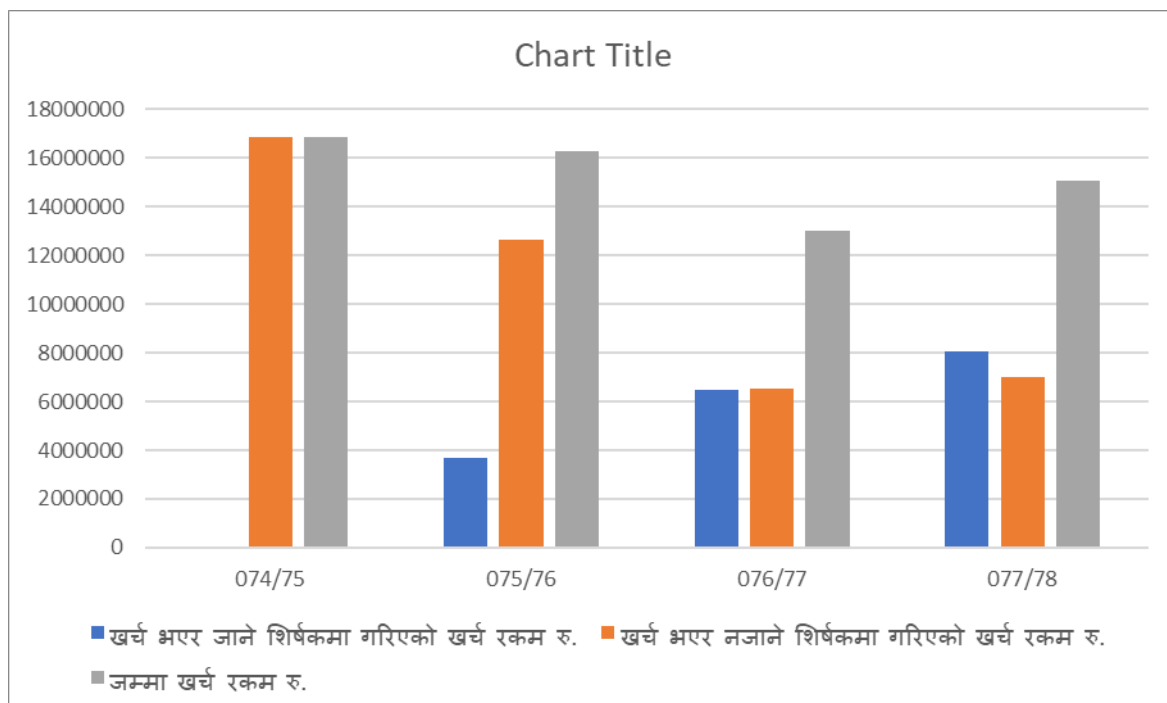
- आ.व. ०७७/७८ मा व्यवस्थापन गरीएका सामान तथा गत वर्षका मौजुदा सामानको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु,
- कार्यालयको कार्य वातावरणको अवस्थाको विषयमा विश्लेषण गर्नु र
- आगामी आ.व.का लागि योजना तयार गर्न आधार प्रदान गर्नु ।

१.३.३ विद्यमान अवस्था

भिमाद नगरपालिका स्थापना हुनु अगावैका साविकका ५ वटा स्थानीय निकायमा रहेका मौजुदा सामान समेतको आम्दानी बाँधी सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेखिकरण गर्ने प्रयास गरिएको देखिन्छ । तथापी संगठनको स्वरूपमा भएको विस्तार, स्थानीय तथा राष्ट्रिय कार्यक्रमहरूको विस्तार र विपद तथा महामारी न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भएकोले भौतिक श्रोत साधनको आवश्यकता र पूर्ति बढी रहेको पाइन्छ । आ.व.०७४/७५ देखि आ.व.०७७/७८ सम्म जिन्सी शाखामा दाखिला भएका सामानको खर्च विवरण तपसिलको तालिका बमोजिम रहेको पाइन्छ ।

तालिका: आ.व.०७४/७५-०७७/७८ सम्म भएको खर्च विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	खर्च भएर जाने सामानको खर्च रकम (रु.)	खर्च भएर नजाने सामानको खर्च रकम (रु.)	जम्मा खर्च रकम (रु.)
१	०७४/७५	०	१,६८,३६,४८२.८३	१,६८,३६,४८२.८३
२	०७५/७६	३६,६०,६०९.९९	१,२६,१९,५७२.९५	१,६२,८०,१८२.९४
३	०७६/७७	६४,७३,०६०.५८	६५,१०,८२३.२६	१,२९,८३,८८३.८४
४	०७७/७८	८०,६७,९६८.१२	७०,१०,६९५.९०	१,५०,७८,६६४.०२
	जम्मा	१,८२,०९,६३८.६९	४,२९,७७,५७४.९४	६,११,७९,२१३.६३

माथिको तालिका अध्ययन गर्दा सामान्यतः भौतिक सम्पत्ति खरिद कम भएको देखिन्छ जसले मितव्ययिता कायम गर्दै जन आकांक्षा सम्बोधन हुने खालका कार्यक्रममा लगानी गर्न टेवा पुऱ्याउने देखिन्छ ।

यस संगठनमा हालसम्म रहेको भौतिक सामानको अवस्था आ.व. ०७७/७८ को जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा देखिएको संक्षिप्त विवरण यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

आर्थिक बर्षः. २०७७/७८

क्र.स	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बिक्री गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
१	टेबल	गोटा	१२६	१,५११,७३३.३३	११०	१५	५	१०	०	०
२	कुर्चि	गोटा	७१२	१,७९१,९३६.१४	६३१	८०	२८	५२		०
३	दराज स्टिल		१२४	१,५७७,२०१.१६	१०९	१५	६	९	०	
४	लोवेड		६	१४१,६५९.६९	६	०	०	०	०	०
५	टेलिभिजन	गोटा	५	२०७,०६९.७४	५	०	०	०	०	०
६	भ्याकुम क्लिनर	गोटा	६	८४,५८२.७०	४	२	०	२	०	०
७	गोटा	गोटा	५३	३,१७९,०३०.६२	४७	६	३	३	०	०
८	गोटा	गोटा	५९	१,४०९,१८२.०३	५०	९	७	२	०	०
९	दराज /न्याक काठको	गोटा	१८	३४७,१९९.५३	१४	४	०	४	०	०
१०	डाइनिङ टेबल	गोटा	४	७०,०२२.७१	४	०	०	०	०	०
११	काठको सोफा/आराम चियर	गोटा	१७	५३८,२००.९२	१५	२	१	१	०	०
१२	सोफा भिआइपि	गोटा	२०	७५०,०२५.७७	१७	२	०	२	०	०
१३	कम्प्युटर टेबल	गोटा	६	२३,४१८.१२	१	५	१	४	०	०
१४	पलङ्ग	गोटा	३६	१३३,२१९.०२	२८	८	८	०	०	०

क्र.स	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बि क्रि गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
१५	टिटेबल	गोटा	३४	१३२,५४२.७१	२८	६	२	४	०	०
१६	पंखा	गोटा	७५	२६४,१८७.४८	५९	१६	६	१०		
१७	काँसको थाल कचौरा	सेट	७	१२,१५०.००	७	०				
१८	प्रेसर कुकर	गोटा	६	६,५९५.००	५	१		१		
१९	स्टिल किट्ली	गोटा	१	१,४५०.००	१	०				
२०	मिक्स्चर	गोटा	१	४,३५०.००	१	०				
२१	टेलिफोन सेट	गोटा	१५	२०,०१४.५०	६	९	३	६		
२२	युपियस	गोटा	६	२४,०००.००	०	६		६		
२३	यडियसल राउटर	गोटा	७	८०,११४.००	६	१		१		
२४	मोबाइल	गोटा	११	२२८,९००.००	४	७	१	६		
२५	ग्यास चुलो/सिलिण्डर	गोटा	११	६८,०७९.००	१०	१	१			
२६	कार्यालय भवन जग्गा	रोपनी	०	-	०	०				
२७	काठको बेन्च	गोटा	४२	-	१४	२८		२८		
२८	काठको सादा स्टुल	गोटा	१०	-	०	१०		१०		
२९	टिनको बाकस	गोटा	११	१,६९५.००	१	१०		१०		
३०	हिल ट्याङ्की	गोटा	४	१७,९९९.७७	२	२		२		
३१	क्यामेरा	गोटा	२	८९,०००.००	१	१		१		
३२	ल्यापटप	गोटा	१८	१,१५२,३५९.२५	१६	२		२		
३३	फिल्टर	गोटा	९	९२,७६०.००	७	२		२		
३४	हिटर	गोटा	३	५,६५०.००	२	१		१		
३५	इन्भर्टर	गोटा	१४	६२७,०५५.३६	१४	०				
३६	क्यालकुलेटर	गोटा	१	-	०	१		१		
३७	चेकराइटर	गोटा	२	-	२	०				
३८	तामाको गाग्री	गोटा	२	-	०	२		२		
३९	जग	गोटा	१	-	०	१		१		
४०	पाइप रेन्ची	गोटा	२	-	२	०				
४१	हिटिङ्ग प्लेट	गोटा	१	-	१	०				
४२	क्यास्टर मेशिन	गोटा	७	७०,०६०.००	७	०				
४३	साइकल एभन	गोटा	१	-	०	१		१		
४४	मोटरसाइकल	गोटा	१४	३,०७१,५९९.९९	१४	०				
४५	भित्तेघडी	गोटा	१	-	०	१		१		
४६	भलिबल सिल्ड/	गोटा	३	-	३	०				

क्र.स	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बिक्रि गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
	सिल्ड									
४७	सिलाई मेशिन	गोटा	३	-	०	३		३		
४८	इन्भर्टर व्याट्री	गोटा	५६	१,३५८,५७१.७३	५४	२	२			
४९	प्रोजेक्टर/स्क्रिन	गोटा	३	१२८,२२९.८२	३	०				
५०	स्टेबलाइजर	गोटा	४	२००,१९९.४८	४	०				
५१	बायोमेट्रिक हाजिरी मेशिन	गोटा	३	११६,९९८.९९	३	०				
५२	गाडी	गोटा	४	१२,०१५,५००.००	४	०				
५३	आइरन	गोटा	२	६,०००.००	२	०				
५४	थ्रेसर मेशिन	गोटा	१	३१५,०००.००	१	०				
५५	हेङ्गर	गोटा	१	१,१७०.६८	०	१		१		
५६	साउण्ड सिस्टम/स्पीकर	गोटा	९	१५९,०००.००	७	२	१	१		
५७	फ्रिज	गोटा	४	११७,८१५.३६	४	०				
५८	हयूमपाइप	गोटा	२०७	३,९९६,८६६.५०	०	०				
५९	फायर बल	गोटा	३८	४९८,१०४.००	३८	०				
६०	पाइप	मिटर	३००	१९,८५८.६२	०	०				
६१	स्कुटर	गोटा	६	९९३,८९९.९८	६	०				
६२	सुझाव पेटिका	गोटा	२	६,११२.९९	२	०				
६३	एयर कन्डिसन मेशिन	गोटा	४	३५९,४००.०२	४	०				
६४	ठेला गाडा	गोटा	२	९,२९८.७७	१	१		१		
६५	घाँस काट्ने मेशिन	गोटा	१	८,०००.००	१	०				
६६	सुचना पाटी	गोटा	११	५५,६४९.९०	११	०				
६७	अल्टीमिटर	गोटा	३	३९,०७०.००	३	०				
६८	एन्नी लिभर	गोटा	१	१४,३००.००	१	०				
६९	2wd भेईकल कार	गोटा	१	४,२२९,०००.००	१	०				
७०	पोडियम	गोटा	२	१५,५९९.६५	२	०				
७१	ल्यापटप	गोटा	०	-	०	०				
७२	सिसि टिभि	गोटा/सेट	३३	३४४,१९९.९१	३३	०				
७३	कन्फरेन्स राउण्ड टेबल	गोटा	१	३७२,६७४.००	१	०				
७४	कन्फरेन्स स्टेज	गोटा	१	१२७,०३९.१२	१	०				
७५	ईन्टरनेट सामाग्री	गोटा	२७	२४१,१९९.६३	२७	०				

क्र.स	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बिक्रि गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
७६	रेफ्रि स्ट्याण्ड/इन्भर्टर स्ट्याण्ड	गोटा	२	२५,९५०.००	२	०				
७७	डिजिटल बोर्ड	गोटा	३	९८५,९२५.००	३	०				
७८	ट्रेसिङ सेट	सेट/गोटा	४४	१४४,६४०.००	४४	०				
७९	सटर सेट	सेट/गोटा	१०	६२,१५०.००	१०	०				
८०	आइयुसिडी सेट	सेट/गोटा	१३	५५,९३५.००	१३	०				
८१	इम्लान्ट सेट	सेट/गोटा	१०	४२,९४०.००	१०	०				
८२	पौच सेलार	सेट/गोटा	१	४,७४६.००	०	१	१			
८३	विरामी सुत्ने बेड	सेट	३८	५०६,८९६.००	३५	३	३			
८४	विरामी सुत्ने ट्रली	सेट	२	५६,२७४.००	२	०				
८५	हील चियर	सेट	२	३१,४००.००	२	०				
८६	Electronic Total Station	सेट	३	५८०,५३७.५०	३	०				
८७	Automatic Level Machine	सेट	३	११९,५५४.००	३	०				
८८	GPS Machine	सेट	१	९४,९२०.००	१	०				
८९	Electric Blower	गोटा	१	१,९००.००	१	०				
९०	6U Rack	गोटा	२	१९,०००.००	२	०				
९१	Sprayer	गोटा	१	८,०००.००	१	०				
९२	Surgical Drum	गोटा	१७	३६,१०३.५०	१७	०				
९३	Spygonomenometer (BP Set)	सेट	५२	२२५,४३५.००	४१	११	११			
९४	Suction Machine	सेट	२	४८,५९०.००	१	१	१			
९५	Delivery Set	सेट	७	२६,८९४.००	७	०				
९६	Autoclave Machine	सेट	१२	१७५,५००.००	१२	०				
९७	Bed Side Screen	सेट	१	६,७८०.००	१	०				
९८	Tray (Big/Kidney)	गोटा	१६	१७,५४३.२५	१६	०				
९९	Autoscope	गोटा	१२	६६,४४४.००	१२	०				
१००	Weight Machine	सेट	४२	१०९,२७१.००	३१	११	११			
१०१	Fetoscope	सेट	६	१,२२०.४०	६	०				
१०२	फलामे भन्याङ्ग	सेट/गोटा	२	७७,४८८.८५	२	०				
१०३	IR Tharmometer	गोटा	९	६९,३०५.५०	७	२	२			
१०४	ग्लेण्डर मेशिन	गोटा	१	४,५००.००	१	०				

क्र.स	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बि क्रि गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
१०५	I/V Stand	Pcs	५	१४,१२५.००	५	०				
१०६	Pulse Oximeter	Pcs	१०	३६,१६०.००	१०	०				
१०७	Glucometer	Pcs	२	३,३९०.००	२	०				
१०८	Medicine/ Instrument Trolley	Pcs	३	२८,८१५.००	३	०				
१०९	Oxygen Cylinder/ Regulator	Pcs	८	४९,७२०.००	८	०				
११०	ECG Machine	Pcs	१	१००,५७०.००	१	०				
१११	Ambu Bag	Pcs	७	१४,६३३.५०	७	०				
११२	X-Ray Cassette and Screen	Pcs	१	३२,२०५.००	१	०				
११३	X-Ray Grid	Pcs	१	१८,५००.००	१	०				
११४	Lead Barrier (Apron)	Pcs	१	१४,१२५.००	१	०				
११५	Lead Protective Eye Glass	Pcs	१	१०,१७०.००	१	०				
११६	Foot Step	Pcs	६	२९,७१९.००	६	०				
११७	Bed Side Locker	Pcs	५	२५,४२५.००	५	०				
११८	Microscope Olympus	Pcs	२	२५९,९००.००	२	०				
११९	Colorimeter Amil	Pcs	१	१९,७७५.००	१	०				
१२०	Centrifuge Machine	Pcs	२	१४,१२५.००	२	०				
१२१	Hot Air Oven	Pcs	१	२२,०३५.००	१	०				
१२२	Incubator	Pcs	१	२२,०३५.००	१	०				
१२३	Metal 3 Seater	गोटा	२	२५,१९९.००	२	०				
१२४	Liquid Nitrogen Container	गोटा	१	५६,५००.००	१	०				
१२५	PH Meter	Pcs	१	५,६५०.००	१	०				
१२६	Micro Pippete	Pcs	२	६,३२८.००	२	०				
१२७	Distocia Set	Set	१	१०,०५७.००	१	०				
१२८	Drenching Gun	Pcs	२	९,०४०.००	२	०				
१२९	Teeth Cutter	Pcs	१	१,०७४.००	१	०				
१३०	Pig Holder	Pcs	२	७,९१०.००	२	०				
१३१	Hoof Cutter	Pcs	२	७,९१०.००	२	०				
१३२	Cheatele Forcep with Jar	Set	४	८,३६२.००	४	०				
१३३	Nebulizer Machine	Pcs	१२	७,४६०.००	१२	०				
१३४	Dopler	Pcs	४	३८,८७२.००	४	०				
१३५	Baby Warmer	Pcs	२	२०३,४००.००	२	०				
१३६	किचन न्याक	गोटा	१	५,४९९.९९	१	०				

क्र.स	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिम मौज्दात		चालू हालतमा		सामानको अवस्था			
			परिमाण	मूल्य	रहे को	नरहे को	मर्मत गर्नुपर्ने	लिलाम/बिक्रि गर्नुपर्ने	मिन्हा गर्नुपर्ने	संरक्षण गर्नुपर्ने
१३७	प्यानल बोर्ड (बिजुली मिटर बक्स)	गोटा	१	११,८६५.००	१	०				
	जम्मा रकम			४८,२५०,२००.१८						

भिमाद नगरपालिका केन्द्र तथा अन्तर्गत कार्यालयमा रहेको सामानको विवरण हेर्दा धेरै जसो साविकका सामानहरू रहेको र उक्त सामग्री मर्मत तथा लिलामी गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै कार्यालयहरूको आफ्नै भवन नहुँदा कार्यालयमा आवश्यक रहेको सामानको पनि व्यवस्थापन गर्न नसकिएको साथै भएका सामग्रीको उचित सुरक्षा समेत गर्न सकिएको छैन ।

१.३.४ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपानाइएका प्रक्रियाहरू

- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र अन्तर्गत नियमावली, २०६४ बमोजिम सार्वजनिक सम्पत्तिको प्राप्ति, संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन गर्न प्रयास गरिएको,
- म.ले.प. फाराम तथा अन्य मौजुदा कानूनहरू (आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४, नेपाल सरकारको लेखा निर्देशिका, २०७३ आदि)
- वार्षिक बजेटलाई मध्यनजर गर्दै आवश्यकता र मागको अवस्था विश्लेषण गरी आपूर्तिको व्यवस्थापन गरिएको ।

१.३.५ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सामान्यतः संगठनले संगठनको भावी आवश्यकताको पहिचान गरी बजेट विनियोजन गर्ने भएकोले सामग्री तथा मेशिनरी औजार शिर्षकमा यस कार्यालयले पनि बजेट विनियोजन गरेको छ । तथापी यस शाखाले कार्यालयबाट हुने जुनसुकै सामानको (सोधभर्ना, पेशकी फछ्यौट आदि) दाखिला गर्नुपर्ने भएकोले एकिन गर्न साथै आर्थिक प्रशासन शाखा र भण्डार शाखाको अभिलेख मेल नखान सक्ने, त्यसको वित्तीय प्रगति देखाउन नसकिने समस्या आइपर्छ । हुनत संगठनले भौतिक सामग्रीमा अनावश्यक खर्च नगर्नु उत्तम ठानेता पनि संगठनको आवश्यकता र मागलाई आधार मानेर मितव्ययी रूपमा खर्च गरिएको छ ।

१.३.६ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

- सशर्त तर्फः (सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राको लागि निःशुल्क वितरण गरीने सेनेटरी प्याड खरिद गरी आम्दानी बाँधिएको)

१.३.७ संचालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रम

- ४ नं. वडा कार्यालयको भवन निर्माण कार्य अधुरो रहेकोले सोको व्यवस्थापन ।

१.३.८ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- कार्यालय तथा अन्तर्गत रहेका आम्दानी बाँधिएका जिन्सी सामानको लगत अनलाइन (PAMS-Public Assets Management System) मा प्रविष्टि गरिएको ।

१.३.९ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- कार्यालय अन्तर्गत शाखा र कार्यालयहरूको लागि आवश्यक सामानको उपलब्धताले सेवा प्रवाहमा सहजता, सरलता र चुस्तता कायम भएको,

- कार्यालयको कार्य वातावरणमा नविनता कायम भएको,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको महत्व र दायित्व बोध गराउन सहज भएको,
- कार्यालयमा मौजुदा सम्पत्तिको अभिलेखिकरण गरिएको ।

१.३.१० कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- जनशक्ति अभावका कारण चुस्तरूपमा अभिलेखिकरण नभएकोले लिलाम गर्नुपर्ने सामानहरूको व्यवस्थापन गर्न नसकिएको,
- Manual रूपमा जिन्सी अभिलेखिकरण गर्दागर्दै आ.व.को दोश्रो चौमासिकको अन्त्यबाट अनलाइन प्रविष्टि गर्नुपर्ने परिपत्र प्राप्त भएकोले दोहोरो काम गर्नुपर्ने अवस्था आउँदा कार्यबोझ थपिएको,
- स्टोर गर्ने कक्षको अभावले सम्पत्ति टुटफुट हुने/हराउने सम्भावना रहेको,
- सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षणको दायित्व बोध नभएकोले सम्पत्तिको आयू घटेको,
- आवश्यकता र मागको तालमेल नमिल्नाले आपूर्ति भएको सामानको प्रयोग नहुनु ।

१.३.११ समस्या समाधानका उपायहरू

- उपयुक्त जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने,
- उपयुक्त भण्डार कक्षको व्यवस्थापन गर्ने,
- आवश्यकता र मागको विश्लेषण गरी खरिद योजना बनाई आपूर्तिको व्यवस्थापन गर्ने,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको दायित्व बोध गराउनका लागि कार्यालय प्रमुख र खरिद इकाई समितिबाट नियमित अनुगमनको व्यवस्थापन गर्ने ।

१.३.१२ निष्कर्ष,

संगठनको महत्वपूर्ण श्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी भण्डार शाखामा रहेकोले माथि उल्लेखित समस्यालाई सम्बोधन गरी अभिलेखिकरणको दुरुस्ततालाई चुस्त राख्नुपर्ने देखिन्छ । कतिपय कानूनी प्रावधानका कारण खरिद प्रकृया झन्झटिलो भएता पनि आवश्यक परिमार्जन सहित स्थानीय कानून बनाई आवश्यकता र मागलाई विश्लेषण गर्दै, सार्वजनिक सम्पत्तिको जिम्मेवारीबोध, दायित्वबोध र अपनत्वबोध गराई भौतिक श्रोतको व्यवस्थापन गर्न सकिएमा संगठनको कार्यवातावरणमा चुस्तता आउने, सहज र सरल सेवा प्रवाह हुने देखिन्छ ।

१.४ राजश्व शाखा

१.४.१ पृष्ठभूमि

प्रत्यक्ष दायित्व सिर्जना नहुने गरी नगरपालिकाले प्राप्त गर्ने कर र गैरकरलाई राजश्व भनिन्छ । नगरपालिकाको कोषमा जम्मा हुने सार्वजनिक ऋण बाहेकका रकम राजश्वको रूपमा नगरपालिकाको संचित कोषमा जम्मा हुन्छन् र त्यसलाई नगरपालिकाले सार्वजनिक प्रयोजनको लागि खर्च गर्दछ भने त्यो नै राजश्व हो । सार्वजनिक हितको लागि नगरपालिकाले काम गर्न नगरपालिकालाई चाहिने पैसा वा स्रोत नगरपालिकाकै जनताबाट कानून बनाएर उठाउनु पर्ने हुदा राजश्व आवश्यक पर्दछ ।

१.४.२ उद्देश्य

- ❖ नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानी बारेमा स्पष्ट पार्ने,
- ❖ शिर्षक अनुसार अधिल्लो आ.व.को राजश्व संकलन र यस आ.व को राजश्व संकलनको तुलना गर्ने,
- ❖ वडाहरूको वार्षिक आय बारेमा स्पष्ट पार्ने ।

१.४.३ नगरपालिकाको आ.व. ०७६/०७७ र ०७७/०७८ को शिर्षगत राजस्व संकलनको विवरण

क्र.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व.०७६/०७७)	संकलित रकम रु. (आ.व.०७७/०७८)
१	११३१३	सम्पत्ति कर	६,७५,९०४।-	७,४८,०३१।-
२	११३१४	भूमिकर/मालपोत	७,६०,४११।५०	७,१३,११५।-
३	११३२१	घर बहाल कर	६,१३,८९८।८५	७,५५,८०४।०९
४	११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५,७५,९७५।-	४,५६,४२५।-
५	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	२३,५४,८४३।७७	५,९३,३२०।५२
६	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	९,५४,९०४।७६	३,५५,६०९।-
७	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५००।-	९००।-
८	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	२०००।-	७०००।-
९	१४२४९	अन्य दस्तुर	९,१५,०२६।२५	७,९७,८५४।७६
१०		निकासी शुल्क दस्तुर संकलन	२१,७६,५९०।-	५१,८०,०६०।-
११		ढुंगा, गिटी, वालुवा संकलन शुल्क	१,०३,५०,०००।-	१,६८,३१,४४७।८६
		जम्मा	१,९३,८०,०५५।-	२,६४,३९,५६८।८६

१.४.४ वडाहरुको आ.व. ०७६/०७७ र २०७७/०७८ को शिर्षगत राजस्व संकलनको विवरण

क्र.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व.०७६/०७७)	संकलित रकम रु. (आ.व.०७७/०७८)
१	११३१३	सम्पत्ति कर	१,३५,८८०।-	३,२२,१६४।-
२	११३१४	भूमीकर/मालपोत	४८,९५०।-	४,०६,४२३।-
३	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	१८,९७,४८०।-	२०,७८,३६५।-
४	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	७३,१८०।-	१,३३,२१०।-
५	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१,३९,३००।-	१,५१,०४०।-
६	१४२४९	अन्य दस्तुर	२,६८,०५१।-	७२,९५४।-
		जम्मा	२५,६२,८४१।-	३१,६४,१५६।-

१.४.५ वडाहरुको आ.व. २०७६/०७७ र २०७७/०७८ को एकमुष्ठ राजस्व संकलनको विवरण

क्र.स.	वडा नं.	२०७६/०७७	२०७७/०७८	
१	१	२,१९,०५५।-	१,८७,१६०।-	
२	२	२,०८,३६७।-	२,६२,७३०।-	
३	३	१,२६,१८५।-	१,७३,९९०।-	
४	४	१,९३,४९६।-	२,६०,६५६।-	
५	५	३,८५,८५०।-	६,५६,३६७।-	
६	६	५,४०,२७८।-	४,८९,२९१।-	

७	७	३,६८,४०९।-	४,४९,१४९।-	
८	८	३,०७,६७६।-	४,४८,७६३।-	
९	९	२,१३,५२५।-	२,३६,०५०।-	
	जम्मा	२५,६२,८४१।-	३१,६४,१५६	

१.४.६ नगरपालिका र वडाको आ.व. ०७६/०७७ र ०७७/०७८ को शिर्षगत एकमुष्ट राजस्व संकलनको विवरण

क्र.स	शिर्षक नम्बर	आय शिर्षक नाम	संकलित रकम रु. (आ.व.०७६/०७७)	संकलित रकम रु. (आ.व.०७७/०७८)
१	११३१३	सम्पत्ति कर	८,११,७८४।-	१०,७०,१९५।-
२	११३१४	भूमिकर/मालपोत	८,०९,३६१.५।-	११,१९,५३८।-
३	११३२१	घर बहाल कर	६,१३,८९८।८५।-	७,५५,८०४।०९।-
४	११६१३	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५,७५,९७५।-	४,५६,४२५।-
५	१४२४२	नक्सापास दस्तुर	२३,५४,८४३।७७	५,९३,३२०।५०
६	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	२८,५२,३८४।७६	२४,३३,९७४।-
७	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	७३,६८०।-	१,३४११०।-
८	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१,४१,३००।-	१,५८,०४०।-
९	१४२४९	अन्य दस्तुर	११,८३,०७७।२५	८,७०,८०८।७६
१०		ढुंगा गिटि बालुवा दहत्तर बहत्तर संकलन शुल्क	१,०३,५०,०००।-	१,६८,३१,४४७।८६
११		निकासी शुल्क दस्तुर	२१,७६,५९०।-	५१,८०,०६०।-
		जम्मा	२,१९,४२,८९६।-	२,९६,०३,७२४।८६

१.४.७ सेवा प्रवाह गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

- ❖ सम्पत्ति कर अनलाइन सफ्टवेयरबाटै लिने व्यवस्था मिलाइएको,
- ❖ नगरपालिकाबाट उठाइने सम्पूर्ण कर कम्प्युटर सिस्टम बाटै उठाउने गरिएको,
- ❖ बेरोजगार युवाहरूको बेमेल पैदा हुने गरेकोले ढुंगा गिटि बालुवा सम्बन्धी ठेक्काहरूमा **EBID** बाट ठेक्का बन्दोबस्त गर्न शुरु गरिएको ।

१.४.८ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- ❖ सम्पत्तिकरको अनलाइन सफ्टवेयरमा लगभग ९६१९ करदाताको जग्गा इन्ट्री गरिएको,
- ❖ हालसम्म नगरपालिका भित्र संचालन भएका ५९३ व्यवसायीलाई व्यवसाय करको दायरामा ल्याइएको,
- ❖ वडा नं १ र ९ बाहेक अन्य वडाहरूबाटै सम्पत्तिकर तथा भूमीकर लिइने व्यवस्था मिलाइएको,
- ❖ गत आ.व. २०७६/०७७ भन्दा २०७७/०७८ को आम्दानीमा ३७% राजस्व बृद्धि भएको ।

१.४.९ कार्यसम्पादन गर्दा आइपरेका समस्याहरू

- ❖ जनशक्ति अभावका कारणले पूर्णरूपमा वडाहरू बाट नै सम्पत्तिकर उठाउने व्यवस्था मिलाउन नसकिएको,

- ❖ नगरपालिकाका सम्पूर्ण व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय करको दायरामा ल्याउन नसकिएको,
- ❖ दर्ता भएका व्यवसायीहरूलाई पनि पूर्ण रूपमा नविकरण प्रक्रियामा ल्याउन नसकिएको,
- ❖ वडाहरूमा अझै पनि हाते नगदी रसिदको प्रयोग गरिएको ।

१.४.१० समस्या समाधानका उपायहरू

- ❖ राजस्व व्यवस्थापनमा विधुतिय प्रणालीको प्रयोगमा जोड दिदै राजस्व व्यवस्थापन पारदर्शि र पूर्वअनुमान योग्य बनाउने,
- ❖ आमनागरीकलाई राजस्व छल्नु दण्डनिय आर्थिक अपराध हो भनी बोध गराउदै आफै राजस्व तिर्न प्रयत्नशिल हुने गरी जागरूक तुल्याउने,
- ❖ करको दर कम गर्दै दायरा फराकिलो बनाउने ।

१.४.११ निष्कर्ष

राजस्व नगरपालिकाकै लागि एकमात्र आम्दानी हो र यसबाटै पालिकाले लोककल्याणकारी काम गर्ने हुँदा यसको चुहावटले पालिकालाई र जनतालाई हानी गरी रहेको हुन्छ । एक समृद्ध पालिका निर्माणका लागि प्रभावकारी राजस्व संकलन र खर्च आवश्यक पर्ने हुँदा राजस्व संकलन, भण्डारण र खर्चलाई व्यवस्थित तुल्याइनु आजको आवश्यकता हो । संघीय संरचना अनुसार स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित नगरपालिकाले राजस्वका संभावित सबै श्रोतहरूको पहिचान गरी कर/शुल्कको दर बृद्धिमा भन्दा दायरा बृद्धि गर्नु आवश्यक छ ।

१.५ सूचना प्रविधि शाखा

१.५.१ पृष्ठभूमि

- सूचना संचार एवं प्रविधि क्षेत्रमा भएको युगान्तकारी परिवर्तन सँगै एक्काईसौं शताब्दीको यात्रामा लागेको वर्तमान समयले आजको युगलाई विज्ञान र प्रविधिको युग हो भन्ने पुष्टि गरीसकेको छ,
- नेपालमा हाल आएर सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा सर्वसाधारणको बढ्दो रुची तथा प्रविधिको पहुँचले सेवा प्रवाहमा स्थानीय निकायहरूले सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्नु पर्ने संकेत गरीरहेको छ। यसले सेवाप्रदायक र सेवाग्राहीलाई दुवैलाई फाइदा पुग्ने देखिन्छ । स्थानीय निकायका कर्मचारी तथा सेवाग्राही नागरीकहरू यसबाट प्रत्यक्ष एवं अप्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित हुन्छन्,
- हरेक कार्यको निम्ति आधारभूत औजारको रूपमा रहेको सूचना र सञ्चार प्रविधिले मुलुकको सर्वाङ्गीण विकासमा विशिष्ट महत्व राख्दछ भन्ने कुरामा दुईमत छैन,
- कुनै पनि कार्य सम्पादनको लागि सूचनालाई शक्तिको रूपमा लिइन्छ । यसै शक्तिलाई प्रयोग गरी भिमाद नगरपालिकाको कागजी प्रयोगमा कमी गर्दै समयानुकूल प्रविधिको प्रयोग गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त बनाउन प्राथमिकता दिनु पर्ने छ,
- प्रविधि प्रयोजनका लागि प्रविधिको साथसाथै कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने र स्थानीय रुचीका अलवा सेवाग्राही जनताको चेतनास्तर पहुँचको राम्रो ख्याल गरी गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पर्दछ,
- नेपालमा अझै पनि ठुला ठुला फाइलहरूको चांगले ओगटेको कार्यालयहरूमा देख्न सक्छौं । सर्वसाधारणले सूचना माग गर्थे भने ती ठुला ठुला फाइलहरू खोज्ने र किराले खाएका तथा भग्नवशेष रूपमा देखिएका ढड्डा पल्टाउने गरीन्छ । हामीले खोजेको सूचना पत्ता लगाउन धेरै समय खर्चिने हुन्छन्। यति गर्दा पनि हाम्रो काम बन्छ कि बन्दैन टुंगो हुँदैन । यसले हाम्रा सरकारी कार्यालयको कार्यशैलीलाई प्रतिबिम्बित

गर्छ जहाँ सेवा प्रदायक र सेवाग्राही दुवै पीडित छन् यस्तो परिपाटीलाई परिवर्तन गर्न पनि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिन आवश्यक देखिन्छ ।

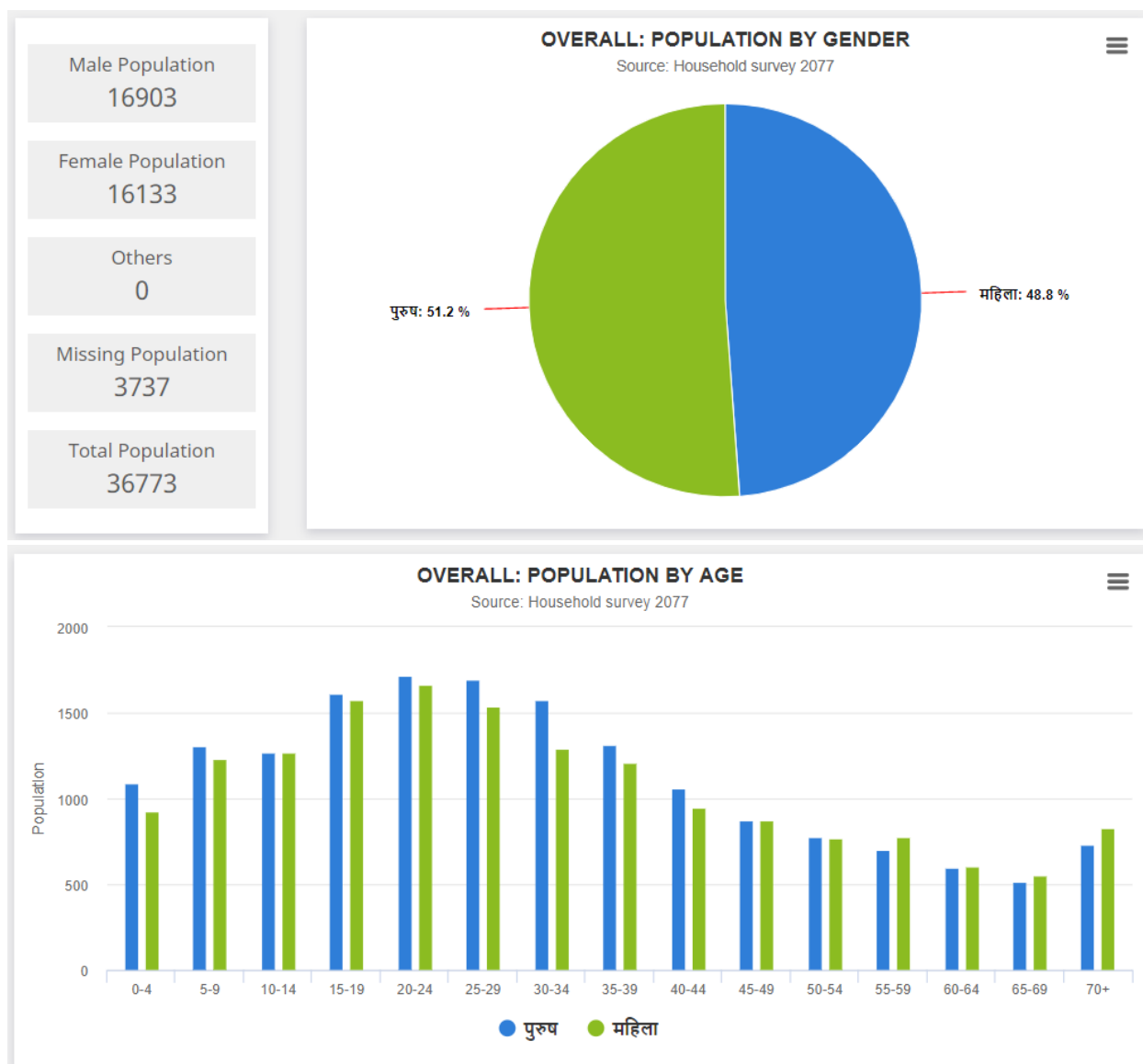
१.५.२ उद्देश्य

- घटना दर्ता, दर्ता चलानी तथा सिफारिस लाई digitization गर्ने,
- भिमाद नगरपालिकाका नगर प्रोफाइल सम्पन्न गर्न,
- नगरपालिका अन्तर्गतका सबै कार्यालयहरूमा इन्टरनेटको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी सूचना अद्यावधिक गर्ने र गराउने ।

१.५.३ विद्यमान अवस्था

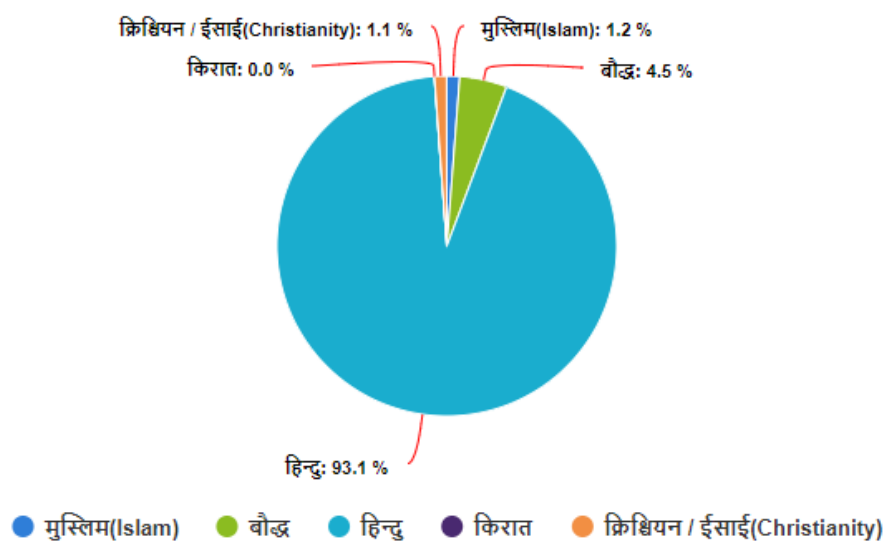
- इन्टरनेटको पहुँच सबै वडाहरूमा रहेको र घटना दर्ता तथा राजस्व संकलन जस्ता कामहरू सिस्टम मार्फत वडा बाटै गर्ने गरिएको छ,
- वडा नम्बर ९ र ३ बाहेक सबै वडाहरूमा कर्मचारी संख्या अनुरूप पर्याप्त रूपमा कम्प्युटरहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

१.५.४ भिमाद नगरपालिका अन्तर्गतका डिजिटल प्रोफाइलबाट प्राप्त केही तथ्याङ्कहरू

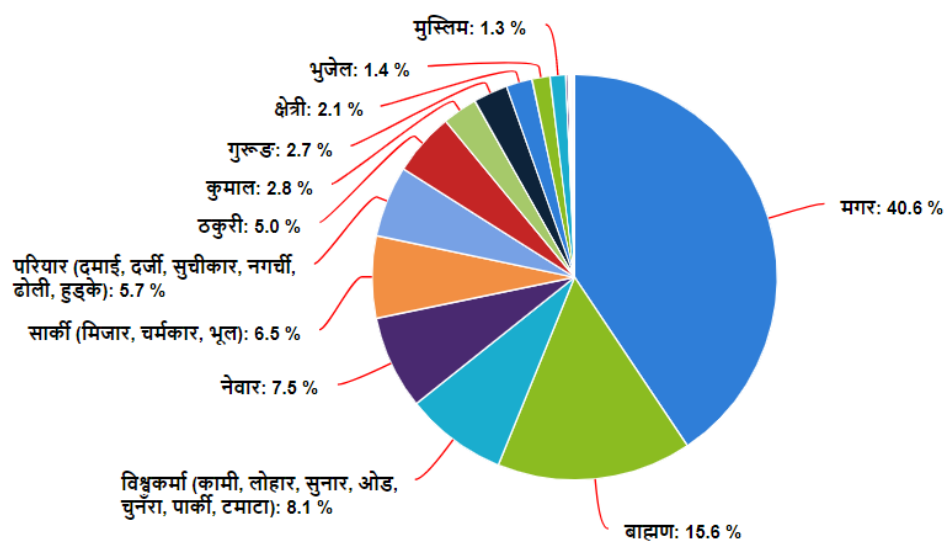
OVERALL: HOUSEHOLD BY RELIGION

Source: Household survey 2077

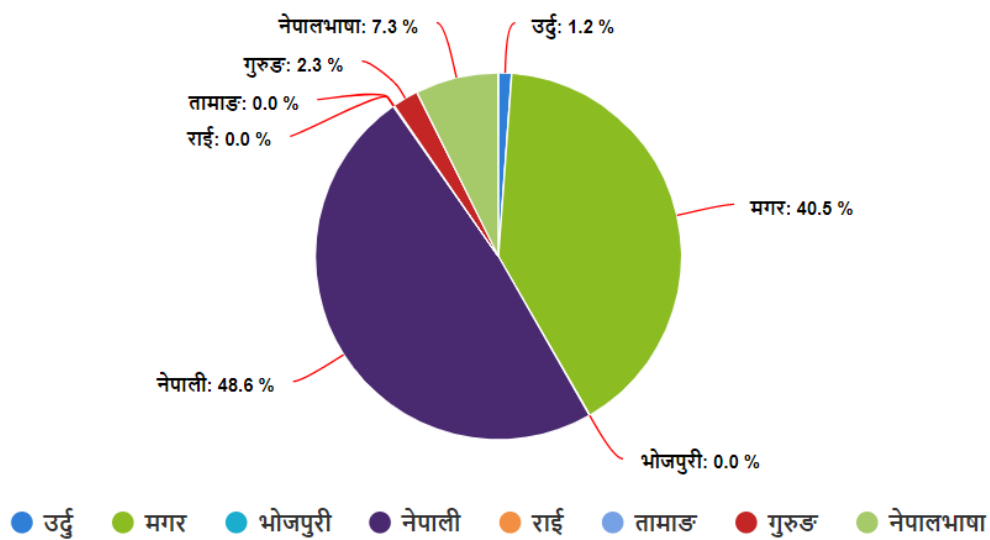
OVERALL: HOUSEHOLD BY ETHNICITY (PIE CHART)

Source: Household survey 2077

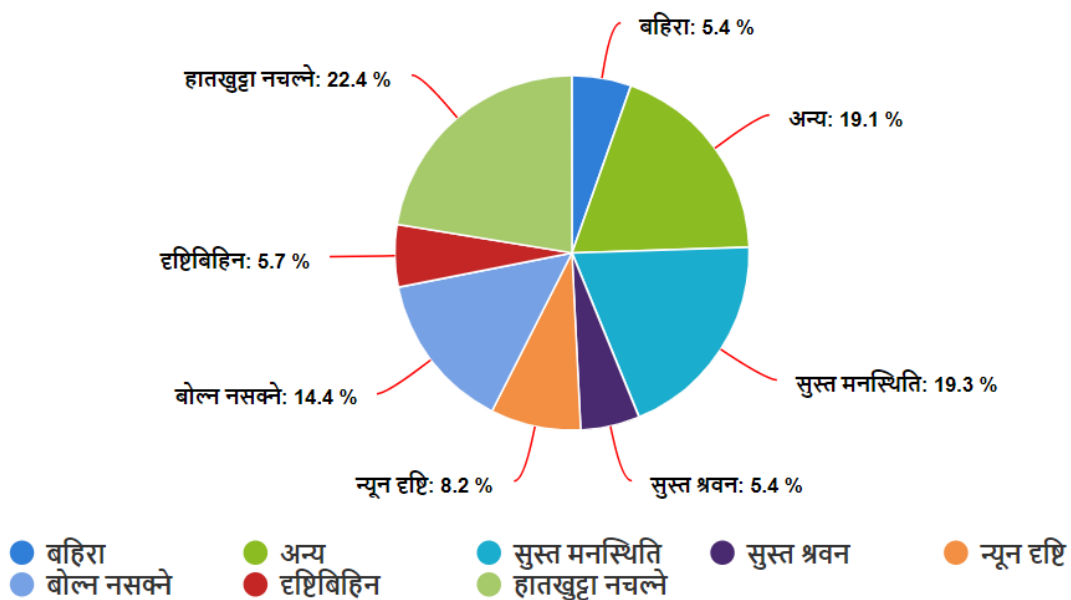
OVERALL: HOUSEHOLD BY MOTHER TONGUE

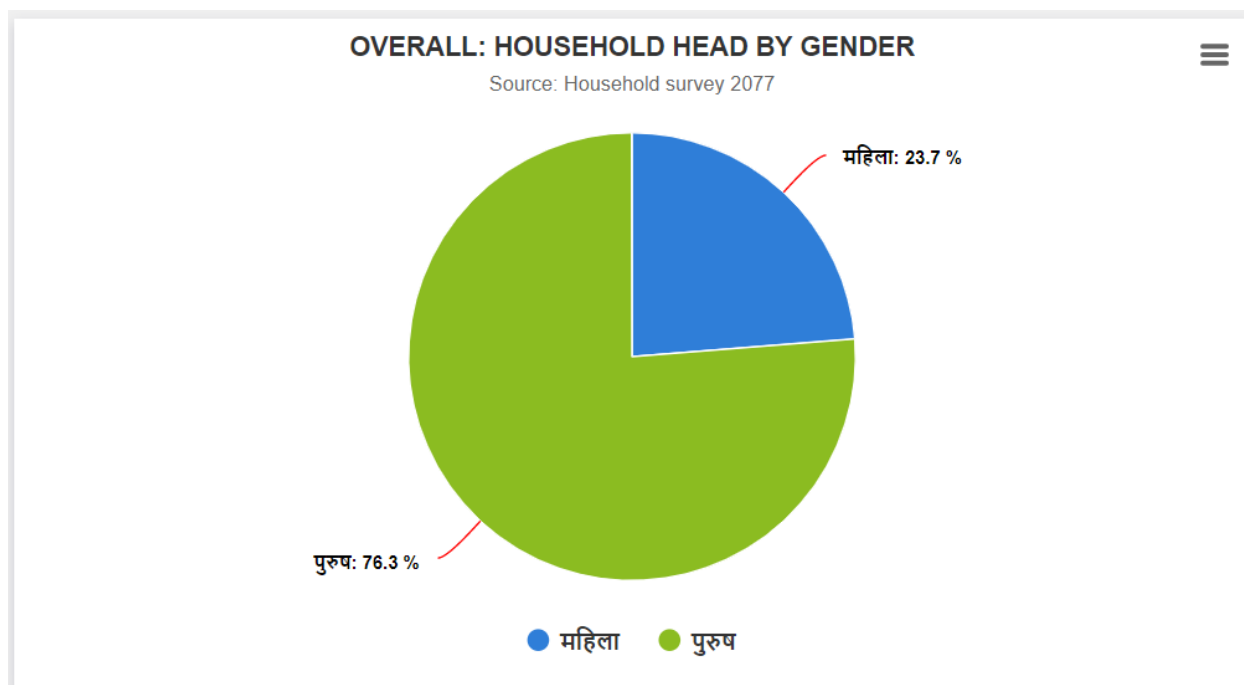
Source: Household survey 2077

OVERALL: POPULATION BY DISABILITY

Source: Household survey 2077

१.५.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरू

- घटना दर्ताको digitization, नगर प्रोफाइल तयार जस्ता कार्यहरू टेन्डर प्रक्रियामार्फत सम्पन्न गरीयो,
- Digitization र नगर प्रोफाइल डाटा संकलन को लागि तालिम संचालन गरीयो ।

१.५.६ सञ्चालन हुन नसकेको कार्यक्रम

- दर्ता चलानी तथा सिफारिश प्रणाली Testing Phase मा रहेको छ ।

१.५.७ सम्बन्धित विषयमा हाल भइरहेका असल अभ्यास र गतिविधिहरू

- कार्यालयका चिठी, प्रतिवेदन, फारम, गतिविधि, योजना, बैठकका निर्णय लगायत विविध विषयलाई कम्प्युटरमा प्रविष्ट गरी मागेको समयमा सूचना दिने व्यवस्था गरिएको छ। साथै प्रत्येक कोठामा डेष्टक र प्रिन्टरको व्यवस्था गरिएको छ। सेवाग्राहीले मागेका सूचनाहरू तुरुन्त दिन र अद्यावधिक गरी सूचना दिन सहयोग भएको छ,
- कागजी प्रयोगलाई कम गर्ने कार्यालाई प्रोत्सान दिँदै वेबसाइट, एसएमएस, कम्प्युटर, पेनड्राइभ, पोर्टेबल हार्डडिस्क, ल्यापटप लगायत मोबाइल एप्सको प्रयोगमा वृद्धि भएको छ। फाईलको ढुङ्गाई बिस्तारै कम प्रयोगमा ल्याउने कार्यमा प्रोत्सान दिईएको छ,
- सूचना प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि इमेल, इन्टरनेट, वेभपेज, मोबाइल एप, LED Message Display, डिजिटल नागरीक वडापत्र, ग्रुप एस एम एस, आदि ले संचार प्रविधिमैत्रीका लागि विभिन्न साधनहरू जस्तै कम्प्युटर ल्यापटप मोबाइल, टेलिफोन, फोटोकपी, प्रिन्टर, प्रोजेक्टर आदि प्रयोगमा आईरहेको,
- भिमाद नगरपालिकाको गतिविधि वेबसाइट, मोबाइल एप्सबाट देख्न सकिन्छ भने नगरको वृत्तित जानकारीमूलक विषयहरू श्रव्यदृश्यबाट देख्न सकिन्छ,
- सबै कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धी गर्न बेला बेलामा कम्प्युटर तथा सूचना प्रविधि सम्बन्धि तालिम दिने व्यवस्था गरिएको छ, साथै कर्मचारीहरूलाई कम्प्युटर वा ल्यापटपको पनि व्यवस्था कार्यलयबाट गरिएको छ। आफ्ना शाखाको जिम्मेवारी अनुसार सफ्टवेयर निर्माण गर्दै लगिने व्यवस्था गरिएको छ,
- डिजिटल नागरीक वडापत्रको व्यवस्थापन एवं कार्यान्वयन भएको छ,

- नागरीकले घरमै बसीबसी कार्यालयका सूचनाहरु नगरको इमेल, वेभपेज, मोवाईल एप, सामाजिक संजाल आदिबाट प्राप्त गर्न सक्छन्,
- ईमरजेन्सी बैठक, प्रकोप व्यवस्थापन समितिको बैठक, परिषद्को लागि सहभागी, सार्वजनिक सुनुवाईका सहभागीहरु, नगर सभा, कार्यपालिका बैठक र अन्य महत्वपूर्ण छलफल एवं अभिमुखीकरण कार्यक्रममा निमन्त्रणा एवं सहभागी गराउनका लागि समूहगत एसएमएस प्रणाली प्रयोगमा आइरहेको छ,
- नगरको इमेल वा प्रत्येक कर्मचारीको इमेलमार्फत माग गरेको विवरण तथा कागजातहरु पठाउन सकिने व्यवस्था छ भने इमेलमार्फत जानकारी दिने सहभागी गराउने र आवश्यक विवरणहरु नगरले प्राप्त गर्ने व्यवस्था छ । समूहगत इमेलबाट गतिविधिहरुको जानकारी दिने लिने कार्य भइरहेको छ,
- वडाहरुमा आइपरेको कम्प्यूटर सम्बन्धि सामान्य समस्याहरु अनलाइन बाटै र जटिल समस्याहरुको समाधान भौतिक उपस्थिति मार्फत गर्ने गरिएको छ ।

१.५.८ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरु

- पालिकाको पुरानो ढाँचाको Website फेरि नयाँ ढाँचाको लागु गरिएको। साथै Website मा नियमित सूचनाहरु राख्ने गरिएको,
- पालिकामा प्रयोग भइरहेका Software Systems हरू संचालन गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराएको,
- पालिकाको समाजिक संजालहरु प्रयोगमा ल्याइ नियमित अपडेट गरिएको,
- पालिकामा कार्यरत ICT/कम्प्यूटर अपरेटर/सूचना अधिकारी लगायत अन्य सूचना संग सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई ICT सम्बन्धि ज्ञान तथा आवश्यक सहयोग प्रधान गरिएको,
- विद्वुतीय शासन स्थापनाको लागि आवश्यक उपकरण र उपायहरुको अध्ययन गरी पालिकामा स्थापना गरिएको ।
- पालिकाको बिभिन्न विषयगत शाखाहरुमा रहेका आवश्यक दस्तावेजहरु Digital Format मा सुरक्षित गरी राखिएको। साथै हाल कार्यान्वयन गरीसकेका तथा हाल कार्यान्वयन गरीरहेका परियोजनाहरुको लगत व्वस्थितरूपमा राख्न सहयोग गरिएको,
- श्रोत नक्साङ्कनलाई डिजिटाइजेसन गर्ने लगायत नगरपालिकाको प्रोफाइल बनाउन सहयोग पुर्याएको,
- पालिकाको बिभिन्न विषयगत शाखाहरुको इमेल तयार गरी संचालनमा ल्याइएको,
- पालिकामा रहेको इन्टरनेट सेवा सुचारुमा बेला बेलामा आएका बाधाहरु समाधान गरिएको साथै सेवाग्राहिहरुको लागि Free Wi-Fi सेवा सुचारु गरिएको,
- स्थानिय भित्र रहेका सबै सरकारी कार्यलयहरुमा आवश्यक सहयोग प्रादन गरिएको ।

१.५.९ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरु

- इमेलमार्फत वडामा पठाएका सूचना र माग गरीएका विवरणहरु कर्मचारीद्वारा हेरेर वा नहेरीकन वेवास्ता गरिनु,
- वडा कार्यलयहरुमा जान आउन सवारी साधनको अभाव,
- सूचना प्रविधिलाई लक्षित गरी वार्षिक कार्ययोजनामा पर्याप्त बजेट विनियोजन नगरीनु ।

१.५.१० समस्या समाधानका उपायहरू

- सम्बन्धित कर्मचारीहरूले कम्तिमानि कार्यलय आइपुगेपछि, दिउसो र कार्यलय छोड्नु भन्दा केहि घण्टा अगाडि इमेल चेक गर्नुपर्ने र आफ्नो मोबाइलमा पनि लग इन गरेर राख्नु पर्ने,
- कार्यलय द्वारा वडा कार्यलय जाँदा कार्यलयको साधनको वा निजि साधन प्रयोग गर्दा सर्भिसिङ्गको व्यवस्था गरीनु पर्ने,
- जनताको सबै भन्दा नजिकको सरकार स्थानिय तह भएको हुनाले सूचना प्रविधिलाई प्राथमिकतामा राखेर सेवा प्रदायक र सेवा ग्राहि जनताको चेतनास्तर र पहुँचको राम्रो ख्याल गरी गुणस्तरिय कार्यक्रमहरु वार्षिक कार्ययोजनामा समावेश गर्ने जुन सूचना प्रविधिको प्रयोगले छिटो छरितो र पारदर्शि हुन जान्छ ।

१.५.११ निष्कर्ष

- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको माध्यमबाट मात्र सुशासन हुनसक्छ भन्ने विश्वव्यापी मान्यतालाई अंगिकार गर्नुपर्ने देखिएको छ,
- E-Governance अर्थात् विद्युतीय शासनको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न सूचना तथा संचार प्रविधि अपरिहार्य छ,
- E-Governance ले स्थानीय निकायको उत्तरदायित्व र पारदर्शितामा जोड दिन्छ जुन असल शासन र तीव्र विकास का सूचक हुन्, तसर्थ राष्ट्रको समग्र विकासको लागि स्थानीय निकायहरु सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा प्रविधिमैत्री हुन आवश्यक देखिन्छ,
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको सक्षमता र प्रभावकारितामा विकास निर्भर रहने हुनाले समुदायलाई जागरुक र चेतनशील तुल्याई सभ्य, सुसंस्कृत एवं समनता समाजको निर्माण गर्न सम्पादन गरीने सम्पूर्ण क्रियाकलाप व्यवस्थित ढङ्गले सञ्चालन गर्न यस क्षेत्रको विकास विस्तार प्रयोग र परिचालन अनिवार्य हुन्छ तसर्थ समुदायलाई र कर्मचारीहरूलाई चेतनामुलक साथै क्षमता अभिवृद्धि तालिम दिनुपर्ने देखिन्छ,
- आगामी समयमा दर्ता चलानी सफ्टवेयर तथा अनलाइन इन्ट्रि गरी सुद्धिकरण गर्दै लगिनेछ ।

२. सामाजिक विकास क्षेत्र

२.१ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

२.१.१ पृष्ठभूमि

विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न, शैक्षिक गुणस्तर एवम् सान्दर्भिकतामा अभिवृद्धि गर्न तथा संस्थागत क्षमतामा सुधार गर्न विद्यालय शिक्षामा थुप्रै प्रयत्नहरू भईआएका छन् । शिक्षाको अवसरबाट कुनै पनि बालबालिकाहरू वञ्चित हुन नपरोस् र गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति दिन सकियोस् भन्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकारका साथै विभिन्न संघसंस्था तथा समुदायबाट शिक्षा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा पारी ठूलो मात्रामा लगानी हुँदै आइरहेको छ । नेपाल सरकारले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूति गराउने संकल्प गरी सो अनुरूपका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ८ ले आधारभूत र माध्यमिक शिक्षालाई एकल अधिकार रुपमा स्थानीय तहलाई निक्षेपित गरेको छ । उक्त अधिकारको कार्यान्वयनका लागि जारी गरिएको स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ (२) ज ले विद्यालय शिक्षासँग सम्बन्धित नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने, विद्यालयको अनुमति स्वीकृति, सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको

व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमनलगायतका २३ वटा अधिकारहरू स्थानीय तहलाई दिएको छ । अधिकार सम्पन्न स्थानीय तह गठन भएपश्चात नै विद्यालय शिक्षासम्बन्धी वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरू स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालन भै आएका छन् । नेपाल सरकारले गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न साथै संस्थागत सक्षमता सुदृढ बनाउनका लागि कार्यान्वयनमा ल्याएको विद्यालय क्षेत्र विकास योजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू ससर्त अनुदानको रूपमा स्थानीय तहमार्फत विद्यालयमा सञ्चालन भई आएका छन् । नेपाल सरकारले ससर्त अनुदानमार्फत प्रदान गरेको कार्यक्रमका अतिरिक्त शिक्षा क्षेत्रका वास्तविक समस्याहरू सम्बोधन गर्ने गरी भिमाद नगरपालिकाले स्थानीय सरकार गठन भएदेखि नै प्राथमिकतामा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी शिक्षामा वर्षेनी ठूलो लगानी गरीरहेको अवस्था छ । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ मा यस भिमाद नगरपालिकाअन्तर्गत शिक्षा, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा सञ्चालन गरीएका कार्यक्रमहरूको प्रगति, गरीएका प्रयासहरू, कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू समावेश गरी यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२.१.२ उद्देश्य

आ.व. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिकामा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- (१) भिमाद नगरपालिका शैक्षिक अवस्थाको जानकारी दिनु,
- (२) आ.व. २०७७/०७८ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु,
- (३) भावी शैक्षिक कार्यदिशा तय गर्न सहयोग गर्नु ।

२.१.३ विद्यमान अवस्था

२.१.३.१ साक्षरतासम्बन्धी विवरण

भिमाद नगरपालिकाको नगर प्रोफाइल २०७७ अनुसार यस नगरपालिकाको जनसंख्या तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरण देहायअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका १ : नगरपालिकाको घरधुरी संख्या, जनसंख्या तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरण २०७७

वडा	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			५ वर्षमाथिको जनसंख्या			साक्षरता (५+वर्ष)		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	८१९	१९७१	२१०१	४०७२	१८५४	१९७७	३८३१	७६.७	८६.१	८१.६
२	९१२	२४७९	२५५२	५०३१	२३५७	२४१०	४७६७	८०.६	९१.७	८६.२
३	३५०	९३६	९४८	१८८४	८७९	८७८	१७५७	८३.५	९४.३	८८.९
४	४२०	१०५१	१११०	२१६१	९७५	१०१९	१९९४	८४.३	९४.१	८९.३
५	८८९	२१३२	२२६६	४३९८	१९७९	२०८५	४०६४	८२.८	९१.९	८७.५
६	१२६५	२९५६	३०७५	६०३१	२८४७	२९३६	५७८३	८९.४	९७.५	९३.५
७	५४९	१४११	१५०४	२९१५	१३१९	१३७६	२६९५	९०.५	९७.०	९३.८
८	६०८	१४७०	१५२४	२९९४	१३७०	१४३१	२८०१	९०.०	९६.७	९३.४
९	५६७	१७२७	१८२३	३५५०	१६३१	१७०२	३३३३	८२.८	९५.२	८९.१
जम्मा	६३७९	१६१३३	१६९०३	३३०३६	१५२११	१५८१४	३१०२५	८४.४	९३.७	८९.१

स्रोत: नगर प्रोफाइल २०७७

२.१.३.२ शिक्षण संस्थाहरूको विवरण

शैक्षिक सत्र २०७७।२०७८ सम्ममा भिमाद नगरपालिकामा नेपालमा कूल ५५ विद्यालय रहेका छन् । तीमध्ये सामुदायिक विद्यालय ४३ र संस्थागत विद्यालय १२ (एक विद्यालय सञ्चालन नभएको) रहेका छन् भने स्नातक तह सञ्चालित क्याम्पस १ रहेका छन् । यसैगरी संघीय स्रोतबाट ३३, नगरस्रोतबाट १६ र संस्थागत विद्यालयमा आवद्ध रही १२ गरी जम्मा ६१ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र वा पूर्व प्राथमिक विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् । नगरपालिकाको शैक्षिक संस्थाहरूको विवरणलाई देहायको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका २ : शिक्षण संस्थाहरूको विवरण २०७७।०७८

सि.नं.	विवरण	सामुदायिक	नगर स्रोत	संस्थागत	जम्मा
१.	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र वा पूर्व प्राथमिक विद्यालय	३३	१६	१२	६१
२	विद्यालय विवरण				
२.१	आधारभूत (कक्षा १-३)	४		१	५
२.२	आधारभूत (कक्षा १-५)	१९		४	२३
२.३	आधारभूत (कक्षा १-८)	६		२	८
२.४	माध्यमिक (कक्षा १-१०)	८		३	११
२.५	माध्यमिक (कक्षा १-१२)	५		२	७
२.६	माध्यमिक (कक्षा ६-१२)	१			१
	जम्मा विद्यालय	४३		१२	५५
३	क्याम्पस (स्नातक तहसम्म)	१			१

यस नगरपालिकामा सञ्चालित तहअनुसार वडागत विद्यालयहरूको विवरणलाई देहाय अनुसार रहेको छ :

तालिका ३ : वडागत रूपमा शिक्षण संस्थाहरूको विवरण २०७७।०७८

वडा	जम्मा विद्यालय (इकाइ)	सञ्चालित कक्षा अनुसारको संख्या					
		आधारभूत (कक्षा १-३)	आधारभूत (कक्षा १-५)	आधारभूत (कक्षा १-८)	माध्यमिक (कक्षा १-१०)	माध्यमिक (कक्षा १-१२)	माध्यमिक (कक्षा १-१२)
१	१०		५	२	१	१	१
२	८	२	३		३		
३	३		२		१		
४	४		१	२	१		
५	६		४		२		
६	१०		२	२	३	३	
७	२		२				
८	७	१	२	२		२	
९	५	२	२			१	
जम्मा	५५	५	२३	८	११	७	१

उल्लेखित तालिकाबाट हेर्दा वडागत रूपमा सबैभन्दा बढी विद्यालय वडा नं.१ र ६ मा १०/१० वटा र सबैभन्दा कम वडा नं.७ मा २ वटा रहेका छन् । यसैगरी वडा नं. ७ मा माध्यमिक विद्यालय रहेको छैन भने वडा नं. १, ६, ८ र ९ मा मात्र माध्यमिक (११-१२) सञ्चालन भएका विद्यालयहरूको पहुँच रहेको छ । यसैगरी वडा नं. ३, ४, ७ र ९ मा संस्थागत विद्यालयहरू रहेका छन् ।

२.१.३.३ विद्यार्थी विवरण २०७७

शैक्षिक सत्र २०७७ मा नगरपालिकाभर प्रारम्भिक बालविकासमा १५१७, आधारभूत (कक्षा १-५) मा ३४०९, आधारभूत (कक्षा ६-८) मा १८२९, माध्यमिक (कक्षा ९-१०) मा १३२० र माध्यमिक - कक्षा ११-१२) मा ७९६ गरी कूल ८८७१ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । उक्त विद्यार्थीमध्ये जनजाति समुदायका विद्यार्थीको हिस्सा ५६ प्रतिशत र दलित समुदायका विद्यार्थीको हिस्सा २५.२ प्रतिशत रहेको छ । शैक्षिक सत्र २०७७ को कक्षागत जम्मा, जनजाति तथा दलित विद्यार्थीको कक्षागत विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका ४ : कक्षागत विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी			जनजाति विद्यार्थी				दलित विद्यार्थी			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत
बालविकास	६८९	८२८	१५१७	३८१	४५८	८३९	५५.३	१८८	२२३	४११	२७.१
कक्षा १	३८१	४२५	८०६	२१०	२४८	४५८	५६.८	१०६	९३	१९९	२४.७
कक्षा २	२८७	३६०	६४७	१५२	१८५	३३७	५२.१	८४	१०८	१९२	२९.७
कक्षा ३	३२४	३५८	६८२	१७४	१८८	३६२	५३.१	७८	१०४	१८२	२६.७
कक्षा ४	३०८	३१२	६२०	१६३	१५९	३२२	५१.९	९७	१०२	१९९	३२.१
कक्षा ५	३३०	३२४	६५४	१८४	१६५	३४९	५३.४	८७	८१	१६८	२५.७
कक्षा १-५	१६३०	१७७९	३४०९	८८३	९४५	१८२८	५३.६	४५२	४८८	९४०	२७.६
कक्षा ६	२६६	३००	५६६	१५०	१७२	३२२	५६.९	७१	७९	१५०	२६.५
कक्षा ७	३०५	३०७	६१२	१८०	१७७	३५७	५८.३	६७	७१	१३८	२२.५
कक्षा ८	३५७	२९४	६५१	१९४	१५९	३५३	५४.२	९३	७६	१६९	२६.०
कक्षा ६-८	९२८	९०१	१८२९	५२४	५०८	१०३२	५६.४	२३१	२२६	४५७	२५.०
कक्षा ९	३३७	३२०	६५७	१९१	१९१	३८२	५८.१	७६	६८	१४४	२१.९
कक्षा १०	३५१	३१२	६६३	१९९	१९२	३९१	५९.०	७८	५३	१३१	१९.८
कक्षा ९-१०	६८८	६३२	१३२०	३९०	३८३	७७३	५८.६	१५४	१२१	२७५	२०.८
कक्षा ११	२२६	२०५	४३१	१३०	१३५	२६५	६१.५	५१	३१	८२	१९.०
कक्षा १२	२११	१५४	३६५	१३५	९६	२३१	६३.३	३७	३४	७१	१९.५
कक्षा ११-१२	४३७	३५९	७९६	२६५	२३१	४९६	६२.३	८८	६५	१५३	१९.२
कूल (ECD-१२)	४३७२	४४९९	८८७१	२४४३	२५२५	४९६८	५६.०	१११३	११२३	२२३६	२५.२

शैक्षिक सत्र २०७७ मा नगरपालिकामा प्रारम्भिक बालविकासदेखि कक्षा १२ गरी विद्यालय तहमा जम्मा ८८७१ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेकोमा सामुदायिक विद्यालयमा ६४०३ (७२.२ प्रतिशत) र संस्थागत विद्यालयमा २४६८ (२७.८ प्रतिशत) विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् । तल्ला कक्षाहरूका तुलनामा माथिल्ला कक्षाहरूमा

संस्थागत विद्यालयको हिस्सा क्रमशः घट्दै गएको देखिन्छ । सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको कक्षागत विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छः

तालिका ५ : सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा	जम्मा विद्यार्थी			सामुदायिक विद्यालय				संस्थागत विद्यालय			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत	छात्रा	छात्र	जम्मा	प्रतिशत
बालविकास	६८९	८२८	१५१७	४१६	४८२	८९८	५९.२	२७३	३४६	६१९	४०.८
कक्षा १	३८१	४२५	८०६	२६७	२७८	५४५	६७.६	११४	१४७	२६१	३२.४
कक्षा २	२८७	३६०	६४७	१७४	२२२	३९६	६१.२	११३	१३८	२५१	३८.८
कक्षा ३	३२४	३५८	६८२	२२६	२२८	४५४	६६.६	९८	१३०	२२८	३३.४
कक्षा ४	३०८	३१२	६२०	२२६	२११	४३७	७०.५	८२	१०१	१८३	२९.५
कक्षा ५	३३०	३२४	६५४	२३३	२२३	४५६	६९.७	९७	१०१	१९८	३०.३
कक्षा १-५	१६३०	१७७९	३४०९	११२६	११६२	२२८८	६७.१	५०४	६१७	११२१	३२.९
कक्षा ६	२६६	३००	५६६	२०१	२२३	४२४	७४.९	६५	७७	१४२	२५.१
कक्षा ७	३०५	३०७	६१२	२५५	२३३	४८८	७९.७	५०	७४	१२४	२०.३
कक्षा ८	३५७	२९४	६५१	२९९	२३८	५३७	८२.५	५८	५६	११४	१७.५
कक्षा ६-८	९२८	९०१	१८२९	७५५	६९४	१४४९	७९.२	१७३	२०७	३८०	२०.८
कक्षा ९	३३७	३२०	६५७	२९२	२६७	५५९	८५.१	४५	५३	९८	१४.९
कक्षा १०	३५१	३१२	६६३	२९२	२५२	५४४	८२.१	५९	६०	११९	१७.९
कक्षा ९-१०	६८८	६३२	१३२०	५८४	५१९	११०३	८३.६	१०४	११३	२१७	१६.४
कक्षा ११	२२६	२०५	४३१	२१३	१८१	३९४	९१.४	१३	२४	३७	८.६
कक्षा १२	२११	१५४	३६५	१६२	१०९	२७१	७४.२	४९	४५	९४	२५.८
कक्षा ११-१२	४३७	३५९	७९६	३७५	२९०	६६५	८३.५	६२	६९	१३१	१६.५
कूल (ECD-१२)	४३७२	४४९९	८८७१	३२५६	३१४७	६४०३	७२.२	१११६	१३५२	२४६८	२७.८

भिमाद नगरपालिकामा उच्च शिक्षा प्रदायक संस्थाको रूपमा जनज्योति क्याम्पस सञ्चालित छ । उक्त क्याम्पसमा शिक्षाशास्त्र र व्यवस्थापन संकाय गरी दुई संकायमा स्नातक तहका शैक्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालित छन् । दुवै संकायको प्रथमदेखि चौथो वर्षसम्म कूल ३२९ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् । उच्च शिक्षाको स्नातक तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको कक्षागत विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका ६ : क्याम्पस तह (स्नातक) को विद्यार्थी विवरण २०७७

वर्ष	शिक्षाशास्त्र संकाय			व्यवस्थापन संकाय			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
प्रथम	५६	१३	६९	५४	११	६५	११०	२४	१३४
दोस्रो	३१	५	३६	३८	२२	६०	६९	२७	९६
तेस्रो	१८	१	१९	१९	१२	३१	३७	१३	५०

वर्ष	शिक्षाशास्त्र संकाय			व्यवस्थापन संकाय			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
चौथो	९	३	१२	३०	७	३७	३९	१०	४९
जम्मा	११४	२२	१३६	१४१	५२	१९३	२५५	७४	३२९

स्रोत : जनज्योति क्याम्पस

उल्लेखित तालिका हेर्दा भिमाद नगरपालिकाको एकमात्र क्याम्पस जनज्योति क्याम्पसमा शिक्षाशास्त्र संकायतर्फ १४१ जना र व्यवस्थापन संकायतर्फ १९३ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् । चार वर्षे कार्यक्रममध्ये पहिलो वर्षमा सबैभन्दा धेरै १३४ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् भने दोस्रो, तेस्रो र चौथो वर्षमा क्रमशः ९६, ५० र ४९ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् ।

२.१.३.४ शिक्षक विवरण

भिमाद नगरपालिकामा प्राथमिकदेखि उच्च माध्यमिक तहसम्म स्वीकृत दरवन्दी २५५ र शिक्षक अनुदान कोटा (राहत) दरवन्दी ३८ गरी जम्मा २९३ दरवन्दी रहेको छ । यसैगरी विभिन्न तहको निजी स्रोतमा १७१ जना शिक्षक कार्यरत रहेका छन् । शिक्षक सम्बन्धी विवरण निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका ७ : शिक्षक विवरण

तह	दरवन्दी	राहत	जम्मा	स्थायी			अस्थायी	राहत	निजी स्रोत
				प्रथम	द्वितीय	तृतीय			
प्राथमिक	१७८	११	१८९	४	३३	८०	६१	११	१०९
निम्नमाध्यमिक	४०	१४	५४		५	१६	१९	१४	३७
माध्यमिक	३३	९	४२		५	१८	१०	९	१५
उच्च माध्यमिक	४	४	८				४	४	१०
जम्मा	२५५	३८	२९३	४	४३	११४	९४	३८	१७१

उल्लेखित तालिका अनुसार कूल सरकारी दरवन्दी २९३ मध्ये प्राथमिक, निम्नमाध्यमिक, माध्यमिक र उच्च माध्यमिक तहमा क्रमशः १८९, ५४, ४२ र ८ दरवन्दी रहेका छन् । यीमध्ये ११४ जना स्थायी, ९४ जना अस्थायी, ३८ जना शिक्षक अनुदान कोटा (राहत) र निजी स्रोतमा कार्यरत १७१ रहेका छन् ।

२.१.३.५ अनुपात

शैक्षिक सत्र २०७७ को विद्यालय विद्यार्थी, विद्यालय विद्यार्थी तथा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातलाई निम्नअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका ८ : विद्यालय विद्यार्थी, विद्यालय विद्यार्थी तथा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात

तह	विद्यालय विद्यार्थी (जम्मा)	विद्यालय विद्यार्थी (सरकारी)	शिक्षक विद्यार्थी (जम्मा)	शिक्षक विद्यार्थी (सरकारी)	विद्यालय शिक्षक (जम्मा)	विद्यालय शिक्षक (सरकारी)
प्राथमिक	१:२५	१:१९	१:२१	१:१९	१:१.२	१:१
निम्नमाध्यमिक	१:६३	१:५४	१:११	१:१२	१:५.५	१:४.५
माध्यमिक	१:६८	१:७३	१:२१	१:२७	१:३.२	१:२.७
उच्च माध्यमिक	१:६९	१:७९	१:२३	१:२६	१:३	१:३

तह	विद्यालय विद्यार्थी (जम्मा)	विद्यालय विद्यार्थी (सरकारी)	शिक्षक विद्यार्थी (जम्मा)	शिक्षक विद्यार्थी (सरकारी)	विद्यालय शिक्षक (जम्मा)	विद्यालय शिक्षक (सरकारी)
उच्च माध्यमिक	१:१००	१:१११	१:४४	१:८३	१:२.३	१:१.३

उल्लेखित तालिका हेर्दा प्राथमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात सबैभन्दा कम र उच्च माध्यमिक तहमा सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ । शिक्षक विद्यार्थी अनुपात प्राथमिक, निम्नमाध्यमिक, माध्यमिक र उच्च माध्यमिक तहको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात क्रमशः ११, २१, २३ र ४४ रहेको देखिन्छ ।

२.१.३.६ शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरू

विभिन्न शैक्षिक सूचकहरूमा नगरपालिकाको स्थिति र राष्ट्रिय स्थितिलाई तुलनात्मक रूपमा देहायको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका ९ : शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरूमा तुलनात्मक स्थिति

सूचक	राष्ट्रिय स्थिति	नगरपालिकाको स्थिति
१ आधारभूत शिक्षा		
१.१ पूर्व प्राथमिक शिक्षामा कूल भर्नादर	८६.२	१०३.८
१.२ प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभवसहित कक्षा १ मा नवप्रवेशीको प्रतिशत	६८.६	७४.७
१.३ कक्षा १ मा कूल प्रवेशदर	१२१.९	१०९.९
१.४ कक्षा १ मा खुद प्रवेशदर	९६.९	९५.९
१.५ कूल भर्नादर (कक्षा १-५)	११९.२	१०३.८
१.६ खुद भर्नादर (कक्षा १-५)	९७.१	९८
१.७ कूल भर्नादर (कक्षा १-८)	११०.४	१०३.२
१.८ खुद भर्नादर (कक्षा १-८)	९३.४	९८.३
१.९ कक्षा १-८ को खुद भर्नादरमा लैंगिक समता	०.९८	०.९९
१.१० कक्षा ५-१२ वर्ष उमेरका विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको प्रतिशत	६.७	१.७
२ माध्यमिक शिक्षा		
२.१ कक्षा ९-१२ को कूल भर्नादर	७१.४	६८.७
२.२ कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर	४७.६	५४.४
२.३ कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादरमा लैंगिक समता	१.०१	१.०७
३ अनौपचारिक शिक्षा तथा जीवनपर्यन्त सिकाइ		
३.१ साक्षरता दर ६ वर्ष र माथि	७८	८९.१३
३.२ साक्षरता दर १५ देखि २४ वर्ष	८८.६	९९.०७
३.३ साक्षरता दर १५ वर्षमाथि	५७	८६.७७
४ शिक्षक व्यवस्थापन		
४.१ आधारभूत तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशत	४३.७	५६.१
४.२ माध्यमिक तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशत	१९.८	२२

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०७७/७८ र EMIS 2077

उल्लेखित तालिका हेर्दा शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरूमा राष्ट्रिय स्थितिसँग तुलना गर्दा भिन्न नगरपालिकाको अवस्था राम्रो देखिन्छ । यति हुँदा हुँदै पनि सबैका लागि विद्यालय शिक्षाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, प्रारम्भिक

बालशिक्षाको अनुभवसहित कक्षा १ मा भर्ना हुनेको प्रतिशत सतप्रतिशत गराउने, विशेषत माध्यमिक शिक्षाको खुद र सहजै देखिने भर्नादरमा वृद्धि गर्न ध्यान दिनुपर्ने अवस्था देखिन्छ ।

२.१.४ कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य तथा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

२.१.४.१ शैक्षिक कार्यक्रमका प्रमुख उद्देश्यहरू

- (१) प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विकास र पुर्व प्राथमिक शिक्षालाई प्रभावकारी बनाई विद्यालय प्रवेशको तयारी गराउनु,
- (२) विद्यालय उमेर (४—१६ वर्ष) समूहका सबै बालबालिकाका लागि गुणात्मक शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- (३) शिक्षकको पेसागत सक्षमताको अभिवृद्धि गर्नु,
- (४) शिक्षण सिकाइको दिन र शिक्षकले काममै बिताउने समय सरकारको नियम तथा निर्देशन अनुसार परिपालित भएको सुनिश्चित गर्नु,
- (५) विद्यालय शिक्षामा प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गराउनु,
- (६) विद्यालय तहमा खेलकुद र अतिरिक्त क्रियाकलापको माध्यमबाट सर्वाङ्गीण विकासमा टेवा पर्याउनु ।

२.१.४.२ कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार/प्रक्रिया

- (१) वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका (शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी)
- (२) शैक्षिक सत्र २०७७ को शैक्षिक तथ्यांक,
- (३) विद्यालयको आवश्यकता र विगतमा कार्यक्रम प्राप्त गरेको आधार,
- (४) नगर शिक्षा समितिको निर्णय,
- (५) कार्यक्रम अनुसार कार्ययोजना तयारी तथा स्वीकृति,
- (६) कार्यान्वयनका लागि क्षमता विकास तथा अभिमुखीकरण,
- (७) सम्झौता, अनुदान निकासा, अनुदान, अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रगतिको आधारमा फछ्यौट,
- (८) खरिदका सन्दर्भमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीका साथै विद्यालय खरिद दिग्दर्शनद्वारा निर्धारित प्रक्रिया ।

२.१.५ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फ विभिन्न शिर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका १० : वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको स्थिति

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तीय प्रगति%
१	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	४६७५६	४०८२८.५	८७.३
२	सबैका लागि शिक्षा आधारभूत शिक्षा (आधारभूत शिक्षक तलव भत्ता)	११३,८००	१११,०५७	९८
३	माध्यमिक शिक्षक तलव भत्ता	२९,३००	२३,९९५	८२
४	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)	५०००	४९६४.२३	९९.३
५	गण्डकी प्रदेश सरकार (विशेष अनुदान)	५०००	४९९९.९९	९९.९

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तीय प्रगति%
६	नगरतर्फका कार्यक्रम	१०९४९.७२	८२७७.२६	७५.६
	जम्मा	२१०८०६	१९४१२३	९२.१

२.१.६ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फका विभिन्न क्रियाकलापहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको अवस्थालाई देहायको तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ :

(क) वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमहरू (ससर्त अनुदान) तर्फको प्रगति विवरण

तालिका ११ : वित्तीय हस्तान्तरण (ससर्त अनुदान)तर्फ क्रियाकलापगत भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

सि. नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय प्रगति रु. हजारमा		
			परिमाण	प्रगति	प्रगति %	बजेट	खर्च रकम	प्रगति %
	शिक्षक तलब भत्ता		२९३	२९३	१००	१४३१००	१३५०५३	९४.४
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	शिक्षक	२४३	२४३	१००	११३८००	१११०५७	९७.६
२	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षक	५०	५०	१००	२९३००	२३९९५	८१.९
	विद्यालय क्षेत्रविकास कार्यक्रम					४६७५६	४०८२८	८७.३
३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	जना	९०	९०	१००	११५७३	८८३६.५	७६.४
४	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	शौचालय	३	३	१००	२१००	२०३२.९	९६.८
५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	विद्यार्थी	६४०३	६४०३	१००	३३५८	३३२७.११	९९.१
६	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	विद्यालय	४३	४३	१००	२६३२	२२४०	८५.१
७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परंपरागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)		०	०	०	०	०	०.०

सि. नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय प्रगति रु. हजारमा		
			परिमाण	प्रगति	प्रगति %	बजेट	खर्च रकम	प्रगति %
८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालय	४३	४३	१००	५८३१	५७७७.०८	९९.१
९	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	विद्यार्थी	६४०३	६४०३	१००	१७०४	१५४६.०५	९०.७
१०	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	विद्यार्थी	२४२६	२४२६	१००	१३०९	१०२१.२	७८.०
११	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	विद्यार्थी	३१८६	३१८६	१००	४५१०	४४४४.५	९८.५
१२	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	विद्यार्थी	१७१४	१७१४	१००	१६९०	७२०.९४	४२.७
१३	भुटानी शरणार्थी अध्ययनरत विद्यालयका लागि शिक्षक र पाठ्यपुस्तक व्यवस्थान अनुदान		०	०	०	०	०	०.०
१४	कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	पटक	१	१	१००	३९९३	३५२६.२	८८.३
१५	अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	विद्यालय	१०	१०	१००	३४५६	३४५६	१००.०
१६	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत तोकिएका विद्यालयहरूमा तोकिएको भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार विकासका लागि अनुदान	विद्यालय	७	७	१००	४६००	३९००	८४.८
८०४३८४०२५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)								
१	सबै विद्यालयमा आधारभूत तह पठनसीप र माध्यमिक तह सिकाइ प्रविधि कार्यक्रम	विद्यालय	४३	४३	१००	५०००	४९६४.२३	९९.२८
गण्डकी प्रदेश सरकार (विशेष अनुदान)								
१	सबै माध्यमिक विद्यालयमा हाइब्रिड पावर ब्याकअप जडान	विद्यालय	१४	१४	१००	५०००	४९९९.९८८	१००
कुल जम्मा					१००	१९९८५६	१८५८४५	९३.०

(ख)नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानिकरण तथा राजस्व बाँडफाँड) तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति

तालिका १२ : नगरतर्फका शैक्षिक कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

सि.नं.	क्रियाकलापको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय प्रगति रु.हजारमा		
			परिमाण	प्रगति	प्रगति%	जम्मा बजेट	खर्च रकम	प्रगति%
१	बालशिक्षा सहयोगी कार्यकर्ता तलव	जना	१५	१४	९३.३	११७०	१०९२	९३.३
२	सामुदायिक विद्यालयमा लेखा सम्बन्धी कर्मचारी को तलव भत्ता	जना	२	२	१००.०	२९९	२३६	७८.९
३	सामुदायिक विद्यालयमा कम्प्युटर शिक्षकको तलव भत्ता	जना	५	५	१००.०	९७५	९७५	१००.०
४	सामुदायिक विद्यालयमा खेलकुद शिक्षकको तलव भत्ता	जना	५	५	१००.०	९७५	९७५	१००.०
५	नगरस्तरीय आधारभूत तह परीक्षा (१०४)	पटक	१	१	१००.०	३५०	३५०	१००.०
६	नगरस्तरीय विद्यार्थी प्रतिस्पर्धा कार्यक्रम (१०५)	पटक	१	१	१००.०	१००	३६.३	३६.३
७	नगर सर्वोत्कृष्ट छात्र।छात्रा तथा विद्यालयगत उत्कृष्ट दलित छात्र/छात्रा सम्मान कक्षा ८ र एसइइ (१०६)	पटक	१	०	०.०	१००	०	०.०
८	वार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण तथा छपाई (१२६)	पटक	१	१	१००.०	५०	५०	१००.०
९	बाल दिवस कार्यक्रम (१२८)	पटक	१	१	१००.०	१००	९७.४४	९७.४
१०	बाल विकास सहजकर्ता, नगर शिक्षक र कर्मचारी पोसाक तथा बालविकास सहजकर्ता क्षमता विकास (१२९)	जना	२८	२८	१००.०	४८०	२७०	५६.३
११	विद्यार्थीसँग मेयर कार्यक्रम (१३२)	पटक	१	१	१००.०	१००	७५	७५.०
१२	भिमाद प्राविधिक शिक्षालय तनहुँमा १ छात्र र १ छात्रलाई ३ वर्षे कृषि डिप्लोमा अध्ययन छात्रवृत्ति: भिमाद न.पा स्थायी ठेगाना भएकालाई (१३६)	जना	२	२	१००.०	४००	२६९.४	६७.४
१३	मेयर कप खेलकुद (१३९)	पटक	१	१	१००.०	१५००	१००३.९४	६६.९
१४	विविध खेलकुद कार्यक्रम (१६६)	पटक	१	०	०.०	४४३.७२	०	०.०
१५	शिक्षा ऐन तथा नियमावली निर्माण (१६७)	वटा	२	२	१००.०	१५०	१४७.५५	९८.४

सि.नं.	क्रियाकलापको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय प्रगति रु.हजारमा		
			परिमाण	प्रगति	प्रगति %	जम्मा बजेट	खर्च रकम	प्रगति %
१६	शिक्षा सम्मेलन तथा शैक्षिक मेला (१६८)	पटक	१	१	१००.०	२००	२००	१००.०
१७	शिक्षा समिति, प्र.अ. बैठक तथा विषयगत बैठक सञ्चालन तथा अनुगमन (१६९)	पटक	१५	१५	१००.०	३००	०	०.०
१८	स्थानीय परिवेसमा आधारित सिपमूलक पाठ्यक्रम निर्माण (१७१)	वटा	१	०	०.०	१००	०	०.०
१९	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण (कक्षा २) (१७२)	वटा	१	१	१००.०	३००	२९४.४४	९८.१
२०	सबै विद्यालयमा प्राथमिक उपचारका लागि फस्ट एड बक्स वितरण	विद्यालय	४३	४३	१००.०	२१५	२१२.६९७	९८.९
२१	स्रोतव्यक्तिको सट्टा शिक्षक त.भ. (१८०)	जना	१	१	१००.०	५०२	४६३.८८	९२.४
२२	सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ.र लेखा सम्बन्धी कर्मचारीलाई आधारभूत लेखांकन तालिम (१८६)	जना	५७	५७	१००.०	३००	२७६.५५	९२.२
२३	सिपमूलक साक्षरता अभियान तथा सिप असाक्षरहरुको तथ्यांक संकलन तथा पहिचान (१८९)	पटक	१	०	०.०	१८०	०	०.०
२४	दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान	विद्यालय	४३	४२	९७.७	८६०	८३९.४८२	९७.६
२५	माध्यमिक ११ र १२ सञ्चालित शुन्य दरवन्दी भएका विद्यालयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	विद्यालय	२	२	१००.०	३२०	२१२.५८	६६.४
२६	आविस्कार प्रदर्शनी र प्रतिस्पर्धा कार्यक्रम	पटक	१	०	०	१००	०	०.०
२७	वडास्तरीय विद्यार्थी प्रतिस्पर्धा कार्यक्रम	वडा	९	०	०	१८०	०	०.०
२८	वडा नं. ८ का सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक सामग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	विद्यालय	६	६	१००	२००	२००	१००.०
कुल जम्मा						१०९४९.७२	८२७७.२५९	७५.६

(ग) आ.व. २०७७।७८ मा विभिन्न कार्यक्रमका लागि अनुदान प्रदान गरीएका विद्यालयहरू

तालिका १३ : शिक्षण सहयोग अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयहरू

सि नं	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	शिक्षण सहयोग अनुदान	तह	संख्या
१	धर्म मा.वि.	१-१०	६४८०००	माध्यमिक	२
२	पृथ्वी मा.वि.	१-१०	६४८०००	माध्यमिक	२
३	रघु मा.वि.	१-१०	६४८०००	माध्यमिक	२
४	मंगलोदय मा.वि.	१-१२	२१६०००	माध्यमिक	१
५	बाल विकास मा.वि.	१-१०	४९६०००	नि.मा.	२
६	बालशैक्षणिक मा.वि.	१-१०	१६००००	नि.मा.	१
७	बालनिकेतन आ.वि.	१-८	१६००००	नि.मा.	१
८	बालकल्याण आ.वि.	१-८	१६००००	नि.मा.	१
९	जनज्योति आ.वि.	१-८	१६००००	नि.मा.	१
१०	बालज्योति आ.वि.	१-८	१६००००	नि.मा.	१

तालिका १४ : विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय, आइसीटीलगायतका कार्यक्रम अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयहरू

सि नं	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	विज्ञान प्रयोगशाला	पुस्तकालय	आइसीटी	आइसीटी किट्स	कार्यसम्पादन अनुदान	शौचालय निर्माण	राष्ट्रपति शै.सु.
१	जनज्योति मा.वि.	१-१२	६५००००	०	०	०	०	०	६५००००
२	बालशैक्षणिक मा.वि.	१-१०	०	०	६५००००	०	०	०	६५००००
३	धर्म मा.वि.	१-१०	०	०	०	०	२०००००	०	६५००००
४	मंगलोदय मा.वि.	१-१२	०	०	०	०	०	०	६५००००
५	नर प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	०	०	६५००००
६	सिद्धार्थ मा.वि.	६-१२	०	०	०	०	०	०	६५००००
७	अरुणोदय मा.वि.	१-१०	६५००००	०	०	०	०	०	
८	पृथ्वी मा.वि.	१-१०	६५००००	०	०	०	०	०	
९	बाल विकास मा.वि.	१-१०	०	६५००००	०	०	०	०	
१०	दिपक मा.वि.	१-१०	०	०	६५००००	०	०	०	
११	रघु मा.वि.	१-१०	०	०	६५००००	०	०	०	
१२	बालकल्याण आ.वि.	१-८	०	०	०	५००००	०	०	
१३	बलभद्र आ.वि.	१-८	०	०	०	५००००	०	०	
१४	कोषनर प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
१५	शिव प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
१६	जनता प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
१७	सिद्धार्थ प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
१८	किहू प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
१९	सिद्ध प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	५००००	०	
२०	अकला प्रा.वि.	१-३	०	०	०	०	५००००	०	
२१	प्रगतीशिल प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	०	६७३५०५	
२२	हिमालय मा.वि.	१-१२	०	०	०	०	०	६४४१९८	
२३	बालविद्याश्रम प्रा.वि.	१-५	०	०	०	०	०	६४३३८१	

तालिका १५ :संघीय सरकार विशेष अनुदान तथा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित विषेश अनुदानबाट कार्यक्रम अनुदान प्राप्त गरेका विद्यालयहरू

सि नं	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	प्रदेश विशेष अनुदान	संघीय विशेष अनुदान	
			पावर व्याकअप	कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्मार्टबोर्ड	बुक रयाक, भुई बसाइ
१	जनज्योति मा.वि.	१-१२	३५२२५७	०	०
२	बालशैक्षणिक मा.वि.	१-१०	३५०२८७	०	०
३	धर्म मा.वि.	१-१०	३५०२८७	७४००४	०
४	मंगलोदय मा.वि.	१-१२	३५०२८७	०	०
५	नर प्रा.वि.	१-५		०	१७७६१
६	सिद्धार्थ मा.वि.	६-१२	३५२२५७	०	०
७	अरुणोदय मा.वि.	१-१०	३५२२५७	३२५३५	०
८	पृथ्वी मा.वि.	१-१०	३५२२५७	४७२८००	०
९	बाल विकास मा.वि.	१-१०	३५२२५७	३२५३५	०
१०	दिपक मा.वि.	१-१०	३५०२८७	७४००४	०
११	रघु मा.वि.	१-१०	३५२२५७	७४००४	०
१२	बालकल्याण आ.वि.	१-८		०	९३९५३
१३	बलभद्र आ.वि.	१-८		०	९३९५३
१४	कोषनर प्रा.वि.	१-५		७२००४	९२८८३
१५	शिव प्रा.वि.	१-५		३९४६९	९३९५३
१६	जनता प्रा.वि.	१-५		७२००४	६२३७८
१७	सिद्धार्थ प्रा.वि.	१-५		७२००४	१७७६१
१८	किहुं प्रा.वि.	१-५		३९४६९	९३९५३
१९	सिद्ध प्रा.वि.	१-५		०	९३९५३
२०	अकला प्रा.वि.	१-३		७२००४	९३९५४
२१	प्रगतीशिल प्रा.वि.	१-५		७२००४	५४५१६
२२	हिमालय मा.वि.	१-१२	३५०२८७	७४००४	०
२३	बालविद्याश्रम प्रा.वि.	१-५		७२००४	९२९००
२४	पार्वती मा.वि.	१-१०	३५२२५७	७४००४	०
२५	बुचाखानी मा.वि.	१-१२	३५०२८७	०	०
२६	बालनिकेतन आ.वि.	१-८		०	९३९५३
२७	जनज्योति आ.वि.	१-८		०	६२३७८
२८	बालज्योति आ.वि.	१-८		०	१७७६१
२९	जयनेपाल आ.वि.	१-८		७२००४	९२९००
३०	सुरेन्द्रज्योति प्रा.वि.	१-५		०	१७७६१
३१	शारदा प्रा.वि.	१-५		७२००४	९३९५४
३२	जनप्रेमी प्रा.वि.	१-५		७२००४	९२९००
३३	दिपज्योति प्रा.वि.	१-५		७२००४	५८६११
३४	सिद्धज्योति प्रा.वि.भिमाद	१-५		०	१७७६१
३५	बुद्धज्योति प्रा.वि.	१-५		७२००४	६२४९१
३६	ज्ञानज्योति सा.आ.वि.	१-३		०	१७७६१
३७	हिमालय प्रा.वि.	१-३		०	१७७६१
३८	भैरव प्रा.वि.	१-३		०	९३९५३
३९	शिद्धज्योति प्रा.वि.मोहोरिया	१-५		०	५४५१७

सि नं	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	प्रदेश विशेष अनुदान	संघीय विशेष अनुदान	
			पावर व्याकअप	कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्मार्टबोर्ड	बुक रयाक, भुई बसाइ
४०	शंकर मा.वि.	१-१२	३५०२८७	०	०
४१	मदरशा गौसिया प्रा.वि.	१-५		०	१७७६१
४२	ज्ञानज्योति प्रा.वि.	१-५		७२००४	६२३२६
४३	कल्याण प्रा.वि.	१-५		७२००४	९३९५४

२.१.७ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

आ.व. २०७७।७८ मा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फबाट सम्पादन गरीएका नवप्रवर्तनात्मक कार्य तथा असल अभ्यास देहायअनुसार रहेका छन्:

- (१) भिमाद नगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७७ तथा शिक्षा नियमावली, २०७८ जारी,
- (२) कम्प्युटर सुविधा नपुगेका आधारभूत विद्यालयहरूका कम्प्युटर प्रदान,
- (३) वार्षिक रुपमा शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन र कार्यान्वयन,
- (४) वार्षिक रुपमा मेयर कप प्रतियोगिता,
- (५) दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि भाडा वर्तन खरिद गर्न अनुदान,
- (६) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ को स्थानीय पाठ्यक्रम मेरो भिमाद निर्माण गरी कार्यान्वयन,
- (७) नगरको शैक्षिक वस्तुस्थिति प्रकाशन,
- (८) शैक्षिक प्रदर्शनी,
- (९) लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता विकास, आदि ।

२.१.८ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

आ.व. २०७७।७८ मा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखातर्फबाट सम्पादन गरीएका कार्यक्रमहरूबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरू देहायअनुसार रहेका छन्:

- (१) संघीय स्रोतका प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र नरहेका विद्यालयहरूमा नगरतर्फबाट प्रारम्भिक बालविकास कोटा प्रदान गरी हरेक विद्यालयमा प्रारम्भिक बालविकास कक्षाको व्यवस्था गरीनु,
- (२) कम्प्युटर शिक्षक, खेलकुद शिक्षक र शुन्य दरवन्दी भएका विद्यालयहरूलाई शिक्षक दरवन्दी व्यवस्था गरी विद्यालयमा शिक्षकको व्यवस्थापन सहज हुनु,
- (३) नगर शिक्षा ऐन २०७७ तथा शिक्षा नियमावली २०७८ जारी गरी कानुनी आधार तयार गरीनु,
- (४) भिमाद प्राविधिक शिक्षालयमा अध्ययन गर्ने विपन्न समुदायका २ जना विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था भई प्राविधिक शिक्षामा पहुँच बृद्धि हुनु,
- (५) कम्प्युटर सुविधा नपुगेका आधारभूत विद्यालयहरूका कम्प्युटर प्रिन्टरको व्यवस्थापन गरीनु,
- (६) सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा नगरतर्फबाट हाइब्रिड पावर व्याक अप जडान गरीनु,
- (७) शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन गरी सोअनुसार कार्यान्वयन गरीनु,
- (८) मेयर कप खेलकुद प्रतियोगिता र शैक्षिक प्रदर्शनी सञ्चालन गरी खेलकुद र अतिरिक्त क्रियाकलापमार्फत विद्यार्थीको प्रतिभा प्रस्फुटनमा टेवा पुग्नु,
- (९) दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि भाडा वर्तन व्यवस्थापन भई गुणस्तरीय खाजा व्यवस्थापनमा टेवा पुग्नु,

- (१०) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ को स्थानीय पाठ्यक्रम मेरो भिमाद निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउनु,
- (११) सूचना प्रविधि सम्बन्धमा १०० जना र पाठ्यक्रम कार्यान्वयन एवम् पठनसिप सम्बन्धमा १०० जना शिक्षकहरूका लागि क्षमता विकास कार्यशाला सञ्चालन गरीनु,
- (१२) १ वटा विद्यालयहरूमा आइसीटी ल्याब, २ विद्यालयमा पुस्तकालय, ३ विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, १० विद्यालयमा कार्यसम्पादन अनुदान र १९ विद्यालयका ३८ कक्षाकोठामा सुरक्षित बसाइ व्यवस्थापनको पूर्वाधार विकास हुनु,
- (१३) नगरको शैक्षिक वस्तुस्थिति प्रकाशन हुनु,
- (१४) आधारभूत तहका प्रधानाध्यापक एवम् माध्यमिक तहका प्र.अ. र लेखा सम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारीहरूका लागि लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता विकास हुनु,
- (१५) शिक्षा समिति र प्रधानाध्यापकको नियमित बैठक बसी सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गरीनु आदि ।

२.१.९ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख चुनौतीहरू

- संविधान र अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐनले गरेको व्यवस्था अनुसार निशुल्क र अनिवार्य शिक्षाको प्रत्याभूति गराउनु,
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु,
- कक्षागत र विषयगत रूपमा दरवन्दीको व्यवस्थापन गर्नु,
- कोभिड १९ जस्ता महामारीका कारणबाट सिर्जना भएको असहज अवस्थामा विद्यार्थी सिकाइको सुनिश्चितता गर्नु,
- विद्यालयको पुनर्मिलान गर्नु,
- शिक्षण सिकाइ तथा विद्यालय व्यवस्थापनमा नवीन प्रविधिको प्रयोग गर्नु,
- विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सवल बनाउनु,
- शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व तथा व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- शिक्षा ऐन तथा सो अनुसार नियमावली, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरूको निर्माण गर्नु,
- विद्यालयको लेखा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- नियमित शैक्षिक सुपरिवेक्षण र सहायता संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- स्थानीय पाठ्यक्रम (मेरो भिमाद)का आधारमा पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु,
- शैक्षिक क्षेत्रमा सुधारका लागि वडा शिक्षा समितिको क्षमता विकास र परिचालन गर्नु,
- विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउनु,
- संस्थागत विद्यालयको प्रभावकारी अनुगमन तथा नियमन गर्नु ।

२.१.१० समस्या समाधानका उपाय र जिम्मेवारी

सि.नं.	समस्या समाधानका उपाय	प्रक्रिया	जिम्मेवारी	
			मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय
१	न्यूनतम शिक्षक दरवन्दीको	नि.मा., माध्यमिक र उ.मा.विमा थप	संघीय सरकार	नगर कार्यपालिका

सि.नं.	समस्या समाधानका उपाय	प्रक्रिया	जिम्मेवारी	
			मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय
	व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षक दरवन्दी प्रदान		
२	शिक्षक दरवन्दी मिलान	मापदण्ड निर्माण गरी समन्यायिक ढंगबाट शिक्षक दरवन्दी मिलान तथा पुनर्वितरण गर्ने	नगरपालिका	नगर शिक्षा समिति, शिक्षा शाखा
३	शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने	विद्यालय व्यवस्थापनमा सुधार, पठनपाठनमा नियमितता, शिक्षकको कक्षाकोठामा विताउने समय वृद्धि, अनुगमन मूल्यांकन तथा पेसागत सहयोग र पुरस्कार एवम् दण्डको व्यवस्था गरेर	विद्यालय	शिक्षा शाखा
४	शिक्षामा लगानी वृद्धि गर्ने	गुणस्तरमा लगानीका क्षेत्र पहिचान र स्रोत पहिचान गरी लगानी गर्ने	नगरपालिका	विद्यालय व्यवस्थापन समिति
५	विद्यालय एकीकरण समायोजन	निश्चित मापदण्ड निर्माण गरी विद्यालय एकीकरण समायोजन र ठूला विद्यालय अवधारणा कार्यान्वयन गरेर	नगर शिक्षा समिति	वडा शिक्षा समिति
६	शिक्षक, प्रधानाध्यापक र वि.व्य.स.को क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	शिक्षक र प्र.अ.लाई शिक्षण सिकाइका नवीन तरिका र प्रविधिसँग क्षमता विकास र व्यवस्थापन समितिको व्यवस्थापकीय क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरेर	शिक्षा तालिमक केन्द्र, नगर कार्यपालिका, शिक्षा समिति	शिक्षा शाखा
७	विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूति दिने	सामाजिक र लेखा परीक्षणका साथै जवाफदेही प्रणालीको स्थापना र अनुगमन मूल्यांकनलाई प्रभावकारी बनाएर	शिक्षा शाखा	वडा शिक्षा समिति, वि.व्य.स. र प्रधानाध्यापक
८	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन	कक्षा ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम पाठ्यपुस्तक विकासका लागि स्रोत व्यवस्थापन, क्षमता विकास गरेर	कार्यपालिका	शिक्षा शाखा र विद्यालय
९	विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सवल बनाउने	विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार आवश्यकताको पहिचान गरी योजनाबद्ध रूपमा कार्यान्वयन गरेर	संघीय सरकार र नगरपालिका	शिक्षा शाखा र वि.व्य.स
१०	अनुगमन मूल्यांकन र नियमनलाई प्रभावकारी बनाउने	समूह अनुगमन र विज्ञ समूहको परिचालन गरी कार्यान्वयन गरेर	शिक्षा शाखा	वि.व्य.स. र प्र.अ.

२.१.११ निष्कर्ष

कोभिड १९ को महामारीका कारणबाट सिर्जित असहज अवस्थाका बाबजुद आ.व. २०७७।०७८ मा शिक्षातर्फका वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन स्थिति राम्रो रह्यो । आर्थिक वर्षको प्रारम्भमै कार्यान्वयन योजना

तयार गरी कार्यक्रमहरूको प्राथमिकताका तय गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु सके अझै कार्यक्रम कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता बढ्न जाने देखिन्छ । विद्यालय शिक्षामा गुणस्तर कायम गर्न तथा संस्थागत सक्षमता हासिल गर्नका लागि अनुगमन मूल्यांकन र सोको आधारमा पृष्ठपोषण दिने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सके र विगतका कार्यान्वयनबाट सिक्नका पाठहरूका आधारमा शैक्षिक कार्यक्रम गर्न सके अपेक्षित नतिजा हासिल गराउन सकिने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ ।

२.२ स्वास्थ्य शाखा (स्वास्थ्य र आयुर्वेद)

२.२.१ स्वास्थ्य शाखा

२.२.१.१ पृष्ठभूमि:

नेपालमा स्वास्थ्य क्षेत्रको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि हेर्ने हो भने सत्रौं सताब्दी देखि सिंहदरवार वैद्यखाना मार्फत आयुर्वेद पद्धतिबाट र वि.स. १९४७ मा बिर अस्पताल स्थापना पश्चात आधुनिक चिकित्सा पद्धतिको संस्थागत विकास हुदै आएको देखिन्छ । विकासको क्रमसंगै, विभिन्न समयमा भएका राजनैतिक परिवर्तन, राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय फोरमहरूमा नेपालले गरेका प्रतिबद्धता र अन्तराष्ट्रिय सहयोगहरूको संयुक्त प्रयास तथा लगानीबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा महत्वपूर्ण परिवर्तन संगै सकारात्मक सुचकहरू देखिएका छन् । नेपालको संविधान २०७२ ले आम नागरीकहरूले आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सहज रूपमा निशुल्क प्राप्त गर्नेछन् भनि मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । यसै अनुरूप भिमाद नगरपालिकाले स्वास्थ्य सेवाको विस्तार संगै विभिन्न तहका स्वास्थ्य संस्था मार्फत उपचारात्क, प्रतिकारात्मक, प्रवर्धनात्मक तथा पुर्नस्थापनात्क प्रकृतिका आधारभुत स्वास्थ्य सेवहरू प्रवाह गरी रहेको छ । आ.व. ०७७/०७८ मा सञ्चालन भएको समग्र स्वास्थ्य कार्यक्रमको वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.२.१.२ वार्षिक कार्यक्रम/प्रतिवेदनको उद्देश्य

- वार्षिक कार्यक्रमहरूको प्रगती समिक्षा तथा लेखा जोखा गरी प्रतिवेदनमा समेटने,
- प्रतिवेदनको आधारमा आगामि वर्षको योजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने,
- नियमित अनुगमन र गरी पृष्ठपोषण गर्ने,
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुनिश्चितता गर्ने,

२.२.१.३ विद्यमान वस्तुगत अवस्था

क. भिमाद नगरपालिकाबाट सेवा प्रवाह हुने जनसंख्या तथा सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

तालिका नं. १

क्र स	विवरण	संख्या	क्र स	विवरण	संख्या
१	जम्मा जनसंख्या	३३३६५	११	प्राथमिक अस्पताल	०
२	१ वर्ष मुनिका बच्चा संख्या	७५०	१२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	१
३	५ वर्ष मुनिका बच्चाको संख्या	३४८६	१३	स्वास्थ्य चौकी	४
४	अनुमानित जिवित जन्म संख्या	७७३	१४	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	४
५	१५-४९ वर्षका विवाहित महिला	८२५९	१५	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	३
६	पूर्णखोप सुनिश्चितता भएका वडा	९	१६	खोप केन्द्र	२२
७	खुल्ला दिशा मुक्त घोषणा वडा	९	१७	गाँउघर क्लिनिक	१६
८	डट्स सेन्टर	५	१८	महिला स्वयंसेवकिका	४७

क्र स	विवरण	संख्या
९	माइक्रोसकोपिक सेन्टर	२
१०	एम्बुलेन्स संख्या	२

क्र स	विवरण	संख्या
१९	किशोर किशोरी मैत्री स्वा.संस्था	१
२०	क्षयरोगको वार्षिक लक्ष	८२

ख. भौतिक पूर्वाधारको अवस्था

तालिका नं. २

क्र स	विवरण	भएको	नभएको
१	आफ्नै जग्गा भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	७	५
२	स्वास्थ्य संस्थाको आफ्नै भवन भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	५	७
३	सेवाग्राही र सेवा प्रदायकको लागि छुट्टै शौचालय भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	५	७
४	सुरक्षित खानेपानीको नियमित उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	५	७
५	टेलिफोनको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	१	१२
६	मोटरबाटो पुगेको स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	१२	०
७	बिदुतको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	११	१
९	कम्प्युटर वा ल्यापटप भएका स्वास्थ्य संस्था	४	८
१०	इन्टरनेट सुविधा भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	११	१
११	एम्बुलेन्स सेवाको उपलब्धता भएका स्वास्थ्य संस्था संख्या	२	१०
१२	प्लासेण्टा पीट भएका स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	५	७
१३	कर्मचारी आवास भएका स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	५	७
१४	स्ट्रेचर उपलब्ध भएका वडाको संख्या	९	०

ग. मानव शंसाधनको अवस्था

तालिका नं. ३

क्र. स.	पद विवरण	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति संख्या	रिक्त	करारमा पद पूर्ति	करार सेवा
१	मेडिकल अधिकृत	१	१	०	३	छात्रवृत्ति करार
२	ज.स्वा.अ.	१	१	०	०	
३	हे.अ./सि.अ.हे.व.अ.	६	४	२	१	नगरपालिका
४	स्टाफ नर्स/न.नि.	२	०	२	२	समिति (बिमा)
५	फार्मसी एसिष्टेण्ट	०	०	०	१	नगरपालिका
६	ल्याव असिष्टेण्ट	१	१	०	२	नगरपालिका
७	ओ.ए./रेडियो ग्रफर	०	०	०	२	नगरपालिका
८	अ.हे.व./सि.अ.हे.व.	११	७	४	८	नगरपालिका
९	अ.न.मी./सि.अ.न.मी.	११	११	०	९	संघ र न पा
१०	कार्यालय सहयोगी	१	१	०	११	नगरपालिका
	जम्मा	३४	२६	८	३९	

२.२.१.४ कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

क. खोप कार्यक्रम

तालिका नं. ४

क्र.स.	INDICATER	आ.व. ०७५/७६			आ. व. ०७६/७७			आ व. ०७७/७८		
		लक्ष	प्रगति	प्रतिसत	लक्ष	प्रगति	प्रतिसत	लक्ष	प्रगति	प्रतिसत
१	BCG	७५९	४५१	५९.४	७५४	३९१	५१.९	७५०	४१०	५४.७
२	DPT/Hep B 1	७५९	५६४	७४.४	७५४	५४८	७२.७	७५०	५१५	६८.७
३	OPV 3	७५९	५२९	६९.७	७५४	५४१	७१.८	७५०	५१६	६८.८
४	PCV 3	७५९	५६८	७४.८	७५४	५३१	७०.४	७५०	५०७	६७.६
५	MR 1	७५९	५६८	७४.८	७५४	५३१	७०.४	७५०	५०७	६७.६
६	JE	६८२	५०७	७४.३	६६९	५००	७४.७	६५५	५२८	८०.६
७	MR 2 nd	६८२	४९४	७२.४	६६९	५०५	७५.५	६५५	५०८	७७.६
८	TD 2 and 2+	७८४	४०८	५२.०	७७८	४१०	५२.७	७७३	३६१	४८.७

(स्रोत: DHIS-2/ मासिक प्रतिवेदन)

कार्यक्रमको विश्लेषण: खोप कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम मध्ये एक प्रमुख कार्यक्रम हो । तालिका नं. ५ मा गत २ आर्थिक वर्ष र चालु आ.व. को तुलनात्मक प्रगती देखाइएको छ । कुनै कुनै इन्डिकेटरहरूमा सामान्य २/ ४ अंकको तलमाथि देखिएता पनि ठुलो अन्तर छैन, तथापि राष्ट्रिय लक्ष अनुसार प्रगती कम देखिएको छ । आ.व. ०७७/७८ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा कार्यक्रममा घरधुरी सर्वेक्षण गर्दा कुनै पनि बालबालिका खोप लिनबाट बञ्चित भएको देखिएन । गण्डकी प्रदेशमा अन्य प्रदेशमा भन्दा जन्म दर कम छ, भिमाद नगरपालिकालाई प्राप्त लक्ष बढि भएकोले सबै वडामा आधिकारिक तथ्याङ्क लिन आवश्यक छ । तलको तालिकाबाट पनि यस सम्बन्धमा पुष्टी गर्ने तथ्य प्राप्त हुन्छ ।

तालिका नं. ५

आ व ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको प्रगति (हामि काहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	गण्डकी प्रदेश	जिल्ला	भिमाद न.पा.	कैफियत
१	BCG	८९.८	६२.३	४६.१	५४.७	
२	DPT/Hep B 1	८७.६	६७.५	५९.३	६८.७	
३	OPV 3	८१.०	७०.७	६२.०	६८.८	
४	PCV 3	७९.५	६९.२	५९.४	६७.६	
५	MR 1	NA	NA	NA	६७.६	
६	JE	८३.७	७९.०	७१.७	८०.६	
७	MR 2 nd	८०.१	७९.०	७१.१	७७.६	
८	TD 2 and 2+	५९.८	४०.२	३२.८	४८.७	

(स्रोत:DHIS-2/मासिक प्रतिवेदन)

ख. सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम

तालिका नं. ६

क्र.स.	INDICATER	आ.व. ०७५/७६			आ. व. ०७६/७७			आ व. ०७७/७८		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%
१	प्रोटोकल अनुसार चौथो पटक गर्भवती परिक्षण	७८४	२४८	३१.६	७७८	२२१	२८.४	७७३	१४५	१८.८
२	संस्थागत सामान्य सुत्केरी	७८४	२५८	३२.९	७७८	२२४	२८.०	७७३	१५९	२०.६
३	जटिल सुत्केरी	२५८	११	४.२	२२४	५	२.२	१५९	३	१.८
४	दक्ष प्रसूतीकर्मीबाट सुत्केरी	७८४	२५४	३२.४	७७८	२२०	२८.२	७७३	१५५	२०.४
५	तेस्रो पटक सुत्केरी जाँच	७८४	७५	९.६	७७८	८१	१०.४	७७३	१३६	१७.६
६	यातायात खर्च उपलब्ध	७८४	२५८	१००	७७८	२२४	१००	७७३	१५९	१००
७	शुरक्षित गर्भपतन (Medical)	७८४	५१	६.५	७७८	३५	४.४	७७३	६९	८.९
८	शुरक्षित गर्भपतन (Surgical)	७८४	२	०.२	७७८	७	०.८	७७३	४	०.५
९	मातृ मृत्यु	२५८	NA	NA	२२४	NA	NA	१५९	१जना*	
१०	नवजात शिशु मृत्यु	२५८	NA	NA	०	NA	NA	०	२जना*	
११	मृत जन्म (Fresh)	२५८	२	०.७	२२४	३	१.३	१५९	३	१.८
१२	मृत जन्म (Macerated)	२५८	०	NA	२२४	४	NA	१५९	१	०.६

स्रोत: मासिक प्रतिवेदन/DHIS-2 (* अन्य संस्थामा भएको मृत्यु)

कार्यक्रमको विश्लेषण: सुरक्षित मातृत्व तथा आमा सुरक्षा कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम मध्ये एक प्रमुख कार्यक्रम हो । तालिका न. ७ मा गत २ आर्थिक वर्ष र चालु आ.व. को तुलनात्मक प्रगती देखाइएको छ । प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भवती परिक्षण गरीएका संख्या र संस्थागत सुत्केरी हुने महिलाहरुको संख्या क्रमसः घटदै गएको देखिन्छ । सबै भन्दा बढि सुत्केरी सेवा प्रदान गर्ने भिमाद प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा कोभिड १९ को प्रभावले होम डेलिभरि भएको हुन सक्ने तथा बढि संख्यामा प्रेशण भएको हुन सक्दछ । गण्डकी प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन गरिएको घर घरमा सुत्केरि परिक्षण कार्यक्रम प्रभावकारी देखिएको र सुचक पनि बढेको हुदा प्रभावकारी अनुगमनका साथ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आवश्यक छ ।

तालिका नं. ७

आ व ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको प्रगति प्रतिशत: (हामि कहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	ग.प्रदेश	त.जिल्ला	भिमाद न. .पा
१	प्रोटोकल अनुसार चौथो पटक गर्भवती परिक्षण गरेको %	५५	४८.४	२१	१८.८
२	दक्ष प्रसूतीकर्मीबाट सुत्केरी गराएको %	५९	४१.२	१९.३	२०.४
३	संस्थागत सुत्केरी भएको %	६३	४२	१९.४	२०.६
४	प्रोटोकल अनुसार तेस्रो पटक सुत्केरी जाँच %	२४.८	१९.३	१३.६	१७.६

(स्रोत DHIS-2)

ग. पोषण कार्यक्रम

तालिका नं. ८

क्र. स.	INDICATER	आ.व. ०७५/७६			आ. व. ०७६/७७			आ. व. ०७७/७८		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	%	प्रतिसत
१	New G.M. (0-11 Month)	७५९	५११	६७.३	७५४	५६०	७४.२	७५०	६६८	८९.०
२	New G.M (12-23 Month)	६८२	२८०	४१.०	६८०	२९७	४३.६	६५५	५०३	७६.७
३	कम तौल भएका बच्चा दवै	७९१	८	१.०१	८५७	८	१.०	११७१	४	०.३
४	180 Tab Iron पाएका ग.म.	७८४	२५०	३१.८	७७८	२२३	२८.६	७७३	१४४	१८.६
५	Vit A पाएका सुत्केरी आमा	७८४	२७०	३४.४	७७८	२३०	२९.५	७७३	१७३	२२.३

स्रोत: मासिक प्रतिवेदन/DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: पोषण कार्यक्रमको समग्रमा प्रगति सन्तोषजनक भएता पनि ० देखि १२ महिना सम्मका बच्चाहरूको तुलनामा १२ देखि २३ महिना सम्मका तौल लिने बच्चाहरूको संख्याको कम देखिएको छ । खोप सेवा लिन आउदा तौल लिने बच्चा बढि हुने र त्यसपछि क्रमस बच्चा जोखे क्रम कम हुदै जाने हुदा आमाहरूलाई यसको महत्व बुझाइ बच्चाको तौल लिनको लागि उत्प्रेरित गर्नुपर्ने देखिन्छ । तथापि कुपोषित बच्चाहरूको संख्या नदेखिएको हुदा कार्यक्रम सकारात्मक दिशा उन्मुख देखिन्छ ।

तालिका नं. ९

आ ब ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पालिकाको प्रगति (हामि काहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	ग.प्रदेश	त. जिल्ला	पालिका
१	% Of New G.M. (0-11 Month)	८३.८	७८.३	७२.१	८९.३
२	% Of New G.M (12-23 Month)	६०.६	६९.९	६६.६	७६.७
३	कम तौल भएका बच्चा				
४	% OF १८० चक्री Iron पाएका गर्भवतीको संख्या	६०.५	३९.३	२१.२	२७
५	% Of Vit A पाएका सुत्केरी आमाको संख्या	४४.७	४४.१	१९.७	१८.६

स्रोत: DHIS-2/मासिक प्रतिवेदन

घ. परिवार नियोजन कार्यक्रम

तालिका नं. १०

क्र. स.	INDICATER	आ.व. ०७५/७६			आ.व. ०७६/७७			आ. व. ०७७/७८		
		लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%	लक्ष	प्रगति	%
१	पिल्स नयाँ प्रयोगकर्ता	८०७४	८१	१.०	८१६६	१०१	१.२	८२५९	१०७	१.२
२	डिपो नयाँ प्रयोगकर्ता	८०७४	१३७	१.६	८१६६	१३५	१.६५	८२५९	१७९	२.१
३	IUCD नयाँ प्रयोगकर्ता	८०७४	११	०.१	८१६६	९	०.१	८२५९	११	०.१
४	IMPLANT नयाँ प्र.क.	८०७४	६८	०.८४	८१६६	७८	०.९५	८२५९	९१	१.१
५	कन्डम प्रयोगकर्ता	८०७४	२४२	३.०	८१६६	२२०	२.६९	८२५९	२०३	२.४५
६	CPR	०	०	६.५	०	०	६.६९	०	०	७.०

स्रोत DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: परिवार नियोजन कार्यक्रममा सेवा ग्राहीको संख्या अपेक्षाकृत रूपमा कम देखिन्छ। निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्या प्रतिवेदनमा समावेस नभएको कारण प्रगति तथा CPR प्रदेश जिल्ला तथा केन्द्रको तुलनामा कम भएको हुनाले आगामि दिनमा सो प्रतिवेदन समावेश गराउने र स्याट लाइट क्लिनिक मार्फत सेवाको पहुँच बढाउनपर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं. ११

आ. ब. ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको CPR (हामि कहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	प्रदेश	जिल्ला	भिमाद नगरपालिका	कैफियत
१.	CPR	१०.८	९.७	८.५	७.२	

स्रोत DHIS-2

. बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम

१. स्वास प्रश्वास (Incidence of ARI among children under 5 year per- 1000)

तालिका नं. १२

क्र.स.	INDICATER	०७५/०७	०७६/७७	०७७/७८
		६		
१	Incidence Rate Of ARI	३९०	३४१	३९२
२	% of pneumonia among U5 new ARI child (HF & Orc)	८.५	५.२	९
३	% Of Pneumonia Treated With Antibiotics (HF&Orc)	१००	१००	९६.४

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: रोग लाग्ने दर घट्नु कार्यक्रमको सकारात्मक सुचक हो । गत ३ आ. ब. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा स्वासप्रश्वास सम्बन्धि रोग लाग्ने दरमा सामान्य थप घट भए पनि खासै ठुलो संख्यामा फरक नदेखिनु, निमोनियाको दर घट्दै जानु, केन्द्र, प्रदेश तथा जिल्लाको तुलनामा यो संख्या कम भएकोले कार्यक्रम सकारात्मक दिशाउन्मुख गएको मान्न सकिन्छ । तथापि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाबाट प्राप्त आँकडाहरु आइँ एकिकन गरी लिन पर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं. १३

आ ब ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको Incidence Rate Per:1000 (हामि कहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	प्रदेश	जिल्ला	भिमाद
१	Incidence of ARI	५३०.५	५०२.३	३२७.५	३९१.९
२	% of pneumonia among U5year new ARI Register child (HF & Orc)	१२.५	८.९	९.५	९
३	% Of Pneumonia Case Treated with Antibiotic (HF & Orc)	१००	१००	१००	८९.३

स्रोत: DHIS-2

तालिका नं. १४

२. झाडापखला (Incidence of Diarrhea among children under 5 year, per- 1000)

क्र.स.	INDICATER	आ.व.०७५/०७६		आ.व.०७६/०७७		आ.व.०७७/०७८	
		लक्षित सं.	Rate	लक्षित सं.	Rate	लक्षित सं.	Rate
१	Incidence Of Diarrhea	३४९५	१९१	३४९२	१५९	३४८६	१७४
२	% Of Treatment By ORS/Zinc U5 Child		१००		१००		९८.५

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: रोग लाग्ने दर घट्नु कार्यक्रमको सकारात्मक सुचक हो । गत ३ आ. व. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा झाडा पखला सम्बन्धि रोग लाग्ने दरमा सामान्य थप घट भए पनि खासै ठुलो संख्यामा फरक नदेखिनु, झाडापखला भएर कडा जलबियोजन हुने बिरामीको दर तथा मृत्युदर घटदै जानु, केन्द्र, प्रदेश तथा जिल्लाको तुलनामा Incidence दर कम भएकोले कार्यक्रम सकारात्मक दिशाउन्मुख गएको मान्न सकिन्छ तथापि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाबाट प्राप्त हुने आँकडा आझै एकिन गरी लिन पर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं. १५

आ व ०७७/०७८ मा केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला, र पलिकाको Incidence Rate Per:1000 (हामि काहाँ छौं)

क्र.स.	INDICATER	केन्द्र	गण्डकी प्रदेश	तनहु जिल्ला	भिमाद न.पा.
१	Incidence Of Diarrhea	३३६.९	२३२.५	१७०	१७४
२	% Of Treatment By ORS/Zinc	९८.३	१०२.८	१००	९८.५

स्रोत: DHIS-2

च. रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

१. क्षयरोग नियन्त्रण

तालिका नं. १६

क्र.स.	INDICATER	आ.व. ०७५/७६			आ. व. ०७६/७७			आ व. ०७७/७८		
		लक्ष	जना	%	लक्ष	जना	%	लक्ष	जना	%
१	New Case (+ve)	NA	NA	NA	८१	१३	१६.०	८२	६	७.३
२	New/Replase Case (-ve All)	NA	NA	NA	८१	१०	१२.३	८२	८	८.५
३	Total Cured (+ve)	NA	NA	NA	८	११	१३७	१३	११	८४
४	Treatment Complete (-ve)	NA	NA	NA	१०	९	९०	१०	६	६०
५	Death	NA	NA	NA	१८	१	५.५	२३	३	१३
६	Transfor Out/Loss To F U	NA	NA	NA	१८	०	०	२३	१	४.३

स्रोत: DHIS-२

कार्यक्रमको विश्लेषण: क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम हो । रोग लाग्ने दर घट्नु कार्यक्रमको सकारात्मक सुचक भए पनि क्षयरोग सुरुवा रोग भएकोले समयमा रोग पत्त नलाग्नु, र बिरामी उपचारको दायरामा नआउनु कार्यक्रमको राम्रो सुचक मानिदैन। गत २ आ.व.मा क्षयरोगिको संख्या घटेको देखिन्छ, तर उपचार पुरा गरी निको हुनेको दर सन्तोषजनक हुदा हुदै पनि मृत्यु दर यस आ.व.मा १३ प्रतिशत भएकोले कार्यक्रममा शुक्ष्म अध्ययन हुन आवश्यक छ । कोभिड १९ को कारण यस आ.व. मा क्षयरोग

नियन्त्रण कार्यक्रम समुदायमा लान नसकिएको हुदा यस आ.ब. मा कार्यक्रम सक्रियता पुर्वक सञ्चालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

२. एच.आइ.भि. एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

तालिका नं. १७

क्र.स.	INDICATORS	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८
१	% of Women Who Tested For Hiv At An ANC Check up	४४.८	६०.९	७३.८
२	% of diagnosed S.T.I. infections (STIs)	०	०	०
३	% of PWDS Who Received An HIV test and Their Results	०	०	०

स्रोत: DHIS-2/माशिक प्रतिवेदन

कार्यक्रमको विश्लेषण: एच.आइ.भि. एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम भएपनि समाजमा हुने भेदभाव तथा लालछनाको कारण संक्रमित विरामीहरु अझै सम्म खुलेर सेवा लिने अवस्था छैन । हाल समाजमा जनचेतनाको बृद्धिसंगै नेपालमा संक्रमितको संख्या घटेको देखिन्छ तापनि लुकेर उपचार लिने अवस्था भएकोले स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा उपचार लिनेको संख्या देखिदैन । भिमाद प्रा. स्वा. के. मा गर्भवति आमाहरुलाई HIV test गर्नेको संख्या गत आ.ब. को तुलनामा बढेको देखिन्छ ।

३. मलेरिया नियन्त्रण कार्यक्रम

तालिका नं. १८

क्र. स.	INDICATORS	०७५/०७६	०७६/७७	०७७/७८
१	Total Annual Blood Slide Collection (TBSC)	३	७५	८३
२	Slide positivity rate (SPR) of malaria in high risk	०	०	०

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: नेपाल सरकारले मलेरिया नियन्त्रण कार्यक्रम प्राथमिकतामा राखेर सञ्चालन गरेको छ तथापि तनहुँ जिल्ला मलेरिया कम प्रभावित जिल्ला हो । नेपाल सरकारको मलेरिया उन्मुलन गर्ने रणनीति अनुरूप सबै ज्वरोजन्य विरामीहरुलाई **Blood Slide/RDT** परिक्षण गर्ने र समुदायमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी मलेरिया उन्मुलन गर्ने नीति अनुरूप जुन मात्रमा **Blood Slide/RDT** परिक्षण हुन पर्ने हो सो अनुसार नभएकोले यस आ.ब. मा **Blood Slide/RDT** परिक्षण गर्न जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।

छ. गाँउघर क्लिनिक कार्यक्रम

तालिका नं. १९

क्र.स.	INDICATORS	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८
१	No of planned primary health care (PHCORC)	NA	१६	१६
२	Average number of clients served per PHCORC	१७	१९.३	१९.९
३	Number of women who received DEOPO at PHCORC	६५	६३	७५
४	Number of women who ANC check-up at PHCORC	१२३	१२५	११३

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको पहुच नपुगेको स्थान तथा स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका दुर्गम वस्तीहरुमा सेवामा उपयोग बढाउन गाँउघर क्लिनिक मार्फत सेवा उपलब्ध गराउन यो कार्यक्रम सञ्चालन गरीन्छ

। माथिको तालिका हेर्दा स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट सञ्चालन गरिएको गाँउघर क्लिनिकबाट डिपो सेवा लिनेको संख्या र सामान्य परामर्श सेवा लिनेको संख्या सन्तोष जनक देखिय पनि अन्य सेवाहरूमा न्युन संख्या भएकोले कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनुपर्ने देखिन्छ ।

ज. राष्ट्रिय स्वास्थ्य महिला स्वयं सेविका कार्यक्रम

तालिका नं. २०

क्र. स.	INDICATORS	०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८
१	Number of Female Community Health Volunteers	४७	४७	४७
२	Number of pills cycles distributed by FCHVs	३६३	३०९	३७८
३	Number of condoms distributed by FCHV	४१४७	३७६०	२६४४
४	Number of pregnant women visited by FCHV	५६४	४६९	४५७
५	% of postpartum women visited by FCHV	NA	NA	NA

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: राष्ट्रिय स्वास्थ्य महिला स्वयं सेविका कार्यक्रम मार्फत समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, स्वास्थ्य सेवा लिन लक्षित वर्गलाई उत्प्रेरित गराउने र आमा समुह मार्फत स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराउने प्रमुख कार्यहरू गरीन्छ । माथिको तालिकाबाट परिवार नियोजन कार्यक्रम र सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रममा सहयोग पुगेको पुष्टीहुने तथ्याङ्क देखिन्छ । अन्य कार्यक्रमहरूमा अझै पहल गर्नु देखिन्छ ।

झ. उपचारात्मक सेवा

१. ओ.पि.डि. सेवा

तालिका नं. २१

क्र. स.	INDICATORS	०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८
१	Total Number Of New OPD Visit	२४९६६	२६४७९	२५०५३
२	% Of People Who Visit OPD Service	७४.८	७९.३	७५.०३
३	Total No Of Repeated OPD Visit	NA	NA	NA
४	% Of Female To OPD Visit	६२.२	६०.४	५८.२

स्रोत: DHIS-2

तालिका नं. २२

आ.व. ०७७/७८ मा देखिएका प्रमुख १० रोगहरू: (10- Top Disease)

क्र. स.	प्रमुख रोगहरू	संख्या	प्रतिशत
१	APD (Abdominal Pain Disease)	१७८४	७.१२
२	Falls Injury	१६०२	६.३९
३	Headache	१५४९	६.१८
४	Hypertension	१५३८	६.१३
५	URTI (Upper Respiratory Tract Infection)	१३६६	५.४५
६	LRTI (Lower Respiratory Tract Infection)	११५७	४.६१
७	Fungal Infection	९७७	३.८९
८	Tonsilitis	८१८	३.२६

क्र. स.	प्रमुख रोगहरु	संख्या	प्रतिशत
९	Musculoskeletal pain	७५२	३.००
१०	Non-Infectious Diarrhea	६०४	२.४१
	जम्मा	१२१४७	१००

स्रोत: DHIS-2

कार्यक्रमको विश्लेषण: उपचारात्मक (OPD) सेवा आम नागरीकले प्रत्यक्ष प्राप्त गर्ने र सबैको रोजाइमा परेको स्वास्थ्य सेवा हो । कुल सेवग्राहिको संख्या हेर्दा गत ३ आ.ब. मा खासै फरक देखिदैन, कुल बिरामी मध्येमा महिला सेवा ग्राहीहरुको संख्या तथा प्रतिशत बढि देखिन्छ । मुख्य मुख्य १० वटा रोगहरुको आँकडा हेर्ने हो भने पेट सम्बन्धि रोगका बिरामीहरु अधिक देखिन्छ, क्रमश चोटपटक लाग्ने, उच्च रक्तचाप, स्वास्प्रस्वास सम्बन्धी समस्या, छाला सम्बन्धि समस्या, हाडजोर्नी सम्बन्धि समस्या अधिक मात्रमा देखिन्छ । नियमित औषधी खान पर्ने तथा दिर्घ रोगको संख्या दिन प्रतिदिन बढदै जानुले थप स्वास्थ्य समस्याको रुपमा देखिएको छ । हुदा उक्त स्वास्थ्य समस्याहरु नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि समुदाय स्तरमा थप कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न पर्ने देखिन्छ ।

१. आँखा उपचार सेवा (नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट)

तालिका नं. २३

क्र स	विवरण	संख्या	क्र स	विवरण	संख्या
१	Total Patient	1268	६	Refractive Error	340
२	Cataract	231	७	Foreign Body In Cornea	47
३	Posterior Segment Disease	29	८	Others	577
४	Spectacles Prescribed (चश्मा वितरण)	380	९	Refer For Cat.Surgery	108
५	Glaucoma	44			

नोट: आँखा उपचार सेवाका बिरामीहरु कुल OPD सेवामा समावेस गरिएको छ ।

स्रोत: DHIS-2

३. विमा सेवा लिएको विवरण

क्र. स.	विवरण	संख्या
१	जम्मा सेवा लिएका विमित	६१४०
२	रेफर गरेको संख्या	१२६७
	जम्मा	७४०७

४. कोभिड अस्थाइ अस्पतालमा उपचार गरीएका बिरामीको विवरण

क्र.स.	विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	जम्मा उपचार गरेका बिरामी	४५	४१	८६
२	भर्ना गरेको बिरामी	१	३	४
३	रेफर गरेको बिरामी	९	८	१७
४	मृत्यु भएका बिरामी	०	१	१
	जम्मा	५५	५३	१०८

ज. निदानात्मक सेवा

१. प्रयोगशाला (नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट सञ्चालित आधारभूत प्रयोगशाला समेतको)

क्र.स	विवरण	संख्या
१	Hb	640
२	TLC	260
३	Platelets Count	44
४	DLC	258
५	ESR	39
६	PCV/HTC	2
७	Blood Group and RH Type	334
८	BT	3
९	CT	3
१०	Pregnancy Test(UPT)	454
	Total Cholestrol	110
	Hdl	107
	Bluribin	107
	SGOT	84
	SGOT	84
	Albumin	89
	Widel	62
	HCV	323
	Urine RE	918
	Covid Antigen	635/214

क्र स	विवरण	संख्या
११	CRP	35
१२	RA Facter	45
१३	RPR/VDRL	320/2
१४	Measles	2
१५	Anti CCP Total	57
१६	Montux Test	1
१७	H Pylori	1
१८	Suger Test	1284
१९	Blood Urea	228
२०	Uric Acid	215
	Tryglecride	107
	LDL	107
	SGPT	84
	ALK Phos	84
	Total Protine	92
	Sputam AFB	438
	HIV	342/0
	Stol R/E	19
	Acitone	11
	ANC Package	310

२. एक्सरे सेवा (नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट जनशक्ति व्यवस्थापन)

क्र स	विवरण	संख्या
१	Total Xray	332
२	Bima service	128
३	Chest	90

क्र स	विवरण	संख्या
४	Upper Limb	77
५	Lower Limb	65
६	Plaster	11

कार्यक्रमको विश्लेषण: उपचारात्मक (OPD) सेवा आम नागरीकले प्रत्यक्ष प्राप्त गर्ने र सबैको रोजाइमा परेको स्वास्थ्य सेवा हो । कुल सेवाग्राहिको संख्या हेर्दा गत ३ आ.व. मा खासै फरक देखिदैन, कुल बिरामी मध्येमा महिला सेवा ग्राहीहरूको संख्या तथा प्रतिशत बढि देखिन्छ । मुख्य मुख्य १० वटा रोगहरूको आँकडा हेर्ने हो भने पेट सम्बन्धि रोगका बिरामीहरू अधिक देखिन्छ, क्रमश चोटपटक लाग्ने, उच्च रक्तचाप, स्वास्प्रस्वास सम्बन्धी समस्या , छाँला सम्बन्धि समस्या, हाडजोर्नी सम्बन्धि समस्या अधिक मात्रमा देखिन्छ । नियमित औषधी खान पर्ने तथा दिर्घ रोगको संख्या दिन प्रतिदिन बढदै जानुले थप स्वास्थ्य समस्याको रूपमा देखिएको छ । हुदा उक्त स्वास्थ्य समस्याहरू नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि समुदाय स्तरमा थप कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न पर्ने देखिन्छ

। भिमाद प्रा.स्वा.के.मा विस्तार गरीएका सेवाहरुको विवरण समेत तलको तालिकामा राखिएको छ। प्रयोगशालाबाट सेवा लिनेको संख्या तथा जाँचहरु बढदै गएकोहुदा प्रयोगशालालाई थप व्यवस्थित बनाउन पर्ने देखिन्छ । आँखा उपचार सेवा तथा एक्सरे सेवाबाट समेत विरामीहरु लाभान्वित भएको हुदा यि सेवाहरु पनि थप व्यवस्थित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

ट. कडा रोगको सहूलियत उपचारका लागि सिफारिश

क्र.सं.	रोगको विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	मृगौला सम्बन्धी रोग	०	३	३
२	मुटुरोग	३	८	११
३	क्यान्सर	७	६	१३
	जम्मा	१०	१७	२७

२.२.१.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रकृयाहरु

सामान्यत स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रमहरु संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु र स्थानीय सरकारबाट बजेट विनियोजन भएका निश्चित शिर्षकका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरीने भएको हुदा आर्थिक ऐन नियमको परिधिमा रही तपसिलका प्रकृयाहरु पुरागरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

क. योजना तथा बजेट बाँडफाँड एकिन गरी कार्यविधिको अध्ययन गर्ने,

ख. पूर्व योजना तयारी सहित टिप्पणी र आदेश सदर गर्ने,

ग. कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जनशक्ति/सहभागी व्यवस्थापन गरी सरोकारवालालाई अग्रिम जानकारी गराउने,

घ. कार्यक्रम सञ्चालन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,

ड. खरिद सम्बन्धि कार्यक्रम भएमा खरिद ऐन नियमावली अनुसार कार्यान्वयन गर्ने ।

२.२.१.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट खर्चको अवस्था

(क) संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित शर्सत कार्यक्रम

सि.नं.	योजना तथा कृयाकलाप	बजेट उपशिर्षक	वार्षिक बजेट	खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %	कैफियत
१	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमः(तलब भत्ता प्रशासनिक खर्च समेत)	३७००१०१२	२१,८००,०००	२०,१०,०६२६	८०.८७	
२	क्षयरोग नियन्त्रणकार्यक्रमः (४ कृयाकलापको लागि)	३७००११०१	२००,०००	९३,५००	४६.७५	
३	एकिकृत महिला स्वास्थ्य तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रमः	३७००११०३	२७,००,०००	६४८,४२५	२०.१	
४	एकिकृत बाल स्वास्थ्य एवं पोषण कार्यक्रमः()	३७००११०४	८००,०००	४४२,९१३	५५.३६	
५	माहामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रमाः	३७००११०५	२००,०००	५६,६३०	२८.३१	

सि.नं.	योजना तथा कृयाकलाप	बजेट उपशिर्षक	वार्षिक बजेट	खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %	कैफियत
	(५ कृयालापको लागि)					
६	अस्पताल निर्माण सुधार तथा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली कार्यक्रम:	३७००११०८	२००,०००	१९५,६१०	९७.८	
७	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार कार्यक्रम:	३७००११०९	१००,०००	८५,९००	८५.९०	
८	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम:	३७००१११५	३५,००,०००	३३,००,६६३	९४.३	
९	नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम: (४ कृयाकलापको लागि)	३७००११७	८४१,०००	८२५,५००	९८.१५	
	जम्मा		३०,३४१,०००	२५,७४९,७६७	८४.८६	

ख. आन्तरिक श्रोत भिमाद नगरपालिका

सि.नं.	कृयाकलापको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष	प्रगति	%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
१	६० वर्ष उमेर पुगेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकलाई सम्मान तथा बिदाई(प्रति ब्यक्ति रु. २००००)	जना	NA	NA	NA	२००,०००	९८,८००	४९.४०
२	Standard Treatment Protocol सम्बन्धि तालिम	जना	NA	NA	NA	१५०,०००	१०४,१५०	६९.४३
३	अनलाईन रिपोर्टिङका लागि DHIS तालिम	जना	NA	NA	NA	८०,०००	०	०
४	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९ मा प्रयोशाला सेवा नियमितता (तलव)	स्थान	NA	NA	NA	३००,०००	२६२,२५८	७९.०
५	कोभिड- १९ लागायतका माहामारी जन्य रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम	स्थान	NA	NA	NA	२००,०००	१९९,४४०	९९.७
६	कोरोना लगायत अन्य संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण उपचार कोष	संख्या	NA	NA	NA	२०,००,०००	२०,००,०००	१००
७	स्वस्थ कर्मिका लागि HMISतालिम	जना	NA	NA	NA	८०,०००	७९,८५०	९९.८
८	निशुल्क पाठेघर रको मुखको क्यान्सर जाँच (VIA)शिविर सञ्चालन	स्थान	NA	NA	NA	१५०,०००	००	०
९	नीजि स्वास्थ्य संस्था अनुगमन तथा निर्देशिका तयार	संख्या	NA	NA	NA	५०,०००	००	०
१०	प्रथामिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा X RAY सेवा सञ्चालन सामाग्री	संख्या	NA	NA	NA	१५०,०००	१४७,२६०	९८.१

सि.नं.	कृयाकलापको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष	प्रगति	%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
	व्यवस्थापन नियमितता							
११	महामारी सरुवा तथा संक्रमक रोग नियन्त्रण तथा विपत व्यवस्थापनका लागि RRT CRRT परिचालन तथा कन्टेन्जेन्स प्लान निर्माण र समिक्षा गोष्ठी सञ्चालन	पटक	NA	NA	NA	८०,०००	००	०
१२	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका दिवस मनाउने तथा उत्कृष्ट छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने साथै वार्षिक समिक्षा	पटक	NA	NA	NA	१००,०००	६३,४५०	६३.४
१३	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका सञ्चार खर्च प्रति व्यक्ति प्रति रु.२०,०००	संख्या	NA	NA	NA	९६,०००	९४,०००	९७.९
१४	राष्ट्रिय भिटामिन ए कार्यक्रममा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई यातायात खर्च र चरण	पटक	NA	NA	NA	७६,०००	००	००
१५	विपन्न नागरीक उपचार खर्च व्यवस्थापन	संख्या	NA	NA	NA	१००,०००	००	००
१६	सुरक्षित मातृत्व सहायता कार्यक्रम	संख्या	NA	NA	NA	१००,०००	००	००
१७	स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा नियमित रेडियो सेवा कार्यक्रम	पटक	NA	NA	NA	५०,०००	००	००
१८	स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गर्ने कार्यक्रम वडा नं. ७	संख्या	NA	NA	NA	५०,०००	००	०
१९	स्वास्थ्य सूचना तथा प्रचार सामाग्रीहरु छपाई तथा वितरण	पटक	NA	NA	NA	८०,०००	७७,२९२	९६.६
२०	२४ सं घण्टा सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थामा खटिएका रात्रि कालिन सेवा प्रदायक कर्मचारीलाई खाजा खर्च	संख्या	NA	NA	NA	२७५,०००	२७१,२००	९८.६
२१	कोभिड १९ लगायत आपतकालिन अवस्थाका लागि औषधि तथा आवश्यक सामाग्री खरिद	पटक	NA	NA	NA	१०,००,०००	९४७,५७५	९४.७
२२	स्वास्थ्य संस्थामा निशुल्क वितरण गरीने औषधि तथा सर्जिकल सामाग्री खरिद	पटक	NA	NA	NA	१०,००,०००	४६६,६९७	४६.६
२३	सेत्केरी सेवा सञ्चालन भएका स्वास्थ्य संस्थामा बिद्युत ब्याकअप	संख्या	NA	NA	NA	२००,०००	००	०
२४	स्वास्थ्य संस्थामा औजार उपकरण	पटक	NA	NA	NA	५००,०००	४९८,२०५	

सि.नं.	कृयाकलापको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष	प्रगति	%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
	खरिद							
	जम्मा		NA	NA	NA	७,०६७,०००	५,३१०,१७७	७५.१

२.२.१.८ सञ्चालन हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रम

सि. न.	कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसकेको कारण
१	अनलाईन रिपोर्टिङका लागि DHIS तालिम	८०,०००	HMIS तालिममा समेटिएको
२	निशुल्क पोष्टघरको मुखको क्यान्स जाँच (VIA) शिविर सञ्चालन औषधी समेत	१५०,०००	कोभिड १९ तथा लकडाउन
३	नीजि स्वास्थ्य संस्था अनुगमन तथा निर्देशिका तयार	५०,०००	कोभिड १९
४	महामारी सुरुवा तथा संक्रमक रोग नियन्त्रण तथा विपत व्यवस्थापनका लागि RRT CRRT परिचालन तथा कन्टेन्जेन्स प्लान निर्माण र समिक्षा गोष्ठी सञ्चालन	८०,०००	समय अपुग र कोभिड १९
५	राष्ट्रिय भिटामिन ए कार्यक्रममा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई यातायात खर्च र चरण	७६,०००	संघको कार्यक्रममा पनि राखिएकोले दोहोरो परेको
६	विपन्न नागरीक उपचार खर्च व्यवस्थापन	१००,०००	कार्यक्रममा अन्यौलता
७	सुरक्षित मातृत्व सहायता कार्यक्रम	१००,०००	कार्यक्रम अस्पष्ट र अन्यौलता
८	स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा नियमित रेडियो सेवा कार्यक्रम	५०,०००	कार्यक्रम दोहोरो परेकोले संघको कार्यक्रमबाट सञ्चालन
९	स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार गर्ने कार्यक्रम वडा नं. ७	५०,०००	लक डाउन र न्युन बजेट
	जम्मा	७३६,०००	

२.२.१.९ यस आ.व.मा सञ्चालन गरीएका केही महत्वपूर्ण रचनात्मक कार्यहरू

- भिमाद प्रा.स्वा.के.मा एक्सरे सेवा सञ्चालन,
- किहु स्वास्थ्य चौकीमा किशोर किशोरी मैत्री सेवा विस्तार,
- वर्थिङ सेन्टरमा बिद्युत ब्याकअप व्यवस्थापन,
- प्रयोगशाला सेवा विस्तारको लागि तयारी,
- कोरोना बिरुद्धको खोप अभियान सफलता पूर्वक सञ्चालन (जारी),
- आधारभुत १५ शैयाको अस्पताल निर्माणको कार्यारम्भ,
- ५ शैयाको कोभिड अस्थाइ अस्पताल सञ्चालन,
- खरिद प्रकृया पुरा गरी २ वटा एम्बुलेन्स मार्फत सेवा सञ्चालन,
- कोभिड १९ नियन्त्रण गर्ने प्रयास निरन्तर जारी,
- स्थानीय तथा संघीय शसित कार्यक्रमहरू सफलता पूर्वक कार्यान्वयन,
- बहु पक्षिय समन्वय गरी सहयोग प्राप्त गर्ने क्रम जारी ।

२.२.१.१० कार्यक्रमका सबल पक्षहरू

- निर्धारित कार्यक्रमहरू नियमित रूपमा सञ्चालन,

- सफ्टवेयरबाट तथ्याङ्क प्रविष्टि:(HMIS, LMIS),
- कोभिड १९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको प्रयास जारी,
- विपत व्यवस्थापन समिति र RRT CRRT तैयारी अबस्थामा रहेको,
- राष्ट्रिय लक्षहरूमा सहयोग हुनेगरी कार्यक्रम सञ्चालन हुदै आएको,
- स्वास्थ्य कर्मिको पदपूर्ति सन्तोषजनक रूपमा भएको/सबै वडामा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन ।

२.२.१.११ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइ परेका समस्याहरू

- भौतिक पूर्वाधारको अभाव: (भवन खानेपानी कमप्युटर सवारी साधन)
- दक्ष जनशक्तिको अभाव: (तालिम प्राप्त औजार उपकरण मर्मत संभार समेत गर्ने)
- न्युन स्रोत साधन: (न्युन बजेट विनियोजन/निकासा)
- खरिद र आपूर्तिमा समस्या: (केन्द्र र प्रदेश संग समन्वय नहुनु)
- नयाँ स्वास्थ्य समस्याहरूको बढ्दो प्रभाव: (कोभिड, नसर्ने रोग, मानसिक स्वास्थ्य आदि)

२.२.१.१२ समस्या समाधानका उपायहरू:

- आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरू क्रमश तयार गर्नुपर्ने,
- आवश्यकता अनुसार तालिमको व्यवस्था सहित जनशक्ति व्यवस्था हुनुपर्ने,
- कुल बजेटको ५-१० प्रतिशत बजेट विनियोजन हुनुपर्ने,
- कसले कुन सामग्री/औषधि आपूर्ति गर्ने हो एकिन हुनुपर्ने,
- नयाँ समस्या/ महामारी नियन्त्रणका लागि पुर्व तयारी अबस्थामा रहनु पर्ने ।

(बजेट, जनशक्ति, तालिम र सामग्री सहित)

२.२.१.१३ निष्कर्ष

- आ.व. २०७७/०७८ मा कोभिड १९ को असहज परिस्थितिमा पनि आन्तरिक तथा शर्सतका कार्यक्रमहरू ८५% सम्पन्न गरिएको,
- सेवा विस्तार तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाहालाइ प्रथामिकतामा राखिएको,
- प्रमुख इन्डिकेटरहरूमा प्रगति कम भएपनि प्रदेश र जिल्ला संग तुलना गर्दा शन्तोषजनक अबस्था,
- अप्रयाप्त भौतिक पूर्वाधार,न्युन बजेट,दक्ष जनशक्तिको कमि कार्यक्रम सञ्चालनमा समस्या,
- नसर्ने रोग, मानसिक स्वास्थ्य समस्या, सडक दुर्घटना प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको रूपमा देखिएको,
- नया प्रकृतिका महामारीहरू कोभिड १९, डेङ्गी, बाडी पैरो तथा प्रकृतिक प्रकोपहरू थप चुनौतीको रूपमा देखिएको,
- उल्लेखित समस्याहरू समाधानको लागि केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहको समन्वयमा स्रोत साधन सहित पुर्व तयारी अबस्थामा रहनु पर्ने,
- कोभिड १९ को खोप सबैलाई पुग्ने गरी सहज रूपमा उपलब्ध हुनुपर्ने ।

२.२.२ आयुर्वेद शाखा

२.२.२.१ पृष्ठभूमि

विश्वमा प्रचलित विभिन्न चिकित्सा पद्धतिहरूमध्ये आयुर्वेद चिकित्सा पद्धति सबैभन्दा पुरानो र भरपर्दो चिकित्सा पद्धति हो, जुन शाश्वत, अनन्त र अनादि तथा हाम्रो नेपालको राष्ट्रिय चिकित्सा पनि हो । स्वास्थ्य व्यातिको स्वस्थ रक्षा र रोग लागेको व्यातिको रोग प्रशमन गर्ने बहुआयामीक सिद्धान्तको उदघोष गर्दै पुर्वीय सभ्यताको

प्रादुर्भावसँगै विकसित भएको आयुर्वेद चिकित्सा पद्धति अहिले विश्वभर प्रसिद्ध पद्धतिको रूपमा स्थापित भएको छ । हाल का दिनहरूमा नयाँ नयाँ सुरुवा रोगहरू समेत देखा परिरहेको अवस्थामा ती रोगहरूको निवारण र स्वास्थ्य व्याप्तीको स्वास्थ्य रक्षा केवल एउटा चिकित्सा पद्धतिबाट मात्रै सम्भव नहुने कुरा WHO ले समेत स्वीकारी सकेको यस परिप्रेक्ष्यमा आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतिको महत्व दिन प्रतिदिन बढ्दै गइरहेको छ ।

नेपाल सरकारको निरोगी नेपाल अभियान लाई सार्थक बनाउन तथा जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ मा व्यावस्था भएको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा अन्तरगत आयुर्वेदसेवा प्रदान गर्न प्रकृति मैत्री स्वच्छ एवं स्वस्थ जीवन प्रणाली प्रवर्धन गरी आम जनसमुदायको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बृद्धि गर्न निरोधात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरीरहेको तथा स्वास्थ्य सेवामा प्रतिरोधात्मक र उपचारधात्मक विधिबाट सेवा प्रदान गरीरहेका छौ । आधारभुत स्वास्थ्य प्याकेजका सेवाहरू अन्तरगत यस भिमाद आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शाखाद्वारा सेवाग्राहीहरूलाई पुर्व/पंचकर्म, योग, सुत्केरी आमाहरूको लागी दुग्धबर्धक औषधी वितरण, जेष्ठ नागरीकको लागी स्वास्थ्य प्रवर्धन, कोभिड-१९ बाट संक्रमितहरूलाई रोग-प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउने औषधी वितरण तथा अभिमुखिकरण, विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम, जीवनशैली व्यावस्थापन(जनता आरोग्य) कार्यक्रम जनप्रतिनिधि, अनमी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई आयुर्वेद, योग तथा जडिबुटि सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवं विभिन्न कार्यक्रमहरू लगाएतका सेवा प्रदान तथा कार्यक्रमहरूको प्रगती, गरीएका प्रयासहरू, कार्यान्वयनमा आईपरेका समस्याहरू समावेश गरी यो वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२.२.२.२. उद्देश्य

आ.व ०७७/०७८ मा भिमाद आयुर्वेद औषधालयमा संचालित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्न अनुसार रहेका छन् ।

- भिमाद आयुर्वेद औषधालयको अवस्थाको जानकारी दिनु,
- आ.व ०७७/०७८ संचालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु,
- यस औषधालयको भावी कार्यदिशा तय गर्न सहयोग गर्नु ।

२.२.२.३ वार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

- यस भिमाद आयुर्वेद औषधालयबाट बढी भन्दा बढी सेवाग्राहीलाई आयुर्वेद पद्धतिबाट प्रवर्धनात्मक, प्रतिरोधात्मक र उपचारात्मक सेवा प्रदान गर्नु,
- आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गरीने सेवाहरूको बारेमा यस नगरपालिकाको आम जनसमुदायलाई जानकारी गराउने,
- यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण जडिबुटिहरूको पहिचान संरक्षण, संवर्धन गरी ति जडिबुटिबाट हुने फाइदा र त्यसको उपयोग, मात्रा आदिको बारेमा जानकारी गराउदै स्वास्थ्य जीवनयापन गर्न आयुर्वेद, योग, जडिबुटि, जीवशैली परिवर्तनको महत्व आदि सम्बन्धि आम जनसमुदायमा जनचेतना फैलाउने ।

२.२.२.४ विद्यमान अवस्था (तथ्यांक)

क. वार्षिक विरामी तथ्यांक विवरण

क्र.स	विवरण	पुरुष	महिला	जम्मा
१	ओ.पि.डि	१४८५	२०८५	३५७२

क्र.स	विवरण	पुरुष	महिला	जम्मा
२	जेष्ठनागरीक	६७	१८९	२५६
३	स्तनपाई	०	१९८	१९८
४	पंचकर्म	४३६	५०७	९४३
५	कोभिड-१९	११२	८६	१९८
६	गाउँघर क्लिनिक वडा नं. १	७७२	८४३	१६१५
७	निशुल्क आयुर्वेद तथा योग शिविर	७०	१०२	१७२
जम्मा		२९४४	४०१४	६९५८

ख. कर्मचारी विवरण

क्र.स	कर्मचारीको नाम	पद	स्थायी	करार
१	श्री देवेन्द्र यादव	कविराज निरीक्षक(अ.छैटौँ)	१	०
२	श्री गणेश कोईराला	वैद्य निरीक्षक(अ.छैटौँ)	१	०
३	श्री खुम माया राना	कार्यालय सहयोगी		१
४	श्री सितादेवी रानाभाट	कार्यालय सहयोगी		१

ग. औषधालयबाट प्रदान गरीने सेवा तथा संचालित कार्यक्रमहरू

- विरामी जाँच,
- उपलब्धता अनुसारको औषधी वितरण,
- प्राथामीक उपचार सेवा,
- पंचकर्म/पुर्वकर्म सेवा,
- जेष्ठनगरीकलाई स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवा कार्यक्रम,
- प्रसुती महिलालाई दुग्ध वर्धक औषधी वितरण,
- स्वास्थ्य/योग परामर्श सेवा,
- विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम,
- नागरीक आरोग्य सेवा क्लिनिक,
- कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम,
- एक घर पाँच योग पाँच जडिबुटि अभियान कार्यक्रम,
- जनता आरोग्य(जिवनशैली व्यावस्थापन) कार्यक्रम ।

२.२.२.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रकृयाहरू

- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागको कार्यक्रम संचालन मार्गदर्शन (कार्यविधि),
- भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६,
- वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका,
- आयुर्वेद औषधालयको आवश्यकता र विगतमा कार्यक्रम प्राप्त गरेको आधार,
- खरिदका सम्बन्धमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली ।

२.२.२.६ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.न.	कार्यक्रम	स्रोत	विनियोजन	खर्च रकम	खर्च %	मौज्दात
१	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सामा कार्यरत स्थाई कर्मचारीको तलब, महगि तथा पोषाक भत्ता	नेपाल सरकार (शर्शत अनुदान चालु)	११,००,०००	१०,९२,०००	९२.७९	८४,९०५
२	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्साको कार्यालय संचालन खर्च(घरभाडा, पानी,बिजुली, संचार महसुल, इन्धन र कार्यालय सामग्री	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	३,३५,०००	३,३५,०००	१००	०
३	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सामा कार्यरत करार २ जना कर्मचारीको तलब, महगि तथा पोषाक भत्ता	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	४,८८,०००	४,८८,०००	१००	०
४	विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	९०,०००	८९,५९०	९९.५४	४१०
५	जीवनशैली व्यावस्थापन(जनता आरोग्य) कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	३५,०००	३४,९९०	९९.९७	१०
६	राष्ट्रिय योग दिवश, अन्तराष्ट्रिय योग दिवस, राष्ट्रिय आरोग्य तथा धन्वन्तरी दिवस	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	३०,०००	२९,९८५	९९.९५	१५
७	स्तनपाई आमाहरूलाई मात्री शिशु सुरक्षार्थ जडिबुटिजन्य औषधी वितरण तथा अनमीहरूलाई अमधिमुखिकरणा तालिम कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	६०,०००	५९,८२४	९९.७१	१७६
८	पंचकर्म तथा पुर्वकर्म कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	७५,०००	७५,०००	१००	०
९	गाँउघर क्लिनिक तथा नसर्नेरोग व्यावस्थापन कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	२,१०,०००	२,०८,१००	९९.१०	१९००
१०	जेष्ठ नागरीकको लागी स्वास्थ्य प्रवर्धन	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	६५,०००	६४,९६०	९९.९४	४०
११	निजि आयुर्वेद संस्थाहरूको	नेपाल सरकार-शर्शत	३५,०००	०	०	३५,०००

सि.न.	कार्यक्रम	स्रोत	विनियोजन	खर्च रकम	खर्च %	मौज्दात
	अनुगमन तथा निरीक्षण	अनुदान चालु				
१२	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधी खरिद कार्यक्रम	नेपाल सरकार-शर्शत अनुदान चालु	५,००,०००	४,९९,९०५	९९.९८	९५
१३	एक घर पाँच योग पाँच जडीबुटि अभियान कार्यक्रम	संघीय सरकार	१,००,०००	९९,९९०	९९.९९	१०
१४	विशेषज्ञ आयुर्वेद तथा योग शिविर कार्यक्रम	संघीय सरकार	२,५०,०००	२,४८,८०९	९९.५२	११९१
१५	अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधी खरिद कार्यक्रम	संघीय सरकार	३,५०,०००	३,४९,९९५	१००	५
१६	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई ३ दिने अभिमुखिकरण तालिम कार्यक्रम	संघीय सरकार	१,००,००	९९,५००	९९.५०	५००
१७	कोभिड-१९ लगायत महामारी जन्य रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	संघीय सरकार	२,००,०००	१,९९,४४०	९९.७२	५६०

२.२.२.७ संचालन हुन नसकेका योजना/ कार्यक्रमहरू

सि.न	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट रु.	कारण
१	निजि आयुर्वेद संस्थाहरूको अनुगमन निरीक्षण तथा भ्रमण खर्च	३५०००	अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड नबनेको

२.२.२.८ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- एक घर पाँच योग पाँच जडीबुटि अभियान कार्यक्रम,
- कोभिड-१९ लगाएत महामारी जन्य रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण,
- जीवनशैली व्यवस्थापन (जनता आरोग्य) कार्यक्रम ।

२.२.२.९ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- आयुर्वेद औषधालयबाट सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्यामा बृद्धि,
- आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गर्ने सेवाहरूको बारे आम जनसमुदायमा जानकारी भएको,
- आयुर्वेद, योग एवं जडिबुटि सम्बन्धि आम जनसमुदायमा जानकारी भएको ।

२.२.२.१० कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- कार्यक्रम संचालनमा यस नगरपालिकाका विषयगत शाखाहरूको एक अर्का संग सहकार्य, सहयोग र साझेदारीको अभाव,
- कार्यलयको आफ्नो भवन नभएको,
- सवारी साधनको अभाव,

- कार्यक्रममा बोलाइएका सहभागीहरू समयमा उल्लेख्य उपस्थित नभइदिने,
- कार्यालयमा पावर व्याकप नभएको ।

२.२.२.११ समस्या सामाधानका उपायहरू

- यस नगरपालिकाका विषयगत शाखाहरूको एक अर्काको कार्यक्रममा सहयोग एवं सहकार्य गर्न आवश्यक देखिन्छ,
- औषधालयको लागी तत्काल जग्गा खरिद गरी आवास सहितको भवन निर्माण,
- कम्तिमा एक मोटरसाइकलको व्यवस्था,
- औषधालयको का.स काजमा खटिएकोले अविलम्ब एक जना पुरुष का.स को व्यवस्था ।

२.२.२.१२ निष्कर्ष

कोभिड-१९ को महामारीका असहज अवस्थाका बाबजुद पनि आ.ब ०७७/०७८ मा यस आयुर्वेद औषधालयका वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन स्थिती लगभग शतप्रतिशत राम्रो रहयो । अबका दिनहरूमा विगतका कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट सिकेका पाठहरूका आधारमा आगामी वर्षका कार्यक्रमहरू अझ राम्ररी एवं नयाँ तरिकाले कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सके अपेक्षित नतिजा हासिल गराउन सकिने कुरामा विश्वत हुन सकिन्छ ।

२.३ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

२.३.१ अपाङ्गता

२.३.१.१ पृष्ठभूमि

अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई नेपालको संविधान २०७२ को धारा १६ अन्तर्गत सम्मानपूर्वक बाँच्न पाइने हकका साथै कानूनको दृष्टीमा समान हुने, कानूनको समान संरक्षणबाट बञ्चित नगरीने, सामान्य कानूनको प्रयोगमा शारिरीक अवस्था वा अपाङ्गता लगायतका आधारमा भेदभाव नगरीने हक प्रत्याभूत गरेको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकारलाई विश्वव्यापी रूपमा स्थापित गर्ने प्रयासमा सन् १९८१ UNO ले अपाङ्गता वर्षको रूपमा मनाएको साथै नेपालमा सन् २०१३ बाट मनाउन शुरु गरिएको छ । साथसाथै यस नगरपालिकाले पनि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई राज्यको मुल धारमा समाहित गर्नका लागि आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अपाङ्गता क्षेत्रमा भएका र गरीएका कार्यहरूको विवरण सहित यो वार्षिक प्रगति विवरण तयार गरिएको छ ।

२.३.१.२ विद्यमान अवस्था

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ सम्म अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण सम्बन्धी विवरण

महिलातर्फ

वडा क्र. स	क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग
१	५	१०	५	४
२	६	९	३	१
३	२	१२	२	२
४	१	८	३	४
५	६	१२	५	१
६	५	५	०	०
७	३	८	२	४

वडा क्र. स	क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग
८	४	६	३	०
९	३	७	२	१
जम्मा	३५	७७	२५	१७

पुरुषतर्फ

वडा क्र. स	क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग
१	२	९	५	१
२	६	१७	९	३
३	४	१३	१०	६
४	११	१२	७	१०
५	३	१४	१२	१
६	२	८	३	२
७	१	२	७	७
८	८	५	४	१
९	४	९	९	२
जम्मा	४१	८९	६६	३३

जम्मा वितरण भएका अपाङ्गता परिचय पत्र

क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग	जम्मा
७६	१६६	९१	५०	३८३

२.३.१.३ कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार/ प्रक्रिया

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी जानकारी पुस्तिका-२०७६
- अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यान्वयन निर्देशिका,
- आ .व. २०७७/०७८ को नगर विकास योजना,
- आ.व. २०७७/०७८ सम्म वितरण गरिएको अपाङ्गता परिचयपत्रको तथ्यांक,
- अपाङ्गता समन्वय समितिको निर्णय,
- खर्चको मापदण्ड ।

२.३.१.४ आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

२.३.१.४.१ मुख्य क्रियाकलापहरू

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामग्री वितरण,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका उत्कृष्ट संरक्षकलाई सम्मान,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई जिवीकोपार्जन कार्यक्रमका लागि बाखा पैँचो कार्यक्रम,
- अपाङ्गता सम्बन्धी शिष्ट भाषाको फ्लेक्स चार्ट वितरण ।

२.३.१.४.२ कार्यक्रमगत भौतिक तथा वित्तिय प्रगतिको अवस्था

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	जम्मा रकम	खर्च रकम	खर्च प्रतिशत
१	अन्तराष्ट्रिय अपाङ्गता दिवस उत्कृष्ट संरक्षकलाई सम्मान	पटक	१	१,००,०००	६५,५००/-	६५.५
२	सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा सभ्य भाषाको फ्लेक्स चार्ट वितरण	वटा	१	२५०००	२४,७५०/-	९९
३	सहायक सामग्रीको वितरण	जना	१	१०००००	९८,९१०/-	९८.९१
४	अपाङ्गता लागि जीविकोपार्जन कार्यक्रम बाखा पैचो कार्यक्रम	जना	१	४,१६,०००	४,१५,५००/-	९९.८८
	जम्मा			६४१०००	६,०४,६६०/-	९४.३३

२.३.१.५ कार्यक्रम कार्यान्वयनका सबल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष र सुधारका उपायहरू

सबल पक्ष

- कोभिड १९ को महामारीमा पनि अपाङ्गता भएका पायक पर्ने ठाँउमा (घर-घरमा गएर अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामग्री वितरण,
- नियमित अपाङ्गता समन्वय समितिको बैठक बसी निर्णय,
- ९ वटा वडामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको तथ्यांक तयारी,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहायक सामग्री वितरण,
- १ जनाले दोभाषे तालिम प्राप्त ।

सुधारात्मक पक्ष

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सीपमुलक तालिम दिनु,
- जीविकोपार्जनका लागि वातावरण सिर्जना गर्नु,
- समाजमा सकारात्मक सोचको विकास गर्नु,
- जागरूक बनाउनु पर्ने, (माया र विचाराको पात्र वन्न नहुने)

समस्या समाधानका उपायहरू

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सीपमुलक तालिम दिने,
- जीविकोपार्जनका लागि वातावरण सिर्जना गर्ने,
- समाजमा सकारात्मक सोचको विकास गर्ने,
- अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण गर्ने ।

२.३.२ महिला तथा बालबालिका कार्यक्रमको प्रगति विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु.	खर्च रकम रु.	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस	पटक	१	९००००	७५,५००	८३.८९	
२	महिला सिप विकास तथा अयर्जन कार्यक्रम	पटक	१	१५००००	१,४९,१००	९९.४	१ नं. वडामा प्रविधि हस्तान्तरण

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिमाण	बजेट रु.	खर्च रकम रु.	खर्च प्रतिशत	कैफियत
३	परम्परागत सांस्कृतिक नृत्य संरक्षण एवं प्रवर्धन कार्यक्रम	पटक	१	२०००००	१,७४,५४५	८७.२७	
४	विपन्न दलित युवाहरूकालागि सिपविकास तालिम कार्यक्रम	पटक	१	२०००००	५९,५६६	२९.७८	
५	बालकलव तथा बालसञ्जालको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम			१५००००	११३६७५	७५.७८	
४	संस्कृती संरक्षण कार्यक्रम	पटक	१	३०००००	०	०	
५	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	पटक	१	५०००००	०	०	
६	नौमती बाजा संरक्षण कार्यक्रम दरकाड	पटक	१	१५०००	०	०	
७	अनुभव संगालो प्रकाशन कार्यक्रम	पटक	१	५००००	०	०	
८	परम्परागत पेशा व्यवसाय प्रवर्धन कार्यक्रम	पटक	१	१५००००	१०००००	६६.६७	
९	आदिवासी जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम	पटक	१	५०००००	२१३८४०	४२.७७	
१०	मनोपरामर्श सेवा	पटक	१	५००००	०	०	
११	बालबालिकाको स्थितिपत्र पहिचान कार्यक्रम	पटक	१	५००००	०	०	
१२	न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा मेलमिलाप समिति गठन तथा मेलमिलाप कर्ताहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	पटक	१	६०००००	०	०	
१३	महिला संजाल गठन तथा सिप विकास कार्यक्रम	पटक	१	१५००००	०	०	
१४	महिलाहरूका लागि सिप विकास तालिम कार्यक्रम	पटक	१	२५००००	०	०	
१५	हिसा सम्बन्धी १६दिने कार्यक्रम	पटक	१	१०००००	०	०	
१६	जातीय सहिष्णुता तथा जातीय सद्भाव कार्यक्रम	पटक	१	२०००००	०	०	
१७	हिसामा परेका महिलालाई सहायता कार्यक्रम	पटक	१	१०००००	०	०	
१८	सामाजिक विभेद अन्त्यका लागि शसक्तिकरण कार्यक्रम	पटक	१	१०००००	०	०	

पुनश्च: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ विनियोजित बजेट रु ४६,८१,०००/- मा रु. १६,४०,८८६/- (३५.०५ प्रतिशत) खर्च भएको छ ।

२.३.३ निष्कर्ष

अन्त्यमा यस आ.व.मा कोरोना संक्रमणका कारण कार्यक्रम पूर्ण रूपमा संचालन गर्न नसकिएको, साथै संचालन गरिएको कार्यक्रमबाट तालिम प्राप्त भएपछि कामको निरन्तरतामा कमी देखिएकोले, मागको आधारमा तालिम कार्यक्रम संकलन गरी सोही अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२.४ सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण शाखा

२.४.१ पृष्ठभूमि

२.४.१.१ सामाजिक सुरक्षा

मानिस सक्रिय जीवन यापन गरीरहेका बेलामा होस् या असक्त अवस्थामा होस् उसका आधारभूत मानवीय आवश्यकताहरू पूरा हुने सुनिश्चितता हुनु नै सामाजिक सुरक्षा हो । यस किसिमबाट प्रदान गरिदै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता देशभरिका विभिन्न वर्गका लाभग्राही समूहहरूलाई धनी-गरीब, विशेष क्षेत्र आदिमा लक्षित नगरी समान रूपमा लागू गरिएकोले यो बढी सर्वव्यापी प्रकृतिको छ । हाल नेपाल सरकारले देशभर मुख्य सातवटा लक्षित समूहहरूलाई विभिन्न दरमा भत्ता वितरण गरीरहेको छ । बृद्ध, दलित, अपाङ्ग, लोपोन्मुख, विधवा, एकल महिला र दलित तथा पिछडिएका क्षेत्रका बालबालिका जस्ता उच्च जोखिममा रहनसक्ने समूह प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने कार्यक्रम भएकोले यो नेपाल सरकारको अत्यन्त लोकप्रिय कार्यक्रम हो । वर्तमानसन्दर्भमा गृह मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पंजीकरण विभागले यसको कार्य जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएको छ । यस भिमाद नगरपालिकाले पनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आईरहेको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई २०७७ सालबाट बैङ्कीड प्रणालीमा लिएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर

क्र.सं.	सामाजिक सुरक्षाको किसिम	मासिक भत्ता दर (रु.)
१	जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)	२०००
२	जेष्ठ नागरीक एकल महिला	२०००
३	जेष्ठ नागरीक भत्ता(७०वर्षमाथि)	३०००
४	जेष्ठ नागरीक क्षेत्र तोकिएको	२०००
५	अपाङ्गता भत्ता (क वर्ग)	३०००
६	ख वर्ग (आर्थिक सहायता)	१६००
७	विधवा (आर्थिक सहायता)	२०००
८	लोपोन्मुख जाति	३०००
९	बाल पोषण भत्ता	४००

२.४.२ उद्देश्य

- आ व ०७७/७८ को प्रगतिको अवस्था जानकारी गराउनु,
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा भोगिएका समस्याहरू पहिचान गर्नु,
- नागरीक सबैमा सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरणको जानकारी गराउनु,
- सबै वडाहरूमा व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा Online गराउनु,

- २०८० सम्ममा शत प्रतिशत व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्पन्न गराउने ।

२.४.३ विद्यमान अवस्था

- राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागले खटाएको कर्मचारीहरु ३ जना रहेको छ,
- एम.आई.एस. अपरेटर २ जना,
- फिल्ड सहायक १ जना,
- हाल रहेको कर्मचारी २ जना एम.आई.एस. अपरेटर ।

२.४.१.२ पंजिकरण

राज्यमा बसोबास गर्ने प्रत्येक व्यक्तिका महत्वपूर्ण व्यक्तिगत घटनाहरुलाई आधिकारिक रुपमा रेकर्ड राखुलाई व्यक्तिगत घटनादर्ता भनिन्छ । हाम्रो देशमा भने जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई र सम्बन्धविच्छेद गरी पाँच किसिमका घटनाहरुलाई लिइन्छ । यसअन्तर्गत सम्बन्धित कार्यालयहरुले रेकर्ड राख्ने, भण्डारण गर्ने, उपयोग तथा वितरणसम्बन्धी कार्यहरु गर्दछन् । नेपालमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा “जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३” आएपछि २०३४ बैशाख १ गतेदेखि १० जिल्लाबाट शुरू गरी १७ चरणमा विस्तार गरिदै २०४७ बैशाख १ बाट नेपालभर लागू भएको हो । शुरूमा गृहपञ्चायत मन्त्रालयअन्तर्गत रही जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत यस कार्य गरिदै आएकोमा २०५० श्रावणबाट स्थानीय विकास मन्त्रालयको पञ्जीकरण शाखाबाट सञ्चालन हुन थालेको हो । हासिल गर्नेतर्फ विभाग क्रियाशील छ । घटनादर्ता कार्यक्रम विभागको सक्रियतामा स्थानीय तहहरुमार्फत MIS Online मा आधारित गर्ने कार्यक्रम विस्तारित छ जसले चालिस प्रतिशतभन्दा बढी जना संख्या ओगटेको छ ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धि विवरण

भिमाद नगरपालिकाको व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण देहाय अनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

व्यक्तिगत घटना दर्ताको प्रतिवेदन

वडा नं.	जन्म				मृत्यु				सम्बन्ध बिच्छेद	विवाह	बसाई सरी आएको		बसाई सरी जाने		बेवारिसे	जम्मा
	पुरुष	महिला	तेश्रो लिङ्ग	जम्मा	पुरुष	महिला	तेश्रो लिङ्ग	जम्मा	जम्मा	जम्मा	दर्ता संख्या	सदस्यको संख्या	दर्ता संख्या	सदस्यको संख्या	जम्मा	
१	४१	३३	०	७४	२७	१७	०	४४	६	३१	२	४	२५	९९	०	१८२
२	५८	४३	०	१०१	२१	१०	०	३१	७	३४	३	१४	११	३९	०	१८७
३	१९	१७	०	३६	८	१३	०	२१	२	११	२	७	१०	४१	०	८२
४	२४	३०	०	५४	१५	१५	०	३०	६	१९	१	४	९	३३	०	११९
५	५२	४९	०	१०१	२०	१३	०	३३	१	२३	६	१४	७	३६	०	१७१
६	२०	२६	०	४६	१३	७	०	२०	१	६	१२	५२	५	१७	०	९०
७	३५	२१	०	५६	९	११	०	२०	१	१४	४	१७	१०	४०	०	१०५
८	४५	५०	०	९५	१५	९	०	२४	३	२५	१७	५४	१६	८२	०	१८०
९	२१	१७	०	३८	१६	११	०	२७	१	१४	०	०	५	११	०	८५
जम्मा	३१५	२८६	०	६०१	१४४	१०६	०	२५०	२८	१७७	४७	१६६	९८	३९८	०	१२०१

२.४.३.१ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण

भिमाद नगरपालिकाको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण देहायअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ
प्रथम चौमासिक

वडा नं.	जेष्ठ नागरीक भत्ता(७०वर्षमाथि)		जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)		जेष्ठ नागरीक एकल महिला		विधवा (आर्थिक सहायता)		क बर्ग		ख बर्ग (आर्थिक सहायता)		दलित बालबालिका		जम्मा	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	२७७	३२१००००	७१	५३८०००	६३	५०२०००	७०	५६००००	९	१०८०००	२०	१२८०००	६२	९२८८३	५७२	५१३८८८३
२	२१४	२५६५०००	५९	४७००००	४४	३५००००	४६	३६८०००	१०	१२००००	२१	१३४४००	६१	९६४००	४७९	४१०३८००
३	७९	९०००००	१४	११२०००	२४	१९२०००	३१	२४८०००	५	५४०००	२४	१५२०००	३७	५४५२१	२१३	१७१२५२१
४	१५७	१८७५०००	२४	१८४०००	३७	२९२०००	२७	२१६०००	९	१०८०००	१७	१०८८००	५१	६९६६१	३२०	२८५३४६१
५	२०४	२४३९०००	४२	३३६०००	४४	३५२०००	४०	३२००००	१०	१२००००	२६	१६६४००	६२	९६१०१	४२९	३८२९५०१
६	८१	९३६०००	६	४४०००	२१	१६८०००	२०	१६००००	६	७२०००	१३	८००००	७	११२००	१६४	१४७१२००
७	१४१	१६९२०००	३२	२५६०००	२१	१६८०००	३४	२७२०००	२	२४०००	१०	६४०००	८२	१२४४४१	३२९	२६००४४१
८	११९	१४२७०००	२९	२३००००	२३	१८४०००	२७	२१२०००	१३	१५६०००	१२	७६८००	४७	६७५६६	२७१	२३५३३६६
९	२१३	२५३०९४४	३१	२४८०००	३२	२५६०००	२८	२२४०००	६	७२०००	१८	११५२००	३७	५६०९३	३३८	३१९७१३७
जम्मा	१४८५	१७५७४९४४	३०८	२४१८०००	३०९	२४६४०००	३२३	२५८००००	७०	८३४०००	१६१	१०२५६००	४४६	६६८८६६	३१०२	२७५६५४१०

दोस्रो चौमासिक

वडा नं.	जेष्ठ नागरीक भत्ता(७०वर्षमाथि)		जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)		जेष्ठ नागरीक एकल महिला		विधवा (आर्थिक सहायता)		क बर्ग		ख बर्ग (आर्थिक सहायता)		दलित बालबालिका		जम्मा	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	३३९	३८२६८२१	८९	६७२०००	७५	५६२०००	७९	५९४०००	१०	१११०००	२२	१३२८००	७१	१०५९८७	६८५	६००४६०८
२	२९१	३२०६५००	७२	५४४०००	८०	५६४०००	६६	५०२०००	११	१२३०००	२३	१४२४००	८०	११५४८०	६२३	५१९७३८०
३	९९	११२१०००	१५	११८०००	२९	२१८०००	३१	२४६०००	५	६००००	२४	१५२०००	३५	५४३०३	२३८	१९६९३०३
४	२०६	२२९१६८६	२५	१९८०००	५२	३८२०००	३२	२४८०००	९	१०८०००	१७	१०८८००	४५	७०१०६	३८६	३४०६५९२
५	२२२	२५९०६००	४३	३४००००	५१	३९२०००	५३	४०६०००	११	१३२०००	२६	१६१६००	६२	९५४०२	४६८	४११७६०२
६	९७	१०९५२००	९	६४०००	२८	२०७०००	२७	२१००००	७	८१०००	१४	८९६००	१३	१७२००	१९५	१७६४०००

વડા નં.	જેઠ નાગરીક ભત્તા(૭૦વર્ષમાથિ)		જેઠ નાગરીક ભત્તા (દલિત)		જેઠ નાગરીક એકલ મહિલા		વિધવા (આર્થિક સહાયતા)		ક બર્ગ		ખ બર્ગ (આર્થિક સહાયતા)		દલિત બાલબાલિકા		જમ્મા	
	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ
૭	૧૭૬	૨૦૧૨૮૨૪	૩૨	૨૫૪૦૦૦	૨૭	૨૦૨૦૦૦	૩૭	૨૯૦૦૦૦	૨	૨૪૦૦૦	૧૦	૬૪૦૦૦	૭૭	૧૧૭૪૨૧	૩૬૧	૨૯૬૪૨૪૫
૮	૧૬૭	૧૮૫૮૦૦૦	૩૩	૨૫૬૦૦૦	૩૬	૨૪૮૦૦૦	૩૪	૨૪૮૦૦૦	૧૩	૧૫૬૦૦૦	૧૩	૬૮૮૦૦	૬૦	૭૯૨૦૯	૩૫૮	૨૯૧૪૦૦૯
૯	૨૭૨	૨૯૯૩૯૦૦.૦૦	૩૫	૨૬૬૦૦૦	૪૯	૩૫૨૦૦૦	૩૩	૨૪૨૦૦૦	૭	૭૮૦૦૦	૧૯	૧૧૬૮૦૦	૩૭	૫૪૮૯૩	૪૫૨	૪૧૦૩૫૯૩
જમ્મા	૧૮૬૯	૨૦૯૯૬૫૩૧	૩૫૩	૨૭૧૨૦૦૦	૪૨૭	૩૧૨૭૦૦૦	૩૯૨	૨૯૮૬૦૦૦	૭૫	૮૭૩૦૦૦	૧૬	૧૦૩૬૮૦૦	૪૮૦	૭૧૦૦૦૧	૩૭૬	૩૨૪૪૧૩૩૨

તેસ્રો ચૌમાસિક

વડા નં.	જેઠ નાગરીક ભત્તા(૭૦વર્ષમાથિ)		જેઠ નાગરીક ભત્તા (દલિત)		જેઠ નાગરીક એકલ મહિલા		વિધવા (આર્થિક સહાયતા)		ક બર્ગ		ખ બર્ગ (આર્થિક સહાયતા)		દલિત બાલબાલિકા		જમ્મા	
	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ	સંખ્યા	રકમ
૧	૩૬૦	૪૨૫૦૦૦૦	૯૧	૭૧૮૦૦૦	૭૧	૫૫૬૦૦૦	૭૮	૬૨૨૦૦૦	૧૦	૧૦૯૦૬૫	૨૫	૧૬૦૦૦૦	૭૨	૧૧૧૪૪૫	૭૦૭	૬૫૨૬૫૧૦
૨	૩૩૧	૩૯૨૬૧૯૪	૬૯	૫૫૨૦૦૦	૯૩	૭૩૬૦૦૦	૭૩	૫૭૬૦૦૦	૧૦	૧૨૦૦૦૦	૨૬	૧૬૪૮૦૦	૮૧	૧૨૧૮૯૮	૬૮૩	૬૧૯૬૮૯૨
૩	૯૬	૧૧૪૩૮૦૦	૧૪	૧૧૨૦૦૦	૨૭	૨૧૬૦૦૦	૩૧	૨૪૮૦૦૦	૩	૩૬૦૦૦	૨૨	૧૪૦૮૦૦	૩૪	૫૨૮૦૦	૨૨૭	૧૯૪૯૪૦૦
૪	૨૦૧	૨૩૭૩૯૦૩	૨૭	૨૧૨૦૦૦	૫૨	૪૧૪૦૦૦	૩૧	૨૪૦૦૦૦	૮	૯૬૦૦૦	૧૬	૧૦૨૪૦૦	૪૬	૭૨૮૦૦	૩૮૧	૩૫૧૧૧૦૩
૫	૨૩૦	૨૬૬૮૦૩૨	૪૫	૩૫૨૦૦૦	૪૩	૩૪૪૦૦૦	૪૮	૩૮૪૦૦૦	૧૧	૧૩૨૦૦૦	૨૫	૧૬૦૦૦૦	૫૧	૭૩૩૯૪	૪૫૩	૪૧૧૩૪૨૬
૬	૧૦૦	૧૧૮૨૦૦૦	૯	૭૨૦૦૦	૨૮	૨૨૪૦૦૦	૩૦	૨૪૦૦૦૦	૭	૮૪૦૦૦	૧૪	૮૯૬૦૦	૧૪	૨૨૧૫૫	૨૦૨	૧૯૧૩૭૫૫
૭	૧૮૨	૨૧૫૪૨૯૦	૩૧	૨૪૪૦૦૦	૨૮	૨૨૪૦૦૦	૩૮	૩૦૦૦૦૦	૨	૨૪૦૦૦	૧૧	૬૮૮૦૦	૭૭	૧૧૮૩૩૬	૩૬૯	૩૧૩૩૪૨૬
૮	૧૭૨	૨૦૨૯૨૫૮	૩૨	૨૫૪૦૦૦	૩૬	૨૮૪૦૦૦	૩૫	૨૭૮૦૦૦	૧૩	૧૫૬૦૦૦	૧૩	૮૩૨૦૦	૫૭	૮૬૮૩૮	૩૫૮	૩૧૭૧૨૯૬
૯	૨૮૨	૩૩૨૦૦૯૬	૩૬	૨૮૪૦૦૦	૫૦	૩૯૮૦૦૦	૩૪	૨૬૨૦૦૦	૭	૮૪૦૦૦	૨૧	૧૩૧૨૦૦	૩૫	૫૬૦૦૦	૪૬૨	૪૫૩૫૨૯૬
જમ્મા	૧૯૫૨	૨૩૦૨૫૨૧૭	૩૫૪	૨૮૦૦૦૦૦	૪૨૮	૩૩૯૬૦૦૦	૩૯૮	૩૧૫૦૦૦૦	૭૧	૮૪૧૦૬૫	૧૭૩	૧૧૦૦૮૦૦	૪૬૭	૭૧૫૬૬૬	૩૮૪૨	૩૫૦૫૧૧૦૪

२.४.३.२ डिजिटाइजेसन

दर्ता किताब प्रमाणिकरण फारम (सबै वडा)

घटना दर्ता विवरण	दर्ता किताबमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका विवरण	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	२५७३३	२४४०३	१९१	११३८
मृत्यु	५०९५	४७५५	९३	२४६
सम्बन्ध बिच्छेद	६३	५३	०	१०
बिबाह	९२७७	८८९९	२००	१७५
बसाई सराई	१८८८	१८२३	३	६३

वडा नं. १

घटना दर्ता विवरण	दर्ता किताबमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका विवरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	३००८	२९७८	१५	२२
मृत्यु	५६८	५६४	१	३
सम्बन्ध बिच्छेद	८	३	०	५
बिबाह	९०२	८९७	०	५
बसाई सराई	९१०	२९१	१	१८

वडा नं. २

घटना दर्ता विवरण	दर्ता किताबमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका विवरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	४३९५	४३५७	१	३७
मृत्यु	११९६	१०४१	३७	११८
सम्बन्ध बिच्छेद	५	४	०	१
बिबाह	१७९१	१७०१	०	९१
बसाई सराई	२१४	२०५	०	९

वडा नं. ३

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	१८५	१८४	०	१
मृत्यु	६१	६१	०	०
सम्बन्ध बिच्छेद	६	५	०	१
बिबाह	६८	६८	०	०
बसाई सराई	२३	२३	०	०

वडा नं. ४

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	७०५१	६४१०	३४	६०६
मृत्यु	११०२	१०३४	४	६४
सम्बन्ध बिच्छेद	१५	१४	०	१
बिबाह	२५२१	२३०२	१७६	४१
बसाई सराई	३७४	३७०	२	२

वडा नं. ५

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	२६५	२६०	०	०
मृत्यु	८८	८७	०	१
सम्बन्ध बिच्छेद	३	३	०	०
बिबाह	१५७	१५७	०	०
बसाई सराई	६९	६९	०	०

वडा नं. ६

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	४०९६	३९७९	६२	५५
मृत्यु	७२२	७०२	१०	१०
सम्बन्ध बिच्छेद	९	९	०	०
बिबाह	१५१८	१४९१	१७	१०
बसाई सराई	६२०	५८९	०	३१

वडा नं. ७

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	१९१	१८९	१	१
मृत्यु	५१	४२	०	९
सम्बन्ध बिच्छेद	२	२	०	०
बिबाह	६२	५९	१	०
बसाई सराई	१३	१२	०	१

वडा नं. ८

घटना दर्ता विवरण	दर्ताकितावमा रकेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका बिबरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	३९७५	३४७९	७८	४१६
मृत्यु	६२६	६२५	१	०
सम्बन्ध बिच्छेद	२	२	०	०
बिबाह	९७३	९४३	२	२८
बसाई सराई	५०	५०	०	०

वडा नं. ९

घटना दर्ता विवरण	दर्ता किताबमा रहेका घटना दर्ता संख्या	डिजिटाइज गरेको जम्मा दर्ता संख्या	डिजिटाइज हुन नसकेका विवरणको संख्या	
			अक्षर नबुझिने	अपूर्ण विवरण
जन्म	२५६७	२५६७	०	०
मृत्यु	६८१	५९९	४०	४२
सम्बन्ध बिच्छेद	१३	११	०	२
बिबाह	१२८५	१२८१	४	०
बसाई सराई	२१५	२१४	०	१

२.४.४ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब डिजीटाईजेशनका लागि परामर्श सेवा / व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूको लागि डेक्सटप कम्प्युटर प्रिन्टर स्क्यानर तथा ४G wireless Don शाखातर्फ विभिन्न शिर्षकहरूको बजेट र वित्तीय प्रगतिको समष्टिगत अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको स्थिति

सि.नं.	बजेट उपशीर्षक	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट रु.	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तीय प्रगति
१	२२५२२	व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब डिजीटाईजेशनका लागि परामर्श सेवा	३८४०००	३५८५४२	९३.३७
२	३११२२	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूको लागि डेक्सटप कम्प्युटर प्रिन्टर स्क्यानर तथा ४G wireless Don	६३००००	६२५७९४	९९.३३
	जम्मा		१०१४०००	९८४३३६	९७.०७

२.४.५ सञ्चालन हुन नसकेका योजना कार्यक्रमहरू

सि न	योजना कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन	५८६०००	कोभिड १९

२.४.६ निष्कर्ष

कोभिड १९ को महामारीका कारणबाट असहज अवस्थाका सृजना भएता पनि आ.व. २०७७/०७८ मा डिजिटाइजेसन कार्य सम्पन्न भयो । घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन गर्ने प्रयास गर्दा गर्दै पनि कोभिडको कारणले असफल भयो ।

३. भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र

३.१ योजना शाखा

३.१.१ पृष्ठभूमि

भिमाद नगरपालिका स्थापना पश्चात विभिन्न शाखाहरूबाट सेवा प्रवाहहरू मध्ये योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि योजना शाखाको व्यवस्था गरी नगरसभा एवं नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट निर्णय भएका योजना तथा कार्यक्रम लगायत विकास निर्माणका कार्यहरू यस शाखाबाट संचालन गर्दै आइरहेको छ । भिमाद नगरपालिका स्थापना पश्चात भौतिक पूर्वाधार विकास निर्माणको क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि ठुलो लगानी गरी नगरका मुख्य सडक तथा भिमाद बजार क्षेत्रमा अधिकांश सडकहरू कालोपत्रे भएको छ । भौतिक पूर्वाधार निर्माणको क्षेत्रगत विकासको लागि संघीय सरकारका विभिन्न मापदण्ड तथा नगरबाट समेत सोही बमोजिमका मापदण्डहरू तयार गरी सोही बमोजिम योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन भएको छ । संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका सम्पुरक अनुदान, विशेष अनुदान तथा सर्शित अनुदान तर्फका कार्यक्रम तथा नगरसभा, नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीरूपमा संचालन गर्ने मुख्य दायित्व योजना शाखाको रहेको छ । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा नगरसभा एवं नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत तथा संघीय सरकार र प्रदेश सरकार मार्फत प्राप्त बजेटबाट योजना शाखा मार्फत संचालन गरीएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति र प्रभावकारीरूपमा संचालन गर्न गरीएका प्रयासहरू, कार्यान्वयनका क्रममा आइपरेका समस्याहरू समेत समावेश गरी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

३.१.२ वार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

- पूर्वाधार विकास निर्माणको लागि स्वीकृत बजेटबाट प्रभावकारीरूपमा योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्नु/गराउनु,
- स्थानीयस्तरमा रोजगारी सृजना हुने गरी आम उपभोक्ताहरूलाई प्रतक्ष्य लाभ हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु,
- पूर्वाधार विकासका क्षेत्रगत विकासमा टेवा पुर्याउनु,
- योजना तथा कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु,
- आगामी आर्थिक वर्षको लागि योजना तथा कार्यक्रम छनौट तथा कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने ।

३.१.३ विद्यमान अवस्था

योजना शाखामा कर्मचारीहरूको अभाव भइरहेको विद्यमान अवस्थामा सीमित कर्मचारीहरूबाट शाखाको कार्यहरू गरिरहनु परेको छ । वडा कार्यालयहरूमा पनि कर्मचारीको अभावले योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन तथा कार्यान्वयन हुने चरणमा उपभोक्ताहरूलाई असहज भइरहेको पाइएको छ । नगरसभाबाट स्वीकृत वार्षिक योजना पुस्तिका तयार गरी वडागत योजना र नगरपालिका केन्द्र गरी योजना तथा बजेट विनियोजन गर्ने गरिएको छ भने योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका स्वीकृत गरी योजना तथा कार्यक्रमहरूको विनियोजित बजेटको आधारमा कार्यान्वयन तालिका अनुसार योजना सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि तोकि योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने गरिएको छ । स्वीकृत योजनाहरूको विनियोजित बजेटका आधारमा रु. ५ लाख सम्मको वडा कार्यालयमा नै सम्झौता गर्ने गरिएको छ भने ५ लाख भन्दा बढि लागतका योजनाहरू नगरपालिकामा सम्झौता गरी कार्यान्वयन हुने व्यवस्था मिलाइएको छ । नगरको बजार क्षेत्रमा लागत सहभागितामा सडक कालोपत्रे लगायतका अन्य योजनाहरू संचालन भइरहेको हुँदा ग्रामिण भेगमा भन्दा बजार क्षेत्रमा विकास निर्माणले गति तिव्रता लिएको छ भने ग्रामीण भेगहरूमा पनि लागत सहभागिताको योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने क्रम बढिरहेको अवस्था रहेको छ ।

३.१.४ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका आधार तथा प्रक्रियाहरू

- स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना पुस्तिका,
- योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका,
- नगरसभाबाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरू,
- नगरसभा तथा नगरकार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरू,
- भिमाद नगरपालिकाको खर्चको मापदण्ड, २०७६
- भिमाद नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
- भिमाद नगरपालिकाको नगर यातायात गुरुयोजना,
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त मार्गनिर्देशनहरू ।

३.१.५ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट रु. हजारमा	वार्षिक खर्च रकम रु. हजारमा	वित्तिय प्रगति %
१	नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानिकरण तथा राजश्व बाँडफाँड)	११८८६३.८६४	८४८९६.२०१	७१.४२
२	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	७१४०	६८३३.८६१	९५.७१
३	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)	१८५००	११५६७.८८	६२.५३

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट रु. हजारमा	बार्षिक खर्च रकम रु. हजारमा	वित्तिय प्रगति %
४	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	५०००	०	०
५	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	५०००	५०००	१००
६	संघिय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम शसर्त अनुदान	३४०३०	१२९०४.७५९	३७.९२
	जम्मा	१८८५३३.८६४	१२९२०२.७०१	६४.२८

३.१.६ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ योजना शाखा मार्फत संचालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा वित्तिय प्रगतिको अवस्थालाई देहाय वमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

अ) नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानिकरण तथा राजश्व बाँडफाँड) तर्फका योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति:

१. सातौँ, आठौँ नगरसभा र एकमुष्ट शिर्षकको नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत योजनाहरू मध्ये योजना शाखाबाट संचालित

- ▶ नगरको वजेटबाट: विनियोजित रु. ११,८८,६३,८६४।-
- ▶ खर्च रु. ८,४८,९६,२०१।-
- ▶ मौज्दात रु. ३,३९,६७,६६३।-
- ▶ नगरसभाबाट स्वीकृत योजना संख्या: ३७
- ▶ एकमुष्ट शिर्षकबाट भएका योजना संख्या: ११३
- ▶ जम्मा स्वीकृत योजना संख्या: १५०
- ▶ कार्यान्वयन भएको संख्या: १४४
- ▶ कार्यान्वयन नभएको: ६
- ▶ विनियोजन मध्ये खर्च प्रतिशत: ७१.४२

२. नगरतर्फको योजना शाखाबाट संचालित क्षेत्रगत विवरण

- ▶ सडक (पिच, ढलान, स्तरोन्नती) तर्फका योजना: ६४ वटा
- ▶ खर्च रु ३,१७,३०,०२२।
- ▶ भवन (संस्थागत, सामुदायिक) तर्फका योजना: ३५ वटा
- ▶ खर्च रु ३,६७,९३,८८८।
- ▶ खानेपानी तथा सरसफाइ (मर्मत, एकघर एक धारा, पाइप) तर्फका योजना: १९ वटा
- ▶ खर्च रु ५६,४२,६५५।
- ▶ धार्मिक, संस्कृति संरक्षण तथा पर्यटन क्षेत्र विकास तर्फका योजना: १६ वटा

- ▶ खर्च रु ५४,५२,६९९।
- ▶ अन्य (परामर्श, तालिम लगायत) योजना संख्या: १० वटा
- ▶ खर्च रु ५२,७८,०१९।

आ) नगरतर्फको आन्तरिक स्रोत (समानीकरण तथा राजश्व बाँडफाँड) तर्फका योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति

१. एकमुष्ट विनियोजन भएका शिर्षकहरूबाट नगरकार्यपालिकाबाट विनियोजन गरी योजना शाखबाट संचालन भएका योजनाहरू

- ▶ लागत सहभागिता शिर्षक: २१ वटा योजना
- ▶ आदिवासी जनजाती सम्बन्धी कार्यक्रम: २ वटा
- ▶ परम्परागत पेशा व्यवसाय प्रवर्द्धन: ८ जना
- ▶ अन्य खानेपानी योजनाहरू: ८ वटा
- ▶ नगरकार्यपालिकाको निर्णय अनुसार सडक भौतिक पूर्वाधार निर्माण मर्मत सुधार शिर्षकबाट: ४३ वटा
- ▶ कोरोना संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण शिर्षकबाट: २ वटा
- ▶ वडा नं ३ र ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माण शिर्षक: २ वटा
- ▶ विपद व्यवस्थापन कोष शिर्षक: ११ वटा
- ▶ समपुरक योजनाहरू: ३ वटा
- ▶ डिपिआर लगायत पूजिगत परामर्शबाट: २ वटा
- ▶ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण/खरिदबाट: १ वटा
- ▶ युवा लक्षित सीप विकास तालिमबाट: २ वटा
- ▶ निर्मित सार्वजनिक सम्पत्ती मर्मत सुधारबाट: ५ वटा
- ▶ न.पा. २ वडा कार्यालयको भवन निर्माण/खरिद: २ वटा
- ▶ पुजिगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माणबाट: १ वटा
- ▶ कुल जम्मा स्वीकृत योजनाहरू: ११३ वटा
- ▶ कार्यान्वयन भएका योजनाहरू: ११० वटा, संचालन नभएका: ३ वटा

इ) संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरूको प्रगति

संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम					बजेट रु हजारमा		
सि.न.	योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय	
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च
१	सतिकोट, डाँडाजोर क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार निर्माण योजना		मन्दिर, रेलिड, ट्रस, सिढी	सम्पन्न		१०००	९०७.२८८
२	एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम		२			३२३३०	११९९७.४७१
२.१	१५ शैय्याको आधारभुत अस्पताल निर्माण		पेशकी रकम भुक्तानी भएको	काम भएको		सम्झौता ११५२०९.९६३	९९९९
२.२	१५ शैय्याको आधारभुत अस्पताल डिपिआर (कन्टिन्जेन्सीबाट)		डिपिआर	सम्पन्न		१९९८.४७१	१९९८.४७१

ई) संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान) तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति

बजेट रु हजारमा

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
१.	भि.सी.नेत्र बहादुर मोटरमार्ग	१	कालोपत्रे			५०००	५०००	१००

उ) प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति:

बजेट रु हजारमा

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	भौतिक			वित्तीय		
		लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
१.	चिहानडाँडा मोहोरिया सिद्धगुफा सडक क्रमागत	कालोपत्रे		५०	५०००	०	०

ऊ) प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति:

वजेट रु हजारमा

सि.न.	योजनाको नाम	भौतिक			वित्तीय			कैफियत
		लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %	
१	फुलबारी विरुवाटार मोटरमार्ग (जिलाङ्ग-कोटथर-जौपानी)	ढलान, नाला, कटिड, बाल	सम्पन्न	१००	५०००	२३९५.१०९	४७.९०	ठेक्काबाट
२	वरपोखरी पाथर्दी सडक	ढलान, नाला, कटिड, बाल	काम हुँदै	८०	५०००	१००६.६३७	२०.१३	ठेक्काबाट
३	तमु छोज धि भिमाद-६ भवन निर्माण	भवन निर्माण	सम्पन्न	१००	२०००	१८९२.६२१	९४.६३	
४	ज्ञानी आमा समूह भवन तथा मोटरमार्ग निर्माण	भवन/ बाटो ढलान	सम्पन्न		२०००	१८९९.१८१	९४.९६	
५	बरन्छागा मोटरमार्ग भिमाद-४	नयाँ ट्रयाक	सम्पन्न		१०००	९७५	९७.५०	
६	मिछुलुङ धारादी खानेपानी भवनको पहिरो नियन्त्रण र संरक्षण	रिटेनिड बाल निर्माण	सम्पन्न		१०००	९६१.८३४	९६.१८	
७	भिमाद रंगशाला (नाला निर्माण)	नाला निर्माण	सम्पन्न		२५००	२४३७.५	९७.५	
	जम्मा				१८५००	११५६७.८८२	६२.५३	

अ) स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम तर्फको योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति:

वजेट रु हजारमा

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
१	उत्तर दक्षिण मोटर मार्गको छाबि बाराही मन्दिर देखि सिंगार भन्ज्याङ खण्ड स्तरवृद्धि तथा फाँचेथर कोटथर पर्यटकीय पैदलमार्ग	१	बाटो विस्तार तथा पैदल सिढी निर्माण	सम्पन्न	९५	१५००	१३९२.२०८	९२.८१

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाई	भौतिक			वित्तीय		
	निर्माण समेत							
२	लोकतान्त्रिक मार्ग स्तरोन्नती जलौदी देखि सुनाकोटसम्म	१	पक्की नाला तथा ग्रावेल	सम्पन्न	१००	१०००	९७५	९७.५
३	खरखरे खानेपानी योजना सुविधा विस्तर	१	एक घर एक धारा जडान	सम्पन्न	१००	१५००	१४६२.५	९७.५
४	नेवाखल भवन निर्माण र जनज्योति मा.वि.को क्यान्टिन छााना समेत	१	भवन निर्माण तथा छााना मर्मत	सम्पन्न	१००	११४०	११११.०९५	९७.४६
५	भिम देउराली मोटरमार्ग स्तरोन्नती	१	पक्की नाला निर्माण	सम्पन्न	१००	१०००	९७५	९७.५
६	बालज्योति आधारभूत विद्यालय तला थप गर्ने	१	हवाइ ढलान	सम्पन्न	१००	१०००	९१८.०५८	९१.८०
	जम्मा	६				७१४०	६८३३.८६१	९५.७१

३.१.७ संचालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

बजेट रु हजारमा

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट	संचालन हुन नसकेको कारण	कैफियत
१.	भिमकाली राजमार्ग अन्तर्गत जिरोको पहिरो नियन्त्रण	५०	बजेट नपुग भएको र पहिरो ठुलो भएकोले सम्झौता हुन नसकेको	नगरकार्यपालिकाको निर्णयानुसार विनियोजित
२.	३ नं. वडा कार्यालय जाने नाला निर्माण	१०००	अविरल वर्षाको कारण सम्पन्न हुन नसकेको	नगरकार्यपालिकाको निर्णयानुसार विनियोजित
३.	बोमाटार सार्वजनिक शौचालय निर्माण	१३१.४०४	उपभोक्ताबाट सम्झौता गर्न नआएको	नगरकार्यपालिकाको निर्णयानुसार विनियोजित
४.	८ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण	३०००	जग्गाको प्रक्रिया पूरा नभएको	नगरसभाबाट विनियोजित
५	सिप विकास तालिम कार्यक्रम	५००	कोविडको कारणले	न.पा.
६.	ल्यान्डफिल्ड साइटको पहिचान तथा व्यवस्थापन	५००	स्थान अभाव पहिचान गर्न नसकिएको	न.पा.
७.	बायो ग्यास जडान	२००	कोविडको कारण	संघिय शसर्त अनुदान चालु
८.	सुधारिएको चुलो बायोमास प्रविधि जडान	२००	कोविडको कारण	संघिय शसर्त अनुदान चालु

९.	सौर्य उर्जा प्रविधि जडान	३००	कोविडको कारण	संघिय शसर्त अनुदान चालु
	जम्मा	५८८१.४		

३.१.८ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्दा उपभोक्ताहरुलाई सहज हुने गरी कार्यान्वयन तालिका स्वीकृत गरिएको,
- ठुला र जटिल प्रकृतिका कार्यहरु ठेक्का प्रक्रिया मार्फत संचालन गरिएको,
- जटिल प्रकृतिका काम गर्दा प्राविधिकको प्रतक्ष्य रोहवरमा गर्ने गरिएको,
- लागत सहभागिता सहितको वजेटबाट बजार क्षेत्रमा अधिकांस सडक कालोपत्रे गरिएको,
- लागत सहभागितामा कार्य गर्न ग्रामीण क्षेत्रका वडाहरुबाट पनि यथेष्ट माग भै आउने गरेको,
- उपभोक्ता समिति सम्बन्धी कार्यविधि लगायतका कानूनहरुको पालनामा जोड दिइएको
- नगर यातायात गुरुयोजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिइएको,
- ३ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको साथै ४ नं वडा कार्यालय भवन सम्पन्न हुने चरणमा रहेको,
- १५ शैयाको आधारभुत अस्पतालको ठेक्का सम्झौता भइ निर्माण कार्य शुरुवात भएको,
- आ.व. ०७७/७८ मा ३० वटा योजनाको अनुगमन गरी भुक्तानी सिफारिस गरिएको

३.१.९ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धीहरू

- वडा कार्यालयको भवन निर्माण वडा नं ३ र ४,
- १५ शैयाको आधारभुत अस्पताल निर्माण शुरु,
- योजना कार्यक्रमहरुको भुक्तानी तोकिएको समयमै सम्पन्न,
- सडक खानेपानी तथा सिंचाइ, एक घर एक धारा कार्यक्रम,
- वडा नं. ७ को वडा कार्यालय भवन निर्माण सुरुवात,
- धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरु संरक्षण एवं सम्बर्द्धन,
- योजना अनुगमन निरन्तरता,
- कच्चीकुलो मुक्त नगरपालिका अभियान ।

३.१.१० कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

- नगरबाट योजनामा रकम विनियोजन नभैकन योजना सम्झौता/सुरुवात हुनु,
- मार्गनिर्देशन, योजना किताव, निर्णयहरु, प्रक्रियाको अध्ययनमा कमी,
- वडामा कर्मचारीको अभावले उपभोक्ताको कागजातहरु मिलेर नआउनु,
- समयमै उपभोक्ता समिति गठन नहुने जसले गर्दा आर्थिक मसान्तमा मात्र भुक्तानीको चाप बढि,
- वडा/प्राविधिकबाट नगरसभा र नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत निर्णय एवं वार्षिक नगर विकास योजनाको

किताव नहेरी योजनाको नाम फरक फरक राखि सम्झौता/लागत अनुमान हुने गरेको,

- ठेक्का मार्फत हुने कार्यको गुणस्तर कम/लापरवाही/तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन कठिन,
- तोकिएको मापदण्ड अनुसार जनसहभागिता औपचारिकतामा मात्र सीमित,
- तोकिएको कानून तथा मार्गनिर्देशनहरू अनुसार कार्यान्वयनमा जटिलता,
- समयमा योजना अनुगमन तथा मुल्यांकनको नहुनु ।

३.१.११ समस्या समाधानका उपायहरू

- उपभोक्तालाई योजना संचालनको प्रक्रियाको बारेमा योजना सुरुवात हुनु पूर्व नै जानकारी गराउनु पर्ने,
- वडा/प्राविधिकवाट इस्टिमेट/सम्झौता गर्दा योजनाको किताव र नगरकार्यपालिकाको निर्णय अनिवार्यरूपमा हेरी सम्झौता एवं अन्य प्रक्रिया अपनाउनु पर्ने,
- वडा / नगरवाट योजना संचालन भैरहेको स्थानको नियमितरूपमा अनुगमन गरीनु पर्ने,
- योजनाको प्रभावकारीता र दिगोपनको लागि उपभोक्ताहरू स्वयं नै सचेत र जिम्मेवार हुनुपर्ने,
- वडावाट सिफारिस गरेर पठाउदा सम्पूर्ण कागजात मिलाएर (चेकलिष्ट) योजनाको अभिलेख राखी पठाउने,
- उपभोक्ता समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिका तथा मार्गनिर्देशनको पूर्णरूपमा पालना गर्नु पर्ने,
- नगरकार्यपालिकाको निर्णय, खर्चको मापदण्ड लगायत खरिदका विधि, ऐन कानूनहरूको पूर्णरूपमा पालना गरीनु पर्ने,
- निरन्तर योजना अनुगमन गरी राय सुझाव लिने दिने गर्नु पर्ने ।

३.१.१२ निष्कर्ष

कोरोना भाइरसको संक्रमणले सिर्जना गरेको असहज परिस्थितिका अवस्थामा योजना शाखावाट गरीनुपर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्न सकिएन । योजना कार्यान्वयन तालिका अनुसार समयमै उपभोक्ता समितिहरू सक्रिय नभैदिनाले आर्थिक वर्षको अन्तमा भुक्तानीमा अत्यधिक मात्रामा चाप बढ्ने क्रम यो वर्ष पनि निरन्तर नै रहयो । तथापी तोकिएको समयमा नै सबै योजना तथा कार्यक्रमहरूको भुक्तानी गरिएको छ । वार्षिक नगर विकास योजना स्वीकृत भएर योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने सन्दर्भमा शाखा उपशाखाहरूको व्यवस्था नभएको हुँदा कार्यक्रम संचालन गर्दा अन्योल समेत देखिएको छ । अतः वार्षिक नगर विकास योजना स्वीकृत भए पश्चात तत्कालै कार्यक्रम गर्ने जिम्मेवारी तोकिएमा योजना शाखालाई सहज हुने देखिन्छ । ठेक्का प्रक्रिया मार्फत संचालन भएका योजनाहरूमा ठेकेदारको लापरवाही एवं कम गुणस्तरीय सामग्री प्रयोग गर्ने क्रम बढिरहेको हुँदा नियमितरूपमा अनुगमन गर्नुपर्ने देखिन्छ साथै बजेटको सुनिश्चितता हुनु भन्दा अगावै योजनाको आवश्यकता र औचित्यताको पहिचान गरी प्राविधिक लागत अनुमान

तयार गरी बजेट विनियोजन गर्ने परिपाटीको विकास गर्नु पर्ने देखिन्छ । समग्रमा योजना शाखाबाट कर्मचारी अभाव/दोहोरो जिम्मेवारीका बावजुद पनि तोकिएको समयमा स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरू अधिकांश संचालन गरी कार्यान्वयन गर्न योजना शाखा सफल भएको छ ।

३.२ प्राविधिक शाखा

३.२.१ पृष्ठभूमि

वि.सं २०७३ सालमा यस भिमाद नगरपालिकाको स्थापना भए पछि नगरपालिका भित्र संचालन हुने सम्पूर्ण भौतिक निर्माणका योजनाहरू संचालन तथा सम्पन्न गराउने कार्य अन्तर्गतको प्राविधिक पक्षहरूको जिम्मेवारी यस शाखाको रहेको छ । आ.व २०७३/७४ देखि यस भिमाद नगरपालिका, सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरू, प्रदेश तथा केन्द्रका भौतिक निर्माणका योजनाहरू सफलताका साथ संचालन एवं सम्पन्न गर्दै आएको छ । नियमित कार्यक्रम बाहेकका भौतिक निर्माण योजनाहरू जस्तै: विपद व्यवस्थापन, लागत सहभागिता, कृषि तथा पशु शाखाबाट किसानहरूलाई प्रदान गरीने अनुदान अन्तर्गतका निर्माण तथा कृषि समाग्री खरिदमा प्राविधिक सहयोग, सब डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गतको कार्यक्रमहरूको समेत प्राविधिक कागजातहरू तयार गरी योजना संचालन एवं सम्पन्न गराउने जिम्मेवारी यस शाखाले वहन गरेको छ । नगरपालिका स्थापना हुनु पूर्व बनेका घरहरूको अभिलेख राख्ने (घर कायम गर्ने) र नयाँ घर नक्सा पास प्रक्रिया, निर्माण ईजाजत पत्र र सम्पन्न प्रमाणपत्र सम्बन्धि कार्यहरू यस शाखाबाट संचालन भएका छन् ।

३.२.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य

१. नगर सभा तथा कार्यपालिका बाट स्वीकृत भएका भौतिक निर्माणका योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने,
२. भौतिक निर्माणका योजनाहरूको लागत अनुमान तयार गर्दा दिगो बिकासको प्रक्रियालाई अपनाई उत्थानशिल संरचनाको निर्माण गर्न सहयोग गर्ने ।

३.२.३ वार्षिक समिक्षा प्रतिवेदनको उद्देश्य

१. नगरपालिकाको प्राविधिक शाखा बाट हुने सेवा प्रवाहको जानकारी तथा सेवा तथा योजना संचालनका प्रक्रियाको जानकारी गराउन,
२. नगर सभा तथा कार्यपालिका बाट विनियोजन भएको बजेट बाट भएको विकासका पुर्वाधारको भौतिक प्रगतिको जानकारी गराउन,
३. नगरपालिका द्वारा विभिन्न क्षेत्रमा संचालित योजनाहरूको बजेटभार क्षेत्रगत रूपले प्रस्तुत गर्ने,
४. विगतका आ.व को योजनाहरूको समिक्षा गर्दै आगामी आ.व को बजेट तथा योजना बनाउन मार्ग निर्देशन गर्ने ।

३.२.४ विद्यमान अवस्था

भिमाद नगरपालिका अन्तर्गतका भौतिक निर्माण सम्बन्धी विवरण

सि नं	कार्य विवरण	आ.व ७४/७५	आ.व ७५/७६	आ.व ७६/७७	आ.व ७७/७८	हाल सम्मको जम्मा
१	कालोपत्रे/ढलान सडक निर्माण योजना (मिटर)	१९१९	४८६४	५३१९	१५८३	१३६८५
२	नयाँ ट्रयाँक निर्माण (मिटर)	२०५००	११९४०	२८९४७	३९३७९	१००७६६
३	मन्दीर पाटी पौवा निर्माण (संख्या)	१५	२	२७	१६	६०
४	सडक चौडाइ विस्तार (मिटर)	१४०४०	१२०५५	२६९१९	२१२९७	७४३११
५	कज वे निर्माण (मिटर)	०	१८	५८	८३	१५९
६	कल्भर्ट निर्माण (संख्या)	२	२	१०	२	१६
७	खानेपानी पाइपलाइन विस्तार (मिटर)	२२५००	१७००	२०१९२	२५७२६	७०११८
८	खानेपानी टंकी निर्माण (घ.मी.)	५५	११८	४९	१८६	४०८
९	पक्की कुलो निर्माण तथा स्तरोन्नति (मिटर)	३५२	१८५	१०३४	८६३	२४३४
१०	साना तथा कोठे पुल मर्मत (संख्या)	०	१	१	१	३
११	ग्राभल सडक निर्माण (मिटर)	७९६०	३५२०	५४११	३२३०	२०१२१
१२	भवन निर्माण तथा मर्मत (संख्या)	१०१	१७	४४	२८	१९०
१३	गेवियन बाल निर्माण (संख्या)	१९८	२३	२७५	१२२	६१८
१४	रिटोनिङ्ग बाल निर्माण (मिटर)	५९४	२०८	२५९	१३५२	२४१३
१५	शार्वजनिक शौचालय निर्माण (संख्या)	५	२	११	२४	४२
१६	कच्ची नाली निर्माण (मिटर)	४२५०	५२५०	६३४४	६०४४	२१८८८
१७	टिक नाली निर्माण (मिटर)	०	६८०	१३०२	८७६	२८५८
१८	पक्की नाली निर्माण (मिटर)	८३४	१६१६	२७६३	३२३६	८४४९

३.२.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनार्इएका प्रक्रियाहरू

३.२.५.१ योजना संचालन

क. नगर सभा बाट पारित भएका योजनाहरू संचालन गर्ने प्रक्रिया

१. योजना उ.स गठन गरी सम्बन्धित वडाको सिफारिस सहित लागत अनुमानको लागि निवेदन पेश गर्ने,

२. प्राविधिक शाखा बाट फिल्ड नापजाँच गरी लागत अनुमान तयार गर्ने,
३. प्राप्त जनश्रमदान सहितको लागत अनुमान अंक राखि योजना शाखामा निश्चित समय अवधिमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गर्ने,
४. निर्माण क्षेत्रमा भिमाद नगरपालिकाले तयार गरेको ढाँचाको सुचना पाटि टाँस गरी प्राविधिक लागत अनुमान बमोजिम निर्माण कार्य सुरु गर्ने,
५. निर्माण कार्यमा कुनै समस्या वा जटिलता आईपरेमा नगरपालिकाको प्राविधिक शाखामा सम्पर्क गर्ने,
६. निर्माण कार्य सम्पन्न भईसके पछि सम्बन्धित वडाको योजना सम्पन्न सिफारिस सहित स्थलगत निरीक्षण, मुल्याङ्कन गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरीदिनको लागि नगरपालिकामा निवेदन दिने,
७. नगरपालिकाको प्राविधिक शाखा बाट नाप जाँच भई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार भएपछि उक्त रिपोर्ट र बिल भरपाई सहित भुक्तानिका लागि निवेदन पेश गर्ने।

३.२.५.२ घर नक्सा पास

१. निवेदक द्वारा नयाँ घर वा घर कायम सम्बन्धि राजश्व शाखाबाट किताब खरिद गर्ने। (घर कायम सम्बन्धी किताबको लागि सम्बन्धित वडाको सिफारिस चाहिने)
२. नयाँ घर नक्सा पास वा घर कायमका लागि तयारी नक्सा सहित प्राविधिक शाखामा निवेदन दिने।
३. प्राविधिक शाखा बाट घर कायम सम्बन्धि ७ दिने वा नयाँ घर नक्सा सम्बन्धि १५ दिने सुचना प्रकाशित गरी साँध सधियारालाई संलग्न गराई सुचना टाँसको मुचुल्का गराउने।
४. नक्सापास सम्बन्धि कुनै उजुरी नआएमा पुनः घर कायम वा नयाँ घर नक्सापास को लागि सर्जमिन मुचुल्का गराउने र घर कायमको लागि सिफारिस गरी प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने वा नयाँ घर निर्माणका लागि प्रथम चरणको ईजाजत जारी गर्ने।
५. प्रथम चरणको निर्माण (डि.पि.सी लेभल सम्म) को निर्माण नक्सा बमोजिम सम्पन्न गरीसके पछि दोस्रो चरणको (सुपरस्ट्रक्चर) निर्माणका लागि ईजाजत पत्र जारी गर्ने।
६. दोस्रो चरणको (सुपरस्ट्रक्चर) निर्माण पनि नक्सा बमोजिम निर्माण भईसकेपछि घर निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र प्रदान गर्ने।

३.२.६ कार्यक्रम/योजनाको वार्षिक प्रगति प्रतिशत

३.२.६.१ आ.व २०७७/७८ को भौतिक निर्माण विवरण (ठेक्का तर्फ)

सि.नं.	योजनाको नाम	प्रगति प्रतिशत
१	वडा भवन निर्माण वडा नं ७ निर्माण योजना	सम्झौता गरी कार्य आरम्भको चरणमा रहेको
२	१५ शैयाको अस्पताल निर्माण योजना	सम्झौता गरी कार्य आरम्भको चरणमा रहेको
३	फुलबारी विरुवाटार मोटर मार्ग निर्माण योजना	१००
४	बरपोखरी पाथर्दी मोटरमार्ग निर्माण योजना	४०

सि.नं.	योजनाको नाम	प्रगति प्रतिशत
५	भिमकाली मार्ग मर्मत योजना (सडक बोर्ड नेपाल)	८०
६	लागत सहभागितामा कृषि सामग्री खरिद योजना	१००
७	नगरपालिकामा पहिलो तला ट्रस निर्माण योजना	१००
८	भिमकाली मार्ग कटिङ्ग योजना	१००
९	ह्युम पाईप खरिद योजना	१००

३.२.६.२ आ.व २०७७/७८ को घर कायम तथा नयाँ घर निर्माण सम्बन्धि विवरण

सि.नं.	घर नक्शा प्रकार	सम्पन्न संख्या	कैफियत
१	नयाँ घर नक्सा	३	
३	पुरानो घर कायम	१४५	

३.२.७ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

१. सव डिभिजन वन कार्यालय तनहुँको आर्थिक सहयोग र भिमाद नगरपालिकाको प्राविधिक समन्वयमा निर्माण भएको वडा नं ९ मोहरिया स्थित अग्लो ढुङ्गा पार्कको निर्माण गरी यस भिमाद नगरपालिकालाई देश भित्र तथा विदेश सम्म चिनाउने कार्य भएको।

३.२.८ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

१. नगर, प्रदेश तथा संघ स्तरिय योजना तथा कार्यक्रमहरूको निर्धारित समयमै कार्य सम्पन्न,
२. नगरपालिका अन्तर्गत विभिन्न स्थानमा खानेपानी,स्वास्थ्य,सडक आदि विकासका पुर्वाधार निर्माण सम्पन्न गरी दैनिक जीवन सहज भएको,
३. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू (कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा के कस्ता समस्याहरू देखापरे बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गर्ने)
४. नयाँ घर नक्शा कार्यान्वयनमा कठिनाई भएको,
५. प्राविधिक जनशक्तिको तुलनामा योजना संख्या निकै धेरै भएकाले नियमित सुपरिवेक्षणमा समस्या भएको,
६. योजना मुल्याङ्कन तथा भुक्तानिको लागि असार मसान्तरमा बढी चाप हुने गरेको,
७. उपभोक्ता समितिको गठन मा ढिलाई/उ.स का पदाधिकारीहरू योजना संचालन/सम्पन्न गर्ने प्रक्रिया बारे कम जानकारी रहेको ।

३.२.९ समस्या समाधानका उपायहरू

१. घर नक्शा पास सम्बन्धि सुचना प्रवाह तथा अनियमित निर्माण अनुगमनमा कडाई गर्ने,
२. योजना संचालनका लागि वडा स्तरमा प्राविधिक जनशक्ति परिचालन गर्ने,

३. सम्पूर्ण योजनाहरूको कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि तथा म्याद थप सम्बन्धि विषेश नियम तथा योजना बनाउने,

४. उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई प्रभावकारी तालिम प्रदान गर्ने।

३.२.१० निष्कर्ष

१. लागत सहभागितामा संचालित योजनाहरू (६०/४०,५०/५०) र उपभोक्ताहरूको दैनिक जिवनमा प्रतक्ष्य प्रभाव पर्ने योजनाहरू (खानेपानी, सिचाई, पुल, कल्भर्ट आदि) मा उपभोक्ताहरूको बढि संलग्नता भई प्रभावकारी रूपले योजना संचालन तथा सम्पन्न हुने गरेको,

२. प्रदेश तथा संघिय सरकार सँगको लागत सहभागिता हुने योजना तथा कार्यक्रम संख्या थप गर्दा ठुला योजनाहरू संचालन तथा सम्पन्न गर्न सकिने।

३.३ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

न्यूनतम रोजगार:- एक आर्थिक बर्षमा न्यूनतम १०० दिनको रोजगार अवधी सम्झनुपर्दछ।

बेरोजगार व्यक्ति:- एक आर्थिक बर्षमा न्यूनतम एक सय दिन रोजगारमा संलग्न नभएको वा कम्तिमा तोकिए बमोजिमको आय आर्जन हुने स्वरोजगारमा संलग्न नरहेको १८-५९ वर्ष समुहलाई बुझाउँछ।

लाभग्राहि परिचय पत्र:- स्थानिय तहले पहिचान गरी सूचिकृत गरेका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारीमा खटाउन पूर्व प्रदान गर्ने परिचय पत्र सम्झनुपर्दछ।

३.३.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा ३३ मा मौलिक हकको रूपमा प्रत्येक नेपाली नागरीकलाई रोजगारिको हक हुनेछ भन्ने भएको व्यवस्थालाई कार्यन्वयन गर्न बनेको रोजगारिको हक संबन्धी ऐन, २०७५ बमोजिम प्रत्येक नेपाली नागरीकलाई न्यूनतम रोजगारिको प्रत्याभूति गर्नका लागि आन्तरिक रोजगारिका अवसरहरू सिर्जना गर्न नेपाल सरकारले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम ल्याएको हो। सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को निति तथा कार्यक्रम र बजेट मार्फत सार्वजनिक बिकास निर्माणका कार्यहरूमा रोजगारिका अवसरहरू सिर्जना गरी आगामि ५ वर्ष भित्रमा कुनैपनि नेपाली नागरीक बाध्यत्मक बैदेशिक रोजगारमा जानु पर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्ने घोषणा गरेको थियो। सोहि अनुसार वि.सं. २०७५ फाल्गुन १ गते सम्मानीय प्रधानमन्त्रीज्यूले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको शुभारम्भ गर्नु भएको थियो।

आ.ब २०७७/७८ मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित आयोजना मार्फत बेरोजगारलाई न्यूनतम रोजगारिमा सहभागी गराउने उद्देश्यले IDA र नेपाल सरकारको अनुदानमा यस भिमाद नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालनमा आएका आयोजनाहरू सञ्चालन गर्ने अवसर मिल्यो। कोबिड-१९ को कारण स्वदेश तथा विदेशमा रोजगार गुमाउनु परेका नेपाली नागरीकलाई आफ्नै स्थानिय स्तरमा सामुदायीक पुर्वधारको मर्मत संभारमा युवा रोजगारिको लागि रुपान्तरण आयोजना र नयाँ बिकास निर्माणका लागि कामका लागि

पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरू यो प्रधानमन्त्री रोजगारकार्यक्रमले संचालन गरेको हो । उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत यस भिमाद नगरपालिकामा सुचिकृत भएका ३२७ जना बेरोजगारहरू मध्ये १४२ जना बेरोजगारलाई प्रथामिकताको आधारमा रोजगारमा संलग्न गराउन केहि वडाहरू सक्षम रहेको पाइयो भने केहि वडाहरू असक्षम रहेको पाइयो । कार्यक्रम संचालनको समयमा आयोजनाको अनुगमनको साथ साथै वडा अध्यक्ष, वडा प्रतिनिधि, सर्वसाधारण तथा श्रमिकहरू सँग अन्तरक्रिया समेत गरीएको थियो । उक्त समयमा यो कार्यक्रम मार्फत बेरोजगार व्यक्तिहरू साथै सर्वसाधारण हरू पनि लाभान्वित भयको पाइयो । यस कार्यक्रमले आफ्नो जिवन स्तरमा सुधार भयको र आफ्नै गाँउ ठाँऊको बिकासका कामहरू भएकाले बेरोजगार निकै खुसि पनि भएको पाइयो ।

३.३.२ कार्यक्रमको उद्देश्य

- ❖ बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक रोजगार सेवा र सहायता प्रदान गर्ने,
- ❖ दक्ष तथा सक्षयम जनशक्ति विकास गरी आन्तरिक रोजगारिको बिकास गर्ने,
- ❖ आन्तरिक रोजगारी सिर्जनाका लागि आवश्यक नितिगत र संरचनात्मक व्यवस्था गर्ने,
- ❖ सार्वजनिक पुर्वधारहरूको निर्माण, स्तरोन्नति र संरक्षण गर्ने ।

३.३.३ कार्यक्रमको लक्ष्य

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमले स्वदेशमा नै रोजगारीका अवसरहरू सृजना गरी आगामी ५ वर्ष भित्र बैदेशिक रोजगारीमा जाने बाध्यात्मक अवस्थाको अन्त्य गर्नका लागि “आन्तरिक रोजगारीका अवसरमा वृद्धि र सामाजिक संरक्षणको प्रवर्द्धन” लक्ष निर्धारण गरेको छ ।

३.३.४ विद्यमान अवस्था

बेरोजगार व्यक्तिको लगत सङ्कलन

रोजगारीको हक सम्बन्धि ऐन, नियमावलिमा भएको व्यवस्था तथा मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार आ.व २०७७/७८ मा वडा कार्यलयबाट बेरोजगारहरूको निवदन संकलनको काम सुरु गरिएको थियो ।

३.३.४.१ लिङ्गको आधारमा बेरोजगारहरूको विवरण

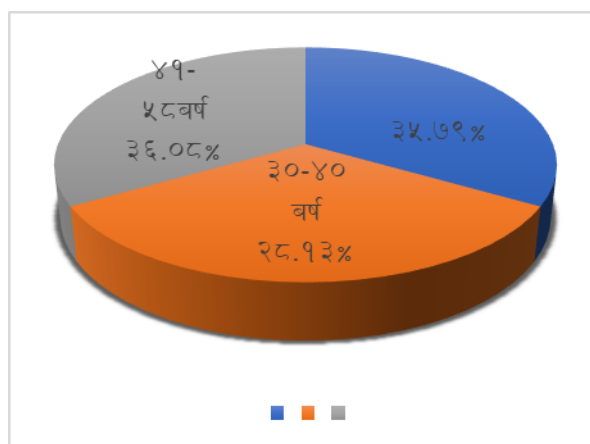
लिङ्गका आधारमा यस भिमाद नगरपालिकामा रहेका जम्मा ९ वटा वडाहरू बाट आ.व ७७/७८ मा सुचिकृत भएका जम्मा बेरोजगार ३२७ जनामा २४३ (७४%) जना पुरुष र ८४ (२६%) जना महिला रहेका छन् । यस डेटाले के संकेत गर्छ भने यम नगरपालिकामा पुरुषहरू तुलनात्मक रुपमा बढि बेरोजगार रहेका छन्(यो पछिको कारण यो पनि हुन सक्छकि कोविड-१९ का कारण पुरुषहरू बैदेशिक रोजगारि बाट फर्किएका र महिलाहरू धेरै जसो घरको काममा मात्र सिमित हुने) । उक्त विवरण लाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

लिङ्ग	संख्या
पुरुष	२४३
महिला	८४

३.३.४.२ उमेर समूहको आधारमा बेरोजगार व्यक्तिहरुको विवरण

यस कार्यक्रम नेपालकै पहिलो बेरोजगार व्यक्तिहरुको पहिचान गरी बेरोजगारहरुलाई कम्तिमा १०० दिनको न्यूनतम रोजगारी प्रदान गर्ने कार्यक्रम हो। कुल बेरोजगारहरु मध्ये ११७ अर्थात ३५.७९% व्यक्ति १८ देखि २९ वर्ष समुहका, ९२ अर्थात २८.१३% व्यक्तिहरु ३० देखि ४० र ११८ अर्थात ३६.०८% व्यक्तिहरु ४१ देखि ५९ उमेर समुहका रहेका छन्। जसको विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

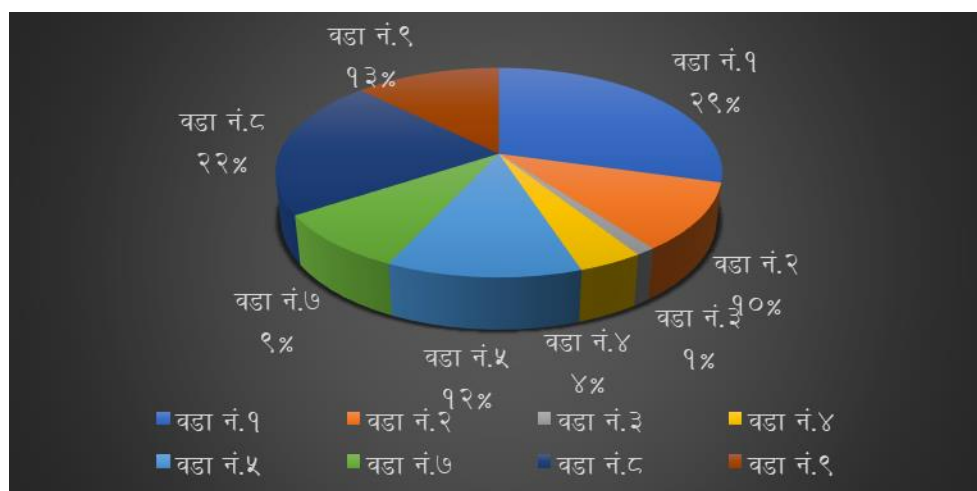
उमेर समुह	जम्मा संख्या
१८-२९	११७
३०-४०	९२
४१-५९	११८

३.३.४.३ वडा अनुसार बेरोजगार व्यक्ति विवरण

बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम १०० दिनको रोजगारमा समेल गराउने भनि सञ्चालन गरिएको यस कार्यक्रममा वडा कार्यलयमा सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुको मध्ये सबै भन्दा बढि वडा नं.१ मा २९% रहेका छन् भने सबै भन्दा कम वडा नं.३ मा १% रहेका छन्। जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	बेरोजगार संख्या
वडा नं.१	९६
वडा नं.२	३४
वडा नं.३	४
वडा नं.४	१३
वडा नं.५	३९
वडा नं.७	२९
वडा नं.८	७१
वडा नं.९	४१

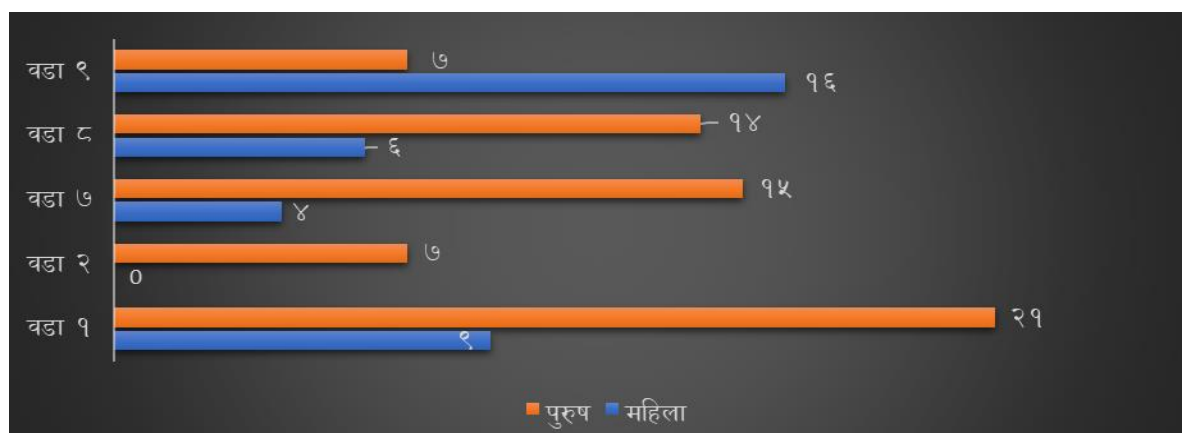

३.३.४.४ रोजगारीमा संलग्न व्यक्तिहरुको विवरण

यस आ.ब भिमाद नगरपालिकामा जम्मा ९९ जना बेरोजगार व्यक्तिहरु ५९२० दिन रोजगारिमा संलग्न सम्लग्न भए भने सबै भन्दा बढि रोजगारिमा सम्लग्नहुने बेरोजगार संख्या वडा नं. १ का रहेका छन्। जसको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	९	२१	३०
२	०	७	७
७	४	१५	१९
८	६	१४	२०
९	१६	७	२३
जम्मा			९९

तस्विर १- आ.ब ०७७/७८ रोजगारिमा संलग्न व्यक्तिहरुको विवरण

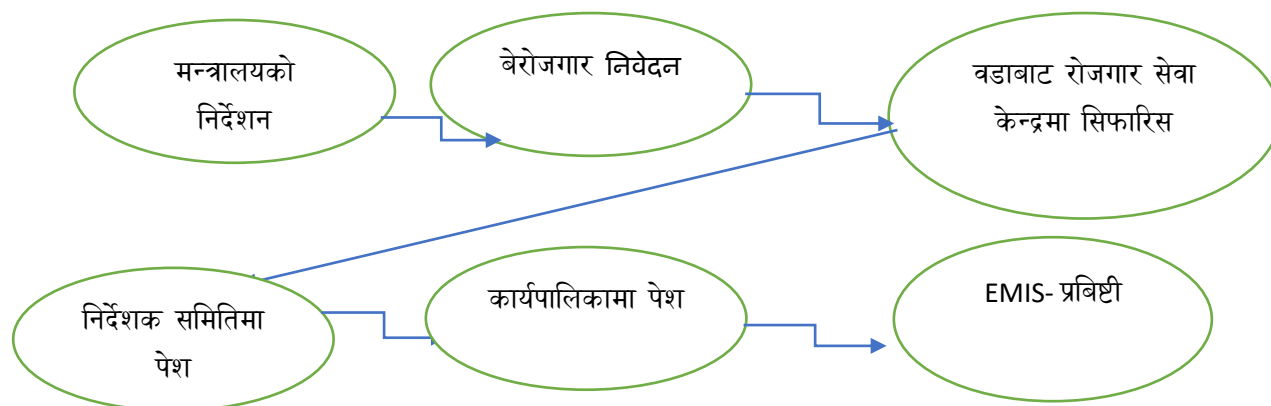

३.३.४.५ रोजगार सेवा केन्द्रमा दरबन्दी विवरण

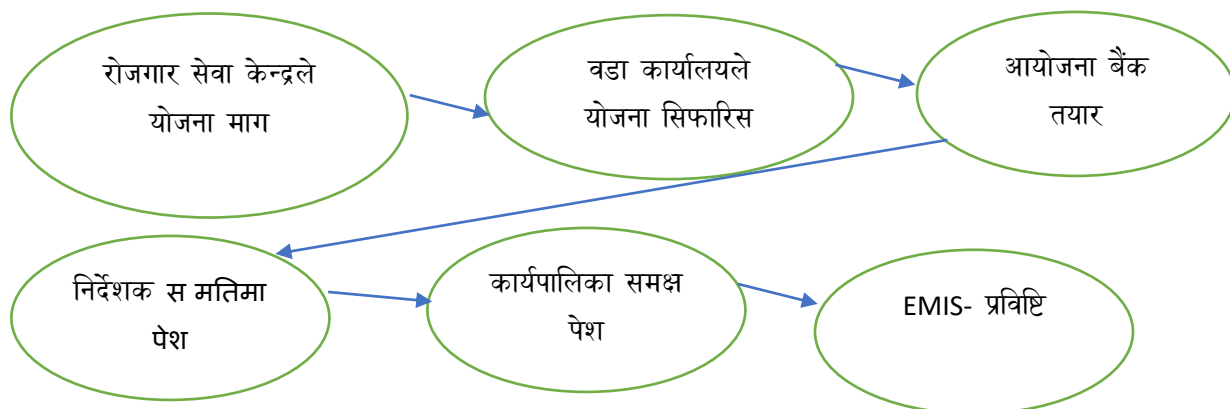
क्र.स	पद	श्रेणी	सेवा	कायम रहेको दरबन्दी संख्या		कैफियत
				स्विकृत संख्या	रिक्त	
१	रोजगार संयोजक	शाखा अधिकृत	प्रशासन	१	०	करार
२	प्रविधिक सहायक	ना.सु	प्राविधिक	१	०	करार

३.३.५ कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियाहरू

३.३.५.१ बेरोजगार छनौट

३.३.५.२ आयोजना छनौट र कार्यान्वयन

- ❖ रोजगार सेवा केन्द्रले आयोजना सञ्चालनको लागि सूचना प्रकाशन,
- ❖ वडा कार्यालयले बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई सहज पर्ने गरी उपभोक्ता समिति गठन,
- ❖ योजना सम्झौताको लागि वडाले रोजगार सेवा केन्द्र समक्ष सिफारिस,
- ❖ वडाको सिफारिस प्राविधिक लागत अनुमान र आवश्यक कागजात सहित सम्झौता,
- ❖ उपभोक्ता समितिलाई रोजगार सेवा केन्द्रबाट अभिमुखीकरण तालिम,
- ❖ योजना सम्पन्न भएपछि, योजना सम्पन्नको सिफारिस, अनुगमन प्रतिवेदन प्राविधिक मुल्याङ्कन र आवश्यक कागजात सहित भुक्तानिको लागि सिफारिस।

३.३.६ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

३.३.६.१ ससर्त (संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित)

तालिका १ - वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था (ससर्त)

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %
१	२११२१	प्राविधिक सहायकको पोसाक	१००००	१००००	१००%
२	२११२१	रोजगार संयोजकको पोसाक	१००००	१००००	१००%
३	२२३११	रोजगार सेवा केन्द्रको सँचालन खर्च	६४०००	३३०३५	५१.६२%
४	२२४१३	रोजगार संयोजकको तलब	४६८०००	३५१५०२	७५.११%
५	२२४१३	प्रविधिक सहायकको तलब	३६७०००	२७४४८०	७५.७९%
६	२२५२२	विपन्न श्रमिकको ज्याला	५१७००००	३०६०६४०	५९.२०%
७	२२५२२	कामका लागि पारिश्रमिक (विपन्न श्रमिकको ज्याला)	२०१७०००	०	०
८	२२५२२	कामका लागि पारिश्रमिक (विपन्न श्रमिकको ज्याला)	१५५०००	०	०
९	२२५२२	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण	१८९०००	०	०
१०	२२५२२	विपन्न श्रमिकको ज्याला	२२०००	०	०
जम्मा			८४७२०००	३७३९६५७	४४.१४%

३.३.६.२ आन्तरिक स्रोत भिमाद नगरपालिका तर्फ

तालिका २

सि.नं.	बजेट उपशिर्षक	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %
१	N/A	औजार खरिद	१०००००	९२०००	९२%

३.३.७ आयोजना अनुसार खर्चको विवरण

तालिका ३

वडा	आयोजनाहरुको नाम	ज्याला रकम रु.
१	हुक्का कृषि औजार भवन जाने गोरेटो बाटो मर्मत योजना।	१०४४३४
१	उडसिङ काहुले पक्कि मोटर मार्ग सफाई योजना।	८५३०५
१	ठन्डिसा खनाल डाँडा गोरेटो बाटो निर्माण योजना	८९९५८
२	शिव पञ्चायन मन्दिर सरसफाई योजना	११९४२७
२	टेक्रे वडा कार्यलय रहेको भवन देखि फुचुङ सम्म पुग्ने पैदल मार्ग	१०३९१७

वडा	आयोजनाहरुको नाम	ज्याला रकम रु.
	निर्मण	
७	अगेनाखोला देखिसिद्धगुफा सम्म पैदल मार्ग निर्माण योजना।	९०३७१६
८	मदन आश्रित मोटरमार्ग मर्मत संभार।	९४१४५७
९	अस्पागिदि बुचा स्कुल बाटो मर्मत संभार।	५८८१९१
९	वडा कार्यालय प्रडगण सरसफाई एवं सिडि निर्माण योजना।	५३७६८
९	मोहोरिया टेक्रे पिपल गोरेटो बाटो मर्मत संभार योजना।	७४४४८
	जम्मा	३०६४६२१

३.३.८ वडा स्तरमा सञ्चालन गरिएका आयोजनाहरु

वडा नं.	क्र.सं.	योजनाको नाम	योजना स्थल	सम्पादित कामहरु
१	१	उडिसङ् काउले पक्की मोटर मार्ग सरसफाई योजना	उडिसङ् काउले	➤ मोटर मार्गमा खसेको पहिरो फाल्ने ➤ सडक छेउ छाउमा रहेका खाडल पुर्ने ➤ सडक भत्केको ठाउँमा सुक्का गाह्रो लगाउने
	२	हुक्का कृषि औजार जाने गोरेटो बाटो मर्मत योजना		➤ ढुङ्गा बोक्ने ➤ सिडिको बेस लेवल खन्ने ➤ ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने ➤ सुक्का गाह्रो लगाउने
	३	ठन्डिसा खनाल डाँडा गोरेटो बाटो मर्मत संभार योजना		➤ ढुङ्गा बोक्ने ➤ सिडिको बेस लेवल खन्ने ➤ ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने ➤ गाह्रो लगाउने
२	१	शिवपञ्चायन मन्दिर सरसफाई		➤ पक्कि सिडि निर्माण ➤ ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने ➤ प्राडगण ढलान ➤ ढुङ्गा फुटाउने
	२	टेक्रे वडा कार्यालय रहेको भवन देखि फुचुङ सम्म पुग्ने पैदल मार्ग निर्माण		➤ ढुङ्गा बोक्ने ➤ सिडिको बेस लेवल खन्ने ➤ ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने
७	१	अगेना खोला देखि सिद्ध गुफा सम्म पैदल मार्ग		➤ ढुङ्गा बोक्ने ➤ सिडिको बेस लेवल खन्ने ➤ ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने

वडा नं.	क्र.सं.	योजनाको नाम	योजना स्थल	सम्पादित कामहरु
		निर्माण योजना		- गाह्रो लगाउने - झाडि फाइने
८	१	मदन आश्रित मोटर मार्ग मर्मत संभार		- मोटर मार्गमा खसेको पहिरो खनेर फाल्ने - सडक छेउ छाउमा रहेका खाडल पुर्ने - सडक भत्केको ठाउँमा सुक्का गाह्रो लगाउने - पानीले खोलेको ठाउँमा ढुङ्गा माटोले पुर्ने - ढुङ्गा फोर्ने, बोक्ने
९	१	वडा कार्यालय प्राङगण सरसफाइ एवं सिँडि निर्माण योजना।		- पक्कि सिँडि निर्माण - ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने - प्राङगण ढलान - ढुङ्गा फुटाउने, बोक्ने
	२	अस्पाग्दी वुचा स्कूल बाटो मर्मत संभार		- ढुङ्गा बोक्ने - सिँडिको बेस लेवल खन्ने - ढुङ्गा लगाउने, सोलिड गर्ने - गाह्रो लगाउने - झाडि फाइने
	३	मोहोरिया टेक्रे पिपल बाटो मर्मत संभार		- ढुङ्गा बोक्ने - सिँडिको बेस लेवल खन्ने - ढुङ्गाको सिँडि लगाउने

३.३.९ सञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरु

तालिका ४

सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण	कैफियत
१	बोमा सुनार गाँउ गोरेटो बाटो निर्माण योजना	N/A	निर्माण सामाग्रीको अभाव, दक्ष श्रमिकको अभाव, औजारको अभाव।	
२	गरगरे गोरेटो बाटो निर्माण योजना	N/A	समन्वयको अभाव।	
३	मौलाकालिका मन्दिरमा सिँडि निर्माण योजान	N/A	निर्माण सामाग्रीको अभाव, दक्ष श्रमिकको अभाव, औजारको अभाव।	
४	भागर कुलो सुधार कार्यक्रम	N/A	निर्माण सामाग्रीको अभाव, दक्ष श्रमिकको अभाव, औजारको अभाव।	
५	सखेप पँधेरो सिँडि निर्माण	N/A	निर्माण सामाग्रीको अभाव, दक्ष श्रमिकको	

			अभाव, कम समय अवधि।	
६	थाङ्ग्रेथर सुनरिथर गोरेटो बाटो निर्माण	N/A	निर्माण सामाग्रीको अभाव, दक्ष श्रमिकको अभाव।	

३.३.१० असल अभ्यासहरू

- ❖ श्रमिकको गुनासो योजना सञ्चालन स्थलमा गई समाधान गरिएको,
- ❖ बैंक खाता मार्फत भुक्तानि गरिएको,
- ❖ बैंक खाता खोल्न सहजिकरण गरिएको,
- ❖ उपभोक्ता समिति गठन कार्यमा सहजिकरण गरिएको,
- ❖ उपभोक्ता समितिहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको,
- ❖ लाभग्राहि परिचय पत्र वितरण गरिएको ।

३.३.११ समग्र कार्यक्रमका उपलब्धिहरू

- ❖ काममा खटिएका श्रमिकहरूको बैंक खाता खोल्ने काम भयो,
- ❖ बैंक खाता मार्फत भुक्तानि गरीयो,
- ❖ EMIS-प्रविष्टि र प्रयोगलाई चुस्त दुरुस्त बनाईयो,
- ❖ लगभग ६०% योजनाहरू सम्पन्न गरीयो ।

सिकाई

- ❖ व्यवस्थापन र प्रक्रियागत दुबै कार्यलाई सन्तुलन गरेर कार्यसम्पादन गरेमा सहज र उपलब्धिमुलक हुने।

३.३.१२ कमजोरीहरू (समस्या)

- ❖ उपयुक्त पारिश्रमिक व्यवस्था गर्न नसकिएको,
- ❖ प्रयास निर्माण, सुरक्षा सामाग्री र औजार सामाग्री उपलब्ध गराउन नसकिएको,
- ❖ दक्ष श्रमिकको व्यवस्था गर्न नसकिएको ।

३.३.१३ समस्या र समाधानका उपायहरू

समस्याहरू	समाधानका लागि गत वर्ष गरीयका प्रयासहरू
आयोजनामा आवश्यकता अनुसारको औजारहरूको अप्रयाप्तता।	स्थानिय श्रमिकहरू स्वयमको घरमा उपलब्ध औजारहरूको प्रयोग गरिएको ।
सुरक्षा सामाग्री खरिद गरी उपलब्ध गराउन नसक्दा जोखिम मोलेर काम गर्नु परेको।	श्रमिकहरू आफैले ल्याएको र नहुनेहरूले जोखिमका साथ गरेको।
प्रयास निर्माण सामाग्री नहुँदा सोचे जस्तो काम हुन नसकेको र कठिनाई भएको।	आवश्यक सामाग्री खरिदको लागि नगरपालीका सामु अनुरोध गरिएको।
Raincoat नहुँदा काम गर्न कठिन भएको।	श्रमिकहरू आफैले ल्याएको र नभएको समयमा काम

समस्याहरू	समाधानका लागि गत वर्ष गरीयका प्रयासहरू
	रोकिएको ।
आयोजनाको नियमित अनुगमन नगरिएको ।	वडा समितिलाई नियमित अनुगमनको लागि निर्देशन गरीएको ।
हाल माहामारिको रुपमा रहेको कोरोना भाईरसको समयमा काम गर्दा माक्स तथा सेनिटाईजर उपलब्ध नभएको ।	श्रमिकहरू आफैले व्यवस्था गरेको ।
दक्ष श्रमिक नभएकाले काम संचालनमा कठिनाई भएको ।	स्थानिय स्तरमा भएका दक्ष श्रमिकलाई समन्वय गर्न अनुरोध गरिएको ।
फिल्डमा जानको लागि सवारि साधनको अभाव ।	आफ्नै सवारि साधन प्रयोग गरिएको ।
सुचिकृत भएका श्रमिकहरू काम गर्नमा चासो नराख्ने र चासो राख्नेहरू सुचिकृत नभएको ।	समन्वय गरी काम गराईएको र केहि कठिनाई भोग्नु परेको ।

३.३.१४ निष्कर्ष

यस प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कामका लागि पारिश्रमीकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरू संचालनमा यस भिमाद नगरपालीकामा सुचिकृत भएका ३२७ बेरोजगार मध्ये ९९ जनाले रोजगारि पाए संगै उनिहरूको दैनिक गुजाराको आर्थिक पक्ष पहिलेको भन्दा सहज भएको पाईयो। प्राकृतिक प्रकोपले छेद विच्छेद गरेको ठुलो धन राशि खर्च गरी निर्माण गरीएका सडकहरूको मर्मत भएको छ। स्थानिय बसिन्दाको दैनिक घाँस दाउरा गर्न कठिन भएका गोरेटो बाटोहरू मर्मत तथा निर्माण भएको छ। साथै अबको आर्थिक वर्षमा लागत साझेदारिका आयोजना संचालन गर्न सके कामको गुणस्तर बृद्धि हुने साथै काम प्रभावकारि समेत हुने छ। नियमित रोजगार दिनुको सट्टा बेरोजगार हरुलाई स्वरोजगार बनाउन तर्फ सम्बन्धित निकायहरूले जोड दिन सके बाध्यात्मक बैदेशिक रोजगार अन्त्य हुनुको साथै बिकासले गति लिने कुरामा दुईमत छैन।

४. आर्थिक विकास क्षेत्र

४.१ कृषि तथा पशुसेवा शाखा

४.१.१ पशु सेवा शाखा

४.१.१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ जारी भए पछि राज्यको केन्द्रिकृत शासन प्रणालीबाट संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको सरकार रहने गरी संघीय शासन प्रणालीमा परिवर्तन भयो । सोही मुताविक स्थानीय सरकारको रुपमा नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार मिति २०७३ फाल्गुण २७ गते भिमाद नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । सोही मिति र संरचनाको आधारमा नेपालको संविधान २०७२ अनुसूची-८ मा उल्लेखित स्थानीय तहको अधिकारको सूची १५ नं मा उल्लेख स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार भिमाद नगरपालिकाको आर्थिक विकास शाखा अन्तरगत पशुसेवा शाखा स्थापना भएको हो । “भिमाद नगरपालिकाको आधार: पर्यटन,

कृषिमा यान्त्रिकीकरण तथा आर्थिक समृद्धिको पूर्वाधार” भन्ने मूल नारा रहेको र कृषि बाट नै समृद्धिको आधार तय गर्ने भएकाले पनि भिमाद नगरपालिकाले पशुसेवा क्षेत्रलाई उच्च महत्व दिइकन पशुसेवा शाखाको स्थापना भएको हो । कृषकहरुको माग, भिमाद नगरपालिकाका को पञ्चवर्षिय योजना, समृद्धिको लागि लिइएको लक्ष र राष्ट्रिय रुपमा समग्र नेपाललाई दुध फुल र माछामासुमा आत्मनिर्भर बनाइ निर्यात समेत गरेर समृद्धि हासिल गर्ने गरी कृषि विकास रणनीति लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने गरी यस शाखाले कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८मा पनि सोही मुताविकका कार्यक्रमहरु तयार गरी सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ ।

४.१.१.२ उद्देश्य

- आ.व.२०७७/७८ मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन तथा प्रगतिको बोध गराउने,
- सञ्चालित कार्यक्रमको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको विद्यमान अवस्था र भावि कार्यदिशाको बारेमा जानकारी गराउनु ।

४.१.१.३ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

कार्यक्रमको प्रकृति र अवस्था अनुसार कार्यान्वयन प्रक्रिया पनि फरकफरक रहेका छन् । त्यैपनि अधिकांश कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन प्रक्रिया यस प्रकार रहेको छ ।

१. कार्यविधि निर्माण
२. सूचना प्रकाशन
३. आवेदन संकलन
४. समुह गठन
५. कार्ययोजना माग
६. सम्झौता
७. अनुगमन मुल्याङ्कन
८. भुक्तानी

४.१.१.४ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

वजेट रु हजारमा

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
१	२० भन्दा बढि माउ कम्तिमा १०० भन्दा बढी स्थानीय कुखुरा पालन गर्ने फाम सहयोग कार्यक्रम	संख्या	५	३	६०	२५०	१४२.४८	५६.९९

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
२	५० प्रतिशत अनुदानमा कथर्दी सिंहाले खोर तथा नक्ष सुधार बोका खरिद कार्यक्रम	संख्या	२	२	१००	५०	५०	१००
३	५० प्रतिशत अनुदानमा उन्नत जातका ब्याड बोका तथा राँगा वितरण	संख्या	१०	०	०	२००	०	०
४	५० प्रतिशत अनुदानमा बहुवर्षे र डाले घाँसका विउ वितरण	पटक	१	१	१००	२००	६३.२५	३१.६३
५	५० प्रतिशत अनुदानमा बहुवर्षे र डाले घाँसका वेर्ना वितरण	पटक	१	१	१००	१००	१९५.४३	१९५.४३
६	आधारभुत प्रयोगशाला स्थापना तथा सञ्चालन	पटक	१	१	१००	३५०	३४०.९५	९७.४१
७	उन्नत जातका बाख्रा श्रोत केन्द्र पर्वद्धन	पटक	१		०	२५०	०	०
८	कटनछाप बाख्रा प्रवद्धन कार्यक्रम	पटक	१	१	१००	३००	३००	१००
९	कोरोना प्रभावित विपन्न परिवार बट्टाईपालन कार्यक्रम	संख्या	१	२	२००	१००	२८	२८
१०	खरी जातका बाख्रा श्रोत केन्द्र स्थापना मोहरिया	पटक	१	१	१००	४००	३७७.९	९४.४७
११	गरीबी निवारणको लागि कालो च्वाँचे वितरण कार्यक्रम	संख्या	१०	१०	१००	१००	९७.५	९७.५
१२	जुनोसिस रोग सम्बन्धी स्कुल शिक्षा मा वि मा	संख्या	१४	३	२१.४३	१४०	४०.३५	२८.८२
१३	जै र टियोसेन्टी को विउ उत्पादनको लागि कन्ट्याक्ट फार्मिड	रोपनी	५० ०	१० ०	२०	५००	६१.६	१२.३२
१४	डाले तथा भुईँ घाँसका नर्सरी स्थापना	संख्या	२		०	२००	०	०
१५	थामडाँडा कालो च्वाचे खोर सुधार तथा व्यवसाय प्रवद्धन कार्यक्रम	पटक	१	१	१००	३००	२९५.५	९८.५
१६	दिवश तथा समारोह मनाउने कार्यक्रम	पटक	३	२	६६.६७	८०	६५.१५	८१.४४
१७	दुग्ध चिस्यान केन्द्र स्थापनामा सहयोग	संख्या	१	१	१००	२५०	२५०	१००.

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च %
	कार्यक्रम							
१८	दुध संकलन व्यवस्थापन कार्यक्रम	संख्या	१	१	१००	३००	३००	१००.
१९	पशु उपचार निशुल्क औषधी सहित	पटक	२	२	१००	५००	२२७.७३	४५.५५
२०	पशु तथ्याङ्क संकलन तथा फार्म इन्भेन्ट्री तयार	पटक	१	१	१००	३००	२७७.	९२.३३
२१	पशु नस्ल सुधार कृत्रिम गर्भाधान सामाग्री तथा लजिस्टिक सामाग्री खरिद कार्यक्रम	पटक	२	१	५०	३००	२०२.८८	६७.६३
२२	पशुस्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	पटक	१	०	०	१००	०	०
२३	बाखाको पकेट क्षेत्र विकास कार्यक्रम	संख्या	१	१	१००	५००	३७६.९४	७५.३९
२४	बाखाको पकेट तथा ब्लक स्थापना प्याकेज	संख्या	१	१	१००	८२०	७३७.२९	८९.९१
२५	मत्स्यपालन कार्यक्रम	संख्या	१	१	१००	२००	१६३.५८	८१.७९
२६	माछापौखरी पर्वद्वन कार्यक्रम	संख्या	१	१	१००	३००	०	०
२७	मासुपसल सुधारमा सहयोग कार्यक्रम	संख्या	३	२	६६.६७	१५०	१००	६६.६७
२८	मोहरिया बंगुरपालन योजना	पटक	१	१	१००	४००	३७७.९	९४.४७
२९	रेबिज खोरेत भ्यागुते चचरि खोप कार्यक्रम	पटक	२	२	१००	५००	१९७.५	३९.५
३०	वन्ट्याडखोला बहुउद्देशिय कृषक माछापालन कार्यक्रम	संख्या	१	१	१००	३००	२९१	९७.
३१	लोकल कुखुरा पकेट क्षेत्र प्रोत्साहन कार्यक्रम	संख्या	२	१	५०	४००	१८१.९९	४५.५
३२	स्थानीय चर्वाँचोको श्रोतकेन्द्र स्थापना	संख्या	१	१	१००	५२०	५०३.१५	९६.७६
३३	सवै टोलमा खोर सुधार कार्यक्रम	संख्या	१०	१०	१००	२००	२००	१००
	जम्मा					९५६०	६४४५	६७.४२

४.१.१.५ सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

सि.न.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	५० प्रतिशत अनुदानमा उन्नत जातका ब्याड बोका तथा राँगा वितरण	२००	समन्वयको अभाव
२	उन्नत जातका बाख्रा श्रोत केन्द्र पर्वर्द्धन	२५०	अघिल्लो आ.व.मा गठन भएको श्रोत केन्द्रलाई सपोर्ट गर्ने भनिएकोमा अन्तिममा उक्त कार्यक्रम नभएको
३	पशुस्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	१००	कोभिड/लकडाउनको कारण

४.१.१.६ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- भिमाद नगरपालिकामा पशुपन्छीको पूर्ण गणना विधिमार्फत तथ्याङ्क संकलन गरी पुस्तिका तयार पारिएको,
- बाख्रामा CIDR को प्रयोग गरी करिब १५० बाख्रामा कृत्रिम गर्भाधान गरिएको ।

४.१.१.७ समग्र कार्यक्रममा प्रमुख उपलब्धीहरू

- बाख्रा पकेट कार्यक्रम अन्तरगत ५ वटा कृषक समुहमा आवद्ध कृषकहरूलाई खोरगोठ सुधारमा अनुदान दिइएको,
- २ स्थानमा स्थानीय च्वाँचेको श्रोतकेन्द्र स्थापना भएको,
- ३६० पशुमा कृत्रिम गर्भाधान भएको,
- नगरपालिकाका २०००० भन्दा बढी पशुहरूले PPR/खोरेत तथा रेबिज रोग विरुद्धको खोप पाएका,
- यस शाखाबाट सञ्चालन भएको पशु उपचार सेवा मार्फत यो आर्थिक वर्षमा १२००० पशुपन्छीको उपचार गरी २१६३ कृषकहरूलाई निशुल्क औषधी वितरण गरिएको ।

४.१.१.८ समस्या र समाधानका उपायहरू

क्र.सं.	समस्या	समाधानका उपाय
१.	कृषि र पशुसेवा शाखाको क्षेत्र अनुसार विज्ञ कर्मचारी कम हुनु ।	विज्ञ कर्मचारी नियुक्त गर्नुपर्ने ।
२	शाखामा ट्रेविज लगायत पशुउपचारका लागि आवश्यक स्थान नभएको ।	ट्रेविज बनाउन पर्ने ।
३	शाखामा स्थान अभाव भएकाले उन्नत घाँस लगायतका विउ तथा विरुवा राख्ने ठाउँ नभएको ।	कृषि र पशुसेवा शाखा को लागि सुविधा जनक भवन बनाउनुपर्ने ।
४	समृद्धिको आधार पशुपालन पनि हो भन्ने सबैलाई जानकारी हुदाहुदै व्यवहारमा नआएको ।	व्यवहारमा ल्याउनुपर्ने ।

४.१.१.९ निष्कर्ष

भिमाद नगरपालिका बोर बाखाको श्रोतकेन्द्रको रूपमा राष्ट्रिय स्तरमै पहिचान बनाईसकेको छ यसलाई कायम राख्दै बाखाको नगर बनाउन सकिन्छ भने नगरका फाँटहरूमा गाईभैसीको प्रवर्द्धन गरी दुध उत्पादनमा समेत अगाडी ल्याउन सकिन्छ ।

४.१.२ कृषि विकास शाखा

४.१.२.१ पृष्ठभूमि

तनहुँ जिल्लाको भिमाद नगरपालिक कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको लागी उपयुक्त मानिदै आइरहेको ठाँउ हो । यस नगरपालिक सवै वडाहरूमा विभिन्न वालीहरूको व्यवसायीक तथा निर्वाहमुखी रूपमा खेती गर्दै आइरहेको छ। जसमा फलफुल,तरकारी,खाद्यान्न, मसला,रनगदे वाली उपयुक्त रहेको मानिन्छ।यस क्षेत्रका कृषकहरूले तरकारी,फलफुल र मसला वालीमा व्यवसायिक रूपमा अगाडी बढि आयआर्जन गरीआइरहेको पाइएको छ।खेती वालीलाई व्यवस्थित र दिर्घकालिन बनाउनको साथै आर्थिक समृद्धको मुख्य आधार खडा गर्नको लागी भिमाद नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना सगै कृषि विकास शाखाको स्थापना गरेको हो।कृषि सेवा नायव प्राविधिक सहायक २ जना मार्फत भिमाद नगरपालिक ९ वटा वडामा सेवा प्रभाव भईरहेको छ।यस शाखाले विभिन्न उन्तजातका बिउ बिजन फलफुल विरुवा ५०%अनुदानमा कार्यक्रम संचालन भएको छ।साथै मेशिनरी औजार,पलाष्टिक टनेल,मौरी घर,पकेट क्षेत्र कार्यक्रम संचालन भईरहेको छ।र माटो परिक्षण कार्यक्रम संचालन भएको छ।साना कृषकहरूलाई आवद्ध गराई समुह परिचालन गरी गठन गर्ने कार्यक्रम संचालन भईरहेको छ।

४.१.२.२ उद्देश्य

- कृषिमा आधुनिकरण र व्यवसायिकरण गरी खाद्य र पोषण सुरक्षा गर्दै निर्यात गर्ने अवस्था सिर्जना गर्ने,
- एकिकृत कृषि,पशु सेवा,भुमि र सहकारी क्षेत्रमा सेवा प्रवाहमा सुनिश्चित गरी वृहतर उत्पादन क्षेत्रमा अगाडी बढाउने,
- परम्परा निर्वाहमुखि अवस्थामा रहेका साना कृषकहरूलाई समुहमा आवद्ध गराउने।

४.१.२.३ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईका प्रक्रियाहरू

- सुचना प्रकाशित गर्ने,
- तोकियको समय भित्र माग संकलन गर्ने,
- कार्यक्रमअनुसार माग संकलनको आधारमा छनौट गर्ने,
- टिपणी उठाई कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- विशेष गरी समुह,सहकारी,कृषि फर्म दर्ता भएकाहरूलाई प्राथमिकता दिने।

४.१.२.४ असल अभ्यास तथा नवप्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरू

- कृषकहरूको माग संकलन अनुसार मात्र अनुदानको सामान खरिद गरीने,
- कृषकहरूबाट अनुदानको दुरुप्रयोग नहुन ५०% सहभागीता ।

४.१.२.५ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- ❖ समूह गठन तथा परिचालनमा आकर्षित भएको,
- ❖ उन्नत जातका बिउ बितरण मार्फत उत्पादनमा बृद्धि भएको,
- ❖ कृषि औजार तथा सामग्रीहरूको प्रयोग आधुनिक प्रविधिबाट अग्रसर भएको ।

४.१.२.६ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आईपरेका प्रमुख समस्याहरू

- माग भए अनुसारको सामग्री नलगेको,
- सुचना अनुसारको तोकिएको समयमा माग उपलब्ध हुन नसकेको,
- अझैपनि कृषि विकासको अवयव हो भन्ने धारणा बनिसकेको छैन,
- कृषकहरूको सही तथ्याङ्क नभएको ।

४.१.२.७ समस्या समाधानका उपायहरू

- सकेसम्म माग भए अनुसारको सामग्री लाने,
- सुचना अनुसारको तोकिएको समयमा माग उपलब्ध गराउने,
- कृषि विकासको मेरुदण्ड हो भन्ने कृषकलाई कुरा बुझाउनु पर्ने,
- कृषकहरूको सही तथ्याङ्क हुनलाई कार्यक्रम हुनुपर्ने ।

४.१.२.८ निष्कर्ष

यस प्रकारको कार्यक्रम हुनाले यहाँका कृषकहरूलाई विभिन्न बालीनालीको खेति प्रविधिको बारेमा जानकारी हुनाले व्यवसायिक खेति गर्नले ठूलो टेवा पुग्ने कुराको बारेमा जानकारी पाइयो। यस आर्थिक वर्षको अन्तरमा यस्ता कार्यक्रमहरू अगामी वर्षमा र अन्य कार्यक्रम पनि थप नयाँ प्रविधिको गराउनु पर्ने कुराको सुझावहरू यहाँ जनप्रतिनिधि ज्यूहरू, कृषकहरूबाट प्राप्त भयो। सम्बन्धित कार्यक्रम माग भएका वा सम्बन्धित कृषकहरूमा प्रभावकारी हुने देखियो। कृषिको कार्यक्रम गर्दा अन्य नयाँ प्रविधिको गर्नसके किसानले राम्रोसँग व्यवहारिक ज्ञान हासिल गर्न सकिने देखियो।

४.२ गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA)

४.२.१ पृष्ठभूमि

गरीब तथा पिछाडीएका वर्गलाई उद्यम विकासको माध्यम बाट माथि उकास्न र दिगो रूपमा व्यावसायिक सेवाहरूको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यले लक्षित वर्ग छनोट गर्ने र उद्यम व्यावसायिका लागी आवश्यक पर्ने सबै व्यावसायिक सेवाहरूको पहिचान योजना तर्जुमाको शुरुवात देखि नै गरी ती सेवाहरूको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने ती व्यावसायिक सेवाहरूलाई प्यकेजका रूपमा स्थानिय तह संग सम्झौता गरी लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको नमुना (MED-Model) अनुसार गरी उद्यम विकास तथा विस्तार गरीने छ। यसैगरी श्रृजना भैसकेका उद्यम तथा

उद्यमीहरूको अवस्था बुझी अवसर तथा समस्या पहिचानका आधारमा व्यावसायिक सेवाहरूको पहुँच पुर्‍याई ती पुराना उद्यमीहरूलाई विस्तार तथा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

यसरी कार्यक्रम संचालन प्रकृया र यसको प्रभावकारीतालाई मध्यनजर गरेर नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखी गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA) संचालनका लागि रकम विनियोजन भई भिमाद नगरपालिकाको आयोजनामा संचालन भएको यस कार्यक्रममा गरीयका क्रियाकलापहरूको बारेमा बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

४.२.२ उद्देश्य

मेड्पा (MED-PA) कार्यक्रमका उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन्,

१. आर्थिक र सामाजिक रूपमा विपन्न परिवारहरूको अवस्थामा लघु उद्यम व्यवसायको माध्यम बाट सुधार गर्दै गरीबि निवारण गर्ने,
२. उद्यमशिलताको माध्यम बाट उद्यमी श्रृजना गरी रोजगारी एवं स्वरोजगारको अवसर प्रदान गर्ने,
३. आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउने ।

४.२.३ विद्यमान अवस्था

गरीबि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड्पा) ले आ. व. २०७७/०७८ मा यस भिमाद नगरपालिकाको ४,६,७ र ८ नं वडाहरू मा गरीयका कार्यक्रमहरू निम्नअनुसार प्रस्तुत गरीयको छ ।

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	इकाई	लक्ष्य	प्रगति सङ्ख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	ब्राम्हण/क्षेत्री/अन्य
१	नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना तर्फ									
२	पि.आर.ए. सम्पन्न	वटा		१४९	१००	४९	१४९	४५	७९	२५
३	घरघुरी सर्वेक्षण सम्पन्न (फाराम ए)	जना	१००	९७	५५	४२	९७	३६	३८	२३
४	सम्भाव्य लघु उद्यमीका रूपमा सहभागीहरूको छनौट(फाराम बी)	जना	१००	९१	४९	४२	९१	३२	३६	२३
५	मौजुदा उद्यमीहरू जो सम्भाव्य लघु उद्यमीका रूपमा पहिचान भएका (फाराम सी)	जना								
६	ग्राहक वा बजार सर्वेक्षण	वटा	५	५						

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	इकाई	लक्ष्य	प्रगति सङ्ख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	ब्राम्हण/ क्षेत्री/अन्य
	सम्पन्न (फाराम डी)									
७	सीप तथा उपयुक्त प्रविधि सर्वेक्षण सम्पन्न (फाराम ई)	जना	५	५						
८	श्रोत सर्वेक्षण सम्पन्न (फाराम एफ)	वटा	५	५						
९	वातावरण परीक्षण सम्पन्न (फाराम जी)	वटा								
१०	लघु उद्यम समूहमा लघु उद्यमीको सङ्ख्या र लघु उद्यमी समूहको सङ्ख्या	जना/वटा	८०	८०	४१	३९	८०	३०	३६	१४
११	उद्यमशीलता विकास तालिम (टोपे/टोसे तालिम) लिने उद्यमीहरूको सङ्ख्या	जना	८०	८०	४१	३९	८०	३०	३६	१४
१२	व्यावसायिक योजना तयार गरेको सङ्ख्या	वटा	८०	३०	२८	२	३०	१७	१२	१
१३	प्राविधिक सीप विकास तालिम लिने लघु उद्यमीहरूको सङ्ख्या (सीप विकास तालिमको छुट्टै विवरण संलग्न गर्ने यहां सङ्ख्या मात्र उल्लेख गर्ने)	जना	८०	३०	२८	२	३०	१७	१२	१
१४	लघु कर्जा लिएका उद्यमीको सङ्ख्या	जना								
१५	प्रविधि सहयोग प्राप्त भएका लघु उद्यमीको सङ्ख्या	जना								
१६	बजारीकरणमा सहयोग प्राप्त गरेका लघु उद्यमीको	जना								

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	इकाई	लक्ष्य	प्रगति सङ्ख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	ब्राम्हण/ क्षेत्री/अन्य
	सङ्ख्या									
१७	नयाँ उद्यमीहरूको सङ्ख्या	जना	८०	१५	२	१३	१५	१५		
१८	नयाँ उद्यमीहरूको सङ्ख्या (वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका)	जना								
१९	नयाँ उद्यमीहरूको सङ्ख्या (स्वदेशमा रोजगार गुमाएकाहरू)	जना								

४.२.४ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

१. गरीब निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम कार्यक्रम संचालन गरीएको,
२. MED-Model का ६ वटा चरण अनुसार गरीएको,
३. सामाजिक परिचालन,
४. उद्यमशिलता विकास तालिम,
५. प्राविधिक सिप विकास तालिम,
६. लघुवित्तमा पहुँच,
७. उपयुक्त प्रविधिमा पहुँच,
८. बजार र बजारीकरण ।

४.२.५ आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का कार्यक्रमहरू (ससर्त अनुदान)

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजत रकम	खर्च	खर्च प्रतिशत	मौज्दात रकम
१	सामाजिक परिचालन	६८४००	३००००	४३.८	३८४००
२	उद्यमशिलता विकास तालिम	२०५२००	१७६०००	८५.७	२९२००
३	सिप विकास तालिम	९३४८००	६१०००	६.५	८७३८००

४.२.६ संचालन हुन नसकेका कार्यक्रमहरू

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	बजेट	संचालन हुन नसक्नुको कारण
१	सिप विकास तालिम	८७३८००	Covid 19 र लकडाउनको कारणले
२	प्रविधिमा पहुँच	३८७६००	Covid 19 र लकडाउनको कारणले
३	लघुकर्जमा पहुँच	६८४००	कार्यक्रम ढिला सुरु भएकाले
४	बाजारीकरण	६८४००	कार्यक्रम ढिला सुरु भएकाले

४.२.७ असल कामहरु

- छोटो अबधि र विश्व भरि फैलियको कोरोना भाइरस (covid-१९) को बावजुत पनि PRA उद्यमशिलता विकास तालिम र छोटो अबधिका सिप विकास तालिम समापन गरीयो ।

४.२.८ उपलब्धी

- भिमाद नगरपालिका को वडा नं ४ मा ३२ जनामा पि आर ए संचालन गरी छनोट भएका ११ जनालाई उद्यमशिलता विकास तालिम सम्पन्न,
- भिमाद नगरपालिका वडा नं ६ मा ४६ जनामा पि आर ए संचालन गरी छनोट भएका २० जनालाई उद्यमशिलता विकास तालिम सम्पन्न,
- वडा नं ६ मा १५ जनालाई सिलाईकटाई सिप विकास तालिम संचालन,
- भिमाद नगरपालिका वडा नं ७ मा ३३ जनामा पि आर ए संचालन गरी छनोट गरीयका १६ जनालाई उद्यमशिलता विकास तालिम सम्पन्न,
- वडा नं ७ मा १६ जना लाई बाखा पालन सिप विकास तालिम सम्पन्न,
- भिमाद नगरपालिका वडा नं ८ मा ३८ जनामा पि आर ए संचालन गरी छनोट भएको ३३ जनामा उद्यमशिलता तालिम सम्पन्न गरीयो ।

४.२.९ समस्याहरु र चुनौतीहरु

- सहभागीहरुले कार्यक्रमले दिने सेवा सुविधा भन्दा बढि आशा अपेक्षा राख्नु,
- सहजकर्ता लाई काम गर्नका लागी computer desktop को व्यवस्था नहुनु ।

४.२.१० निष्कर्ष

समग्रमा भन्नु पर्दा आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिकाले आयोजना गरेको गरीबि निवरणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MED-PA) २०७७ पैष १ गते देखि लागु भएको थियो। यो कार्यक्रम ढिला संचालन भएको र संचालन भईरहदा विश्व भरि फैलियको कोरोना भाईरस (covid-19) का कारणले विचैमा रोकनु परेकाले कार्यक्रम पुरै संचालन गर्न सकियन। यस आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ मा यो कार्यक्रम श्रवण देखि नै कार्यक्रम लागु भएको हुदा यस बर्षका कार्यक्रमहरु समयमै समापन गर्ने छौ भन्ने पुर्ण विश्वास लिएका छौ।

५. न्यायिक समिति

५.१ पृष्ठभुमि

नेपालको संविधानको धारा २१७ को उपधारा(१) मा कानुन बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विवाद निरुपण गर्न गाँउपालिका वा नगरपालिकाले प्रत्येक गाँउपालिकाका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा र प्रत्येक नगरपालिकामा उपप्रमुखको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय न्यायिक समिति रहने संवैधानिक व्यवस्था रहेको

छ । नेपालको संविधानको धारा २२१ को उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहको व्यवस्थापिकीय अधिकारको अनुसार भिमाद नगरपालिका न्यायिक समिति कार्यविधि सम्बन्धि ऐन २०७५ बनाई सोहि बमोजिम भिमाद नगरपालिकाको न्यायिक समिति मार्फत न्याय सम्पादनका कार्यहरु भैरहेको छ ।

न्यायिक समितिले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४७ को उपदफा १ र २ का अतिरिक्त संघिय वा प्रदेश कानुनले तोकिएको विवादहरुलाई निरुपण गर्न पाउने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा भिमाद नगरपालिका न्यायिक समितिले भने मेलमिलापलाई नै प्रमुख प्राथमिकतामा राखि विवादहरुको समाधान गर्ने प्रयत्न गरेको छ ।

५.२ उद्देश्य

न्यायिक समितिलाई संविधानले न्यायको पहुँच स्थानीय स्तरमै सुनिश्चित गर्ने अभिप्रायले अगाडि सारेको पाईन्छ । संविधान प्रदत्त यस अधिकारको प्रयोग गर्दै आफ्ना अधिकार क्षेत्रभित्रका विवादहरु छिटो ,सुलभ र सहज तरिकाले न्यायमा पहुँच स्थापित गर्दै तथा विवादका दुवै पक्षले जित महसुस हुने गरी मेलमिलापलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखि न्याय सम्पादन गर्नु भिमाद नगरपालिका न्यायिक समितिको उद्देश्य रहेको छ ।

५.३ आ.व ०७७/०७८ का गतिविधिहरु

विश्वव्यापी रुपमा मानव जगत्कै लागि अभिशाप र चुनौतीको रुपमा देखा परेको कोरोना भाईरस (कोभिड १९) बाट न्यायिक समितिबाट सम्पादन हुने कार्य समेत यस आर्थिक वर्षमा अलग रहन सकेन । सोही कारण समेत विगतका वर्षहरुको तुलनामा भिमाद नगरपालिका न्यायिक समितिमा प्राप्त भएका निवेदन तथा फछ्छ्यौट को संख्यामा कमी आएको छ । यस आर्थिक वर्षमा सम्पादित कार्यविवरण तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	मुद्दाको विवरण	बाटो सम्बन्धी	लेनदेन	साँघ सिमाना जग्गा सम्बन्धी	माना चामल	घर बहाल	पारिवारिक वेमेल र गाली बेइज्जती	जम्मा
१	जम्मा निवेदन	६	३	११	१	२	८	३१
२	समाधान भएका	४	२	९	०	२	६	२३
३	मेलमिलाप	४	२	९	०	२	६	२३
४	फैसला	०	०	०	०	०	०	०
५	तामेली	२	१	२	१	०	१	७
६	दरपीठ						१	१

- जम्मा प्राप्त निवेदन संख्या : ३१
- समाधान भएका विवाद संख्या : २३
- फैसला : ०
- तामेलीमा रहेको : ७
- दरपीठ गरिएको : १
- न्यायिक समितिको बैठक संख्या : २५

५.४ कार्यसम्पादनका समस्याहरू

- दक्ष जनशक्तिको अभाव,
- निर्णय कार्यान्वयनमा समस्या,
- न्यायिक समितिका कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धमा सर्वसाधारण लाई पर्याप्त जानकारी नहुनु,
- कानुनी रूपमा नै न्यायिक समिति संयोजक एवं समितिका सदस्यहरूको कार्यकारिणी अधिकार र न्यायिक अधिकार कुन कुन अवस्थामा के कसरी फरक तरिकाले प्रयोगमा ल्याउने भन्नेमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनकै व्यवस्थाहरू द्विविधात्मक हुनु,
- न्युनतम न्यायको मान्य सिद्धान्त साथै मुलुकी संहिता तथा नेपाली कानूनका अतिरिक्त अन्तराष्ट्रिय न्यायिक समितिहरूको बारेमा समितिलाई पर्याप्त प्रशिक्षण नहुनु,
- बजेटको कमी ।

५.५ समस्या समाधानका उपायहरू

न्यायिक समितिको औचित्य पुष्टिका लागि समिति आफ्नो कामबाट मुल रूपमा जिम्मेवार रहेतापनि यो संवैधानिक,लैङ्गिक समानता , सामाजिक न्याय विषय समेत भएकाले सुशासन र दिगो विकासका लक्ष्यको अंशको रूपमा समेत आत्मसात् गरि स्थानिय तहले नै यसको अपनत्व ग्रहण गर्नु जरुरी छ । न्यायिक समितिमा न्युनतम न्यायको मान्य सिद्धान्तको ज्ञान वृद्धि गरिनु का साथै मुलुकी संहिता तथा नेपाली कानूनका अतिरिक्त अन्तराष्ट्रिय न्यायिक समितिहरूको बारेमा यस समितिलाई जानकारी हुन अत्यन्तै जरुरी छ । आफ्नो पालिका बाट प्रदान गरिने न्याय सेवा सम्बन्धमा सर्वसाधारणहरूलाई जानकारी गराउन तथा मेलमिलापकर्ताहरूलाई समेत आवश्यक प्रशिक्षण दिनु जरुरी रहेको छ । साथै यसको सशक्तिकरणका लागि आवश्यक योजना र कार्यक्रम सहितको बजेट विनियोजन जरुरी रहेको छ ।

५.६ निष्कर्ष

न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार भित्रका विवादहरू छिटो, सहज तथा स्थानीय जनतालाई व्ययभार कम हुने गरी निरूपण गर्नु सो समितिको संवैधानिक दायित्व हो । न्यायिक विवेक तथा निष्पक्षताको गुणको उच्चतम प्रयोग गर्दै जनविश्वास रहने गरी न्याय निरूपण गर्दै जनविश्वास जित्नका लागि न्यायिक समिति मात्र नभई स्थानीय सरकार नै यसका लागि पर्नु अपरिहार्य देखिएको छ ।

६. नापी शाखा

६.१ पृष्ठभूमि

भिमाद नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न प्रकृतिका जग्गाहरूको मापन ,हकभोग ,साँध सिमाना तथा स्वामित्व सम्बन्धमा कुनै अस्पष्टता भई स्पष्टता कायम गर्नुपर्ने भएमा सो को नापजाँच तथा अन्य कार्य गर्ने प्रयोजनका लागि भिमाद नगरपालिकामा हाल १ जना अमिन कर्मचारी नियुक्त गरि कार्य सम्पादन गरिएको छ ।

६.२ कार्यक्षेत्र

भिमाद नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न प्रकृतिका जग्गाहरुको आधुनिक तथा त्रुटिरहित तरिकाले जिल्ला सदरमुकाममा रहेको नापी कार्यालय समेतको सहयोगमा आवश्यक मापन तथा प्रकृति अनुसार बर्गीकरण गर्ने तथा सो को उपभोगका क्रममा भएको समस्याहरुलाई समाधान गर्नका लागि निजी जग्गाको हकमा नियमानुसारको राजस्व लिई सहज,सुलभ हिसावले क्षेत्रफल तथा सिमाना छुट्याउने तथा सार्वजनिक प्रति जग्गाको हकमा मापन गरि अतिक्रमण हुन नदिई सो को संरक्षण गर्ने यस शाखाको मुख्य उद्देश्य एवम् कार्य रहेको छ।

६.३ आ.व ०७७/०७८ को मा सम्पादित कार्यहरुको अवस्था

सि.नं.	विषय	संख्या	कैफियत
१	घर नक्सा सम्बन्धी विवाद	३८	
२	बाटो सम्बन्धी विवाद	२७	
३	कुलो सम्बन्धी विवाद	१७	
४	पति वा सार्वजनिक जग्गा सम्बन्धी	११	
५	निजी जग्गासम्बन्धी निवेदन	६१	
६	नदी, खोला अतिक्रमण तथा घाट लगाउने प्रयोजनार्थ नापजाँच	४	
७	वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि नापजाँच	वडा नं. ३, ४, ५ र ८	
८	न्यायिक समितिमा परेका निवेदन उपर स्थलगत नापजाँच गरी प्रतिवेदन पेस	२३ वटा	

६.४ समस्याहरु

- जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा नभएको अव्यवस्थित बसोवास मापन गर्न कठिन,
- सिमित जनशक्तिले धेरै कार्य गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्थाले कतिपय अवस्थामा सेवा प्रवाहमा ढिलाई हुन गएको,
- जग्गा मापन गर्न जाँदा सँधियार अनुपस्थित हुने तथा नापजाँचका लागि आवश्यक कागजपत्र कार्यालयमा नहुनु,
- मापनका हिसावले जग्गाको भुवनोटका कारण समयमा कार्य सम्पन्न गर्न नसकिएको ।

६.५ समस्या समाधानका उपायहरु

- आवश्यक संख्यामा कर्मचारीको व्यवस्थापन मिलाउने,
- आवश्यक उपकरण तथा कागजपत्रहरुको उपयुक्त प्रवन्ध गर्ने,
- नापी विभागको सहयोगमा पुनःनापी गर्ने,
- अदालतमा विचाराधिन जग्गा सम्बन्धमा के गर्न भन्ने सम्बन्धमा सरोकारवालाहरु विच सहमति गर्ने ।

६.६ निष्कर्ष

भिमाद नगरपालिका भित्रका विभिन्न प्रकारका जग्गाहरू आधुनिक प्रविधिको प्रयोग मार्फत नापजाँच गरि सो सम्बन्धमा भएका समस्याहरू समाधानका कार्य गर्नु नगरपालिकाको दायित्व हो । यसका लागि नगरपालिका मात्रै नभई यहाँका सम्पूर्ण राजनितिक दल ,पेशा व्यवसायी ,विधार्थी एवं सम्पूर्ण जनताको सहयोग हुनु जरूरी देखिन्छ ।

७. पूनर्निर्माण शाखा

२०७२ सालको महाभूकम्पबाट घर क्षति भएका निजी आवासहरू मध्ये आंशिक क्षति भएको हरूको मर्मत एवं पूर्ण क्षति भएकाहरूको पुनर्निर्माण गरी नागरिकको बासको सुनिश्चितता गर्नका लागि स्थापना भएको पुनर्निर्माण प्राधिकरण अन्तरगत भिमाद नगरपालिकाभित्र कार्य गर्ने गरी स्थापना भएको यस शाखाबाट हालसम्म सम्पादन भएका कार्यहरूको प्रगति स्थिति देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

बडा न.	जम्मा लाभग्राही	अनुदान सम्झौता	सम्झौता गर्न बाकि	प्रथम किस्ता प्राप्त	दोश्रो किस्ता प्राप्त	तेश्रो किस्ता प्राप्त	निर्माण सम्पन्न घरहरू	प्राविधिक पुगनु अगाडि बनेका घर हरू	घर नबनाउने
१	१४९	१४१	८	१४०	१३१	१२९	३५	२७+१	९
२	५७	५७	०	५७	५४	५४	२७	१३	३
३	९६	८६	१०	८६	७४	७४	५८	७	१२
४	१५०	१२८	२२	१२९	१०७	१०५	५४	८	२२
५	५२	४६	६	४५	४०	४०	१८	८	५
६	१६	१६	०	१६	१५	१४	१०	२	१
७	११४	९९	१५	९९	९६	८५	४३	२+१	३
८	१८४	१६६	१८	१६४	१३८	१३३	८४	६	२६
९	३०७	२६०	४७	२५७	२२०	२२०	१३५	१७	३७
जम्मा	११२५	९९९	१२६	९९३	८७५	८५४	४६४	६१	११८

परिच्छेद ४ : वडा कार्यालयहरूको प्रगति

भिमाद नगरपालिकाको राजनैतिक विभाजन अनुसार ९ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । वडा कार्यालयहरूले जनताका दैनिक सरोकारित विषयहरू घटना दर्ता, सिफारिस लगायत विकास निर्माणका कार्यहरू सम्पादन गर्ने गर्दछन् । यस परिच्छेदमा वडाको भौगोलिक, सामाजिक एवम् जनसांख्यिक अवस्थासहितको परिचय, आ.व. २०७७।०७८ मा प्रवाह गरिएको सेवाको स्थिति, विकास निर्माण र कार्यक्रम कार्यान्वयनका प्रगतिको अवस्था प्रस्तुत गरिएको छ । यसैगरी कार्यक्रम कार्यान्वयनका उद्देश्य, कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार, कार्यक्रमअनुसारको भौतिक एवम् वित्तीय प्रगति, कार्यक्रम कार्यान्वयन एवम् सेवा प्रवाहका क्रममा गरीएका असल अभ्यास, आइपरेका समस्या तथा समाधानका उपायहरूसमेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. १ नं. वडा कार्यालय

१.१ पृष्ठभूमि

१.१.१ वडा नं. १ को संक्षिप्त परिचय

विश्व मान चित्रमा यो भिमाद नगरपालिका वडा नं. १ २७.९१ डिग्री देखि २७.९७ डिग्री सम्मको उत्तरी अक्षांस र ८३.९७ डिग्री देखि ८४.०२ डिग्री पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएर रहेको छ । यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. १ पूर्वमा भिमाद नगरपालिका वडा नं.२ अरुणोदय र माझकोट,पश्चिममा हरिनास गाउँपालिका स्याङ्गजा जिल्ला,उत्तरमा अरुणोदय, दक्षिणमा घिरिङ गाउँपालिका पर्दछ । ९ वटा वडाहरू विभाजित गरी प्रशासनिक कार्यलय साविक किहुँ गा.वि.स वडा नं. ४ काहुले देखि कार्यलयबाट सेवा प्रवाह हुने गरेको छ ।

भिमाद नगरपालिका हुनु भन्दा अगाडि किहुँ गा.वि.स.को नामाङ्कनमा चिनिन्थो । यस गा.वि.स नामाकरण कसरी आएको भन्ने एकिन र तथ्य जानकारी काही नभेटिए पनि यस क्षेत्रभित्रका किंवदन्ति, जनश्रुतिका भनाईलाई आधार मान्ने हो भने यस क्षेत्र वरपरका डाडामा गुरुङ्गहरूको बसाई रहेको र यहाँ प्रशस्त पानी पाइने भएकोले गुरुङ भाषामा पानीलाई क्यु भनिने हुदाँ पछि सो शब्द अपभ्रंस भई किहु भएको एकथरी मानिसहरूको विचार रहेको छ भने अर्कोथरी मानिसको विचार अनुसार यस क्षेत्रमा किहुँ काफल प्रशस्त पाईने हुदाँ त्यसैको नामबाट यस क्षेत्रको नाम किहू रहन गएको भन्ने भनाई स्थानिय स्तरमा सुनिन्छ । र हाल संघिय संरचनाको निर्धारण भए पश्चात गजरकोट गा.वि.स वडा नं.९ र साविक किहू गा.वि.स १-९ समावेश गरी भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ को स्थापना भएको हो ।

१.१.२ क्षेत्रफल तथा भौगोलिक अवस्थिति

भिरालो धरातलिय स्वरूपले बनेको यस वडा कार्यलय समूद्र सतहबाट ४१७.६१ मिटर देखि ११२० मिटर सम्मको उचाईमा फैलिएर रहेको छ । कूल क्षेत्रफल करिब १८.८३ वर्ग किलोमिटर मा यस वडा कार्यलय रहेको छ ।

कृषि भूमि ६४.९६%

जंगल क्षेत्र २८.२९%

झाडी, बूट्यान र चरन क्षेत्र ५.७८%

खोलानाला,अवास तथा अन्य क्षेत्र ०.९७%

१.२ उद्देश्य

आ.ब. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ बाट प्रवाह हुने सबै कार्यक्रमहरूको कार्यन्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका प्रमुख उद्देश्य निम्ननुसार छन ।

१. वडा नं.१ को सेवा प्रवाहको विशेष जानकारी दिनु,

२. आ.ब. २०७७/०७८ मा सन्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको अवस्था बारे तत्कालिन बोध गराउनु,

३. नगरबाट वडामा उपलब्ध भएका सूचना प्रतिनिधी, टोल संयोजक तथा प्रत्यक्ष स्थानिय सँग सूचना प्रवाह गराउनु,

१.३. विद्यमान अवस्था

जनसंख्या तथा साक्षरता सम्बन्धी विवरण

भिमाद नगरपालिकाको नगर प्रोफायल २०७७ अनुसार यस नगरपालिकाको जनसंख्या तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरण देहाय अनुसारको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका १: नगरपालिकाको घरघुरी संख्या, जनसंख्या तथा साक्षरता सम्बन्धी विवरण २०७७

वडा	घरघुरी संख्या	जनसंख्या			५ वर्षमाथिको जनसंख्या			साक्षरता (५*वर्ष)		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	८१९	१९७१	२१०१	४०७२	१८५४	१९७७	३८३१	७६.७	८६.१	८१.६

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. १मा मगर समूदायको बाहुल्यता रहेको छ । कूल जनसंख्याको आधारमा ३३.८० प्रतिशत मगरहरू रहेका छन् । त्यस्तै बाहुन २८.७८ प्रतिशत,क्षेत्री ०.२४ प्रतिशत, कामी ७.२३ प्रतिशत, दमै ७.५१ प्रतिशत, सार्की १०.४८ प्रतिशत, मुस्लीम १०.१६ प्रतिशत, घर्ती १.८० प्रतिशत यसरी बसोबास गर्ने विभिन्न जातिका मानिसहरू रहेका छन् ।

१.४ वार्षिक आम्दानी वार्षिक आम्दानी विवरण

१.४.१ मासिक आम्दानी विवरण (एकमुष्ट)

क्र.स.	महिनाको नाम	आम्दानी रकम रु.
१	साउन	९६९०
२	भदौ	५२९०

क्र.स.	महिनाको नाम	आम्दानी रकम रु.
३	असोज	११,२४०
४	कार्तिक	२५०००
५	मंसिर	१४४२०
६	पुस	२६१९०
७	माघ	३२३८०
८	फागुन	२०,८३०
९	चैत्र	१९९९०
१०	बैशाख	१५१५०
११	जेठ	९००
१२	असार	५६००
	जम्मा	१,८६,६८०

१.४.२ आ.ब. २०७७/०७८ को शिर्षक अनुसार बार्षिक आम्दानी

महिना	व्य.घटना	सिफारिस	नाता प्रमाणित	निवेदन	जम्मा
साउन	५५०	५८१०	३२२०	११०	९६९०
भदौ	७५०	४०००	५००	४०	५२९०
असोज	१००	१०,०००	१०००	१४०	११२४०
कार्तिक	२५०	२३९००	५००	३५०	२५०००
मंसिर	१२५०	९९००	३०००	२७०	१४४२०
पुस	१२५०	२२६००	२०००	३४०	२६१९०
माघ	१९००	२८३००	२०००	१८०	३२३८०
फागुन	११५०	१८५३०	१०००	१५०	२०८३०
चैत्र	१९५०	१६४७०	१५००	७०	१९९९०
बैशाख	२३०००	१२७५०	०	१००	१५१५०
जेठ	२००	७००	०	०	९००
असार	८००	४८००	०	०	५६००
जम्मा	३३१५०	१५७७६०	१४७२०	१७५०	१८६६८०

१.५ सेवा प्रवाह

१.५.१ सामाजिक सुरक्षा भत्ता विवरण

क्र.सं	अवधि	लाभग्राही संख्या	रकम निकासा
१	प्रथम चौमासिक	५६८	५०४९६८३
२	द्वितीय चौमासिक	६८४	५९८९८०८
३	तृतीय चौमासिक	७०६	६५१४२५१
जम्मा			१७५५३७४२।

१.५.२ घटना दर्ता विवरण

क्र.सं	घटना दर्ता विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	जन्म	४१	४७	८८
२	मृत्यु	२१	३२	५३
३	सम्बन्ध बिच्छेद	६	६	६
४	विवाह	३३	३३	३३
	बसाईसराइ	आएको ७	गएको १५	२२

१.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरु

- नगरसभाबाट स्वीकृत वार्षिक नगर विकास योजना,
- नगर कार्यपालिकाको निर्णय,
- वडा समितिको निर्णय,
- सम्झौता, अनुदान निकासा, अनुदान, अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रगतिको आधारमा फछ्यौट ।

१.७ योजना अनुसार विनियोजित बजेट र खर्च रकम

आ.व. : २०७७/७८ भिमाद नगरपालिका वडा नं.१

८०४३८४०२२०१ भिमाद नगरपालिका वडा नं.१

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	सिद्धार्थ मा बि प्रवेशद्वार ढलान तथा गेट निर्माण	५,००,०००	४,८७,५००	९७.५०	१२,५००
२	नेपाली गाउँ आमा समुह भवन मर्मत	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३	उडसिङ्ग आमा समुह कृषी तालिम भवन परिसर व्यवस्थापन	३,००,०००	३,००,०००	१००	०
४	ईन्द्र चोक दलित सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३,००,०००	२,७९,५३२	९३.१८	२०,४६८
५	ज्ञानज्योती प्रा वी गेट निर्माण तथा फर्निचर व्यवस्थापन	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
६	शिवज्योती महिला समुह भवन निर्माण	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
७	गाडाबार जलौदि गोरेटो बाटो निर्माण योजना	५०,०००	४८,२२०	९६.४४	१,७८०
८	उडसिङ्ग डुम्रे नाला निर्माण योजना	५०,०००	४६,६३१	९३.२६	३,३६९
९	आम भन्ज्याङ्ग जोर्ते फालढुङ्गा मोटरमार्ग मर्मत योजना	१,००,०००	८५,३५३	८५.३५	१४,६४७
१०	ठन्डिसा खनालडाँडा गोरेटो बाटो निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
११	थुम्की पुलामी डाँडा गोरेटो बाटो निर्माण योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
१२	मुल खोल्सा ठुलाखेत चामबोट कृषी मार्ग निर्माण योजना	२,००,०००	१,८०,७०८	९०.३५	१९,२९२
१३	आधामारा बाटो बिस्तार योजना	३,००,०००	३,००,०००	१००	०
१४	कवरस्थान जाने नयाँ मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	९१,२५०	९१.२५	८,७५०
१५	अर्चले देखी लामबोट सम्म नयाँ मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००	२,००,०००	१००	०
१६	आमा ढाला ठोके नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	१,८२,०७२	९१.०४	१७,९२८
१७	भैरव थान मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
१८	जुकेपानी देउराली मोटरमार्ग मर्मत योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
१९	आधामारा कृषी मोटरमार्ग निर्माण योजना	२,००,०००	१,९३,३६५	९६.६८	६,६३५
२०	जलौदि सिसाखानी मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	२,००,०००	१००	०
२१	लेदी जलुके कृषी मार्ग स्तरोन्नती	७५,०००	७३,१२५	९७.५०	१,८७५
२२	बेल डाँडा लाहालाङ्ग रघुखोला नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
२३	खाल्टे बरडाँडा मोटरमार्ग योजना	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
२४	डाँडा गौरी सडक मर्मत योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
२५	उडसिङ्ग चनौटे कुलाङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००	१,९०,१५५	९५.०८	९,८४५
२६	बडर भन्ज्याङ्ग मैदान कुलाङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,४८,२३६	८२.७५	५१,७६४
२७	बेसार डाँडा कृषी मार्ग	२,००,०००	१,६८,३६३	८४.१८	३१,६३७
२८	बेसारडाँडा कृषी मार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
२९	हाडिबन बाह्रबिसे मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	८५,१६३	८५.१६	१४,८३७
३०	वडहरभन्ज्याङ्ग मैदान कुलाङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
३१	अर्चले देखी लाम्बोट सम्म नयाँ मोटरमार्ग निर्माण योजना	५०,०००	४३,७५०	८७.५०	६,२५०
३२	तल्ला डिहि थाम डाँडा मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०	३,७५०
३३	बोमा भानिखर मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३४	टारी डिहि मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,००,०००	५१,७१६	५१.७२	४८,२८४
३५	लिङ्गलिङ्ग कोट मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
३६	बोमा सुनारगाउँ गोरेटो बाटो निर्माण योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
३७	सोति कोच लेदि कृषी मार्ग निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
३८	वडा समितिको निर्णयानुसार वडा अन्तर्गतका शाखा सडकहरु मर्मत योजना	४,५०,०००	३,५४,२६५	७८.७३	९५,७३५
३९	थिदु डुम्रे बेलडाँडा मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४०	छाप डाँडा सडक नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४१	हुक्का आधामारा सडक मर्मत योजना	२,००,०००	१,८७,०३७	९३.५२	१२,९६३
४२	पोखरी गैह्री मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,५०,०००	१,३२,७७४	८८.५२	१७,२२६
४३	जलौदी सिसाखानी मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,००,०००	९२,५००	९२.५०	७,५००
४४	पानि घट्ट जाने बाटोमा नाला बिस्तार योजना	१,००,०००	९०,९७०	९०.९७	९,०३०
४५	गरगरे गोरेटो बाटो मर्मत योजना	५०,०००	४४,८४६	८९.६९	५,१५४
४६	उब्दी सुनार गाउँ मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
४७	आमबोटे कुलो मर्मत योजना	१,००,०००	८९,४८६	८९.४९	१०,५१४
४८	भंगेरी कुलो निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४९	लाहालाङ्ग कुलो निर्माण योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
५०	धौलो कुलो निर्माण योजना	१,००,०००	८८,३७४	८८.३७	११,६२६
५१	उब्दी माथिल्लो कुलो निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
५२	भुल्के कुलो मर्मत योजना	५०,०००	४७,८९३	९५.७९	२,१०७
५३	उब्दी तल्लो कुलो निर्माण योजना	२,००,०००	१,८५,५३५	९२.७७	१४,४६५
५४	लाङ्गलादी कुलो मर्मत योजना	५०,०००	४७,५००	९५.००	२,५००
५५	ललाती कुलो मर्मत योजना	५०,०००	५०,०००	१००	०
५६	खत्रेनि खानेपानी धारा मर्मत योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
५७	खनालडाँडा थामडाँडा खानेपानी मर्मत	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
५८	कटुस धारा खानेपानी धारा मर्मत तथा सडक विस्तार	१,५०,०००	१,४२,२१७	९४.८१	७,७८३
५९	आलेधारा बडहरभन्ज्याङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना	१,००,०००	०	०.००	१,००,०००
६०	थिदु गैह्रि स्वाँरा खानेपानी टंकी निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४५,३४५	९६.९०	४,६५५
६१	पुरन्डिहि खानेपानी टंकी निर्माण योजना	५०,०००	४८,०६२	९६.१२	१,९३८
६२	राङ्गसिदि खानेपानी मर्मत योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
६३	मैदान खानेपानी धारा व्यवस्थापन योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
६४	थिदु गैह्रिस्वाँरा खानेपानी तारबार	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
६५	भुल्के पँधेरो मर्मत योजना	५०,०००	४८,३११	९६.६२	१,६८९
६६	मैदान खानेपानी धारा व्यवस्थापन योजना	१,००,०००	९५,०००	९५.००	५,०००
६७	आलेधारा बडरभन्ज्याङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजनाको टंकी निर्माण	१,००,०००	९३,६५५	९३.६६	६,३४५
६८	थिदु शिवालय मन्दिर मर्मत योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
६९	महाकाली, महालक्ष्मी, महासरस्वती मन्दिरको मुर्ति खरिद तथा संरचना निर्माण योजना	८,००,०००	७,८०,०००	९७.५०	२०,०००
७०	वडा समितिको निर्णयानुसार सडक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३,००,०००	२,६८,१४३	८९.३८	३१,८५७
७१	ओम शान्ति शिवालय मन्दिर मर्मत योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
७२	नेवार गुठि मन्दिर निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
७३	शिव शक्ति सामुदायिक बनमा मुर्ती खरिद तथा संरचना निर्माण	६,००,०००	५,८५,०००	९७.५०	१५,०००
७४	अकला देवी मन्दिर कम्पाउन्ड तथा माछापोखरी निर्माण योजना	१,५०,०००	१,३३,१९८	८८.८०	१६,८०२
	जम्मा	१,१७,७५,०० ०	१,१०,१९,०००	९३.५७	७,५६,०००

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ मा आ.ब.२०७७/०७८ को आठौं नगरसभाबाट अधुरो तथा काम सम्पन्न हुन बाँकी रहेका योजनाहरुलाई थप विनियोजित बजेट बाट भौतिक विकासमा निरन्तरतालाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नयाँ योजना थप/साविक शिर्षकमा थप

क्र.स.	योजनाको नाम	हाल विनियोजित बजेट	साविक शिर्षकमा रहेको बजेट	कुल जम्मा रु.
१	टारी डिही मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक	१००,०००	०.०	१००,०००
२	पोखरी गैह्री मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक	१५०,०००	०.०	१५०,०००
३	उडसिङ्ग डुम्रे नाला निर्माण	५०,०००	०.०	५०,०००
४	भुल्के कुलो मर्मत योजना	५०,०००	०.०	५०,०००
५	धौलो कुलो निर्माण योजना	१००,०००	०.०	१००,०००
६	डाडागौरी सडक मर्मत योजना	१००,०००	०.०	१००,०००
७	लाडलादी कुलो मर्मत योजना	५०,०००	०.०	५०,०००
८	थिदु गैरीस्वरा खानेपानी तारवार	५०,०००	०.०	५०,०००
९	आलेधारा वडरभन्ज्याङ खानेपानी लिफ्टिङ	१००,०००	०.०	१००,०००
१०	खनालडाडा थामडाडा खानेपानी मर्मत	१००,०००	०.०	१००,०००
११	ज्ञानज्योति प्रावि घेरावार	१००,०००	०.०	१००,०००
१२	खाल्टे वरडाडा मोटरमार्ग	१५०,०००	०.०	१५०,०००
१३	लेदी जलुके कृषि मार्ग स्तरोन्नती	७५,०००	०.०	७५,०००
१४	शिवज्योति महिला समूह भवन निर्माण	३००,०००	०.०	३००,०००
१५	नेपाली गाउँ आमा समूह भवन निर्माण	१००,०००	०.०	१००,०००
१६	सिद्धार्थ मावि प्रवेशद्वार ढलान/गेट निर्माण	५००,०००	०.०	५००,०००
१७	आधामारा बाटो विस्तार	३००,०००	०.०	३००,०००
१८	अर्चलेदेखि लाम्बोट सम्म नयाँ मोटरमार्ग निर्माण योजना सि.न.३ मा थप	५००,०००	२००,०००	५००,०००
१९	वडरभन्ज्याङ मैदान कुलाङ मोटरमार्ग स्तरोन्नती सि.न.२० मा थप	३००,०००	३००,०००	६००,०००
२०	जलौदी सिसाखानी मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना सि.न.१४मा थप	१००,०००	२००,०००	३००,०००
२१	वेसारडाडा कृषि मार्ग सि.न.२२मा थप	१००,०००	२००,०००	३००,०००
२२	मैदान खानेपानी धारा व्यावस्थापन सि.न.४४ मा थप	१००,०००	१००,०००	२००,०००
	कुल जम्मा	३,०२५,०००	१,०००,०००	४,०२५,०००

१.८ लागत सहभागिता तर्फका योजनाहरू

भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ मा लागत सहभागिताको आधारमा बनेका भौतिक पूर्वाधार निर्माण तर्फका योजनाहरू निम्ननुसार छन् ।

१. ६०/४० मा मेलमिलाप आमा समूह भवन निर्माण
२. शिव ज्योति आमा समूह भवन डुम्रीवेशी
३. बौद्ध बिहार ट्रेस भवन

१.९ नगर गौरव तर्फका योजनाहरू

नगरपालिका केन्द्रबाट यस भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ मा नगरगौरव तर्फका सम्पन्न भएका पूर्वाधार योजनाहरू

१. साविक किहुँ गा.वि.स.वडा नं.६ दर्काङ्गमा सँस्कृती संरक्षण बाजा खरिद रु १५०,००० ।
२. सतिकोट पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम ।

१.१० असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्क कार्यक्रमहरू

- जनता र जनप्रतिनिधि बिच सामूहिक छलफल कार्यक्रम,
- सेवाग्राही सँग नरम भाषाको प्रयोग सँगै सेवा प्रदान,
- वडाको पायक पर्ने तथा टोल टोलमा गएर सामाजिक भत्ता वितरण,
- सम्बन्धित मानिस सामाजिक भत्ता लिन उपस्थित हुन नसके जनप्रतिनिधी र संरक्षकको रोहबरमा भत्ता वितरण,
- अनलाइन घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुचारु,
- विभिन्न संचारका माध्यम बाट वडामा प्राप्त भएका सूचना जनता सँग समक्ष पुर्याउनु,
- कम्प्युटरबाट नै प्रवाह गरी सेवा उपलब्ध गराउने,
- अपङ्गता भएको मानिसहरूलाई बाखा पैचो कार्यक्रम,
- प्रत्यक्ष रुपमा वडा कार्यलयमा गई उपमेयर विपन्न असहाय,अशक्त तथा एकल महिला मौरी घर वितरण,
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा स्थानिय व्यक्तिबाट नै गोरेटो बाटो निर्माण,
- दलित महिलाहरूलाई सचेतना तथा उद्यमशिल ३ महिने सिलाई कटिङ्ग तालिम उपलब्ध ।

१.११ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- जनप्रतिनिधिको रोहबरमा सबै टोल विकास संस्थाहरूमा उपभोक्ता समिति गठन हुनु,
- विभिन्न शिर्षकमा विनियोजन भएका बजेटले भौतिक पूर्वाधारमा विकास हुनु,
- छिटो छरितो स्वच्छ निष्पक्ष पारदर्शि सेवा निरन्तरतामा सेवा पुग्नु,
- अनलाइनलाई विशेष प्रथामिकता दिदै सेवा प्रवाह हुनु,
- राहत वितरण कार्यक्रम,
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारी बिच मासिक बैठक तथा छलफल,

- सार्वजनिक स्थलमा सार्वजनिक शौचालय तथा प्रतिकालय निर्माण,
- स्थानियको जनगुनासोलाइ सुनिचित गरी भौतिक पूर्वाधार उपलब्ध गराउने,
- विनियोजन भएका बजेटहरु वडामा नै सार्वजनिकरण हुने ।

१.१२ निष्कर्ष

कोभिड १९ कोरोना भाइरसको महामारी तथा विषाम परिस्थितीका बाबजुद पनि आ.ब.२०७७/०७८को वार्षिक कार्यक्रमको योजना वडागत रुपमा अत्ति नै राम्रो रहयो । भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरुका बारेमा जानकारी प्राप्त हुने हुनाले वडमा संचालित कार्यक्रमको समीक्षा सूधार,समायोजन वा परिवर्तन गर्न नयाँ योजना आर्थिक वर्षाको सुरुवात सगै कार्यान्वयन भएका योजनाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिनु,स्थानिय स्तरमा उपलब्ध हुने स्रोत र साधानको परिचालन गर्नु,सामाजिक तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमको प्रवद्वन गर्नु सके अझै नितीगत कार्यक्रम कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता बढदै जाने देखिन्छ । भिमाद नगरपालिका वडा नं.१ मा कृषियोग्य जमिन प्रशस्त भएकोले व्यवसायिक कृषकहरुलाई पहिचान गरी व्यवसायिकीरणमा उत्प्रेरण गराउन सक्ने र स्थानिय स्तरमा उत्पादनको उपभोग,संकलन प्रशोधन तथा प्रवधर्नको लागि व्यवस्थापन गरी लघु उद्यम स्थापना गरेमा कृषकलाई राम्रो फलदायी तथा सेवामा पहुँच हुने बिदेशमा बेचिएका परिश्रमको सहिसदुपयोग हुने देखिन्छ । यसै गरी बिषयगत बस्तुहरुको अवलम्बन तथा सहि मूल्यांकन निष्कर्ष भए "समृद्ध नेपाल सुखि जनता " हुने छन र चाहे जति नतिजाको अपेक्षा रहने विश्वस्त देखिन्छ ।

२. २ नं. वडा कार्यालय

२.१ पृष्ठभूमि

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ भिमाद नगरपालिकाको कार्यालयवाट पश्चिम भागमा पर्दछ । साविक अरुणोदय गा वि स को सवै वडा हरु यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ मा पर्दछन् । २७ डिग्री ९४ मिनेट उत्तरी अक्षांस देखि २८ डिग्री उत्तरी अक्षांस तथा ८३ डिग्री ९८ मिनेट देखि ८४ डिग्री ०७ मिनेट पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । पुर्वतर्फ भिमाद नगरपालिकाको वडा नं ६ पश्चिममा भिमाद वडा नं १ र स्याङजा हरिनास गाँउपालिका उत्तरमा भिमाद न पा वडा नं ९ र स्याङजा जिल्लाको हरिनास गा पा तथा दक्षिणमा भिमाद न पा वडा नं ४ र घिरिङ गा पा पर्दछ । समुन्द्रि सतहदेखि १३४० मिटर को उचाइसम्म अवस्थित छ । यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ को कार्यालय टेक्रेमा रहेको छ । जनतासंग सरकारलाई जोड्ने अग्रक्षेत्रमा रहेको यस कार्यालयवाट निरन्तर रुपमा सेवाग्राहिको माग र सुविधालाई ध्यानमा राखी विभिन्न सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । मुस्कान सहितको सेवालाई जोड दिदै यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ मा सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो पारदर्शि र प्रविधिमैत्री बनाउदै सुशासन तथा विद्युतिय शासन जोड दिदै लगिएको छ । योजना पुर्वाधार विकास घटनादर्ता सामाजिक सुरक्षा नागरीकता सिफारिस लगायत अन्य सिफारिसहरु यस वडा कार्यालयवाट हुने मुख्य सेवाप्रवाह हुन् । यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ मा यस भिमाद

नगरपालिकाअन्तर्गत वडा नं २ क्षेत्रमा सञ्चालन गरीएका कार्यक्रमहरूको प्रगति, गरीएका प्रयासहरू, कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू समावेश गरी यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२.२ उद्देश्य

आ.व. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिकामा वडा नं २ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- भिमाद नगरपालिका वडा नं २ को सेवा प्रवाहको जानकारी दिनु,
- आ.व. २०७७/०७८ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको भौतिक तथा आर्थिक प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु,
- भावी कार्यदिशा तय गर्न सहयोग गर्नु ।

२.३ विद्यमान अवस्था

२.३.१ जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

भिमाद नगरपालिकाको नगर प्रोफायल २०७७ अनुसार यस नगरपालिकाको जनसंख्या तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरण देहायअनुसारको तालिकामा देखाइएको छ :

तालिका १ : वडाको घरधुरी संख्या, जनसंख्या तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरण २०७७

वडा	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			५ वर्षमाथिको जनसंख्या			साक्षरता (५+वर्ष)		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
२	९९२	२४७९	२५५२	५०३१	२३५७	२४१०	४७६७	८०.६	९१.७	८६.२

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ मा ब्राह्मण मगर गुरुङ नेवार भुजेल कामी दमाइ सार्की जातीको बसोबास रहेको छ । ६० प्रतिशत भन्दा बढि मगर जातिको जनसंख्या रहेको छ । हिन्दु धर्मावलम्बीको संख्या ५०१७ रहेको छ । कोट वाराही पर्यटन पुर्वाधार रघु होमस्टे सिद्धगुफा जस्ता धार्मिक सांस्कृतिक महत्वका स्थलहरू रहेको छ ।

२.४ वार्षिक आम्दानी विवरण

२.४.१ महिना अनुसार एकमुष्ठ आम्दानी विवरण

क्र. सं.	महिना	आम्दानी रकम रु
१	साउन	१०८५०
२	भाद्र	५६४०
३	आश्विन	९२४०
४	कार्तिक	१०८००
५	मंसिर	३०२१०

क्र. सं.	महिना	आम्दानी रकम रु
६	पौष	२९९३०
७	माघ	४९९४०
८	फागुन	४८५५०
९	चैत्र	४२८४०
१०	वैशाख	२२०००
११	जेठ	०
१२	असार	२७३०
जम्मा		२६२७३०

२.४.२ शिर्षक अनुसार आम्दानी विवरण

क्र.सं.	शिर्षक	संख्या	जम्मा आम्दानी रकम
१	नागरीकता सिफारिस	१७०	३४०००
२	घटना दर्ता	२०७	१४४००
३	नाता प्रमाणित	४८	२४०००
४	घरबाटो सिफारिस	२१	१०५००
५	चारकिल्ला सिफारिस	२२	११०००
६	अन्य सिफारिस तथा निवेदन दस्तुर	३२९	१६८८३०
७	निशुल्क सिफारिस	५०७	०
जम्मा			२६२७३०

२.५ सेवा प्रवाह

२.५.१ सामाजिक सुरक्षा भत्ता विवरण

क्र सं	अवधि	संख्या	निकास रकम
१	प्रथम चौमासिक	४५५	४१०३८००
२	द्वितीय चौमासिक	६२२	५९८८३८०
३	तृतीय चौमासिक	६८२	६१९२८९२
जम्मा			१६२८५०७२

२.५.२ घटना दर्ता विवरण

क्र सं	घटना दर्ता विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	जन्म	६१	४४	१०५
२	मृत्यु	२७	१५	४२
३	बिवाह	३८	३८	७६

क्र सं	घटना दर्ता विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
४	बसाइसराइ	आएको ३	गएको १२	१५
५	सम्बन्ध बिच्छेद	७	७	७
	जम्मा			२०७

२.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरू

- वार्षिक नगर विकास योजनाको आधार,
- नगर कार्यपालिकाको निर्णयको आधार,
- वडा समितिको निर्णयको आधार,
- सम्झौता, अनुदान निकासा, अनुदान, अनुगमन मूल्यांकन तथा प्रगतिको आधारमा फछ्यौट ।

२.७ योजना अनुसार विनियोजित बजेट र खर्च रकम

आ.व. : २०७७/७८ बजेट उपशीर्षक : भिमाद नगरपालिका वडा नं.२

८०४३८४०२२०२ भिमाद नगरपालिका वडा नं.२

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	ज्ञानी आमा समुह भवन निर्माण योजना	३,००,०००	३,००,०००	१००	०
२	ज्ञानी आमा समुह अधुरो भवन निर्माण	२,००,०००	१,९४,७४५	९७.३७	५,२५५
३	प्रगतिशिल आमा समुह अधुरो भवन निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
४	अरुण महिला समाज भवन प्लास्टर तथा शौचालय निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
५	सिद्ध गुफा नमुना आमा समुह भवन तथा शौचालय निर्माण योजना	२,००,०००	१,९३,६७८	९६.८४	६,३२२
६	अकला प्रा बी गेट निर्माण योजना	१,००,०००	९३,४७९	९३.४८	६,५२१
७	फुलुनथान बाराही आमा समुह भवन तथा शौचालय निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
८	भवानी प्रगतिशिल आमा समुह भवन तथा शौचालय निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
९	जनहित आम समुह भवन निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,०४०	९७.३५	७,९६०
१०	जन जागृती टोल सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३,००,०००	२,८२,६५७	९४.२२	१७,३४३
११	टेक्रे पोखरी डाँडा फुचुङ्ग गोरेटो बाटो मर्मत योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१२	बगैँचा खुदेपानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	२,००,०००	९०,०४९	४५.०२	१,०९,९५१
१३	सिमलभन्ज्याङ्ग फुलुनथान खुदेपानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
१४	बडा समितिको निर्णयअनुसार बडा अन्तर्गत विभिन्न १४ वटा सडक मर्मत योजना	१०,००,०००	९,२१,९५५	९२.२०	७८,०४५
१५	तिन घरे गोफा सडक स्तरोन्नती	१,५०,०००	१,२७,१७०	८४.७८	२२,८३०
१६	सिद्धगुफा आँप स्वारा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
१७	बन्दिछाप मैदिखोला नयाँ ट्रयाक	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
१८	फुलपाते चौतारा देखी कोट बाराही मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	१,९४,३५४	९७.१८	५,६४६
१९	लहरे नैन डाँडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती तथा तारजाली व्यवस्थापन	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
२०	फुलवारी मार्ग संरक्षण योजना	२,००,०००	१,९४,७६७	९७.३८	५,२३३
२१	सम्धि मार्ग (जलौदी देखी कल्याण प्रा वी) स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,३०७	९७.४४	७,६९३
२२	गुरुङ्ग गाउँ देखी रिप हुँदै हरिनास ४ राम्चे जोड्ने मोटरमार्ग नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
२३	कुसुन्डे धरमपानी मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	३,००,०००	१००	०
२४	टेक्रे खहरे खोरिकमा मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,००,०००	९१,५८१	९१.५८	८,४१९
२५	धरिडाँडा गैहि छाँगा मोटर मार्ग नयाँ ट्रयाक	२,००,०००	२,००,०००	१००	०
२६	धरि डाँडा मोटरमार्ग बिस्तार तथा स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
२७	खुदेपानी बडहरभन्ज्याङ्ग मोटरमार्ग मर्मत सुधार (ह्युम पाइप)	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
२८	नमन थान देखी भि सि चोक मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०	३,७५०
२९	बिरबिरे घाट कर्लुङ्ग भित्री मोटरमार्ग योजना	५०,०००	४६,८६९	९३.७४	३,१३१
३०	रुक्सेदी मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४०,३८५	९३.५९	९,६१५
३१	धारादी मोटरमार्ग मर्मत योजना	२,००,०००	२,००,०००	१००	०
३२	रघु सिंचित मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०	३,७५०
३३	भक्कल बाँध कुलो निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
३४	मैदिखोला व्यवस्थापन	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
३५	सिंहाले कुलो मर्मत योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३६	धरमपानी खानेपानी मुल संरक्षण तथा टंकी घेराबार योजना	१,००,०००	८५,७०८	८५.७१	१४,२९२
३७	कोटथर सिमलधारा खानेपानी मर्मत सम्भार योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
३८	ज्यामिर्दी, नयादी पँधेरो मर्मत तथा अर्खल्दी पँधेरो सिंढि निर्माण योजना	१,००,०००	९६,४६९	९६.४७	३,५३१
३९	हैदगा लामिडाँडा २ वटा खानेपानी टंकी निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,०७९	९७.३६	७,९२१
४०	सिर्जनशिल खानेपानी व्यवस्थापन योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
४१	खोरिक्का खानेपानी अधुरो योजना निर्माण	१,००,०००	९०,८४९	९०.८५	९,१५१
४२	खोरिक्का रुपडाँडा खानेपानी व्यवस्थापन तथा टंकी निर्माण	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
४३	रुक्सेदी र धरिडाँडा खानेपानी योजना	५०,०००	४८,५६८	९७.१४	१,४३२
४४	हुग्दी खानेपानी व्यवस्थापन	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४५	गोकल्दी कुवा मर्मत एवम् पाइप व्यवस्थापन योजना	५०,०००	४८,५०५	९७.०१	१,४९५
४६	सालिमे मैदान खानेपानी मर्मत योजना	५०,०००	४८,६४७	९७.२९	१,३५३
४७	धनुवासे खानेपानी अधुरो योजना निर्माण	१,००,०००	८९,२१५	८९.२२	१०,७८५
४८	बिर्ता पानी खानेपानी टंकी मर्मत योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४९	छुर्मदी कर्लुङ्ग खानेपानी मर्मत योजना	५०,०००	४६,६२१	९३.२४	३,३७९
५०	खल्लुक बोटे देखी पोखरी डाँडा खानेपानी टंकी निर्माण योजना	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
५१	अजम्बरी खानेपानी योजना	५०,०००	३५,८२५	७१.६५	१४,१७५
५२	कोटबाराही मन्दिर खानेपानी टंकी निर्माण एवं शौचालय निर्माण योजना	४,००,०००	३,६२,५००	९०.६३	३७,५००
५३	चिसापानी खानेपानी टंकी निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
५४	पोखरिडाँडा खानेपानी अधुरो निर्माण योजना	५०,०००	४४,२९८	८८.६०	५,७०२
५५	कोटथर सिमलधारा अधुरो खानेपानी संरचना निर्माण	१,००,०००	९५,०००	९५.००	५,०००

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
५६	धारादी लछाङ्ग खानेपानी योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
५७	वडा समितिको निर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	५,००,०००	४,६०,७४०	९२.१५	३९,२६०
५८	मैदिखोला युवा क्लब खेलकुद मैदान व्यवस्थापन	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
५९	एकता टोल विकास र फुलवारी टोल विकासमा सडक बत्ती जडान कार्यक्रम	५,००,०००	४,८५,९७४	९७.१९	१४,०२६
६०	रघु चन्डी मन्दिर मर्मत योजना	१,००,०००	९६,७४७	९६.७५	३,२५३
६१	रातेपहार शिव पाञ्चायन मन्दिर निर्माण योजना	१,५०,०००	१,३२,२२५	८८.१५	१७,७७५
जम्मा		१,१८,००,०००	१,०८,७९,७५६	९२.२	९,२०,२४४

२.८ कार्यान्वयन हुन नसकेका योजनाहरू

क्र.सं.	योजनाको नाम	विनियोजित बजेट रु.	बाँकी रकम रु.
१	अन्तरे थर देखी माझथर जोड्ने सिंढी (फुलवारी मार्ग) निर्माण योजना	५०,०००	५०,०००
२	किहुँ प्रा वी खानेपानी व्यवस्थापन	२,००,०००	२,००,०००
३	कुखुराको दाना बनाउने मेशिन (५०% अनुदानमा)	१,००,०००	१,००,०००

२.९ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- जनता संग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम,
- मुस्कान सहितको सेवा प्रदान,
- वडाको पायक पर्ने स्थानबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रम,
- अनलाइन घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन,
- कम्प्युटर तथा सुचना प्रविधिको प्रयोग गरी सेवा प्रवाह ।

२.१० समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- जनप्रतिनिधिको रोहवरमा सबै टोल विकास संस्थाहरू गठन पुनर्गठन हुनु,
- भौतिक पूर्वाधार शिर्षकमा बजेट विनियोजन भइ वडाको विभिन्न ठाँउमा भौतिक पूर्वाधार विकास हुनु,
- छिटो छरितो स्वच्छ निष्पक्ष पारदर्शिता सेवा प्रवाह हुनु,
- अनलाइन तथा सुचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह गर्नु ।

२.११ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू

- कोभिडको कारण समयमै योजनाको रकम भुक्तानि नहुनु,
- उपभोक्ता समितिको सक्रियता कम हुनु,
- सेवाग्राही हरूमा सेवा प्रतिको ज्ञान कम हुनु,
- कर्मचारीको कमि तर कामको लोड बढी हुनु,

- प्रविधिको प्रयोगको ज्ञानमा भएको कमि ।

२.१२ समस्या समाधानका उपायहरू

- उपभोक्ता समितिलाई तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- थप कर्मचारी को व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

२.१३ निष्कर्ष

भिमाद नगरपालिकाको क्षेत्रफल को आधारमा तेस्रो ठुलो वडा यस भिमाद नगरपालिका वडा नं २ मा सेवाप्रवाहको क्षेत्रको अनुपातमा कर्मचारी संख्या न्युन रहेतापनि सेवा प्रवाहलाई गुणस्तर युक्त छिटो छरितो प्रभावकारी पारदर्शी बनाउदै आजको प्रविधिको युगमा प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह गर्नुनै आजको आवश्यकता हो । मुस्कान सहितको सेवा प्रदान गर्दै सरकारको अग्रक्षेत्रको यस कार्यालयले जनता र सेवाग्राहीलाई खुसी र सन्तुष्टि राख्न सक्नु नै महत्वपूर्ण उपलब्धि हो भन्न सकिन्छ ।

३. ३ नं वडा कार्यालय

३.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार र नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको बैठक २०७३।११।२२ को निर्णय अनुसार मिति २०७७।११।२७ को राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि भिमाद नगरपालिकाको स्थापना भएको र यस नगरपालिकाको ९ वटा वडाहरू मध्ये यस वडा नं. ३ पनि एक हो । यस वडा नं. ३ को पूर्वमा वडा नं.५,पश्चिममा वडा नं.२ र ४,उत्तरमा वडा नं. ६ र दक्षिणमा घिरिङ्ग गाउँपालिकाको वडा नं. ३ सँग सिमानाहरू जोडिएको छ । उल्लेखित चार किल्लाभित्रको यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को क्षेत्रफल १५.४१ वर्ग किलोमिटरमा फैलिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को योजना भिमाद नगरपालिकाको मार्ग दर्शनको आधारमा रही आर्थिक विकास क्षेत्र , सामाजिक विकास क्षेत्र , पूर्वाधार विकास क्षेत्र लगायतको क्षेत्रमा योजना छनोट गरी नगरसभाबाट स्वीकृत भई सञ्चालन गरिएको थियो , जसमा शतप्रतिशत योजनाहरू सम्पन्न गर्न यस वडा नं. ३ सफल भएको छ ।

३.२ उद्देश्य

आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ ले विभिन्न उद्देश्यहरू राखेको थियो ।

- क. आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को स्वीकृत योजनाहरू सबै सञ्चालन गरी सम्पन्न गराउने,
- ख. वडा कार्यालयबाट सञ्चालन हुने सेवा प्रवाहलाई सरल छिटो छरितो उपलब्ध गराउने,
- ग. आर्थिक वर्ष २०७७।७८ समाप्त भएपछि वडा कार्यालयमा समीक्षा कार्यक्रम गराउने ।

३.३ विद्यमान अवस्था

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को भौगोलिक अवस्था विभिन्न डाडापाखाहरु पहाडहरु र केही टारहरु मिलि बनेको छ । यस वडा नं. ३ को सिमाना ३ तीरबाट भिमाद नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरुले र एकातिरबाट घिरिङ्ग गाँउपालिकाले छोएको छ । यस वडा नं. ३ मा विभिन्न संघ संस्थाहरु विद्यालयहरु स्वास्थ्य चौकीहरु रहेका छन् । तिनीहरुको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क. भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडामा गठन भएका टोल विकास संस्थाहरुको नाम र संस्थाका अध्यक्षहरुको नाम तलको तालिकामा प्रस्तुत गरीन्छ ।

सि.नं.	टोल विकासको नाम	अध्यक्षको नाम	टोल विकासको सिमानाहरु			
			पूर्व	पश्चिम	उत्तर	दक्षिण
१	जलौदी	नारायणी तिमिसिना	खेक्रेटार	वडा नं.२	जिदिखोला	सिम्ले
२	खेक्रेटार	रण बहादुर कुमाल	सातविषे खेत	ठूलो खेत	वडा नं.६	बुढुवा खोला
३	बेलछाप सिम्ले	तोलराज मल्ल	सिगदी खोला	पिरुङ्ग खोला	बुढुवा खोला	बिमिराबोट
४	बिमिराबोट	सुदन मल्ल	ठाडो खोला	रह खोला	बेलछाप	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि
५	कोटथर	राम कुमारी चन्द	भञ्ज्याङ	माउदी खोला	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि	खानरपानी टंकी
६	रिडखै	तारा बहादुर थापा	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि	बरडछागा	दोखे वन	तालर खेत
७	पिपल भञ्ज्याङ	तुल बहादुर थापा	पोखरी भञ्ज्याङ	कोटथर	ठाडो खोला	माउदी खोला
८	सुनाकोट	रुद्र बहादुर थापा	ओन्टाङ खोला	सुनाकोट खोला	कोष प्रा.वि	चन्द्रकोट जाने बाटो
९	शेर्का	शेर बहादुर थापा	ओन्टाङ खोला	सिगदी खोला	फगरे खोला	कोष प्रा.वि
१०	सालबास	तोल बहादुर थापा	मिनसोरा	ठकुरी खोला	सालबास फेदी	कोष प्रा.वि

ख. भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडामा भएका विद्यालयहरुको नाम तलको तालिकामा प्रस्तुत गरीन्छ ।

सि.नं.	विद्यालयको नाम	तह/प्रकार	टोल विकास
१	बालशैक्षणिक मा.वि	१-१० मा.वि तह	जलौदी
२	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि	१-५ प्रा.वि तह	कोटथर
३	कोष नर प्रा.वि	१-५ प्रा.वि तह	शेर्का

ग. भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडामा भएको स्वास्थ्य संस्थाको नाम तल तालिकामा प्रस्तुत गरिन्छ ।

सि.नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	रहेको टोल	कर्मचारी संख्या
१	आधारभूत स्वास्थ्य चौकी	पिपल भङ्ग्याड	३ जना

३.४ वार्षिक आम्दानी

क. आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा शिर्षक तथा महिना अनुसार सेवा प्रवाहबाट भएको वार्षिक आम्दानी

सि.नं.	महिनाहरू	सिफारिस	नाता प्रमाण	अन्य	जम्मा
१	साउन	६,९८०	-	१७०	७,१५०
२	भदौ	१,५००	-	-	१,५००
३	असोज	१०,९००	७००	१००	११,७००
४	कार्तिक	११,४००	७००	१५०	१२,२५०
५	मंसिर	११,७००	१,५००	५००	१३,७००
६	पुस	१७,५००	२,५००	७००	२०,७००
७	माघ	२२,८००	३,७००	६००	२७,१००
८	फागुन	१८,५००	-	९००	१९,४००
९	चैत्र	१८,८००	४,०००	२,०००	२४,८००
१०	वैशाख	१३,३५०	३,०००	२,४००	१८,७५०
११	जेठ	-	-	-	-
१२	असार	५,९००	-	२००	६,१००
जम्मा		१,३९,३३०	१६,१००	७,७२०	१,६३,१५०

ख. आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा सम्पत्ती करमालपोत/भूमिकरबाट भएको महिना अनुसार वार्षिक आम्दानी

सि.नं.	महिना	उठेको रकम
१	माघ	१८५
२	फागुन	९,१४५
३	चैत्र	१,४८५
४	वैशाख	२६
जम्मा		१०,८४०

विभिन्न प्रकारका सिफारिसहरू र सम्पत्ती कर, मालपोत तथा भूमिकरबाट भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा जम्मा वार्षिक रूपमा आम्दानी गरेको समष्टिगत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं.	मालपोत	सिफारिस	नाता प्रमाण	अन्य	जम्मा
१	१०,८४०	१,३९,३३०	१६,१००	७,७२०	१,७३,९९०

३.५ सेवा प्रवाह

क. सिफारिस/प्रमाणित

भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा वडा बासीहरूको आवश्यकता अनुसारको विभिन्न प्रकारका सेवा प्रवाह गरेको छ , जसलाई तल प्रस्तुत गरीन्छ ।

सि.नं.	सिफारिसका प्रकारहरू	संख्या	कैफियत
१	नेपाली नागरीकताको सिफारिस	५४ वटा	१०,८००
२	नागरीकताको प्रतिलिपी सिफारिस	१५ वटा	३,०००
३	चारकिल्ला प्रमाणित सिफारिस	५५ वटा	२७,५००
४	घरवाटो सिफारिस	४० वटा	२०,०००
५	नामसारी सिफारिस	१० वटा	५,०००
६	नाता प्रमाणित सिफारिस	३० वटा	१६,१००
७	पारिवारिक विवरण सिफारिस	५ वटा	२,५००
८	अविवाहित प्रमाणित सिफारिस	१५ वटा	७,५००
९	जन्म प्रमाणित सिफारिस	१५ वटा	७,५००
१०	नामथर फरक सिफारिस	१५ वटा	७,५००
११	विद्युत मिटर सिफारिस	१५ वटा	७,५००
१२	ठेगाना प्रमाणित सिफारिस	१० वटा	५,०००
१३	ज.ध प्रतिलिपी सिफारिस	१० वटा	५,०००
१४	भूमि सम्बन्धि सिफारिस	१३२ वटा	निशुल्क
१५	अन्य विविध सिफारिसहरू	४७२ वटा	केही निशुल्क र केही शुल्क सहित
	जम्मा	८९३ वटा	

ख. घटना दर्ता

सि.नं.	विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	जन्म दर्ता	१६	१५	३१
२	मृत्यु दर्ता	७	११	१८
३	सम्बन्धविच्छेद	-	-	२
४	विवाह दर्ता	-	-	९
५	बसाइँसराई	-	-	१०
	आएको -२			-
	गएको - ८			-
२०७७।०१।०१ देखि २०७७।१२।३१ सम्म जम्मा सत्तरी वटा मात्रै ।				७०

३.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरू

भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को योजना कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरूलाई छोटकरीमा तल बुंदागत उल्लेख गरीन्छ ।

क. वडा कार्यसमितिको बैठकबाट आवश्यकता अनुसार निर्णय गरी योजना कार्यान्वयन गर्ने,

ख. टोलविकास संस्थाहरूमा भेला संचालन गरी योजनाको उपभोक्ता समितिहरू गठन गर्ने,

ग. योजनाको प्राविधिक स्टीमेन्ट गराइ सम्झौता गरी संचालन गर्ने,

घ. संचालनमा रहेका योजनाहरूको आवश्यक अनुगमन वडाले गर्ने,

ड. योजना सम्पन्न भएको भनि प्राविधिकबाट मूल्याङ्कन प्राप्त भए पछि वडाले अनुगमनको रिपोर्ट तयार गरी रकम भुक्तानीको सिफारिस गर्ने ।

३.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट रु.	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति %	बाँकी रकम रु.
१	भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३	७५,५०,०००	७२,७३,८५५	९६.३४	२,७६,१४५

३.८ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	वित्तिय		
			वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
१	कोष प्रा.वि गेट निर्माण	N/A	२,००,०००	१,८६,५४५	९३.२७
२	गाउँसुधार आमा समूह भवन प्लास्टर र शौचालय निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
३	कोटथर पिपल भड्याङ्ग खानेपानीको कार्यालय भवन निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
४	जनकल्याण आमा समूह भवन निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
५	बेलछाप आमा समूह भवन निर्माण योजना	N/A	१,५०,०००	१,४५,२८५	९६.८६
६	गाउँसुधार आमा समूह भवन संरक्षण योजना	N/A	२,००,०००	१,८८,७३२	९४.३७
७	थानीदेवी आमा समूह शौचालय निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
८	देवीभैरव आमा समूह भवन प्लास्टर योजना	N/A	१,५०,०००	१,४३,१६४	९५.४४
९	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि विद्युतीकरण योजना	N/A	१,००,०००	९९,१५७	९९.१६
१०	मिलिजुली आमा समूह भवन निर्माण योजना	N/A	१,५०,०००	१,४५,५९९	९७.०७
११	सालबास मोटर मार्ग निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,९२,५७५	९६.२९
१२	लोकतान्त्रिक भैरव मन्दिर मार्ग नाला निर्माण योजना	N/A	५०,०००	४७,४३४	९४.८७
१३	बाल शैक्षणिक मा.वि निकास योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	वित्ति		
			वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
१४	जनहित स्तरोन्नती योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
१५	रिडखै शाखा सडक विस्तार योजना	N/A	५०,०००	४८,७५०	९७.५०
१६	मिन सोवरा माथिल्लो नयाँ ट्रयाक निमाण योजना	N/A	७५,०००	७३,१२५	९७.५०
१७	शेर्का जनहित मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	N/A	४,५०,०००	४,३७,५००	९७.२२
१८	लोकतान्त्रिक पिपल भञ्ज्याङ्ग उकालो बाटो ढलान निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,७२,२१४	८६.११
१९	भन्टावारी देखी आमडाडा जोड्ने नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
२०	रिडखै पिरुङ खेत मोटर मार्ग निर्माण योजना	N/A	३,५०,०००	३,५०,०००	१००
२१	सिमाना मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	N/A	२,००,०००	१,९४,११६	९७.०६
२२	मिन सोवरा तल्लो नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	N/A	७५,०००	७३,१२५	९७.५०
२३	बिर्गने काठे पुल मर्मत योजना	N/A	५०,०००	४८,५९४	९७.१९
२४	जलौदी देखि लुङ्गेली डाडा नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
२५	शेर्का पिपल भञ्ज्याङ्ग कृषि मार्ग निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	१,००,०००	१००
२६	भदौरे शेर्का भन्टावारी अधुरो मार्ग निर्माण योजना	N/A	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
२७	मगर सुनाकोट मोटर मार्ग मर्मत योजना	N/A	५०,०००	४८,७५०	९७.५०
२८	लोकतान्त्रिक मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	N/A	७,००,०००	६,८२,५००	९७.५०
२९	तल्लोगाउँ मोटर मार्ग निर्माण योजना	N/A	५०,०००	४६,४२५	९२.८५
३०	सिम्ले दलित वस्ती अधुरो ट्रयाक निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९७,१६८	९७.१७
३१	भञ्ज्याङ्ग आमा समूह भवन सिठि निर्माण योजना	N/A	५०,०००	४६,२९०	९२.५८
३२	चिसापानी जनसेवा मोटर मार्ग मर्मत योजना	N/A	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३३	बेल छाप सोलिङ्ग निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	८९,३८४	८९.३८
३४	काठेबोटे खेत बाँध निर्माण योजना	N/A	७५,०००	७३,१२५	९७.५०
३५	धाक्रेवास बाँध निर्माण योजना	N/A	७५,०००	७३,१२५	९७.५०
३६	चार हजार बाँध निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९२,१०५	९२.११
३७	ठूलो खेत कुलो निर्माण योजना	N/A	७५,०००	६९,२३६	९२.३१
३८	फुलवारी कुलो निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३९	लामो सोती कुलो निर्माण योजना	N/A	७५,०००	७३,१२५	९७.५०
४०	सोह मुरे कुलो निर्माण योजना	N/A	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०
४१	सिग्दीकुलो निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९१,५९२	९१.५९

सि.नं.	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	वित्तिय		
			वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
४२	सिहाले कुलो निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९१,४७०	९१.४७
४३	चिसापानी चितुवा खोल्सा कुवा निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	८८,८२५	८८.८३
४४	चिलाउने खानेपानी टंकी निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९०,७६०	९०.७६
४५	चाप गौह कुवा निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९५,१९१	९५.१९
४६	सिग्दी खानेपानी टंकी मर्मत योजना	N/A	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०
४७	धारापानी कुवा निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९६,९४७	९६.९५
४८	जलौदी कृषि समूहको कृषि तालिम तथा ५०%२५ अनुदान कृषि सामाग्री वितरण	N/A	१,००,०००	१,००,०००	१००
४९	पिपल चौतारी निर्माण योजना	N/A	१,००,०००	९२,३०३	९२.३०
५०	कोलबोट खेलमैदान कम्पाउन्ड निर्माण योजना	N/A	५०,०००	४७,९००	९५.८०
५१	सुरेन्द्र ज्योति प्रा.वि कार्यालय व्यवस्थापन	N/A	३,००,०००	३,००,०००	१००
५२	वडा समितिको निर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	N/A	२,००,०००	१,९१,७१९	९५.८६
	कुल जम्मा		७५,५०,०००	७२,७३,८५५	९६.३४

३.९ सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

सि.नं.	योजना/ कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण	कैफियत
	नभएको			

३.१० असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रम निम्न गरेको छ ।

- क. झै-झगडा तथा गाली गलौज सम्बन्धि वडा कार्यालयमा दर्ता भएका निवेदन उपर दुवै पक्षलाई मिलापत्र गराउन पहल गरेको,
- ख. वडा भित्र सञ्चालन भएका योजना कार्यक्रमहरूको समय समयमा अनुगमन गरी गुणस्तर कायम गर्न उपभोक्ता समितिहरूलाई आवश्यक निर्देशन तथा सुझावहरू दिएको,
- ग. उपभोक्ता समितिहरूलाई योजना सञ्चालन सम्बन्धि आवश्यक राय सुझाव सल्लाह मार्ग दर्शन गरेको,
- घ. उपभोक्ता समितिहरूलाई योजना सञ्चालन गर्दा प्रविधिक स्टिमेन्ट अनुसार काम गर्न सल्लाह दिएको,
- ड. आवश्यकता अनुसार वडा भित्रका विभिन्न भेलाहरूमा सहभागि भइ वडाले गरेको कामहरूको जानकारी गराएको ।

३.११ समग्र कार्यक्रमको प्रमुख उपलब्धीहरू

भिमाद नगरपालिका वडा नं.३ को वडा कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को योजना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा प्राप्त भएका उपलब्धीहरू निम्न रहेका छन्।

- क. वडाको विभिन्न टोलवस्तीहरूमा मोटर मार्ग नपुगेको ठाउँमा नयाँ ट्रयाक खोलिएको,
- ख. मोटर मार्गको सञ्चालनमा वडाका विभिन्न टोलहरूलाई जोडिएको,
- ग. कृषकको लागि सिचाई व्यवस्थित गर्न विभिन्न बाँध निर्माण गरिएको,
- घ. विभिन्न कुलोहरू मर्मत तथा निर्माण गरिएको,
- ङ. विभिन्न आमा समूह भवन निर्माण तथा संरक्षण गरिएको,
- च. वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको र हाल आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह गरेको,
- छ. वडाको माथिल्लो भेगमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पुगेको,
- ज. वडाको १ घर १ धाराको नीति अनुसार हालसम्म जलौदी ,खेक्रेटार, रिडखै, कोटथर, पिपल भञ्ज्याङ लगायतको टोलहरूमा कार्यक्रम समपन्न भएको र हाल सालबास, शेर्का र सुनाकोट टोलको लागि २ करोड ३२ लाख लागत स्टीमेन्टको योजना सञ्चालनमा रहेकोमा ३२ लाख बराबरको काम सम्पन्न भएको र अझै २ करोड बराबरको बजेट आवश्यक रहेको छ ।

३.१२ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आईपरेका प्रमुख समस्याहरू

- क. योजनाको प्रविधिक स्टीमेन्ट गर्नलाई प्रविधिकहरू समयमै उपलब्ध नहुने,
- ख. उपभोक्ता समितिलाई योजना सञ्चालन सम्बन्धि आवश्यक सिपको कमी,
- ग. सम्झौता भएका योजनाहरू सम्झौता अनुसार कार्यसम्पन्न नगरी म्याद गुजारी सम्पन्न गरेको,
- घ. सम्पन्न भएका योजनाहरूको प्राविधिक मूल्याङ्कन गर्न प्राविधिकलाई बोलाउदा समयमै नआईदिने,
- ङ. म्याद गुजारी सम्पन्न भएका योजनालाई नयाँ सम्झौता गर्ने होकी वा म्याद थप सिफारिसले हुने हो,
- च. वडा कार्यालयको कम्प्युटरमा पटक पटक समस्या देखा परी कार्यसम्पादनमा कठिनाई हुने गरेको,
- छ. इन्भटरले लाईन गएको समयमा घरी घरी काम नगरी वडाबाट प्रवाह हुने सेवा नै बन्द हुने अवस्था आउन,
- ज. सचिव वडामा नहुदा सचिवले गर्ने कुनै कुनै निर्णय गर्न नसकिएको र सेवा ग्राहीले दुख भोग्नु परेको।

३.१३ समस्या समाधानका उपायहरू

- क. योजनाको प्रविधिक स्टीमेन्ट गर्न बोलाउदा प्राविधिकहरू छिटो आईदिनु पर्ने,
- ख. योजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समितिहरूलाई क्षमता अभिवृद्धिको तालिम दिनु पर्ने,
- ग. उपभोक्ताले सम्पन्न गरेका योजनाको प्राविधिक मूल्याङ्कन गर्न प्राविधिकलाई बोलाउदा छिटो गई योजनाको मूल्याङ्कन गरीदिनु पर्ने,
- घ. वडा कार्यालयमा २ वटा कम्प्युटर हुनु पर्ने,

ड. वडा कार्यालयमा स्टेप लाईजरको व्यवस्था हुनु पर्ने,
च. वडामा आईपरेका समस्यालाई नगरपालिकाबाट छिटो समाधान गरीदिनु पर्ने,
छ. वडा कार्यालयमा काम गर्ने कर्मचारीलाई हरेक विषयमा क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्ने,
ज. वडामा काम गर्ने कर्मचारीहरूसँग सकेसम्म कमतिमा महिनामा १ पटक बैठक बस्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।

२.१४ निष्कर्ष

भिमाद नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को योजना कार्यान्वयन तथा वडा कार्यालयले सेवा प्रवाह गर्ने सम्पूर्ण व्यवस्था नगरसभाबाट स्वीकृत भए अनुसार नगरपालिकाले राखेको उद्देश्यलाई आधार मानी वडा कार्यालयले आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा अनुभव गरेका कुराहरूलाई बुँदागत तल उल्लेख गरिएको छ ।

क.योजना सञ्चालन गर्दा प्राविधिक राय सुझाव अनुसार गर्नु पर्ने,
ख.नगरपालिकासँग राय सुझाव लिएर मात्रै कार्य गर्नु पर्ने,
ग.नगरपालिकाले राखेको उद्देश्य अनुसार वडा कार्यालयले उद्देश्य निर्धारण गर्नु पर्ने,
घ.योजना कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण लाभग्राहीलाई समेटेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने,
ड.सहभागितामूलक कार्यक्रम बढी प्रभावकारी हुने ।

४. ४ नं. वडा कार्यालय

४.१ पृष्ठभूमि

मिति २०७३/११/२७ गतेको नेपाल राज पत्रमा प्रकाशित भएपछि विधिवत रूपमा भिमाद नगरपालिका वडा नं. ४ भएको हो। यस वडाको क्षेत्रफल २३.३८ वर्ग किलो मिटर रहेको छ। पूर्व तर्फ भिमाद न.पा वडा नं.३, पश्चिम तर्फ घिरिङ्ग गा.पा वडा नं.२ र भिमाद नगरपालिका वडा नं १, उत्तर तर्फ भिमाद न.पा वडा नं.२ र दक्षिण तर्फ घिरिङ्ग गा.पा वडा नं. ३ रहेको छ। यस वडाको वडा कार्यालय साविक माझकोट गा.वि.स को भवन तुरतुरेमा नै रहेको छ भने नव निर्मित भवन सिंचित टोलमा निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ। विकासमा धेरै पछाडी परेको भिमाद नगरपालिका वडा नं. ४ को समस्याहरू, समाधानका उपायहरू, प्रगतिका लागि गरीएका प्रयासहरू र प्रगतिहरू समावेश गरी यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

४.२ उद्देश्यहरू

भिमाद नगरपालिका वडा नं ४ बाट सेवा प्रवाह गर्ने कार्यहरूलाई बोध गराउने यो प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

यस प्रतिवेदनका मुख्य उद्देश्यहरू

- सेवा प्रवाहमा देखिएका समस्याहरू पहिचान गरी समस्या समाधान गर्नु,
- विकास निर्माण कार्यमा देखिएका समस्याहरू पहिचान गरी समस्या समाधानका उपायहरू खोज्नु,

- वडाको आम्दानी विवरणहरु मितव्ययी तरिकाले देखाउनु,
- आगामी आ.वमा संचालन हुने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनु ।

४.३ विद्यमान अवस्था

२३.३८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको भिमाद नगरपालिका वडा नं. ४ को पुर्व तर्फ भिमाद न.पा वडा नं.३, पश्चिम तर्फ घिरङ्ग गा.पा वडा नं.२ र भिमाद नगरपालिका वडा नं १ , उत्तर तर्फ भिमाद न.पा वडा नं.२ र दक्षिण तर्फ घिरङ्ग गा.पा वडा नं. ३ रहेको छ। २,१६१ जना जनसंख्या रहेको यस वडामा १० ओटा टोल विकास संस्था, ४ ओटा सरकारी विद्यालय, १ ओटा स्वास्थ्य चौकी, १ ओटा स्वास्थ्य ईकाइ, ६ ओटा दर्ता भएको सामुदायिक वन रहेको छ । विभिन्न कृषि समुह र कृषि फर्म दर्ता गरी कृषि पेशामा आवद्ध रहेको यस वडाको करिब ९० मानिसहरु प्रतिशत कृषि पेशा गरी रहेका छन ।

भिमाद नगरपालिका वडा नं. ४ रहेका संघसंस्थाहरु, जनसंख्या, सडकहरु

	दर्ता भएको संघसंस्था						मुख्य तथा	जनसंख्या
	सरकारी विद्यालय	स्वास्थ्य संस्था	क्लब	सहकारी संस्था	आमा समुह	वन	सहायक सडक	
संख्या	४	२	३	२	७	६	१८	२१६१
जम्मा	४	२	३	२	७	६	१८	२१६१

४.४ वार्षिक आम्दानी विवरण

भिमाद नगरपालिका वडा नं को कार्यालयबाट आ.व ७७/७८ अगाडि सम्पति कर सम्बन्धि सेवा प्रवाह गर्न सकिरहेको थिएन तर आ.व ल७७/७८ पश्चात सम्पती करको पुर्ण सेवा प्रवाह गरिएको छ जसले गर्दा गत सालको आ.व भन्दा ७७/७८ मा वडाको वार्षिक आम्दानी केही वृद्धि भएको छ । आ.व ७७/७८ को र आ.व ७६/७७ को वार्षिक आम्दानी तपशिल अनुसारको रहेको छ ।

क्र.सं.	शिर्षक	आ.व. ०७७/७८ रु.	आ.व. ०७६/७७ रु.	बृद्धि %
१	सम्पति कर/मालपोत कर	५१,३२६	३७,६४६	३६.३४
२	पंजिकरण घटना दर्ता शुल्क	१४,८५०	६,१५०	१४१.४६
३	विभिन्न सिफारिस दस्तुर/शुल्कहरु	१,९३,१००	१,४८,५००	३०.०३
४	अन्य आम्दानीहरु	१,३८०	१,२००	१५
जम्मा		२,६०,६५६	१,९३,४९६	३४.७१

४.५ वडा कार्यालयबाट प्रवाह भएको सेवाहरु

आ.व ७७/७८ बाट सम्पुर्ण पंजिकरण व्यक्तिगत घटना दर्ताहरु अनलाईन सिस्टमबाट भईरहेको र विभिन्न सिफारिसहरु पनि कम्प्युटरबाट नै लेखन गरी प्रिन्ट भईरहेको छ । आ.व ७७/७८ मा यस वडा कार्यालयबाट प्रवाह भएको सेवाहरु तपशिल बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं	शिर्षक	संख्या	
		नयाँ	प्रतिलिपी
१	जन्म दर्ता	५४	३२
२	मृत्यु दर्ता	३०	५
३	विवाह दर्ता	२०	२
४	बसाइ सराइ गएको	९	०
५	बसाइ सराइ आएको	१	०
६	सम्बन्ध विच्छेद	६	१
७	विभिन्न सिफारिस तथा प्रमाणितहरू	८६४	

४.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

- टोल विकासको भेला, विकास योजनाहरूको माग, वडा समितिको भेला र निर्णय,
- उपभोक्ता समितिको गठन, इस्टिमेट, सम्झौता, मुल्याङ्कन, अनुगमन, काम सम्पन्न,
- आवेदन पत्र/निवेदन, नागरीकता लगायत अन्य आवश्यक कागज पत्रहरूको प्रतिलिपि, घटना दर्ताको प्रमाण पत्र जारी,
- निवेदन, नागरीकता लगायत अन्य आवश्यक कागजपत्र प्रतिलिपि, सिफारिस,
- जग्गा धनि प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, नागरीकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, अघिल्लो आ.व मा तिरेको रसिद, सम्पत्ति कर ।

४.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आ.व ७७/७८ मा भिमाद न.पा को सातौँ र आठौँ नगर सभाबाट विनियोजित वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं	बजेट उपशिर्षक	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति %	कैफियत
१	भिमाद नगरपालिका वडा नं ४	६७,५०,०००/-	६२,८६,८६५/-	९३.१४	नगरपालिकामा सम्झौता भएको योजना समावेश नगरिएको
जम्मा		६७,५०,०००/-	६२,८६,८६५/-	९३.१४	

४.८ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आ.व ७७/७८ वार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति तपशिल अनुसार रहेको छ ।

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
१	बरनडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण	भवन	१	१	१००	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
२	पिरुङ्गडाँडा बुद्ध मन्दिर निर्माण योजना	मन्दिर	१	१	१००	१,००,०००	९०,१००	९०.१०
३	गिजनडाँडा आमा समुह भवन शौचालय निर्माण योजना	शौचालय	१	१	१००	१,५०,०००	१,३७,४३२	९१.६२
४	सिंचित सामुदायिक भवन निर्माण/मर्मत सुधार योजना	भवन	१	१	१००	४,००,०००	३,८९,५९३	९७.४०
५	बाल निकेतन आ.वि कम्पाउन्ड निर्माण	कम्पाउन्ड	१	१	१००	१,००,०००	९२,३५३	९२.३५
६	रजिडाँडा सामुदायिक भवनको गेट तथा कम्पाउन्ड निर्माण यो	गेट	१	१	१००	१,५०,०००	१,३५,५३१	९०.३५
७	तुलसी देवी मन्दिरमा शौचालय निर्माण योजना	शौचालय	१	१	१००	१,००,०००	९६,६७१	९६.६७
८	स्याखनडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	भवन	१	१	१००	२,५०,०००	२,५०,०००	१००
९	सिंहाले भवन शौचालय निर्माण योजना	शौचालय	१	१	१००	१,००,०००	८८,८०५	८८.८१
१०	सारडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	भवन	१	१	१००	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
११	धावादी जलदेवी मन्दिर निर्माण योजना	मन्दिर	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
१२	धावादी आमा समुह भवन शौचालय निर्माण योजना	भवन	१	१	१००	१,५०,०००	१,४४,७०७	९६.४७
१३	गिजनडाँडा जलदेवी मन्दिर निर्माण योजना	मन्दिर	१	१	१००	५०,०००	४८,७५०	९७.५०
१४	बाल कल्याण आधारभुत विद्यालय प्याराफिट निर्माण योजना	प्याराफिट	१	१	१००	१,००,०००	९१,५६१	९१.५६
१५	अर्चल भन्ज्याङ्ग पोखरीडाँडा	मोटरमार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९४,२१८	९४.२२

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
	मोटर मार्ग मर्मत योजना							
१६	कर्लुङ्ग मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	१,००,०००	१००
१७	डिहीडाँडा करङ्ग बाँध कृषि नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	३,५०,०००	३,४१,२५०	९७.५०
१८	सिंहाले पुल संरक्षण योजना	पुल	१	१	१००	५,००,०००	४,८७,५००	९७.५०
१९	बाँझो गैहा मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	५०,०००	४८,७५०	९७.५०
२०	करङ्ग बाँध कथर्दी नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	१,००,०००	१००
२१	सिविल पुरानो पँधेरो गोरेटो बाटो निर्माण योजना	बाटो	१	१	१००	५०,०००	४८,७५०	९७.५०
२२	देव तमन्ती रमा जमुना मोटर मार्ग निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०
२३	पिरुङ्ग डाँडा मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
२४	भिम गोफा बैकल्पिक मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	१,००,०००	१००
२५	डिहीडाँडा करङ्ग बाँध कृषि मार्गको कोर्के ओडार बेबारे करङ्गबाँध खण्ड	मोटर मार्ग	१	१	१००	३५००००	३४१२५०	९७.५
२६	डिहीडाँडा करङ्गबाँध कृषि मार्गको कोर्के ओडार बेबारे बरङ्ग बाँध खण्ड	मोटर मार्ग	१	१	१००	२०००००	१९५०००	९७.५
२७	डुम्रीस्वाँरा देखि लाङकोदी कोन्द्रे खोल्सी नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
२८	मैदिखोला नर्कटे बाटो संरक्षण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	४,००,०००	३,९९,००८	९९.२०
२९	कृषि मार्ग (सम्पन्न गर्ने) कुँडुले खण्ड योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९२,७२१	९२.७२

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
३०	उत्तर दक्षिण मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३१	वरन्डाँडा सडक स्रोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३२	देव दमन्ती-रमा जमुना मोटर मार्ग निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	भिमाद न.पामा सम्झौता भएको		
३३	कुडुले मैदी नयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३४	सिविल भिमगोफा वैकल्पिक मार्ग स्तरोन्नती योजना	मोटर मार्ग	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
३५	माझकोट मोटर मार्ग स्तरोन्नती	मोटर मार्ग	१	१	१००	भिमाद न.पामा सम्झौता भएको		
३६	तोरि बारी सडक मर्मत योजना	मोटरमार्ग	१	१	१००	भिमाद न.पामा सम्झौता भएको		
३७	करङ्ग बाँध देखि दुङ्गे कोल सम्म कुलो निर्माण योजना	कुलो	१	१	१००	२,५०,०००	२,४३,७५०	९७.५०
३८	सात बिसे कुलो मर्मत योजना	कुलो	१	१	१००	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०
३९	गोफा फाप्रङ्ग कुलो योजना	कुलो	१	१	१००	१,५०,०००	९५,२०५	६३.४७
४०	गोफा ग्रैही बाँध कुलो निर्माण योजना	कुलो	१	१	१००	१,००,०००	९०,४३५	९०.४४
४१	सिगर भन्ज्याङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी भल नियन्त्रण योजना	खानेपानी	१	१	१००	५०,०००	४७,२७५	९४.५५
४२	नरिकोट खानेपानी एक घर एक धारा कार्यक्रम	धारा				भिमाद न.पा मा सम्झौता भएको		
४३	बाल कल्याण आ वि प्याराफिट निर्माण योजना	प्याराफिट	१	१	१००	१,००,०००	९७,५००	९७.५०
४४	बरहापानी सामुदायिक भवन शौचालय निर्माण योजना	शौचालय	१	०	०	१,००,०००	०	०
४५	माझकोट स्वास्थ्य चौकी मर्मत सम्भार योजना	स्वास्थ्य चौकी	१	०	०	१,००,०००	०	०

सि.नं	क्रियाकलाप/योजनाको नाम	इकाइ	भौतिक			वित्तीय		
			लक्ष्य	प्रगति	प्रगति%	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च%
४६	वडा समितिको निर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार (नरिकोट खानेपानी, कर्लुङ्ग मोटर मार्ग,सिविल पुरानो पधेरो गोरोटो बाटो,माझकोट मोटर मार्ग,भिमगोफा मोटर मार्ग, तारिकोन कोन्ड्रे खोल्सा)					३,००,०००	२,८७,५००	९५.८३

४.९ सञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरू/कार्यक्रमहरू

आ.व ७७/७८ मा भिमाद न.पा वडा नं ४ मा २ ओटा योजनाहरू सञ्चालन नभएको र उक्त योजनाहरू सञ्चालन हुन नसक्नुको कारणहरू तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

सि.नं	योजना /कार्यक्रमको नाम	बजेट रु.	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	बराहपानी सामुदायिक भवन शौचालय निर्माण योजना	१,००,०००	बजेटको नपुग र ढुवानीको समस्या
२	माझकोट स्वस्थ चौकी मर्मत सम्भार योजना	१,००,०००	बजेट अपुग र नाम सोशोधन गर्न ढिलाई

४.१० असल अभ्यास तथा नव प्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

आ.व. २०७७।७८ मा भिमाद न.पा वडा नं. ४ ले सम्पादन गरीएका नवप्रवर्तनात्मक कार्य तथा असल अभ्यास देहायअनुसार रहेका छन् :

- सम्पत्तीकर रसिद काट्न र नयाँ सम्पत्ति सिस्टममा इन्ट्री गर्न,
- वडा बाट नै जनजाति प्रमाणित,
- सम्पूर्ण सिफारिसहरू कम्प्युटरबाट लेखन गरी हस्त लेखन लाई पुर्ण रुपमा बन्द गरिएको ।

४.११ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

आ.व. २०७७।७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं ४ बाट सम्पादन गरीएका कार्यक्रमहरूबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरू देहायअनुसार रहेका छन्:

- कम्प्युटरबाट सिफारिसहरू लेखदा समयको बचत, त्रुटिहरू न्युन हुने,
- जनजाति वडाबाट नै प्रमाणित हुँदा सेवा ग्राहीहरूलाई दमौली जान नपर्ने र खर्च कमि हुने,
- सम्पत्ति कर वडा बाट नै हुने भएकोले सेवा ग्राहीको न.पामा जान नपर्ने भएकोले समयमा बचत ।

४.१२ कार्यक्रम कार्यान्वयन आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

आ.व. २०७७।७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं ४ मा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा आईपरेका समस्याहरू देहायअनुसार रहेका छन् ।

- कम्प्युटर एउटा मात्र भएकोले धेरै सेवाग्राही हुँदा छिटो सेवा प्रवाह गर्न समस्या,
- कहिले काँही सिस्टममा समस्या देखिँदा पत्रिकरण घटना दर्ता गर्न समस्या,
- योजना उपभोक्ता समितिले आवश्यक प्रक्रिया मिलाउन नसक्दा सम्पूर्ण उपभोक्ता समितिको काम वडाले गर्नु पर्दा सेवा प्रवाहमा समस्या,
- डिजीटाईजेशन कार्य समाप्त नभएको र वडा कार्यालयमा पुरानो घटना दर्ता खोज्न समस्या,
- घटना दर्ता संशोधन विधेयक नभएकोले पुरानो बिग्रीएको घटना दर्ताको प्रतिलिपी जारी गर्न कठिन,
- स्थानिय पञ्जिकाधिकारी वडा कार्यालयमा नभएकोले घटना दर्ता प्रक्रियामा समस्या ।

४.१३ समस्या समाधानका उपायहरू

- कम्प्युटर एउटा मात्र भएकोले थप कम्प्युटर उपलब्ध भएमा छिटो सेवा प्रवाह छिटो हुने,
- योजना उपभोक्ता समितिलाई क्षमता वृद्धि तालिमको व्यवस्था,
- वडामा वडा सचिव उपस्थित भएमा घटना दर्ता लगायत पत्रिकरण कार्यमा सहज,
- टेलिफोन सेवा उपलब्ध भएमा वडाको सुचना प्रवाहमा सहज हुने,
- डिजीटाईजेशन कार्य सम्पन्न गरी पुरानो घटनादर्ता वडा कार्यालयबाट हेर्ने अधिकार प्रदान गर्नुपर्ने ।

४.१४ निष्कर्ष

आ.व ७७/७८ मा भिमाद न.पा वडा ४ बाट संचालन भएका कार्यक्रम तथा सेवाहरूको स्थिति राम्रो नै रह्यो। कोभिड-१९ को महामारीले सिर्जना गरेको असहज परिस्थितिमा पनि वडा बाट संचालन हुने सम्पूर्ण सेवा तथा कार्यक्रम निरन्तरता दिईयो। कार्यक्रम संचालन गर्नु अगाडी योजनाहरू तर्जुमा गरेर कार्यक्रम संचालन गरे कार्यक्रम गुणस्तरिय तथा दिगोपन हुने देखिन्छ। विकास निर्माणका योजनाहरू छनौट एवम् संचालन गर्दा लागत अनुमान, मुल्याङ्कन तथा कार्यनवयन पक्षलाई प्रभावकारी बनाउन सके शतप्रतिशत राम्रो नतिजा आउने कुरामा विश्वसत हुन सकिन्छ ।

५. ५ नं. वडा कार्यालय

५.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको मिति २०७३ फागुन २७ गते प्रकाशित राजपत्र बमोजिम विधिवत रूपमा स्थापना भएको भिमाद नगरपालिका को ९ वटा वडाहरू मध्य समुन्द्र सतह बाट ३६० मिटर उचाईमा रहेको यस वडा पूर्वमा ऋषिङ गा.पा. पश्चिममा भिमाद ३ र ६ उत्तरमा म्याग्दे गा.पा. र दक्षिणमा घिरिङ गा.पा. संग जोडिएको यस ५ नं. वडा अन्तर्गत आ.व. २०७७।०७८ मा सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा आईपरेका समस्या, समाधान र चुनौतिहरूलाई समेत समेतेर यो बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

५.२ उद्देश्य

आ.व. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिका बाट यस वडामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. वडा बासिको सम्पूर्ण क्षेत्रमा सके सम्म १२ महिना चल्ने स्थायी मोटर मार्ग निर्माण गर्ने,
२. न्यूनतम आधारभूत आवश्यकता विजुली र स्वच्छ खानेपानी घर घरमा प्रबन्ध गर्ने,
३. निर्बाहमुखी कृषिलाई व्यवसायीकता तिर उन्मुख गराउने ।

५.३ विद्यमान अवस्था

५.३.१ गौरव योजनाहरू

- भिमाद ऋषिडपाटन मोटर मार्ग करिब ६ कि. मी. कालो पत्रे सम्पन्न,
- बुडुवा मालेबगर सिचाई टेण्डर प्रक्रिया सुरु,
- बुढाकोट टोल विकास संस्था अन्तर्गत बुढाकोटमा निर्माणा धीन जनता आवास कार्यक्रमका घरहरू छाना छाउन बाँकी ।

५.३.२ वडा को प्रशासनिक गठन

नेपाल सरकारको मिति २०७३ फाल्गुण २७ गते प्रकाशित राजपत्र बमोजिम भिमाद नगरपालिका विधिवत रुपमा स्थापना भएको हो । साविकका ३ वटा गा.वि.स. का ३ वटा वडाहरू समावेश भई देहाय बमोजिमको वडागठन भएको हो ।

कायम भएका वडाहरू	साविकका गा.वि.स. हरू	समावेश भएका साविकका वडा नं.
५	माझकोट	९
	ऋषिङ्ग रानीपोखरी	९
	साभुङ्ग भगवतीपुर	२

५.३.३ जनसंख्याको स्थिति

यस वडामा १२ वटा टोलहरू रहेको छ । उक्त टोल विकास संस्थाका अध्यक्षहरू बाट संकलित जनसंख्याको आधारमा तलको तालिका प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.नं.	टोल विकास संस्थाको नाम	ठेगाना	आदिवासी	दलित	अन्य	अपाङ्ग	जम्मा	घरघुरी	कैफियत
१	बाराही टोल विकास संस्था	ऋषिडपाटन	७९	१३	३२३	३	४१८	८७	-
२	बुडुवा टोल विकास संस्था	बुडुवा	१२५	२४	२३२	३	३८४	८२	दर्ता
३	अट्टाईस बाउन्दी टोल विकास संस्था	अट्टाईस	१२७	९६	५८	५	२८६	६३	-

सि.नं.	टोल विकास संस्थाको नाम	ठेगाना	आदिवासी	दलित	अन्य	अपाङ्ग	जम्मा	घरघुरी	कैफियत
४	आम्डाँडा टोल विकास संस्था	आम्डाँडा	३६८	८६	-	५	४५९	८१	दर्ता
५	मिछुर्लुङ्ग टोल विकास संस्था	मिछुर्लुङ्ग	३१७	१०५	-	४	४२६	७२	-
६	वान्ट्यङ्गखोला टोल विकास संस्था	वान्ट्यङ्ग खोला	१३३	१२३	२०८	५	४६९	७०	-
७	मिलन टोल विकास संस्था	ऋषिडपाटन	२१६	१८	७६	४	३१४	६१	दर्ता
८	चयान्भञ्जयाङ्ग टोल विकास संस्था	चयान्भञ्जयाङ्ग	३३३	४८	-	४	३८५	५९	-
९	लडन आम्डाँडा टोल विकास संस्था	लडन आम्डाँडा	३४९	-	-	९	३५८	४७	-
१०	बुढाकोट टोल विकास संस्था	बुढाकोट	२४२	४६१	७२	१	७७६	६८	-
११	राममन्दिर टोल विकास संस्था	ऋषिडपाटन	९	६	३९९	६	४२०	८४	दर्ता
१२	खरखरे टोल विकास संस्था	खरखरे	३५९	१४८	३६	११	५५४	१००	-
जम्मा			२६५७	११२८	१४०४	६०	५२७६	८७४	४

माथिको तालिकामा हेर्दा सबै भन्दा धेरै जनसंख्या बुढाकोट टोल विकास संस्थामा (७७६) देखियो भने सबै भन्दा थोरै जनसंख्या अट्ठाईस बाउन्दी टोल विकास संस्थामा (२८६) देखियो भने हाल सम्म जम्मा ४ वटा टोल विकास संस्थाहरु मात्र दर्ता भएको देखिन्छ ।

५.३.४ शिक्षण संस्थाहरुको विवरण

यस वडा मा २०७७।०७८ सम्ममा सञ्चालित तह अनुसार विद्यालयहरुको विवरणलाई देहाय अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

वडा नं.	जम्मा विद्यालय (इकाई)	सञ्चालित कक्षा अनुसारको संख्या					
		आधारभूत (कक्षा१-३)	आधारभूत (कक्षा१-५)	आधारभूत (कक्षा१-८)	माध्यमिक (कक्षा१-१०)	माध्यमिक (कक्षा१-१२)	माध्यमिक (कक्षा११-१२)
५	६	-	४	-	२	-	-

स्रोत :-भिमाद नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

५.३.५ विपदका कारण भौगोलिक अवस्थामा परेको नकारात्मक असर

- कात्तिके घाट सञ्चालनमा ल्यउदा हुने डोजर उत्खनन बाट शेरघाट सम्म आई उत्खनन गर्नाले वुडुवा फाँटको पूर्व भाग बाट भूस्खलन भई वुडुवा फाँट नै जोखिम उन्मुख तिर ढकेलिएको,
- मिति २०७८।०३।१६ र २४ गते आएको वर्षातका कारण ९ वटा घर उच्च जोखिममा रहेको,
- ऋषिङ्गपाटन लडन आम्डाँडा मोटर मार्ग, ऋषिङ्गपाटन बुढाकोट धारुङ्गभञ्ज्याङ मोटर मार्ग, साउने सेर्का मोटर मार्ग, सुधार मार्ग पुर्ण रुपमा अवरोध भई हाल सम्म पनि सञ्चालनमा नभएको ।

५.४ बार्षिक आम्दानी विवरण

आ.ब.२०७७।०७८ मा यस वडा कार्यालय बाट विभिन्न सेवा बाट जम्मा भएको दस्तुर शुल्कहरु तपसिल बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि. नं.	महिना	सिफारिस दस्तुर	दर्ता दस्तुर	नाता प्रमाणित	सम्पत्तीकर/मालपोत	अन्य	जम्मा
१	श्रावण	२८६००	४५०	-	-	-	२९०५०
२	भाद्र	१९६१०	१००	-	४६०६	-	२४३१६
३	असोज	२८२१०	४५०	-	१६२१९	१०	४४८८९
४	कत्तिक	२२९००	२५०	५००	८३६९	१०	३२०२९
५	मंसिर	४२०००	८५०	४५००	२२४६०	-	६९८१०
६	पुष	३६८००	९५०	२०००	१५८८८	१०	५५६४८
७	माघ	३८०००	४५०	२०००	३३९५९	३०	७४४३९
८	फागुन	५९७००	१५००	५०००	१००८६२	१५९०	१६८६५२
९	चैत्र	५२५००	९६५०	३०००	२२२४२	२५३०	८९९२२
१०	बैशाख	२०२००	५३००	३०००	-	५००	२९०००
११	जेठ	-	-	-	-	-	
१२	असार	६०००	१२००	५००	३१४६६	-	४९९६६
जम्मा							६६७७२१

५.५ सेवा प्रवाह

५.५.१ सिफारिस/प्रमाणित

आ.ब.२०७७।०७८ मा यस वडा कार्यालय बाट भएको सेवाहरुको विवरण तपसिल बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १

सि.नं.	महिना	सिफारिस	चार किल्ला	घर बाटो	नाता प्रमाणित	नागरीकता सिफारिस
१	श्रावण	५५	१७	७	-	१
२	भाद्र	३०	१६	६	-	३
३	असोज	३८	२३	१०	-	५
४	कत्तिक	४२	१३	२	४	५
५	मंसिर	८४	२०	१२	९	२७
६	पुष	७५	११	८	४	१७
७	माघ	८०	२१	५	४	१२
८	फागुन	१०१	२०	१५	१०	२०
९	चैत्र	११६	३१	१२	६	२२
१०	वैशाख	४९	१६	६	६	४
११	जेठ	४३	-	-	-	-
१२	असार	६८	६	१	१	१

५.५.२ घटना दर्ता

तालिका नं. २

सि. नं.	जन्म		मृत्यु		विवाह		बसाईसराई		सम्बन्ध विच्छेद	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	आएको	गएको	महिला	पुरुष
१	५२	५७	१४	२३	२५	२५	१४	४०	१	१

५.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

आ.व. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिका बाट यस वडामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था बोध गराउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको र सो प्रतिवेदनका विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. टोल टोलमा गई योजना मागका लागि अन्तरक्रिया र समिति गठन,
२. ल.ई., योजना सम्झौता, मुल्याङ्कन, अनुसूची,
३. स्थलगत अनुगमन ।

५.७ बार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं	बजेट उपशीर्षक	उपशीर्षकको नाम	बार्षिक बजेट	बार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति
१	पूर्वाधार विकास	यातायात पूर्वाधार, भवन तथा शहरि विकास	१,०६०००००	९३,५८१०७	८८.२८
२	सामाजिक विकास	खानेपानी तथा सरसफाई	१६,५०,०००	१०,६६२२६	६४.६१

सि.नं	बजेट उपशीर्षक	उपशीर्षकको नाम	बार्षिक बजेट	बार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति
३	आर्थिक विकास	सिचाई तथा जलस्रोत	११,५०,०००	१०,८०५९६	९३.९६
जम्मा			१,३४,०००००	१,१५,०४९२९	८५.८५

५.८ बार्षिक कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

५.८.१ योजना/कार्यक्रमअनुसार बजेट विनियोजन र खर्च

आ.व. : २०७७/७८ भिमाद नगरपालिका वडा नं. ५

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	डाडाडुङ्गसामुदायिक भवन शौचालय निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४१,६११	९४.४१	८,३८९
२	मालेबगर किसान द्वारासंचालित सिचाई प्रणालीको अधुरो भवन निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
३	दुर्गा मन्दिर अधुरोसामुदायिक भवन निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
४	गणेशमान विद्यालयशौचालय निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४४,३२६	९६.२२	५,६७४
५	भैरव मन्दिर मर्मतसम्भार योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
६	मिछुलुङ्ग सामुदायिकभवन शौचालय निर्माण योजना	२,५०,०००	२,४३,२८७	९७.३१	६,७१३
७	च्यान भन्ज्याङ्गयोर्दी मोटर मार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
८	खरखरे बैकल्पिकमोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	८०,५५८	८०.५६	१९,४४२
९	शान्ति मार्ग विस्तारतथा स्तरोन्नती योजना	३,००,०००	३,००,०००	१००	०
१०	लुम्बास धाकादी मोटरमार्ग निर्माण योजना	०	०	०.००	०
११	मिछुलुङ्ग भैरवमोटरमार्ग	५,००,०००	४,८५,२१२	९७.०४	१४,७८८
१२	साउने शेर्कामोटरमार्ग (धारापानी खण्ड)	३,५०,०००	३,४१,२५०	९७.५०	८,७५०
१३	आहालडाँडा आमडाँडामोटरमार्ग स्तरोन्नती	१,५०,०००	१,४६,२५०	९७.५०	३,७५०
१४	मिछुलुङ्ग भैरवमार्ग	५,००,०००	५,००,०००	१००	०
१५	वान्टाङ्ग खोला दिपकमा बी सिँडी निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४५,६९६	९७.१३	४,३०४
१६	ऋषिडपाटन लदन आमडाँडामोटरमार्ग स्तरोन्नती	१,००,०००	९२,०२०	९२.०२	७,९८०
१७	भङ्खाल लम्बारीधारापानी मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
१८	आमा डाँडा साउनेशेर्का कृषी मोटरमार्ग निर्माण योजना	४,००,०००	४,००,०००	१००	०
१९	ऋषिडपाटन लदनआमडाँडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती	६,००,०००	५,११,०४०	८५.१७	८८,९६०
२०	सिमल डाँडा मोटरमार्गनयाँ ट्रयाक निर्माण योजना	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
२१	च्यान भन्ज्याङ्गयोर्दी मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
२२	शान्ति मार्ग बाटकेँडले शाखा जोड्ने बाटो निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
२३	बुढाकोट लम्बारी पहिरोनियन्त्रण योजना	३,५०,०००	३,३७,०६१	९६.३०	१२,९३९

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
२४	संयोजन मोटरमार्गनिर्माण योजना	१,००,०००	९३,७३०	९३.७३	६,२७०
२५	ऋषिङ्गपाटन बुढाकोटधारुङ्ग भन्ज्याङ्ग मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	८,००,०००	८,००,०००	१००	०
२६	भयारथान सिदुर्दि मोटरमार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
२७	पारपाटा कोट थरमोटरमार्ग योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
२८	भयारथान सिदुर्दिमोटरमार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	९३,७५०	९३.७५	६,२५०
२९	शान्ति मोटरमार्गकोच्यान भन्ज्याङ्ग शाखा जोड्ने मार्ग	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
३०	सुधार मार्गस्तरोन्नती योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
३१	मिछुर्लुङ्ग सामुदायिकभवन जाने बाटो संरक्षण तथा निर्माण योजना	३,००,०००	२,९२,५००	९७.५०	७,५००
३२	अट्टाइस बाउन्दीमोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	५,००,०००	१००	०
३३	दुम्सादी फाँटमोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	४,८६,३५८	९७.२७	१३,६४२
३४	आँपकुना कुलो मर्मतयोजना	१,००,०००	९४,६१३	९४.६१	५,३८७
३५	कुतिया कुलो मर्मतयोजना	२,००,०००	१,७९,६१९	८९.८१	२०,३८१
३६	छुमुरे कुलो निर्माणयोजना	१,००,०००	९१,१६०	९१.१६	८,८४०
३७	बिस्मुरे कुलो मर्मतयोजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३८	एक्ले सिँचाई कुलोनिर्माण योजना	१,५०,०००	१,४४,८५७	९६.५७	५,१४३
३९	अघौली बिस्मुरे सानासिँचाई योजना	३,००,०००	२,९०,९९४	९७.००	९,००६
४०	कुमाल पानी कुवा मर्मतयोजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
४१	पर्यटकिय देवीस्थलदरैडाँडा खानेपानी योजना	१,००,०००	९६,३४२	९६.३४	३,६५८
४२	छरछरे शेरकुनाखानेपानी विस्तार योजना	५,००,०००	४,८७,५००	९७.५०	१२,५००
४३	बेलौती बारी खानेपानीयोजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४४	खहरे पानी टंकीनिर्माण योजना	१,००,०००	९२,३८४	९२.३८	७,६१६
४५	वान्टाङ्ग टारखानेपानी मर्मत योजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
४६	बोहर्दी पँधेरोनिर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
४७	ढाप पँधेरो मर्मतयोजना	५०,०००	४८,७५०	९७.५०	१,२५०
४८	वडा समितिकोनिर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३,००,०००	९७,१०८	३२.३७	२,०२,८९२
४९	वान्टाङ्ग खोला रिमालपाँगो खेत संरक्षण योजना	२,००,०००	१,८१,८५३	९०.९३	१८,१४७
	जम्मा	१,०५,००,०००	९९,५६,०७९	९४.८१	५,४३,९२१

५.८.२ आठौं नगर सभा बाट स्वीकृत योजनाहरू

सि.नं	योजनाको नाम	बार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	बुढाकोट लम्बारीपहिरो नियन्त्रण योजना	३५००००	०.०	३५००००
२	आहालडाडाआम्डाडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती	१५००००	०.०	१५००००
३	पर्यटकीयदेवस्थल दरैडाडा खानेपानी योजना	१०००००	०.०	१०००००
४	डाडाडुडसामुदायिक भवन शौचालय निर्माण	१५००००	०.०	१५००००
५	शान्ति मोटरमार्ग च्यानभन्ज्याङ शाखा जोड्ने मार्ग	१०००००	०.०	१०००००
६	मिछुर्लुङ सामुदायिक भवन जाने वाटो संरक्षण तथा निर्माण योजना	३०००००	०.०	३०००००
७	भैरव मन्दिर मर्मत सम्भार योजना	१०००००	०.०	१०००००
८	साउने सेर्का मोटरमार्ग (धारापानी खण्ड)	३५००००	०.०	३५००००
९	छरछरे सेरकुना खानेपानी विस्तार	५०००००	०.०	५०००००
१०	ऋषिडपाटन लदन आमडाडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती सि.न. ८ मा थप	१०००००	६०००००	७,०००००
११	भयरथान सिदुर्दी मोटरमार्ग निर्माण योजना सि.न.१४थप	१०००००	१५००००	२,५०,०००
१२	मिछुर्लुङ भैरव मार्ग सि.न. १५ मा थप	५०००००	५०००००	१०,०००००
१३	लुम्बास धाकादी मोटरमार्ग निर्माण योजना सि.न. १६	१०००००	०.०	च्यानभन्ज्याङयोर्दी मोटरमार्ग निर्माण योजना सि.न. १०मा थप (रकमान्तर)

५.९ संचालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट	संचालन हुन नसक्नुको कारण
१.	बडा समितिको निर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	२,००,०००	कोभिड-१९ र मौसम प्रतिकुलताका कारण

५.१० असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

आ.व. २०७७।७८ मा यस कार्यालय बाट सम्पादन गरीएका असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्,

(१) पटक पटक टोल विकास संस्था, विद्यालय परिवार (प्र.अ.), वि.व्य. समिति, वृद्धजिवी, समाज सेवीसमेतको संयुक्त बैठक बसि कोभिड-१९ कोरोना संक्रमण र रोकथामको लागि अन्तकृया एवं छलफल गरेको,

(२) सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरूको परिचय पत्र नविकरणका लागि टोल टोलमा घुम्टी कार्यक्रम संचालन,

(३) भिमाद ऋषिङ्गपाटन खण्डको ऋषिङ्गपाटन देखि मिश्र चौक सम्मको ढलनाला व्यवस्थापनको लागि पटक पटक कुटिया खेतको मोहिया संग बसि निकास व्यवस्थापन गरिएको ।

५.११ समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

आ.व. २०७७।७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं. ५ बाट सम्पादन गरीएका कार्यक्रमहरूबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरू देहायअनुसार रहेका छन्:

- (१) मोटर मार्गको स्तरोन्नतीले सवारी साधन संचालनमा सहजता,
- (२) साना साना बाँधकुलो निर्माणले सिचाईमा सहजता,
- (३) पँधेरो र कुवाको मर्मत गर्दा बैकल्पिक खानेपानीको सुनिश्चितता,
- (४) कोरोना संम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमले कोरोना संक्रमणमा कमी,
- (५) सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही परिचयपत्र नविकरण टोल टोलमा गई घुम्टी नविकरण संचालनले लाभग्राही लाई सहजता,
- (६) विभिन्न आमा समूह र सामुदायिक भवन निर्माणले जनजाती एवं विभिन्न जातजातीको मौलिक संस्कृति संक्षणमा प्रमुख भुमिका खुल्ने।

५.१२ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आईपरेका प्रमुख समस्याहरू

१. संरचना निर्माणका क्रममा कार्यक्रम संचालन गर्दा पेशकी रकम नदिनाले सामान उधारो लिदा महंगो पर्ने,
२. विशेष कृषि एवं पशु क्षेत्रमा अनुसन्धान र अनुगमन विना नै अनुदान प्रदान गर्दा अनुदानको उपयोगिता प्रायः शुन्य रहेको ।

५.१३ समस्या समाधानका उपायहरू

१. निर्माण कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकमको केही प्रतिशत रकम उपभोक्ता समितिहरूलाई उपलब्ध गराउँदा कार्यक्रम संचालनमा सहजता हुने,
२. कृषि तथा पशुपंछी क्षेत्रमा प्रदान भएको अनुदान प्रभावकारी भए नभएको अनुगमन गर्ने ।

५.१४ निष्कर्ष

योजनाहरूको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कुनै योजनाहरूको विचविचमा प्रविधिकहरू बाट अनुगमन गरी राय सुझाव दिनु पर्नेमा प्राविधिकहरू र उपभोक्ता समिति विच तारतम्य नमिलेको हुनाले कम्तिमा एक जना प्राविधिक वडामा रहेमा योजनाहरू प्रभावकारी बन्ने देखिन्छ ।

६. ६ नं. वडा कार्यालय

६.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम राज्यको पुन संरचना मिति २०७३/११/२७ मा विधिबतरूपमा भिमादनगरपालिकाको स्थापना भएको जसमध्य भिमाद न.पा.अन्तर्गतका ९ ओटा वडाहरू मध्य भिमाद न.पा.वडा ६ साविक भिमाद गा.बि.स.वडा नं.१ को सम्पूर्ण क्षेत्रलाई कायम गरी हालको वडा नं.६ कायम गरिएको छ । जुन वडा भिमाद न.पा.को प्रमुख कार्यालय र ब्यापारिक केन्द्र यसै वडामा अवस्थित छ । यस वडाको पुर्बीय सिमाना सेती नदीले म्याग्दे गाउँपालिका संग छुट्ट्याएको छ भने बाँकी उत्तर, पश्चिम यसै भिमाद वडा नं.७ को वडा संग जोडीएको छ । दक्षिण तर्फ भिमाद न.पा. वडा २,३ र ५ ले यसको सिमाना छोएको छ । यस भिमाद न.पा.को जम्मा क्षेत्रफलको ३.२७ ब.कि.मी. क्षेत्रफल ओगटेको छ। जुन प्रमुख ब्यापारिक केन्द्र यसै वडालाई मात्र सकिन्छ ।

६.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्यहरू

- क. वडाले प्रदान गर्ने सेवाप्रवाहालाई जनमुखी र सेवाग्राही मुखी गराउने,
- ख. वडास्तरिय योजनालाई समयमानै लागत मुल्याडकन बमोजिम आ.ब. भित्रै पुर्ण सम्पन्न गराउने,
- ग. वडा बाट प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउने,
- घ. नगरपालिकाको कार्यालयले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू प्राप्ति गर्न अग्रसर रहने ।

६.३ विद्यमान अवस्था

६.३.१ जनसंख्या

यस भिमाद न.पा.वडा नं.६ को २०७७ को नगर प्रोफाइल अन्तरगत जम्मा ६०३१ जनसंख्या मध्य निम्न धर्मको बासिन्दाको बसोबास भएको पाइन्छ ।

क. धर्म अनुसारको जनसंख्या

तालिका नं. १

हिन्दु	बौद्ध	मुस्लिम	क्रिश्चियन	किराँत
५६७०	२२५	५६	७६	४

स्रोत: भिमाद नगरपालिकाको website

ख. जाति अनुसारको जनसंख्या

तालिका नं. २

थारु	भुजेल	ठकुरी	मुस्लीम	साकी	गुरुङ	थकाली	तामाङ	मगर	बिश्नकर्मा	परियार	कुमाल	ब्राहमण	नेवार
७	४६	२११	५७	३४७	२३५	३८	९	१९८३	५९७	१९६	३७५	८४५	९४०

स्रोत: भिमाद नगरपालिकाको website

ग. साक्षरता

तालिका नं. ३

लिङ्ग	निराक्षर	साक्षर	जम्मा
पुरुष	७४	२८६२	२९३६
महिला	३०२	२५४५	२८४७

स्रोत: भिमाद नगरपालिकाको website

६.४. बार्षिक आम्दानी विवरण

तालिका नं. ४

विवरण	श्रावण	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
मालपोत	१७२६१	४४३१	१७१३६	२१२३	१३६४	४०६४	६३४	८९७१	३१३२	१२१५	-	-	६०३३१
नगदी	३२८४०	१६६१०	३३०३३	२६२८०	३१४९०	४९०१०	४७६८०	४७८५०	८०५६०	४७५७०	-	१५०४०	४२७९६३
जम्मा	५०,१०१	२१०४१	५०१६९	२८४०३	३२८५४	५३०७४	४८३१४	५६८२१	८३६९२	४८७८५	-	१५०४०	४८८२९४

स्रोत: भिमाद नगरपालिका वडा नं.६ को लेखा श्रेस्ताबाट

६.५ सेवा प्रवाहाको बार्षिक विवरण

६.५.१ सिफारिस एवं प्रमाणित

तालिका नं. ५

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१	चार किल्ला सिफारिस	१६५

क्र.सं.	बिवरण	संख्या
२	घर बाटो सिफारिस	१८०
३	विद्युत सिफारिस	१५
४	अन्य सिफारिस	६१४
५	नाता प्रमाणित सिफारिस	४३
६	जि.प्र.का.सिफारिस	५५
७	नागरीकता सिफारिस	५६
८	नागरीकता प्रतिलिपी सिफारिस	७
८	बैङ्किग सिफारिस	८८
९	घरेलु सिफारिस	७९

६.५.२ पञ्जिकरण (घटना दर्ता) बार्षिक बिबरण

तालिका नं. ६

क्र.सं.	बिवरण	संख्या
१	जन्म दर्ता	४६
२	मृत्यु दर्ता	२०
३	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	१
४	विवाह दर्ता	६
५	बसाई सराई	१२

स्रोत: भिमाद नगरपालिका वडा नं.६ को लेखा श्रेस्ताबाट

६.५.३ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

प्रथम चौमासिक सामाजिक सुरक्षा बिबरण

क्र.सं.	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही	कुल संख्या			भत्ता जम्मा रु.
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	जष्ठ नागरीक भत्ता(७० बर्ष माथि)	५०	३१	८१	९३६०००/-
२	जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)	०	६	६	४४०००/-
३	जेष्ठ नागरीक एकल महिला	२१	०	२१	१६८०००/-
४	विधवा आर्थिक सहायता	२०	०	२०	१६००००/-
५	क बर्ग (अपाङ्गता)	४	२	६	७२०००/-
६	ख बर्ग (आर्थिक सहायता)	६	७	१३	८००००/-
७	दलित बालबालिका	६	१	७	११२००/-
	जम्मा	१०७	४७	१५४	१४७१२००/-

दोस्रो चौमासिक सामाजिक सुरक्षा बिबरण

क्र.स.	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही	कुल संख्या			भत्ता जम्मा रु
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	जष्ठ नागरीक भत्ता(७० बर्ष माथि)	५८	३९	९७	१०९५२००/-
२	जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)	२	७	९	६४०००/-
३	जेष्ठ नागरीक एकल महिला	२८	०	२८	२०७०००/-
४	बिधवा आर्थिक सहायता	२७	०	२७	२१००००/-
५	क बर्ग (अपाङ्गता)	५	२	७	८१०००/-
६	ख बर्ग (आर्थिक सहायता)	६	८	१४	८९६००/-
७	दलित बालबालिका	७	६	१३	१७२००/-
	जम्मा	१३३	६२	१९५	१७६४०००/-

तेस्रो चौमासिक सामाजिक सुरक्षा बिबरण

क्र.स.	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही	कुल संख्या			भत्ता जम्मा रु
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	जष्ठ नागरीक भत्ता(७० बर्ष माथि)	५९	४१	१००	११८२०००/-
२	जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)	२	७	९	७२०००/-
३	जेष्ठ नागरीक एकल महिला	२८	०	२८	२२४०००/-
४	बिधवा आर्थिक सहायता	३०	०	३०	२४००००/-
५	क बर्ग (अपाङ्गता)	५	२	७	८४०००/-
६	ख बर्ग (आर्थिक सहायता)	६	८	१४	८९६००/-
७	दलित बालबालिका	७	७	१४	२२१५५/-
	जम्मा	१३७	६५	२०२	१९१३७५५/-

वार्षिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण विवरण

क्र.स.	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राही	प्रथम चौमासिक रु	दोस्रो चौमासिक रु	तेस्रो चौमासिक रु	वार्षिक रु
१	जष्ठ नागरीक भत्ता(७० बर्ष माथि)	९३६०००/-	१०९५२००/-	११८२०००/-	३२१३२००/-
२	जेष्ठ नागरीक भत्ता (दलित)	४४०००/-	६४०००/-	७२०००/-	१८००००/-
३	जेष्ठ नागरीक एकल महिला	१६८०००/-	२०७०००/-	२२४०००/-	५९९०००/-
४	बिधवा आर्थिक सहायता	१६००००/-	२१००००/-	२४००००/-	६१००००/-
५	क बर्ग (अपाङ्गता)	७२०००/-	८१०००/-	८४०००/-	२३७०००/-
६	ख बर्ग (आर्थिक सहायता)	८००००/-	८९६००/-	८९६००/-	२५९२००/-
७	दलित बालबालिका	११२००/-	१७२००/-	२२१५५/-	५०५५५/-
	जम्मा	१४७१२००/-	१७६४०००/-	१९१३७५५/-	५१४८९५५/-

६.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाइका आधार तथा प्रकृयाहरु

- स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को कार्यान्वयन गर्ने,
- नगर कार्यपालिका र नगरसभाले गरेका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- वडा स्तरिय बैठकका निर्णयको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- उपभोक्ता समितिको निर्णयमो आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

६.७. आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आ.व. : २०७७/७८ भिमाद नगरपालिका वडा नं.६

८०४३८४०२२०६ भिमाद नगरपालिका वडा नं.६

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१	दैके डाडा कंडेल मन्दिर निर्माण योजना	२०००००	१८५७८५	९२.८९	१४२१५
२	माले बगर सिंचाई प्रणालिको अधुरो भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने योजना	३०००००	२८९१५७	९६.३९	१०८४३
३	जनज्योती मा वि मुनी क्रियापुत्रि भवन स्तरोन्नती	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
४	क्युपेक भवन ट्रस्ट निर्माण योजना	४०००००	३८७००१	९६.७५	१२९९९
५	मिजार समाज अधुरो भवन निर्माण तथा फर्निचर खरिद योजना	२०००००	१९५०००	९७.५०	५०००
६	जनज्योती क्याम्पस सभाहल छाना मर्मत योजना	१५००००	०	०.००	१५००००
७	सुन्दर टोल देखी डेनमार्क पछाडिको बस्तिमा बाटो निर्माण योजना	२०००००	१९५०००	९७.५०	५०००
८	मालेबगर उकालो (जलौदि चोक) भित्रि बाटो सडक निर्माण योजना	२०००००	१७८५६५	८९.२८	२१४३५
९	शुन्दरटोल मार्ग उकालो ढलान योजना	७०००००	७०००००	१००	०
१०	गौराघर कुमाल बस्ती गोरेटो बाटो निर्माण योजना	१५००००	१४६०१९	९७.३५	३९८१
११	शान्तिनगर सिसौ घारी नाला निर्माण योजना	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
१२	बैकल्पिक मार्ग देखी माउन्ट अन्नपूर्ण विद्यालय उकालो सडक ढलान अधुरो योजना	५०००००	४७२०६७	९४.४१	२७९३३
१३	गैहाघर कुमाल बस्ति गोरेटो बाटो निर्माण योजना	१०००००	८८७६९	८८.७७	११२३१
१४	सिम्बोट नयाँ बनेको बाटोमा ग्याविन निर्माण योजना	२०००००	१९४६५१	९७.३३	५३४९
१५	जलौदि शान्तिनगर स्थित खोलामा हिड्ने कल्भर्ट निर्माण योजना	३०००००	२८१५७७	९३.८६	१८४२३
१६	जलौदी चर्च लाइन १ नं गल्लिमा नाली माथि स्लाव निर्माण योजना	५००००	४६९२०	९३.८४	३०८०

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१७	देउराली भुंगान संरक्षण (ग्याविन वाल / कंक्रीट वाल / मेशिनरी वाल)	६०००००	५८३१९४	९७.२०	१६८०६
१८	सेन्चुरी बैंक अगाडिको गल्लि देखी सेति नदि झर्ने बाटोमा सिंढि निर्माण योजना	१०००००	९०७५३	९०.७५	९२४७
१९	सिम्बोट भित्रि मार्ग सिमाना मार्ग जाने उकालो सिंढि ढलान तथा नाला निर्माण योजना	२५००००	२३६५८७	९४.६३	१३४१३
२०	रत्नचोक देखी माउन्ट बोर्डिङ्ग सम्म नाला निर्माण योजना	०	०	०.००	०
२१	मिछुर्लुङ्ग चोक नाला निकास योजना	०	०	०.००	०
२२	अल्छि चौतारी जिदिखोला बस्तु हिड्ने सिंढि निर्माण योजना	२०००००	१८२४९३	९१.२५	१७५०७
२३	सत्य देवी सामुदायिक भवन बाट कुमाल बस्ती जाने सिंढि निर्माण योजना	२०००००	१७५१५३	८७.५८	२४८४७
२४	थुम्की डाडाँ पैदल मार्ग सिंढी निर्माण योजना	३०००००	२९०३००	९६.७७	९७००
२५	बागटार देखी नारायण चोक लहरेनी सम्म बाटो विस्तार तथा नाला निर्माण योजना	५०००००	५०००००	१००	०
२६	सिमाना मार्ग विस्तार योजना	३०००००	२९२१८२	९७.३९	७८१८
२७	सुवेदी चोक दैके डाँडा टावर सम्म पुरानो बाटो सिंढि निर्माण योजना	२०००००	१९१५६०	९५.७८	८४४०
२८	सडक बत्ति खरिद तथा वितरण योजना	५०००००	४९८५२०	९९.७०	१४८०
२९	डेनमार्क चौर मुनि तटबन्ध निर्माण योजना	५०००००	५०००००	१००	०
३०	लहरेनी सुपारे बाँध निर्माण योजना	२५००००	२४३७५०	९७.५०	६२५०
३१	माले बगर सिंचाई प्रणालीको बाँध निर्माण योजना	०	०	०.००	०
३२	बासपानी पँधेरो संरक्षण योजना	२०००००	१८५७१९	९२.८६	१४२८१
३३	माले बगर खानेपानि सुद्धिकरण र संरक्षण योजना	१५००००	०	०.००	१५००००
३४	दैके डाँडा तल्लो पानी टंकी मर्मत योजना	१०००००	९५६२५	९५.६३	४३७५
३५	बागटार कुमाल गाउँ पानी टंकी निर्माण योजना	०	०	०.००	०
३६	डाँडा गाउँ कुवा निर्माण योजना	५००००	४५४८७	९०.९७	४५१३
३७	न्युरोड आमा समुह फर्निचर तथा अन्य सामाग्री व्यवस्थापन	१०००००	१०००००	१००	०
३८	अल्छि चौतारी जिदिखोला बस्तु हिड्ने सिंढि निर्माण	२०००००	१९३९६९	९६.९८	६०३१

सि.नं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
	योजना				
३९	वडा समितिको निर्णयानुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	४०००००	३४२९३३	८५.७३	५७०६७
४०	सडक बत्ति (पोल लाइट) जडान कार्यक्रम	४०००००	०	०.००	४०००००
४१	धर्म मा वि कार्यालय व्यवस्थापन	२५००००	२५००००	१००	०
४२	भिष्म नेवार समाज गेट निर्माण, भौतिक संरचना विस्तार तथा पहिरो नियन्त्रण योजना	४०००००	३९०१०५	९७.५३	९८९५
४३	शान्ति नगर मुनी भुङ्गानमा जाली भर्ने योजना	३०००००	२९२०५७	९७.३५	७९४३
४४	झाक्रिथान संरक्षण योजना	१५००००	१४६२५०	९७.५०	३७५०
४५	जनज्योती क्याम्पस झोलुङ्गे पुलको मुखमा जाली छेकवार योजना	०	०	०.००	०
	कुल जम्मा	१०८५००००	९७७२१४८	९०.०६	१०७७८५२

६.८ संञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरू

सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट हजारमा	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	बागटार कुमालगाउँ पानी ट्याङ्की निर्माण योजना	३००	जग्गाको अभाव
२	सडक बत्ति खरिद तथा बितरण योजना	५००	कोभिडको कारण प्रकृत्यामा ढिलाई
३	जनज्योती क्याम्पस सभाहल छाना मर्मत योजना	१५०	कोभिडको कारण प्रकृत्यामा ढिलाई
४	रत्नचोक देखी माउण्ट बोडिड सम्म नाला निर्माण योजना	५००	सम्झौता गर्न नआएको
५	मिछुलुङ्ग चोक नाला निकास योजना	५००	उपभोक्ता बिच सहमतिहुन नसकेको
६	जनज्योती क्याम्पस झोलुङ्गे पुलको मुखमा जाली छेकवार योजना	५०	विनियोजित रकम कम भएको
	जम्मा	२०००	

६.९ असल अभ्यासका तथा नवप्रर्वतनात्मक कार्यक्रमहरू

- वडा क्षेत्रमा पानी निकास सहितको कालोपत्रे सडक ८५ (प्रतिशत) निर्माण गर्न सफल भएको,
- बढ्दै गएको कोरोना भाईरस(कोभिड-१९) को खोपका लागि यस वडाका वडा बासीहरूको ७५ प्रतिशत अनलाईन फारम यसै वडा बाट भर्न सफल भएको,
- तोकिएको समयमा योजनाहरू सम्पन्न गरिएको ।

६.१० समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

- वडास्तरिय योजनाहरू निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न सफल भएको,
- वडा स्तरिय योजनाको बित्तिय उपलब्धी औषत ८९ (प्रतिशत) कायम गर्न सफल भएको,

- वडा स्तरिय सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो सेवा प्रवाहा गर्न सफल भएको ।

६.११ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू

- योजना कार्यान्वयनको प्रकृत्यामा उपभोक्ता समितिमा प्रकृत्यागत ज्ञानको अभाव,
- उपभोक्ता समितिको कार्यप्रकृत्यामा ढिला सुस्ती,
- उपभोक्ता समिती गठन गर्न जाँदा सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिलाई माइन्चुट लगायत अन्य प्रकृत्यागत कार्यहरू फिल्डमा नसकिएको ।

६.१२ समस्या समाधानको उपायहरू

- उपभोक्ता समिति गठन पश्चात प्रकृत्यागत ज्ञानको बारेमा वडा तथा नगरपालिकाबाट तालिमको ब्यवस्था गर्ने,
- वडाका सम्पूर्ण वडा सदस्यहरूलाई कृत्यासिलरूपमा योजना कार्यान्वयनमा परिचालित गर्ने,
- योजना कार्यान्वयन प्रकृत्यामा चुस्त र निरन्तर अवलोकन गर्ने,
- योजना कार्यान्वयनमा आवश्यक निति -नियम र कानुनको पुर्ण पालना गर्ने गराउने,
- उपभोक्ता समिती गठन गर्न जाँदा सम्बन्धीत प्रतिनिधीले उपभोक्ता समितिलाई माइन्चुट लगायत अन्य प्रकृत्यागत कार्यहरू फिल्डमा सिकाउने ।

६.१३ निष्कर्ष

यस भिमाद न.पा.वडा नं.६को आ.ब. २०७७/०७८ मा सिमित श्रोत साधन र मानवशक्तिको अभाव भएता पनि वडा बाट दिने सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीमुखी जनमुखी र मितव्ययीताको आधारमा सेवा प्रवाहगर्दै नगरसभा र कार्यपालिकाको निर्णय लाई वडास्तर बाट पुर्ण कार्यान्वयन गर्न यस वडाका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारी पुर्णरूपले कृत्याशिल भई आफ्नो जिम्मेवारी बहन गरेको अवगत गराउँदै सम्पूर्ण योजनाहरू समयमानै सम्पन्न गर्न सफल भएको छ । अझै उपभोक्ता समिति लाई योजना कार्यान्वयन प्रकृत्यागत ज्ञान र सिप दिन सकेको खण्डमा र वडा कार्यलयलाई प्राविधिक, भौतिक पुर्वाधार युक्त बनाउन सकेको खण्डमा अझै सफलता र बढी उपलब्धि प्राप्त गर्नुका साथै स्थानिय सरकारका लक्ष्य र उदेश्यहरू समयमानै प्राप्त गर्न सकिन्थ्यो ।

७. ७ नं. वडा कार्यालय

७.१ पृष्ठभूमि

"विविध चाडपर्व, भेषभुषा सभ्यता, पर्यटन, कृषि, पूर्वाधार हाम्रो संभाव्यता "

लोकतान्त्रिक गणतन्त्र पश्चात २०७३ साल फागुन २२ गते का दिन घोषणा भएको भिमाद नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने वडा नं. ७ साविक भिमाद गा.वि.स. वडा नं.२, ४, ५, ८, ९ र भानुमति गा.वि.स. वडा नं.७ मिलेर समुन्द्र सतह देखि न्यूनतम ३६० मिटर देखि ९५५ मिटर अधिकतम उचाइमा रहेको सेति नदि, धन्दुर जिदिखोलाले घेरिएको हरियाली वस्तीहरूले बनेको वडा हो, जसमा कूल जनसंख्या २९१५ छ । सबभन्दा बढी जनसंख्या ब्राहमण छन् भने नेवार, मगर, सार्की, कामी, दमाइ, क्षेत्री, थकाली, मुस्लिम, ठकुरी, कुमाल, गिरी,

तमाङ, कुंवर, राइ, घर्ती जातीको बसोबास पाइन्छ। नगर प्रोफाइल अनुसार वडा नं. ७ को क्षेत्रफल ८.०१ वर्ग कि.मि. रहेको छ जुन पूर्वमा सेती नदि र वडा नं. ६, पश्चिममा दैचा भञ्ज्याङ र वडा नं.८, उत्तरमा डिकुश, पिपलडाँडा, वडा नं.८, दक्षिणमा धन्दुर खोला, सिद्धगुफा वडा नं.२ र ९ रहेको छ । पर्यटनको प्रसस्त संभावना बोकेको यस वडा मा प्याराग्लाइडको सफल परिक्षण गरिएको छ भने नेपालको पहिलो ट्रि क्लाइम्बिङ शुरू गरिएको छ साथै रक क्लाइम्बिङ, साइक्लिङ र र्यापिडको सफल अध्ययन भइसकेको छ । यस वडालाई पैदलमार्ग बाट पनि जोडिसकिएको छ जसको लम्बाइ करिब १०.५ कि.मि. रहेको छ ।

७.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य

- वडाले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहलाई जनमुखि र सेवा ग्राहीमुखि गर्ने,
- वडास्तरिय योजनालाई समयमानै लागत मुल्याङ्कन बमोजिम आ.व. भित्रै पूर्ण सम्पन्न गराउने,
- वडा बाट प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउने ।

७.३ विद्यमान अवस्था

७.३.१ जनसंख्या अवस्था

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. ७ को २०७७ को नगर प्रोफाइल अन्तर्गत जम्मा २९१५ जनसंख्या मध्य निम्न धर्मको बासिन्दाको बसोबास भएको पाइन्छ ।

धर्म अनुसारको जनसंख्या

हिन्दु	बौद्ध	मुस्लिम	क्रिश्चियन	किरात
२८५७	२०	९	२९	०

श्रोत : नगर प्रोफाइल २०७७

जातिगत अनुसारको जनसंख्या

भुजेल	ठकुरी	मुस्लिम	सार्की	गुरुङ	थकाली	नेवार	मगर	विश्वकर्मा	ब्राह्मण	परियार	कुमाल	राई	क्षेत्री
२८	३	७	४२१	९	३	६२६	६२६	२४८	६९३	१९८	१	११	४१

श्रोत : नगर प्रोफाइल २०७७

साक्षरता अनुसारको जनसंख्या

लिङ्ग	निरक्षर	साक्षर	जम्मा
पुरुष	४१	१३३५	१३७६
महिला	१२६	११९३	१३१९

श्रोत : नगर प्रोफाइल २०७७

७.४ वार्षिक अम्दानी विवरण

७.४.१ शिर्षक अनुसार समष्टिगत वार्षिक आम्दानी

क्र.सं.	विवरण	रकम (रु)
१	एकिकृत सम्पति कर	१,५६,१९९

क्र.सं.	विवरण	रकम (रु)
२	पन्जिकरण घटना दर्ता शुल्क	१४,२५०
३	विभिन्न सिफारिस दस्तुर	२,६५,९००
४	अन्य अम्दानी शुल्क	१२,८००
	जम्मा	४,४९,१४९

७.४.२ वार्षिक अम्दानी विवरण महिना अनुसार

महिना	श्रावन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुस
एकिकृत सम्पति कर	१६,८१६	९,२७२	१४,३२०	२,६४६	१०,७२८	१०,४०२
नगदी रसिद	१५,८००	७,९६०	२८,९५०	१०,२९५	२४,४३५	३१,५२०
जम्मा	३२,६१६	१७,२३२	४३,२७०	१२,९४१	३५,१६३	४१,९२२

महिना	माघ	फागुन	चैत्र	बैशाख	जेठ	असार
एकिकृत सम्पति कर	२२,७१९	४९,२५०	१४,८८४	८३३	०	४,३२९
नगदी रसिद	४२,३९०	५४,४६०	४८,०४०	१४,९००	४,७००	९,५००
जम्मा	६५,१०९	१,०३,७१०	६२,९२४	५,७३३	४,७००	३,८२९

७.५ सेवा प्रवाह संख्यात्मक विवरण

७.५.१ वार्षिक पन्जिकरण घटना दर्ता विवरण

जन्म दर्ता		मृत्यु दर्ता		विवाह दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद	बसाई सराई दर्ता		
						दर्ता	दर्ता संख्या	सदस्यको संख्या
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	१४	१	बसाई सरी आएको	४	१७
२१	३५	११	९			बसाई सरी गएको	१०	४०
जम्मा : ५६		जम्मा : २०				जम्मा	१४	५७

७.५.२ सिफारिस विवरण

सि.नं.	सिफारिस किसिम	संख्या
१	घरबाटो प्रमाणित	४६
२	चारकिल्ला प्रमाणित	१२०
३	नाता प्रमाणित	५४
४	अन्य सिफारिस	७८७
५	नेपाली नागरीकता प्रमाण पत्र सिफारिस नयाँ	६१
६	नेपाली नागरीकता प्रमाण पत्र प्रतिलिपि सिफारिस	४५
	जम्मा	१११३

७.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

- स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को कार्यान्वयन गर्ने,
- कार्यपालिका र नगर सभाले गरेको निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने,
- वडा स्तरिय बैठकका निर्णयको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने,
- उपभोक्ता समितिको निर्णयको आधारमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।

७.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

आ.व. २०७७/७८ भिमाद नगरपालिका वडा नं. ७

८०४३८४०२२०७ भिमाद नगरपालिका वडा नं. ७

सि.नं	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %	बाँकी
१	साइक्लिङ्ग जिपलाइन रक क्लाइम्बिङ्ग अध्ययन साथै डकुमेन्ट्री निर्माण	२५००००	२५००००	१००	०
२	शिवालय बहुउद्देशिय भवन निर्माण योजना	८००,०००	७७९१७३	९७.४०	२०,८२७
३	मसार डाँडा बहुउद्देशिय सामुदायिक भवन निर्माण योजना	५०००००	५०००००	१००	०
४	भन्डाँडा बहुउद्देशिय भवन निर्माण योजना	३०००००	३०००००	१००	
५	कुनाधारा बहुउद्देशिय सामुदायिक भवन निर्माण योजना	५०००००	४९८५००	९९.७०	१५००
६	पोखरी छाप कोट क्षेत्रमा शौचालय निर्माण योजना	०	०	०	०
७	भन्डाँडा बहुउद्देशिय भवन निर्माण योजना	२०००००	१८४०५६	९२.०३	१५९४४
८	विश्राम स्थल निर्माण ५ वटा	२०००००	१९१०२९	९५.५१	८९७१
९	राधाकृष्ण आमा समुह भवन/मन्दिर निर्माण	२०००००	१९५०००	९७.५०	५०००
१०	सिद्ध महिला कृषि उपज भवन तथा शौचालय निर्माण योजना	३०००००	२८३२८०	९४.४३	१६७२०
११	मुडुली चौतारी सामुदायिक भवन निर्माण योजना	४०००००	३७७५००	९४.३८	२२५००
१२	मुडुली चौतारी सामुदायिक भवन निर्माण योजना	५०००००	५०००००	१००	०
१३	सिस्नेरी भित्री बाटो स्तरोन्नती	३०००००	२८७०११	९५.६७	१२९८९
१४	बागटार देखि दैकेडाँडा टावर सम्म पदमार्ग निर्माण योजना	१०००००	९७५००	९७.५०	२५००
१५	माथिल्लो सिस्नेरी मोटरमार्ग नाला निर्माण योजना	२०००००	१८३२९४	९१.६५	१६७०६
१६	घेजादी खानेपानी मोटरमार्ग निर्माण योजना	५०००००	४९२११७	९८.४२	७८८३
१७	देउराली लामिडाँडा मोटरमार्ग स्तरोन्नती र शौचालय	५०००००	४८६४३९	९७.२९	१३५६१

सि.नं	बजेट उपशीर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम	वित्तिय प्रगति %	बाँकी
	निर्माण योजना				
१८	सिस्नेरी झोलुङ्गे पुल संरक्षण योजना	२०००००	१८३९२०	९१.९६	१६०८०
१९	भुङ्गान पोखरी निर्माण योजना	५०००००	०	०	५००,०००
२०	कला पाठशाला सामग्री खरिद तथा स्थापना	३०००००	२९९६००	९९.८७	४००
२१	रिचार्ज पोखरी निर्माण ६ वटा	०	०	०	०
२२	मुडुली चौतारी खेल मैदान निर्माण योजना	०	०	०	०
२३	जिदि बाराही पार्क निर्माण योजना	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
२४	सिद्ध ज्योती प्रा वी स्थानान्तरण योजना	६०००००	०	०	६०००००
२५	लामिडाँडा आमा समुह भवन तथा खेलकुद मैदान निर्माण	३०००००	२८१५९३	९३.८६	१८४०७
२६	देउपुजा चौतारा तथा ट्रस निर्माण	५०००००	४८०४१२	९६.०८	१९५८८
२७	ऐना ढुङ्गा फुटबल मैदान बिस्तार योजना	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
२८	सामाजिक सुचना तथा मिनि संग्राहलय व्यवस्थापन	५०००००	४८७५००	९७.५०	१२५००
२९	अगेनाखोला एकिकृत विकास योजना	४०००००	३९००००	९७.५०	१००००
३०	पोखरी छाप कोट क्षेत्रमा बाटो/शौचालय निर्माण योजना	३०००००	२७५९००	९१.९७	२४१००
३१	वडा समितिको निर्णयानुसार सडक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
३२	ऐना ढुङ्गा फुटबल मैदान बिस्तार योजना	३०००००	२९२५००	९७.५०	७५००
	कुल जम्मा	१०५५००००	९१७३८२४	८६.९५	१३७६१७६

७.८ सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	सिद्ध ज्योति प्रा. वी. स्थानान्तरण योजना	६,००,०००	प्रक्रियागत ढिलाई
२	भुङ्गान पोखरी निर्माण योजना	५,००,०००	प्रक्रियागत ढिलाई
३	रिचार्ज पोखरी निर्माण ६ वटा		प्रक्रियागत ढिलाई
४	मुडुली चौतारी खेलमैदान निर्माण योजना		जग्गाको अभाव

७.९ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

- कृषि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको,
- पर्यटन विकासमा जोड,
- कृषि व्यवसायिकरण अन्तर्गतका अभिमुखिकरण तालिमहरू,

➤ प्राकृतिक प्रकोप नियन्त्रण मा स्थानिय स्रोत साधनको उच्चतम प्रयोगमा जोड ।

७.१० समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरु

- वडा स्तरिय योजनाहरु निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न सफल भएको,
- वडा स्तरिय योजनाको वित्तिय उपलब्धी औषत ८६.९५% कायम गर्न सफल भएको,
- वडा स्तरिय सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो स्वा प्रवाह गर्न सफल भएको ।

७.११ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरु

- योजना कार्यान्वयनको प्रक्रियामा उपभोक्ता समितिमा प्रक्रियागत ज्ञानको अभाव,
- उपभोक्ता समितिको कार्यप्रक्रियामा ढिला सुस्ती,
- भौगोलिक विकटताको कारण योजना अनुगमनमा कठिनाई ।

७.१२ समस्या समधानका उपायहरु

- उपभोक्ता समिति गठन पश्चात प्रक्रियागत ज्ञान को बारेमा वडा बाट तालिम दिने,
- वडाका सम्पूर्ण वडा सदस्यहरुलाई क्रियासिल रुपमा योजना कार्यान्वयन मा परिचालित गर्ने,
- योजना कार्यान्वयन प्रक्रियामा चुस्त र निरन्तर अवलोकन गर्ने,
- योजना कार्यान्वयनमा आवश्यक निति-नियम र कानुनको पालना गर्ने गराउने ।

७.१३ निष्कर्ष

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं ७ को आ.व २०७७-७८ मा सिमित श्रोत साधन र मानवशक्तिको अभाव भएता पनि वडा बाट दिने सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीमुखि, जनमुखि र मितव्यीता को आधारमा सेवा प्रवाह गर्दै नगर सभा र कार्यपालिका को निर्णयलाई वडास्तरबाट पूर्ण कार्यान्वयन गर्न यस वडा का जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी पूर्ण रुपले क्रियाशिल भई आफ्नो जिम्मेवारी बहन गरेको वडा को सम्पूर्ण योजनाहरु समयमानै सम्पन्न गर्न सफल भएको छ । अझै उपभोक्ता समितिलाई योजना कार्यान्वयनमा प्रक्रियागत ज्ञान दिन सकेको खण्डमा र वडा कार्यालयलाई प्राविधिक भौतिक पूर्वाधार युक्त बनाउन सकेको खण्डमा अझै सफलता र बढी उपलब्धि प्राप्त गर्न सकिन्थ्यो ।

८. ८ नं. वडा कार्यालय

८.१ पृष्ठभूमि

नेपालको राज्य पुनसंरचना अन्तर्गत मिति २०७३/११/२७ देखि लागू हुने गरी स्थापना भएको भीमाद नगरपालिकाको ९ वटा वडाहरुमध्ये साविक भीमाद गा.वि.स.को वडा नं ३, ६ र ७ त्यस्तै भानुमति गा.वि.स.को वडा नं. ३, १ र ९ गरी ६ वटा वडा मिलेर बनेको वडा हो वडा नं. ८ । समुन्द्र सतहबाट ४००-१,०३२ मिटर सम्मको उचाइमा अवस्थित यस वडाको पूर्वतर्फ सेती नदी, पश्चिम वडा नं. ९, उत्तर क्याङ्दी खोला, र दक्षिणमा वडा नं. ७ हुदै धन्दुर खोला सिमाना कायम भइ १०.५२ वर्ग कि.मी. भुभागमा फैलिएको, केही भुभाग समथर, करिब ४०% भुभाग वनजंगल र ६०% भुभागमा आवादी रहेको छ । पहाडी भाग रवेशी खोच

गरी २ भागमा विभाजित यस वडामा ठकुरी, मगर, कामी, ब्राह्मण, नेवार, दमै, सार्की, कुमाल, क्षेत्री, घर्ति, कमर/गिरी, राइ र तामाङ गरी १३ जातजातीको बसोबास र तिनीहरूको जम्मा जनसंख्या २,९९१ रहेको छ । आ.व.२०७७/०७८ को अवस्थालाई नियाल्दै सो समयावधिमा उपलब्ध स्रोत-साधन, सेवा र क्रियाकलाप कार्यान्वयनको शिलशिलामा भएको कमिकमजोरी र सफलताको खोजी गर्दै वडा र वडाबासीको प्रगतीका साथै समग्र नगरपालिकाको उन्नतीका खातिर अगामी वर्ष उपलब्ध गराइने स्रोत-साधन, सेवा र क्रियाकलाप त्रुटी रहित होस भन्नका लागि यो समिक्षा कार्यक्रम राखिएको हो ।

८.२ वार्षिक कार्यक्रमको उद्देश्य

आ.व. २०७७/०७८ मा भिमाद नगरपालिका वडा नं. ८ मा सञ्चालित वार्षिक कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन प्रगतिको अवस्था देखाउनु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

- आ.व. २०७७/०७८ मा सञ्चालित कार्यक्रम तथा योजनाको भौतिक एवं आर्थिक प्रगतिको अवस्था दर्शाउनु,
- यस वडाबाट भएका सेवाप्रवाहको अवस्थाबारे जानकारी गराउनु,
- कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन तथा सेवा प्रवाहका क्रममा देखिएका समस्याहरूबारे जानकारी गराउनु ।

८.३ विद्यमान अवस्था

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. ८ को विद्यमान अवस्था देहायका विभिन्न विवरणहरूबाट प्रष्टाउन सकिन्छ ।

८.३.१ वडाको जातिगत विवरण

ठकुरी	मगर	कामी	ब्राह्मण	नेवार	दमाइ	क्षेत्री	कुमाल	सार्की	भुजेल	कुंवर	गिरी	राइ	तामाङ	जम्मा
८११	५२९	४४९	३१०	२९५	१६२	१३६	१२९	१२५	६७	३९	१९	५	५	२९९१

स्रोत: नगर प्रोफाइल २०७७

८.३.२ वडाको साक्षरता स्थिति

लिङ्ग	निरक्षर	साक्षर	जम्मा	साक्षर प्रतिशत
पुरुष	४७	१३८४	१४३१	९६.७२
महिला	१३७	१२३३	१३७०	९०
जम्मा	१८४	२६१७	२८०१	९३.४३

स्रोत: नगर प्रोफाइल २०७७

८.३.३ धर्म अनुसारको जनसंख्या

	हिन्दू	बौद्ध	मुस्लिम	क्रिश्चियन	किरात	जम्मा
वडा नं. ८ को	२,९४७	२७	०	२०	०	२९९४
नगरको जम्मा	३०३५३	१९१७	४४९	३१३	४	३३०३६

स्रोत: नगर प्रोफाइल २०७७

द.३.४ प्रशासनिक गठन

कायम भएको वडा	साविकका गा.वि.स. हरू	समावेश भएका साविकका वडा नं.
८	भानुमती	१, ३ र ९
	भिमाद	३, ६ र ७

द.४ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक आम्दानी

क्र.स.	महिना	सिफारिस दस्तुर रु.	अन्य दस्तुर रु.	घटनादर्ता दस्तुर रु.	सम्पत्ति कर दस्तुर रु.	आ.व.०७७/७८ को जम्मा रु.	गत वर्षको जम्मा रु.
१	श्रावण	९३००	१५२०	३००	२०८४८	३१९६८	३९९६०
२	भाद्र	८८००	१५५०	२००	४१०२	१४६५२	४१५६०
३	असोज	१४९००	६२०	२००	२८६४	१८५८४	२२२३५
४	कात्तिक	१३१००	१९४०	४००	२६४०	१८०८०	३०९०१
५	मंसिर	१६६००	४१४०	१२५०	७४६०	२९४५०	४२७३०
६	पौष	१८४००	८९५	१०५०	२९९२	२३३३७	३०९५१
७	माग	२७२००	३९९०	९५०	६५१८०	९७३२०	३०३०१
८	फागुन	३६६००	४३५००	२२००	८३८१३	१२५९६३	३३९६६
९	चैत्र	३४७००	८१६५	५४००	४४५९	५२७२४	६५५१
१०	बैशाख	२०८००	३६४०	५५००	७४५	३०६८५	४०००
११	जेठ	१०००	६००	४००	-	२०००	८७६९
१२	असार	२२००	८००	-	-	३०००	१५८६४
जम्मा		२०३६००	३२२१०	१७८५०	१९५१०३	४४८७६३	३०७७८८

द.५ सेवा प्रवाह

द.५.१ सिफारिस/प्रमाणित

क्र.स.	सेवा प्रवाहको विवरण	संख्या
१	नागरीकता सिफारिस	१४९
२	घरबाटो सिफारिस	२७
३	चारकिल्ला सिफारिस	३७
४	नाता प्रमाणित	५३
५	व्यक्ती प्रमाणित	२०
६	नामसारी सिफारिस	६
७	पारिवारिक विवरण सिफारिस	१२
८	व्यवसाय दर्ता	१५
९	अन्य	५६०

क्र.स.	सेवा प्रवाहको विवरण	संख्या
	जम्मा	८७९

८.५.२ घटना दर्ता

क्र.स	घटना दर्ता	संख्या			कैफियत
		पुरुष	महिला	जम्मा	
१	जन्म दर्ता	४१	४३	८४	
२	मृत्यु दर्ता	१७	७	२४	
३	विवाह दर्ता	-	-	२३	
४	बसाइसराइ	-	-	३३	आएको ५३ जना गएको ८२ जना
५	सम्बन्ध बिच्छेद	-	-	२	
	जम्मा			१६६	

८.६ कार्यक्रम कार्यान्वयनका आधार र प्रक्रिया

यस भिमाद नगरपालिका वडा नं. ८ मा वार्षिक कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन गर्दा देहाय बमोजिमको आधार लिइन्छ ।

- नगर वार्षिक योजना किताब,
- नगर कार्यपालिका एवं वडा बैठकका निर्णयहरू,
- जनताको माग, चाहाना र आवश्यकता,
- गुनासो पेटिका र सार्वजनिक सुनुवाइ इत्यादी,
- सूचना प्रकाशन,
- उपभोक्ता समिती गठन, ल.इ, सम्झौता तथा कार्यान्वयन,
- अनुगमन, मूल्यांकन,
- बिल, भर्पाइ, डोर हाजिर सहित भुक्तानीका लागि सिफारिस ।

८.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट तथा खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति %	मौज्दात
१	वडा नं ८ का सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक सामाग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	२,००,०००	२,००,०००	१००	०
२	बाह्र विसै सामुदायिक भवन अधुरो योजना निर्माण	२,००,०००	१,८८,०७२	९४.०४	११,९२८
३	भूषुन्दापि मोटर मार्ग स्तरोन्नती योजना	१२,००,०००	११,५८,३६०	९६.५३	४१,६४०

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति %	मौज्दात
४	क्याङ्गदि देउराली मोटरमार्ग स्तरोन्नती (पक्की नाला र ग्रावेल) योजना	१२,००,०००	११,६६,६१७	९७.२२	३३,३८३
५	पिपल डाँडा भु टावर रिङ्ग रोड निर्माण योजना	२,००,०००	१,९४,०४९	९७.०२	५,९५१
६	गहते सुन्तले पक्की नाला निर्माण योजना	५,००,०००	४,४१,०३९	८८.२१	५८,९६१
७	सिम्ले फाँट भित्रि मार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	७,००,०००	६,८१,३२५	९७.३३	१८,६७५
८	नवदुर्गा टोल भित्रि मार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	४,००,०००	३,८८,३०४	९७.०८	११,६९६
९	भानुमती मार्ग निर्माण योजना	१,५०,०००	१,५०,०००	१००	०
१०	मदन आश्रित मोटरमार्ग स्तरोन्नती योजना	५,००,०००	३,१९,४४०	६३.८९	१,८०,५६०
११	चैनपुर मोटरमार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	७,००,०००	५,४४,४३६	७७.७८	१,५५,५६४
१२	अरौँदि भित्रि सडक पक्की नाला निर्माण योजना	५,००,०००	४,४८,३७७	८९.६८	५१,६२३
१३	राधा कृष्ण मोटरमार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	७,००,०००	६,०९,६१८	८७.०९	९०,३८२
१४	दिकुस पँधेरो पैदल मार्ग निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
१५	भानुमति मार्ग निर्माण योजना	५०,०००	४३,५९९	८७.२०	६,४०१
१६	चण्डी देउराली रिङ्ग रोड निर्माण योजना	१,५०,०००	१,४५,९६७	९७.३१	४,०३३
१७	सिम्ले बैँदेपानी भित्रि मोटरमार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	३,००,०००	२,६४,२४६	८८.०८	३५,७५४
१८	कटुन्जे झलुङ्गे कुलो मर्मत योजना	१,००,०००	१,००,०००	१००	०
१९	बाह्रबिसे पक्की कुलो निर्माण योजना	१,००,०००	८२,०८८	८२.०९	१७,९१२
२०	कटुन्जे झलुङ्गे कुलो मर्मत योजना	५०,०००	४६,२५०	९२.५०	३,७५०
२१	शाहिथोक खानेपानी टंकी योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
२२	ढुङ्गढुङ्गे गाउँ एक घर एक धारा कार्यक्रम	२,००,०००	०	०.००	२,००,०००
२३	वडा समितिको निर्णय अनुसार खानेपानी मुल तथा पँधेरो संरक्षण र मर्मत सम्भार योजना	१,००,०००	२२,७३८	२२.७४	७७,२६२
२४	पिपल डाँडा भु टावर खानेपानी टंकी	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकको नाम	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च रकम रु.	वित्तिय प्रगति %	मौज्दात
	योजना				
२५	टोड्के खानेपानी योजना पम्प खरिद	१,००,०००	६८,२६८	६८.२७	३१,७३२
२६	अरौदि मंगलोदय खानेपानी सुद्विकरण तथा विस्तार कार्यक्रम	१,००,०००	९६,६१८	९६.६२	३,३८२
२७	ढुङ्गढुङ्गे गाउँ एक घर एक धारा कार्यक्रम	१,२८,०००	०	०.००	१,२८,०००
२८	ढुङ्गढुङ्गे गाउँ एक घर एक धारा कार्यक्रम	१,५०,०००	०	०.००	१,५०,०००
२९	ढुङ्गढुङ्गे गाउँ एक घर एक धारा कार्यक्रम	२,७२,०००	०	०.००	२,७२,०००
३०	बगैँचाटोल प्रतिक्षालय निर्माण योजना	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३१	वडा समितिको निर्णयानुसार आर्थिक तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३,००,०००	२,९०,१९३	९६.७३	९,८०७
३२	मंगलोदय मा बि.वा.ल.विकास व्यवस्थापन	१,००,०००	९७,५००	९७.५०	२,५००
३३	नवदुर्गा जेष्ठ नागरीक मिलन पार्क निर्माण योजना	५,००,०००	४,५२,०३०	९०.४१	४७,९७०
३४	त्रिवेणि टोल खेलमैदान निर्माण योजना	४,००,०००	३,८९,१८६	९७.३०	१०,८१४
३५	बाईथुङ्गे डाँडा पार्क निर्माण योजना	१,००,०००	६९,६८४	६९.६८	३०,३१६
३६	चैन पुर देविथान पार्क निर्माण योजना	३,००,०००	०	०.००	३,००,०००
३७	गणेशथान सिंढि /रेलिङ्ग निर्माण योजना	३,००,०००	२,९१,४१०	९७.१४	८,५९०
३८	चैनपुर अकला मन्दिर निर्माण योजना	१,००,०००	८४,४७७	८४.४८	१५,५२३
३९	मिमिरि बाल उद्यान योजना क्रमागत	२,००,०००	१,९५,०००	९७.५०	५,०००
	जम्मा	१,१६,५०,०००	९६,१८,८९१	८२.५६	२०,३१,१०९

८.८ सञ्चालन हुन नसकेका योजना/कार्यक्रमहरू

सि.नं.	योजना/कार्यक्रमहरूको नाम	बजेट रु.	सञ्चालन हुन नसक्नुको कारण
१	ढुङ्गढुङ्गे गाउँ एक घर एक धारा कार्यक्रम	७,५०,०००	पानीको श्रोत विवाद
२	चैन पुर देविथान पार्क निर्माण योजना	३,००,०००	जग्गा प्राप्तीमा समस्या
३	डाले तथा भुइँ घाँस नर्सरी	१,००,०००	किसानको जागरुकताको कमि
४	पिपलडाँडा भुट्टावर रिङ्गरोड निर्माण योजना	२,००,०००	जग्गा विवाद
५	बाझो जग्गा उपयोग तथा उपभोग कार्यक्रम	१,००,०००	बाझो जग्गा खोलाते लग्यो
६	सामाजिक विभेद अन्त्यका लागि शसक्तिकरण कार्यक्रम	१,००,०००	सम्बन्धित क्षेत्रको चासोको कमि

८.९ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्दनात्मक कार्यक्रमहरु

यस भिमाद न.पा. वडा नं. ८ मा आ.व. २०७७/०७८ मा असल अभ्यास एवं नवप्रवर्दनात्मक कार्यक्रम अन्तर्गत ६०-४०% लागत सहभागितामा किसानहरुलाई भैसीको थोरे पाडी वितरण गरीयो । वडालाई दुध उत्पादनमा अत्मनिर्भर बनाउन एवं गाइ/भैसी पालक किसानलाई व्यवसायिक बनाउने उदेश्यका साथ कार्यक्रम गरिएको थियो । प्याकेजिड मेसिन खरिद गरी दुध डेरी प्रवर्द्धनमा सहयोग पुर्याइएको, हरेक टोलमा पार्क र खेलकुद मैदानको स्थापना गरिएको, पार्क तथा पर्यटन स्थलको विकास गरिएको ।

८.१० समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धीहरु

आ.व. २०७७।७८ मा यस भिमाद न.पा. वडा नं. ८ बाट सम्पादन गरीएका समग्र कार्यक्रमहरुबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरु देहायअनुसार रहेका छन् ।

- बढ्दो कोभिड १९ को सङ्क्रमण र सो कारण भएको निषेधाज्ञाका बाबजुद पनि कार्यक्रम एवं योजनाको काम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको,
- न्यून कर्मचारीबाट पनि सेवाग्राहीलाई गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरिएको,
- शौचालय बिहिन विपन्न, दलित, महिला लगायतका घर/घरमा पुगी शौचालय निर्माण गरी स्वच्छ एवं स्वस्थ वातावरण निर्माणमा सहयोग पुऱ्याएको,
- जिर्ण अवस्थामा रहेका खानेपानीका मुहान, धारा, पाइप, टंकीको संरक्षण एवं प्रवर्द्धनकात्मक कार्यले खानेपानी समस्या समाधानमा सहयोग पुगेको,
- विभिन्न कृषी तथा पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रमबाट किसानको जीवनस्तर अभिवृद्धिमा सहयोग पुर्याएको जस्तै: बेमौषमी तरकारी खेती, आलु तथा लसुनको बिउँ वितरण, बटुइ पालन, भैसीको पाडा पाडी वितरण, बाख्रा वितरण, मौरी घर वितरण आदी इत्यादी,
- बस्तीहरुमा भित्री सडक पक्की नाला निर्माणले अव्यस्थित ढल व्यवस्थापन भइ सुन्दर बस्ती निर्माणमा सहयोग पुगेको,
- खेल मैदान, बाल उद्यान, ज्येष्ठ नागरीक मिलन पार्क लगायतका संरचना निर्माण एवं मठ मन्दिर संरक्षणका कार्यले मनोरञ्जन, आपसी भेटघाट, भलाकुसारी, व्यक्तित्व विकास लगायतमा ठूलो योगदान पुगेको ।

८.११ कार्यक्रमका कार्यन्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरु

आ.व. २०७७।७८ मा यस भिमाद न.पा. वडा नं. ८ मा कार्यक्रम कार्यन्वयनमा आइपरेका समस्याहरु देहाय बमोजिम छन् ।

- वडा कार्यालय भवन व्यवस्थित नहुदा सुशासन कायममा समस्या,
- राजस्व संकलन नगदी रसिदमार्फत हुने व्यवस्थाले गर्दा कहिलेकाहीं हिसाब मिलान बिग्रीने, रकम छुट हुन जाने भइ दोहोराएर हिसाब हेर्नुपर्ने जसले समय खेर गएको,

- समयमै उपभोक्ता समिति गठन नहुनु जसले योजनाको काममा ढिलाइ,
- कहिले काहीँ योजनाको लगत इष्टमेट निर्माण समेत ढिला भएको जसका कारण योजना सम्झौता पछि धकलिएको,
- उपभोक्ता समितिको निश्क्रयताले योजनाको काम समयमानै सुचारु हुन नसकेको,
- कतिपय अवस्थामा योजना निर्माणमा प्राविधिकको न्यून उपस्थितीले लगत इष्टमेट अनुसार काम हुन नसकी गुणस्तरीयता कायम हुन नसक्नु,
- त्यसो त, योजना निर्माण सम्पन्न हुने बित्तिकै समयमै प्राविधिक मूल्यांकन पनि सक्रिय रूपमा हुन नसकेको,
- आर्थिक वर्षको अन्त्यमा योजना सम्पन्न गर्ने परम्पराले बिल, भरपाइ, डोर हाजिरी, माइनुटिड लगायत आवश्यक कागजात हेर्न एवं मिलाउन कठिन हुने गरेको,
- विपद व्यवस्थापनमा तत्काल प्रयास समस्या समाधान गर्न कठिनाइ भएको ।

८.१२ समस्या समाधानका उपायहरू

आ.व. २०७७।७८ मा यस भिमाद न.पा. वडा नं. ८ मा कार्यक्रम कार्यन्वयनमा आइपरेका समस्या समाधानका उपाय देहाय बमोजिम छन् ।

- गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि व्यवस्थित कार्यालय हुनु समेत पूर्वसर्त भएकोले वडा भवन कार्यालय निर्माण छिटो हुनुपर्ने,
- आर्थिक पारदर्शीता वृद्धिका लागि राजस्व संकलन नगदी रसिदको साटो कम्प्यूटर प्रणालीबाट हुने बिलिङ मार्फत हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने,
- समयमै उपभोक्ता समिति गठन हुनुपर्ने जसले योजनाको काम छिटो अगाडि बढाउन सहन हुने,
- लगत इष्टमेट निर्माण तुरुन्तै गरीदिइमा उपभोक्ता समितिलाइ सम्झौता गराइ योजनाको काम सुचारु गरीहाल्न ताकेता गर्न सकिने,
- योजना निर्माणमा प्राविधिकको उल्लेख्य उपस्थिती हुनुपर्ने, जसले योजनाको काममा गुणस्तरीयता कायम हुन सहयोग पुऱ्याउने छ,
- योजना निर्माणको काम सम्पन्न हुने बित्तिकै प्राविधिक मूल्यांकन भएमा कागजात तयार गरी भुक्तानी सिफारिसको चरणमा जान सकिने,
- उपभोक्ता समितिलाइ क्षमता विकास तालिमको आयोजना हुनुपर्ने ।

८.१३ निष्कर्ष

कोभिड १९ को महामारीका कारण सिर्जित असहज अवस्थाका कारण आ.व. २०७७।०७८ केही योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन नै गर्न नसकिएको भएपनि सूचारु भएका अधिकांश योजना तथा कार्यक्रम सफतलाकासाथ

सम्पन्न गरिएको । वर्षको अन्त्यमा मात्र योजना सुरु गर्ने परिपाटीमा सुधार आइ आर्थिक वर्षको सुरुमै योजना कार्यन्वयनमा जान सकिएमा योजनाको गुणस्तरिता कायमका साथै समयमै सम्पन्न गर्न समेत सकिने छ ।

९. ९ नं. वडा कार्यालय

९.१ पृष्ठभूमि

तनहुँ जिल्ला भिमाद नागरपालिका वडा नं-९ नगरको सदरमुकाम देखि पश्चिम भेगमा रहेको छ । पूर्वमा भिमाद नगरपालिका वडा नं-८ र वडा नं २ संग सिमाना जोडिएको छ भने पश्चिममा स्याङ्जा जिल्ला हरिनास गाउँपालिका वडा नं-४ संग सिमाना जोडिएको छ । उत्तर तर्फ शुक्लागण्डकी र दक्षिण तर्फ भिमाद वडा नं-२ संग सिमाना जोडिएर रहेको छ ।

मगर,गुरुङ, दमई ,कामी ,क्षेत्री,बाहुन,सार्की र केही मुस्लिमहरुको बसोबास रहेको यस वडामा स्थानिय निर्वाचन पछि जनताको विकास प्रतिको अपेक्षा विशेषत पुर्वाधारमा सहज पहुच र आर्थिक स्थितिमा सुधार सगै शिक्षा,स्वास्थ्य जस्ता प्रत्यक्ष जनजिविका सग जोडिने विषयहरुमा सुधार उन्मुख कार्यक्रमको माग भएकाले अधिक बजेट पुर्वाधार विकासमा खर्च भएको छ ।

आर्थिक स्थिति सुधारका लागि कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा ब्यवसायिकरण गर्दै केही नमुना कामहरु भएको छ । युवा उद्यम विकास गर्नका लागि कृषि पर्यटन मार्फत केही महत्वपुर्ण कामहरु समेत भएको छ ।

९.२ वार्षिक कार्यक्रमका उद्देश्य

भिमाद नगरपालिका वडा न-९ भौगोलिक उत्तर र दक्षिण भागमा बाडिएर रहेको छ । पुर्वाधारको सहज पहुचका आधारमा स्थानिय निर्वाचन भन्दा अगाडि सडक ,खानेपानि,विद्युत जस्ता अति आवश्यक पर्ने पुर्वाधार समेत नरहेको र सहज पहुचमा सडक ,खानेपानि आपुर्ति , विद्युतको पहुचमा आम नागरीकलाई पुर्‍याउने मुख्य उद्देश्य रहेको छ । साथै आर्थिक स्थिति सुधार तथा उद्यम विकासका लागि सहयोग गर्ने हिसावले विभिन्न कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रलाई ब्यवसायिक बनाउन उद्देश्य रहेको छ । गुणस्तरिय शिक्षाका पहुचका लागि बसाई सरी जाने वा बजार झर्ने चलन विद्यमान समस्याका रुपमा देखिएको छ । उक्त समस्या रोक्न शिक्षा सुधार कार्यक्रम तथा बातावरण निर्माण गर्नुपर्ने भएकाले समाधान गर्न के के उपायहरु अपनाउने भन्ने विषयमा बहस गरी कार्यनिति बनाउन जरुरी छ ।

९.३ विद्यमान अवस्था

स्थानिय निर्वाचन भए पछि हाल भिमाद नगरपालिका वडा नं-९ को अवस्था तपसिल अनुसार रहेको छ ।

क्र.स	विवरण	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौ	कैफियत
१	सडक	३७ कि.मि कच्ची	९ किमि नयाँ ट्रयाक थप	१३ किमि नयाँ ट्रयाक थप	११ कि.मि थप		३३ किमि नयाँ ट्रयाक थप
२	नाला	-			४.३ कि.मि पक्की नाला		
३	खानेपानि	-	एक घर एक कार्यक्रम धारा सुरु	निरन्तरता	६९.४२ प्रतिशत	शतप्रतिशत	मिटर सहितको धारा
४	स्वास्थ्य	-		स्थापना	ल्याव,		
५	शिक्षा	४ नया भवन	निरन्तरता	१ भवन	संरक्षण कम्पाउण्ड निर्माण ३		
६	आर्थिक विकास	-	बाखा स्रोत स्थापना , खोर सुधार फलपुल नर्सरी स्थापना	१.समुह गठन ४ तरकारी खेती २.नक्ष सुधार	समृद्ध जिवन सुनौलो कृषि अभियान		
७	विद्युत	६० % काठे पोल विस्तापित	७० % काठे पोल विस्तापित	८०% प्रतिशत काठे पोल विस्तापित	९० % काठेपोल विस्तापित		
८	भौतिक पुर्वाधार				८ ओटा सामुदायिक भवन		
९	पर्यटन				राष्ट्रिय स्तरको पहिचान बनाउन सफल		

९.४ वार्षिक आम्दानी विवरण

भिमाद नगरपालिका वडा नं-९ को कार्यालय बाट सेवा प्रदान गर्दा सेवा शुल्क बापत तपसिल अनुसार आम्दानी भएको छ ।

क्र.स	महिना	रुकम	कैफियत
१	साउन	८५९०	
२	भदौ	५७९०	
३	असोज	१९८९०	
४	कार्तिक	१८१००	
५	मंसिर	२६५५०	
६	पुस	२०३००	
७	माघ	३९०००	
८	फाल्गुन	३६२५०	
९	चैत्र	२६५५०	
१०	वैशाख	३२०००	
११	जेठ	७००	
१२	असार	६९००	
	जम्मा	२४०६२०	

९.५ सेवा प्रवाह

९.५.१ सिफारिस/प्रमाणित तथा घटना दर्ता

स्थानियको वडा कार्यालय जनताको पहुचमा सबैभन्दा धेरै गुनासो राख्ने र प्रतिनिधिलाई प्रत्यक्ष भेट्ने पहिलो अंगको रुपमा रहेको अवस्था छ । भिमाद नगरपालिका वडा न-९ को वडा कार्यालय बाट तपसिल अनुसारको सेवाहरु प्रदान गरिएको छ ।

क्र.स	विवरण	संख्या	कैफियत
१	नाता प्रमाणित	५४	
२	नागरीकता सिफारिस	१४९	
३	विवाह दर्ता	१४	
४	जन्म दर्ता	३८	
५	बसाई सराई	११	
६	सम्बन्ध विच्छेद	१	
७	घर बाटो	२०	
८	चार किला	२५	
९	विविध सिफारिस	६४९	

९.५.२ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण

क्र.स	विवरण	संख्या चौमासिक			चौमासिक खर्च रु.			कुल वार्षिक खर्च
		पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	
१	जे. ना. भत्ता ७० वर्ष माथि	२१३	२७२	२६९	२५३०९४४	२९९३९००	३३२००९६	८८४४९४०
२	जे. ना. भत्ता दलित	३१	३५	३६	२४८०००	२६६०००	२८४०००	७९८०००
३	जे. ना. एकल महिला	३२	४९	५०	२५६०००	३५२०००	३९८०००	१००६०००
४	विधवा आर्थिक सहायता	२८	३३	३४	२२४०००	२४२०००	२६२०००	७२८०००
५	पुर्ण अपाङ्ग क वर्ग	६	७	७	७२०००	७८०००	८४०००	२३४०००
६	अति अशक्त ख वर्ग आर्थिक सहायता	१८	१९	२१	११५२००	११६८००	१३१२००	३६३२००
७	दलित बालबालिका	३७	३७	३५	५६०९३	५४८९३	५६०००	१६६९८६
	जम्मा	३६५	४५२	४६२	३५०२२३७	४१०३५९३	४५३५२९६	१२१४११२६

९.६ कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अपनाईएका प्रक्रियाहरू

कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा तपसिल अनुसारको प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१. योजनाको हकमा

- योजना सार्वजनिक गर्ने,
- उपभोक्ता समितिहरू गठन गर्ने,
- योजनाको लागत अनुमान गर्न नपा कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने,
- योजना सम्झौता गर्ने,
- सम्झौता अनुसार काम भए नभएको अनुगमन गर्ने,
- योजना सम्पन्न गरेको माईनुट फोटो तथा अनुसुचि अनुमोदन हिसाब किताब सार्वजनिक गरेको माईनुट सहितको अनुगमन प्रतिवेदन सहित रकम भुक्तानिका लागि सिपारिस गर्ने,

२. अन्य सेवाका लागि - नागरिक वडा पत्रको आधारमा सेवा प्रदान गर्ने ।

९.७ वार्षिक समष्टिगत बजेट र खर्चको अवस्था

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	विनियोजित रकम रु.	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत	मौज्दात
१	पर्यटन प्रवर्द्धन तथा प्रचारका लागि राष्ट्रिय कवि सम्मेलन	१०००००	१०००००	१००	०
२	सुनाखरी थर सामुदायिक भवन शौचालय निर्माण	१०००००	९७५००	९७.५०	२५००
३	थामडाडा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३०००००	२९९४९७	९९.८२	५४३
४	प्रगतिशिल प्रा.वि कोठा ढलान तथा प्लास्टर	२०००००	१८४८१३	९२.४१	१५१८७
५	डाडा थर शौचालय निर्माण योजना	१०००००	९७५००	९७.५	२५००
६	बरकारी थर सामुदायिक भवन	३०००००	२९१७७२	९७.२६	८२२८

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	विनियोजित रकम रु.	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत	मौज्दात
७	धाङ्ग्रेथर सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३०००००	२९२५००	९७.५	७५००
८	थामडाडा सामुदायिक भवन योजना	२०००००	१९५०००	९७.५	५०००
९	मोहरिया सडटाडी सामुदायिक भवन मर्मत सुधार	३०००००	२८९४०९	९६.४७	१०५९१
१०	ओखले चामपानि मोटर मार्ग	१५००००	१४६२५०	९७.५	३७५०
११	सुनारीथर सामुदायिक भवन सिलिङ निर्माण तथा भुई प्लास्टर	३०००००	२९२५००	९७.५	७५००
१२	बुचा बजार ढलान निर्माण योजना	४०००००	३८९२६५	९७.३२	१०७३४
१३	मोहरिया गोकुलढुक मोटर मार्ग	१०००००	९७५००	९७.५	२५००
१४	चारघरे चर्च मोटर मार्ग स्तरोन्नति योजना	१५००००	९७५००	६५.०	४२५००
१५	पाङ्गमी कालभैरव मोटर मार्ग ढलान योजना	२०००००	१९४२७५	९७.१४	५७२५
१६	पाङ्गमी कालभैरव मोटर मार्ग ढलान योजना	२०००००	१९५००	९७.५	५०००
१७	सुनारी सुनखरी थर मोटर मार्ग पक्की नाला विस्तार योजना	४०००००	३८९०३०	९७.२६	१०९७०
१८	चिहानडाडा जौपानि मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण योजना	४०००००	३९००००	९७.५	१००००
१९	जौपानि भित्री मार्ग स्तरवन्नती योजना	४०००००	३९००००	९७.५	१००००
२०	जौपानि शेरबेसी मोटर मार्ग निर्माण योजना	८०००००	७८००००	९७.५	२००००
२१	रिठाभञ्ज्याङ शरावेशी मोटर मार्ग स्तरोन्नति योजना	५०००००	४८७१०४	९७.४२	१२८९६
२२	भाटडाडा मोटर मार्ग स्तरोन्नति योजना	३०००००	२८२४६१	९४.१५	१७५३९
२२	कटनछाप खुल्लेडुटु मोटर मार्ग विस्तार योजना	४०००००	४०००००	१००	०
२३	बुचा खानि पम्प तथा हिलटंक खरिद योजना	१५००००	१४६२५०	९७.५	३७५०
२४	रिठाभञ्ज्याङ बरपोखरी खापा योजना फेरोसिमेन्ट टंकी निर्माण तथा विस्थारलाईद ब्यबस्थापन योजना	५०००००	४८७५००	९७.५	१२५००
२५	पाङ्गमी एक घर एक धारा खा.पा योजना	८०००००	७७००२५	९६.२५	२९५७५
२६	बरपोखरी नमुना पार्क निर्माण योजना	२०००००	१९५०००	९७.५	५०००
२७	कटनछाप भलिबल खेल मैदान निर्माण योजना	२०००००	१९५०००	९७.५	५०००
२८	सखेप खेलकुद मैदान निर्माण योजना	३०००००	२९२५००	९७.५	७५००
२९	विश्वकर्मा मन्दिर निर्माण योजना	१०००००	९६५७५	९६.५८	३४२५
३०	पाथर्दी खेलकुद मैदान ब्यबस्थापन तथा पार्क निर्माण योजना	३०००००	२७६७३०	९२.२४	२३२७०
३१	मोहरिया सिद्ध ज्योति प्रावि घुराबार निर्माण	२०००००	१९५०००	९७.५	५०००

सि.नं.	बजेट उपशीर्षकको नाम	विनियोजित रकम रु.	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत	मौज्दात
	योजना				
३२	वडा समितिको निर्णय अनुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार	३०००००	२९२५००	९७.५	७५००
३३	पाथर्दी सामुदायिक होमस्टेको सामुदायिक भवनमा किचन र्याक निर्माण	१५००००	१३८५१०	९२.३४	११४९०
३४	बुचा खानि मैदान व्यवस्थापन तथा बालविकास तथा सिद्धिड निर्माण योजना	९०००००	८७०२२६	९६.६९	२९७७४
३५	भैरव आधारधुत शौचालय तथा खेलकुद मैदान निर्माण योजना	१५००००	१३९३०४	९२.८७	१०६९६
	जम्मा	१०८५००००	१०४७३९५६	९६.५३	३७६०४४

९.८ सञ्चालन हुन नसकेका योजनाहरू: नभएको

९.९ असल अभ्यास तथा नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू

वडा नं-९ अन्तर्गत तपसिलका योजनाहरूमा असल अभ्यासको प्रयोग भएको अवस्था छ ।

- जनताको माग र आवश्यकतामा आधारित योजनाहरू सम्पन्न गर्न श्रमदान तथा लागत सहभागिता गर्न सहज भएको र समयमै सकिएको,
- ठेक्का मार्फत भन्दा उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको कामहरू गुणस्तरिय र समयमै सकिएको अवस्था ।

९.१० समग्र कार्यक्रमका प्रमुख उपलब्धिहरू

हरेक वर्ष ल्याईने बजेट मार्फत आम जनताको विकास प्रतिको केही अपेक्षाहरू पुरा भएको छ । भौतिक रूपमा निकै ठुलो छलाड मार्न नसके पनि कम्तिमा विकासका आधारहरू तय गर्ने कामहरू भएका छन् । आ.व. ०७७/०७८ को प्रमुख उपलब्धिहरू तपसिल अनुसारको रहेको छ ।

- एक घर एक धारा खानेपानि अभियान ९० प्रतिशत सम्पन्न भएको,
- नमुना कुखुरा पालनको सुरुवात भएको,
- सामुहिक उत्पादनमा जोड्न प्रयास अनुसार केही सामुहिक कार्यहरू गरिएको जस्तै थामडाडा कालो च्वाचे, मोहरिया बंगुर फर्म स्थापना,
- कृषि तथा पर्यटनमा थप नया गन्तव्यको स्थापना भएको,
- राष्ट्रिक कवि सम्मेलन,
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पद यात्रा,
- कौरा नृत्य प्रशिक्षण,
- कृषक कार्यशाला ।

९.११ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका प्रमुख समस्याहरू

कार्यक्रम कार्यान्वयनमा विविध पक्ष सँग गासिएर आउने समस्याहरू छन् ति तपसिल अनुसारको छ ।

- कर्मचारीको अभाव,
- प्रक्रियागत ज्ञानको कमी,
- रकम भुक्तानि अन्तिममा हुने हुदा सामग्री खरिदमा समस्या,
- प्राविधिक अनुगमनको अभाव तथा ठेकेदारको लाप्रवाही ।

९.१२ समस्या समाधानका उपायहरू

- कर्मचारी अभावलाई ब्यवस्थापन गर्ने,
- उपभोक्ता समितिहरूलाई प्रशिक्षण तथा समन्वय गर्ने,
- अनुगमन तथा निरक्षण प्रभावकारी बनाउने,
- टुक्रे तथा साना योजनाहरू कम गर्ने ।

९.१३ निष्कर्ष

स्थानिय तहको पहिलो ढोकाको रूपमा वडा कार्यालय भएको ब्यहोरा हामि सबैलाई थाहा छ । हरेक जनताको अपेक्षा तथा विविध विषयहरूको माग तथा सेवा प्रवाह समेत वडा मार्फत हुने हुदा प्रशासन संचालनमा प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न होस् वा योजना कार्यान्वयन सफल रूपमा गरी नतिजा मुखी काम गर्न विषयमा कर्मचारी अभावले निकै ठुलो प्रभाव पार्ने हाम्रो बुझाई हो । प्रशासन ,पञ्जीकरण ,स्वास्थ्य, पशु,राजस्व ,योजना लगाएतका सम्पूर्ण कार्यहरू वडा मार्फत नै प्रभावकारी ढडमा काम गर्न सक्ने, कार्य सम्पादन गर्ने सामर्थ्य वडाले राख्दछ भन्ने अपेक्षा आम नागरीकको रहदै आएको छ । कर्मचारिको उचित व्यवस्थापन तथा दरबन्दी अनुसारको कर्मचारि नहुदा आंशिक बाहेक गुणात्मक काम गर्न सक्ने अवस्था नरहेकोले कम्तिमा कर्मचारिको उचित व्यवस्था तथा दरबन्दी अनुसार पदपुर्ती गर्नुपर्ने अवस्था छ । तब मात्र हामिले गरेको योजना अनुरूप कार्य सम्पादन तथा नतिजा समयमै देखिनेछ । धेरै योजनाहरू कार्यान्वयन हुन नसक्नुको प्रमुख कारण कर्मचारिको अभाव हो । कर्मचारी अभावका कारण समयमै अनुगमन निरक्षण तथा उचित परामर्शको अभाव रहेको अवस्था छ ।

अन्ततः समग्रमा जति काम गर्न कोसिस गरिएको छ यो पनि वर्तमान चुनौतिका विचमा राम्रो नै गरीरहेको छ । आगामि दिनमा लोकप्रिय भन्दा पनि समग्र जनताको अपेक्षा तथा जनजिविकासँग जोड्न सक्ने योजनाको तर्जुमा गर्नुपर्नेछ । उत्पादन र उत्पादन प्रणालि लाई सुधारका लागि लक्षित बजेट तथा कार्यक्रमहरू ल्याउनु पर्ने चुनौति हाम्रो सामु छ ।